

การวิเคราะห์สัมพันธสารของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีสบหนิตเตอร์:
การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การวิเคราะห์สัมพันธสารของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพบนทวิตเตอร์:
การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

A DISCOURSE ANALYSIS OF MESSAGES ABOUT TAX ON TWITTER:
SYSTEMIC FUNCTIONAL LINGUISTICS APPROACH

WITCHATKARN MAYTHAWIRIYAKUL

A Dissertation Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy Degree in Applied Linguistics
October 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การวิเคราะห์สัมพันธสารของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีสืบบทวิเทศเตอร์:

การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

ของ วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภกรณ์ ภูเจริญศิลป์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ผณินทรา ธีรานนท์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี วงศ์วัฒนา)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์สินี เสถียรธรราดล)

..... คณบดีคณะศิลปศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา กาวีระ)

เรื่อง:	การวิเคราะห์สัมพันธสารของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีบนทวิตเตอร์: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่
ผู้วิจัย:	วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล, วิทยานิพนธ์: ปร.ด. (ภาษาศาสตร์ประยุกต์), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา:	รองศาสตราจารย์ ดร. ผดุงพร ตีรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วงศ์วัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา คล้ายสิงห์โต
คำสำคัญ:	การวิเคราะห์สัมพันธสาร, ข้อคิดเห็น, ภาษี, ทวิตเตอร์, ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาอิทธิพลของภาษาที่ปรากฏในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีของคนไทยบนทวิตเตอร์ และมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีทางภาษา กลุ่มตัวอย่างข้อมูลคือ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีในระหว่างปี พ.ศ. 2562-2563 จำนวน 1,447 ทวิต โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยของระบบใจความหลัก พบใจความหลักแสดงเรื่อง จำนวน 984 ทวิต (ร้อยละ 68.00) ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ จำนวน 309 ทวิต (ร้อยละ 21.36) และใจความหลักแสดงด้วยบท จำนวน 154 ทวิต (ร้อยละ 10.64) ตามลำดับ โดยพบชนิดกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำในใจความหลักแสดงเรื่องมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นการใช้คำกริยาในใจความหลักโดยละประธาน หรือผู้กระทำที่ผู้เขียนและผู้อ่านรับรู้ร่วมกัน ส่วนระบบทัศนคติ พบการประเมิน จำนวน 704 ถ้อยคำ (ร้อยละ 41.98) อารมณ์ จำนวน 532 ถ้อยคำ (ร้อยละ 31.72) และความนิยม จำนวน 441 ถ้อยคำ (ร้อยละ 26.30) ตามลำดับ โดยพบการวิจารณ์ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐมากที่สุด ส่วนระบบชนิดกระบวนการ พบชนิดกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำมากที่สุด จำนวน 6,329 คำ (ร้อยละ 58.71) ความคิดความรู้สึก จำนวน 1,212 คำ (ร้อยละ 11.24) การมีอยู่หรือเกิดขึ้น จำนวน 1,004 คำ (ร้อยละ 9.32) ความสัมพันธ์ จำนวน 991 คำ (ร้อยละ 9.19) การพูด จำนวน 624 คำ (ร้อยละ 5.79) และพฤติกรรม จำนวน 620 คำ (ร้อยละ 5.75) ตามลำดับ โดยข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะการทำงานของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนกลวิธีทางภาษาพบ การเลือกใช้คำ การเป็นภาพตัวแทนบุคคล การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้ทัศนภาวะ การปฏิเสธ การใช้ถ้อยคำนัยพหุพัน การใช้สทบท และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ได้สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี 2 ประการ ได้แก่ 1) ภาษีกับประชาชน และ 2) ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กร เพื่อสร้างความมั่นใจและแสดงให้ผู้เสียภาษีเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเงินภาษีที่จ่ายไปอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

Title: A DISCOURSE ANALYSIS OF MESSAGES ABOUT TAX ON TWITTER:
SYSTEMIC FUNCTIONAL LINGUISTICS APPROACH

Author: Witchatkarn Maythawiriyakul, Dissertation: Ph.D. (Applied Linguistics), University of Phayao, 2023

Advisor: Associate Professor Dr. Phanintra Teeranon Co–advisor Professor Dr.Unchalee Wongwattana
Assistant Professor Dr.Pennapa Klaisingto

Keywords: Discourse analysis, Messages, Taxation, Twitter, Systemic Functional Linguistics

ABSTRACT

This research studied the metafunction of the language that appears in the messages about tax posted by Thai people on Twitter. The objective of this research was to analyze the system of Theme, the system of Attitude, the system of Transitivity, and linguistic strategies. The samples consisted of 1,447 tweets about tax from 2019 to 2020. Systemic Functional Linguistics (SFL) was applied in the data analysis. The result of the system of Theme indicated that the Topical theme occurred at the highest rate with 984 tweets (68.00%) followed by the Interpersonal theme, with 309 tweets (21.36%), and the Textual theme, with 154 tweets (10.64%) respectively. The material process was found most often in the Topical theme. It reflected that the writers used verbs in the Theme by the omission of subjects or actors that the writers and the readers had mutual awareness of. Moreover, the result of the system of Attitude showed that Judgement occurred at the highest rate, with 704 utterances (41.98%) followed by Affect, with 532 utterances (31.72%), and Appreciation, with 441 utterances (26.30%) respectively. Mostly criticisms of the capacity of public officials. Additionally, the result of the system of Transitivity revealed that the most frequent type of process was Material, with 6,329 verbs (58.71%) followed by Mental, with 1,212 verbs (11.24%), Existential, with 1,004 verbs (9.32%), Relational, with 991 verbs (9.19%), Verbal, with 624 verbs (5.79%), and Behavioral, with 620 verbs (5.75%) respectively. The messages about tax were linked with situations that happened in society, especially the work of the government or public officials. In addition, the result of the linguistics strategies included lexical choice, representing people, presupposition, metaphor, modality, negation, verbal irony, intertextuality, and rhetorical questions. Furthermore, the result of analyzing the messages about tax by SFL reflected the ideology about tax 2 ideologies which were 1) taxation and citizen and 2) taxation and government or public officials. Besides, the government or related organizations can use the results of this research to promote the image. To build confidence and show taxpayers the benefits they receive from their taxes in a more concrete way.

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับพระองค์และความรักที่ไม่มีเงื่อนไขของพระองค์ ที่ช่วยให้ลูกได้มีประสบการณ์กับถ้อยคำของพระองค์ที่ตรัสว่า เพราะเรารู้แผนงานที่เรามีไว้สำหรับเจ้า เป็นแผนงานเพื่อสวัสดิภาพ ไม่ใช่เพื่อทุกขภาพ เพื่อจะให้นาคและความหวังใจแก่เจ้า (เยเรมีย์ 29:11 TH1971) วิทยานิพนธ์เล่มนี้มิอาจสำเร็จได้หากปราศจากพระองค์ ลูกขอให้พระเกียรติจงมีแด่พระองค์ผู้ทรงฤทธิ์ กระทำสารพัดมากกว่าที่เราจะทูลขอหรือคิดได้ ตามฤทธิ์เดชที่ประกอบกิจอยู่ภายในตัวเรา (เอเฟซัส 3:20 TH1971) อาเมน

ขอบพระคุณมหาวิทยาลัยพะเยาที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์ ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ภูเจริญศิลป์ ประธานกรรมการสอบฯ รองศาสตราจารย์ ดร.ผดิมนตรา อีรานนท์ ประธานที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วงศ์วัฒนา กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต กรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์สินี เสถียรธรรมาตล กรรมการสอบฯ สำหรับความเมตตากรุณาที่มีให้กับศิษย์เสมอมา โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต ที่ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขและอดทนกับศิษย์ตลอดระยะเวลา 5 ปี ขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นริศดา ไพเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิระวัสส์ กาวิละนันท์ อาจารย์ ดร.วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ อาจารย์ ดร.ธีระยุทธ สุริยะ อาจารย์ ดร.ศุภฤทธิ์ ภัคดีไทย นางสาวสุภาพร คำรงค์ นางสาวลาเคลละ จะทอ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอบพระคุณสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย สำหรับทุนการศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. และขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกระดับชั้น

ขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ นายนิรันดร์ - นางดุสิตา เมฆวิมลมาศ ที่ให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไขของพระเจ้า และให้การสนับสนุนทุกอย่างด้วยดีตลอดมา ขอบคุณศิษยาภิบาลนาธาน - สลิลกา กอนโม คริสตจักรพระคุณเต็มล้น สำหรับคำเทศนาโดยเฉพาะเรื่อง ปกป้องความฝันของคุณให้ดี ขอบคุณนางสาวพัฒน์นรี จารี หัวหน้างานคืนภาษี นายทศพล นำศรีเจริญสุข และเพื่อนพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระงาน และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ขออภัยที่มีได้เอยนามทุกคนได้ทั้งหมด นอกจากนี้ ขอบคุณสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสรรพากรฯ สำหรับสินเชื่อเพื่อการศึกษา

I would like to express my deepest gratitude and appreciation to 1) Fr. Tom Weston, who is a generous person of God, for your generosity in funding the scholarship many years ago. It is a great help to me financially, especially when I need it the most. May God bless

you with good health and long life. 2) Prof. Hideki Hirota, who has a kind heart and believes in me, for giving me the scholarship to study higher education, and all the good that you did many years ago. May God bless you and your family with good health and long life. 3) Randy J. LaPolla, Professor of Linguistics, for your editing support, kindness, and encouragement in the study of my Ph.D. and for making me proud to be a Lahu person. May God continue to bless you and your family with good health. 4) Robert G. Tan, for your prayers and encouragement. May God continually bless you and your family with good health. Moreover, I would like to express my gratitude to Twitter or X, Google, and YouTube for the data and academic resources to do my research. Finally, I would like to thank you, brothers and sisters, in the study group on Discord, for your prayers and encouragement. May God help and bless you all.

วิษขกานต์ เมธาวิริยะกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและทฤษฎี	6
ภาษาในมุมมองของภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่	6
สัมพันธสาร.....	7
ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่.....	9
กลวิธีทางภาษา	24
อุดมการณ์ในมุมมองของการวิเคราะห์วาทกรรมตามแนวภาษาศาสตร์	32
ทวิตเตอร์	33
ภาชีอากร.....	35

งานวิจัยหรือบทความที่เกี่ยวข้อง	36
งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่	36
งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์	38
งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อคิดเห็น	38
งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับทวิตเตอร์	40
งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับภาษา	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ระบบใจความหลัก	55
ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทใจความหลัก	55
ตัวอย่างแต่ละประเภทของใจความหลัก	60
ระบบทัศนคติ	75
ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภททัศนคติ	75
ตัวอย่างแต่ละประเภทของทัศนคติ	77
ระบบชนิดกระบวนการ	84
ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ	84
ตัวอย่างแต่ละประเภทของชนิดกระบวนการ	85
กลวิธีทางภาษา	91
กลวิธีการเลือกใช้คำ	91

กลวิธีการเป็นภาพตัวแทนของบุคคล	96
กลวิธีการใช้มูลบท.....	99
กลวิธีการใช้อุปลักษณ์.....	102
กลวิธีการใช้ทัศนภาวะ	107
กลวิธีการปฏิเสธ.....	108
กลวิธีการใช้ถ้อยคำนัยแฝง.....	108
กลวิธีการใช้สทบท.....	109
กลวิธีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์	109
อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษา	110
ภาษากับประชาชน	110
ภาษากับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	113
บทที่ 5 บทสรุป	117
สรุปผลการวิจัย	117
อภิปรายผลการวิจัย	120
ข้อจำกัดการวิจัย.....	122
ข้อเสนอแนะ.....	122
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	122
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	123
บรรณานุกรม	124
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย	48
ตาราง 2 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทใจความหลัก	56
ตาราง 3 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ	57
ตาราง 4 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทผู้มีส่วนร่วม	57
ตาราง 5 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทสภาพแวดล้อม	58
ตาราง 6 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทคำอ้างอิง	59
ตาราง 7 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทคำเชื่อม	59
ตาราง 8 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภททัศนคติ	75
ตาราง 9 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทการประเมิน	76
ตาราง 10 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทอารมณ์	76
ตาราง 11 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทความนิยม	77
ตาราง 12 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ	85
ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี	115

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 การกำหนดค่าในการค้นหาข้อมูล	46
ภาพ 2 การคัดเลือกข้อมูล.....	47
ภาพ 3 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแสดงข้อคิดเห็นในประเด็นใดประเด็นหนึ่งของผู้คนในสังคมถือเป็นการใช้ภาษา เพื่อถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ มุมมอง ทศนคติ หรือความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะการแสดงข้อคิดเห็นของผู้คนผ่านสังคมออนไลน์อย่างทวีตเตอร์ ซึ่งถือเป็นสื่อออนไลน์ที่ผู้คนนิยมใช้เพื่อแสดงความคิดเห็นในปัจจุบัน โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยหรือแสดงตัวตนที่แท้จริง ทำให้การใช้ภาษาที่ปรากฏในทวีตเตอร์เป็นไปอย่างอิสระเสรี (Hui, 2020; Hutchinson, 2017; Peddinti, Ross and Cappos, 2017; Rojanaphruk, 2012) จากการศึกษาที่ผ่านมาพบการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นในสื่อสังคมออนไลน์ในหลากหลายประเด็น เช่น การเลือกตั้ง (Zappavigna, 2011) สุตรอาหาร (Pugsee and Niyomvanich, 2015) ชาวโรฮิงญา (Au-on, Trakulkasemsuk and Vungthong, 2017) วาทกรรมระหว่างอาจารย์และนิสิต (เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต, 2561) การชมของชาวญี่ปุ่น (ธวัช คำทองทิพย์, 2561) ภาพตัวแทนทัวร์จีน (ศิระวิสุทธิ์ กาวิระนันท์, 2562) ฯลฯ

การแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ “ภาษี” เป็นอีกประเด็นหนึ่งทางสังคมที่คนในสังคมได้กล่าวถึงในวงกว้างและได้มีการแสดงข้อคิดเห็นกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากรัฐธรรมนูญ กำหนดให้ผู้มีรายได้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย ยกตัวอย่างในปี พ.ศ. 2557 จำนวนผู้มีงานทำ 38.3 ล้านคน มีผู้ยื่นแบบภาษีเพียง 10.3 ล้านคน ต่างกับจำนวนผู้ไม่ยื่นแบบเสียภาษี 28 ล้านคน (ไทยพับลิก้า, 2559) จากข้อสังเกตสัดส่วนผู้ไม่ยื่นแบบภาษีที่มากกว่าสัดส่วนของผู้ที่ยื่นแบบภาษี สะท้อนถึงความไม่ต้องการเสียภาษีของประชาชนส่วนหนึ่ง การแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีบนทวีตเตอร์อาจสะท้อนให้เห็นความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก ทศนคติ หรือมุมมองของประชาชนคนไทยส่วนหนึ่งที่มีต่อภาษี เนื่องจากทวีตเตอร์เป็นสื่อออนไลน์ที่ผู้คนนิยมใช้ในปัจจุบัน โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง ทำให้การใช้ภาษาเป็นไปอย่างอิสระ

จากการสังเกตข้อมูลตัวอย่างของข้อความคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาษีหรือการเสียภาษีบนทวีตเตอร์ ตัวอย่าง เช่น

(ตัวอย่าง 1) มันมีจุดหนึ่งที่คิดว่ามึงจะโกงเลือกตั้งไปถึงไหน ยิ่งเสพข่าวโกงเลือกตั้งวันนี้ ยิ่งอยากร้องเพราะกลัวพวกม่งได้อยู่ต่ออีกTT อยากมีคุณภาพชีวิตที่ดีแบบที่เราว้าวเวลาไปเห็นประเทศที่เค้าทุกอย่างเพื่อปชชจริงๆ อยากเห็นประเทศที่เอาเงินภาษีไปพัฒนาไม่ใช่ไป

ผลาญกินเล่นให้กับคนมียศมีฐานะไปวันๆ (ทวิตที่ 62.189)

(ตัวอย่าง 2) ไอ้ตูไปประชุมสุดยอดที่จีน ไปชวนจีนมาลงทุนแล้วโฆษณาจะละเว้นการเก็บภาษี..แต่กับคนไทยมึงไม่พูดแบบนี้บ้างวะ.เอะอะให้คนไทยเสียสละเพื่อชาติ. (ทวิตที่ 62.234)

(ตัวอย่าง 3) ม้อบทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ก็คือภาษีกูเช่นกัน ไม่ใช่มีแต่ม้อบที่เสีย เสียภาษีมาสากลบไปแล้ว คิดบ้างไม่ใช่ภาษีมึงคนเดียว (ทวิตที่ 63.499)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงถึงมุมมองของผู้แสดงข้อความในทวิตเตอร์ส่วนหนึ่งที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับชุดความคิดว่า เพราะเหตุใดประชาชนส่วนหนึ่งไม่เต็มใจกับการเสียภาษี ผู้วิจัยมองว่า การวิเคราะห์ภาษาที่เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีนั้นจะสะท้อนให้เห็นมุมมองหนึ่งทางสังคมที่เกี่ยวกับการเสียภาษีได้

แนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่กล่าวถึงหน้าที่ของภาษาตามมุมมองทางสังคมคือภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ พัฒนาโดย Michael A. K. Halliday โดยมีแนวคิดที่ว่า ภาษาเป็นระบบทางเลือกที่ใช้เพื่อแสดงความหมายในบริบท แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลมาจาก J. R. Firth ซึ่งจัดเป็นนักไวยากรณ์ตามแนวทางที่นิยม (functionalism) Halliday มองว่า ภาษามีหน้าที่หรืออภินิหารที่ 3 ประการ คือ 1) หน้าที่ด้านสื่อความคิด 2) หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ และ 3) หน้าที่ด้านตัวบท (Halliday and Matthiessen, 2004, 2014; จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2561; ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556; วิโรจน์ อรุณมานะกุล, 2563) ดังนั้น ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่สามารถสะท้อนมุมมอง ความคิด ความเชื่อของผู้ส่งสารหรือผู้พูดต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งได้ ผู้วิจัยมองว่าการวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีนบนทวิตเตอร์ ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ นอกจากสะท้อนหน้าที่ทางความคิดของผู้เขียนข้อความเกี่ยวกับภาษีนในทวิตเตอร์แล้ว รูปภาษาที่ปรากฏยังสะท้อนถึงหน้าที่ที่เชื่อมโยงกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมว่า มีประเด็นทางสังคม หรือชุดความคิดใดที่แฝงอยู่ภายใต้การใช้ภาษา แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์หน้าที่ทางภาษาโดยเลือกประเด็นใดประเด็นหนึ่งในสังคมมาสะท้อนให้เห็นว่า คนในสังคมมองประเด็นดังกล่าวอย่างไร ถึงแม้ว่าการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นประเด็นเดียวกัน แต่ผู้ใช้ภาษาในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในสังคมได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าว ผู้ใช้ภาษาจะเลือกใช้ภาษาตามมุมมองความคิดของตนเอง ถึงแม้ว่าการใช้ภาษาจะสะท้อนให้เห็นความคิดของผู้ใช้ภาษา แต่ความคิดของแต่ละบุคคลนั้นถูกกำหนดด้วยภาคปฏิบัติทางสังคม หรือเหตุการณ์ทางสังคมที่คนในสังคมมองว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว การแสดงความคิดเห็นจึงสะท้อนให้เห็นชุดความคิดหนึ่งในสังคมได้ (Halliday and Matthiessen, 2004, 2014) ดังนั้น ผู้วิจัยมองว่า การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีนของผู้คน

ในสังคมนอกจากสะท้อนให้เห็นความคิดตามหน้าที่ระดับความคิดของผู้ใช้ภาษาแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นชุดความคิดหนึ่งทางสังคมว่า เพราะเหตุใดประชาชนส่วนหนึ่งไม่เต็มใจกับการเสียภาษี ผ่านการตีความกับบริบททางสังคมที่เกี่ยวกับภาษี

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับภาษีในศาสตร์ต่าง ๆ ได้แก่ 1) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย ฯลฯ มีผลต่อการเสียภาษีของประชาชน (สมรักษ์ มุกดา, 2553) 2) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีของประชาชน (จิตติมา ลี้มกระยารส, 2558) 3) สาขาวิชารัฐศาสตร์พบว่า คนไทยมีพฤติกรรมในการยื่นแบบเสียภาษีไม่ถูกต้อง และไม่ไว้วางใจในการทำงานของข้าราชการและรัฐบาล (ปะการัง ชื่นจิต, 2557) และ 4) สาขาวิชานิติศาสตร์พบว่า ข้อกฎหมายมีผลต่อการเสียภาษี (มาริญา นวลสะอาด, 2561) จะเห็นว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเสียภาษีของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการภาษีอากรอย่าง Brütigam (2008) ที่กล่าวว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมไปถึงการบริหารงานของรัฐบาล มีอิทธิพลต่อประชาชนในการตัดสินใจเสียภาษี นอกจากนี้ ผลงานวิจัยส่วนหนึ่งที่กล่าวถึงปัญหาในการเก็บภาษีของไทยที่มาจากปัจจัยทางสังคมและการเมือง เช่น ความไม่เป็นธรรมของระบบภาษีหรือการเสียภาษี ความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารเงินงบประมาณของรัฐบาล (พิจิตรา อินคาคร, 2551; มณฑิรา ลือสระน้อย, 2556) ส่งผลต่อการไม่ยอมเสียภาษีหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือไม่ยื่นเสียภาษี จากงานวิจัยในศาสตร์อื่น ๆ พบว่า ถึงแม้ว่าการเสียภาษีถือเป็นหน้าที่สำคัญของประชาชน แต่การยื่นภาษีมีปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ ร่วมด้วย

จากงานวิจัยข้างต้นตอกย้ำถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ประชาชนส่วนหนึ่งไม่เต็มใจกับการเสียภาษี ผู้วิจัยมองว่า การวิเคราะห์ภาษาตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ นอกจากกลไกทางภาษาที่ปรากฏในข้อความแล้ว ภาษาดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นมุมมองความคิดของผู้ใช้ภาษาในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในสังคม และการประกอบสร้างความคิดความเชื่อเกี่ยวกับภาษามีชุดความคิดอย่างไร งานวิจัยนี้วิเคราะห์ภาษาตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ โดยมีคำถามการวิจัย ได้แก่ 1) ตัวบทมีการเรียงอย่างไร 2) ตัวบทมีการแสดงอารมณ์อย่างไร 3) ตัวบทมีการถ่ายทอดความคิดอย่างไร และ 4) ตัวบทมีการใช้กลวิธีทางภาษาอะไรบ้าง งานวิจัยนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นกลไกทางภาษาตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ทั้งระบบ ยังสะท้อนให้เห็นมุมมองความคิดเกี่ยวกับภาษีของคนส่วนหนึ่งในสังคมไทยว่า ความคิดความเชื่อของคนในสังคมผูกโยงประเด็นใดในการเสียภาษี และผลการวิจัยเป็นแนวทางให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กร เพื่อสร้าง

ความมั่นใจและแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเงินภาษีที่จ่ายไปอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีของคนไทยบนทวิตเตอร์ ระหว่างปี 2562-2563 ตามแนวทางภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ได้แก่

1. เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านตัวบท ด้วยการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก
2. เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ ด้วยการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ
3. เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านการสื่อความคิด ด้วยการวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการ

และกลวิธีทางภาษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้วิเคราะห์เฉพาะวัจนภาษา ไม่วิเคราะห์อวัจนภาษา ได้แก่ รูปภาพประกอบ และสัญลักษณ์แสดงอารมณ์
2. งานวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อคิดเห็นเฉพาะทวีตยอดนิยมของแต่ละเดือน
3. การวิเคราะห์ระบบใจความหลัก จะวิเคราะห์คำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในตำแหน่งแรกของแต่ละทวีตเป็นใจความหลัก เนื่องจากระบบใจความหลักจะให้น้ำหนักหรือให้ความสำคัญกับคำหรือกลุ่มคำแรกที่ปรากฏในแต่ละทวีต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทวีต คือ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีบนทวิตเตอร์ ซึ่งประกอบไปด้วย มุมมอง ความคิดเห็น ความเชื่อ ทัศนคติ คำแนะนำ การตัดสินหรือการประเมินค่าต่อการเก็บภาษีและการใช้ภาษีของรัฐบาลผ่านทางภาษาเขียนบนทวิตเตอร์ ทั้งนี้ข้อความดังกล่าวอาจมีใช้ข้อเท็จจริงเสมอไป
2. ทวีตยอดนิยม คือ ทวีตที่เกี่ยวข้องกับภาษีมากที่สุด ซึ่งคำนวณจากอัลกอริทึมของทวิตเตอร์ โดยพิจารณาจากความนิยมของทวีต เช่น เมื่อมีผู้คนจำนวนมากโต้ตอบ (interacting) หรือแบ่งปัน (sharing) ผ่านการรีทวีต (retweets) และการตอบกลับ (replies)
3. สัมพันธสาร คือ ภาษาในระดับข้อความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีในทวิตเตอร์
4. ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ เป็นแนวคิดที่วิเคราะห์ภาษาเพื่อสะท้อนหน้าที่

ของภาษาในระดับความคิด ระดับปฏิสัมพันธ์ และระดับตัวบท ได้แก่ แนวคิดการวิเคราะห์
ใจความหลัก การวิเคราะห์ทัศนคติ การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ และการวิเคราะห์กลวิธีทาง
ภาษา

5. อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี คือ ชุดความคิดหนึ่งทางสังคมที่สะท้อนมุมมองหรือความ
เชื่อของประชาชนคนไทยที่มีต่อภาษี

6. ภาษี คือ เงินที่รัฐบาลบังคับเก็บจากพลเมืองของรัฐ

7. เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง และลูกจ้างประจำ
หรือลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

8. ถ้อยคำ (utterance) คือ ลายลักษณ์อักษรหรือคำพูดที่ใช้สื่อความหมาย โดยอาจ
เป็นคำ วลี หรือประโยค

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นอื่น ๆ ตามแนวทาง
ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ในภาษาไทย

2. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการส่งเสริม
ภาพลักษณ์องค์กร เพื่อสร้างความมั่นใจและแสดงให้ผู้เสียภาษีเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเงิน
ภาษีที่จ่ายไปอย่างป็นรูปธรรมมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎี ซึ่งประกอบไปด้วย 7 แนวคิด คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับภาษาในมุมมองของภาษาศาสตร์เชิงระบบ และหน้าที่ 2) แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธสาร 3) แนวคิดเกี่ยวกับภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ 4) แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษา 5) แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ 6) แนวคิดเกี่ยวกับทวิตเตอร์ และ 7) แนวคิดเกี่ยวกับภาษา และส่วนที่สองคืองานวิจัยหรือบทความที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มงานวิจัย 5 กลุ่ม คือ 1) งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ 2) งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษากับอุดมการณ์ 3) งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อคิดเห็น 4) งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับทวิตเตอร์ และ 5) งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับภาษา รายละเอียดดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

ภาษาในมุมมองของภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

ภาษามีความสำคัญยิ่งในชีวิตของมนุษย์ ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน หรือแม้กระทั่งกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ว่าจะที่บ้าน โรงเรียน หรือที่ทำงาน นอกจากนี้ ในงานหรืออาชีพ ในประสบการณ์ชีวิตประจำวัน และการมีปฏิสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับภาษาทั้งสิ้น (Woods, 2006) กล่าวคือ มนุษย์ใช้ภาษาสำหรับสิ่งต่าง ๆ มากมาย อาทิ ใช้ในการสื่อสาร ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือผู้อื่น ใช้เพื่อโกหก เข้าข้างตนเองหรือเอาเปรียบผู้อื่น ทำร้ายผู้อื่น สร้างและทำลายสิ่งต่าง ๆ เป็นต้น (Gee, 2011a, 2014)

นอกจากภาษามีหน้าที่ในการให้และรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ภาษายังมีหน้าที่หลักอีก 2 ประการ คือ 1) สนับสนุนการทำกิจกรรมและอัตลักษณ์ทางสังคม และ 2) สนับสนุนความร่วมมือในวัฒนธรรม กลุ่มทางสังคม และสถาบันของมนุษย์ด้วยกัน โดยทั้งสองหน้าที่ดังกล่าวจะเชื่อมโยงกัน กล่าวคือวัฒนธรรม กลุ่มทางสังคม และสถาบัน จะสร้างหรือหล่อหลอมกิจกรรมและอัตลักษณ์ทางสังคม (Gee, 1999, 2005) ต่อมา Gee (2011a) ได้อธิบายภาษาในบทบาทที่เป็นการพูด การกระทำ และการเป็น กล่าวคือ 1) ภาษาทำให้มนุษย์สามารถพูดถึงสิ่งต่าง ๆ ในแง่ของการสื่อสารข้อมูล (การให้และรับข้อมูลข่าวสาร) 2) ภาษาช่วยให้มนุษย์

สามารถทำสิ่งต่าง ๆ เช่น สัญญากับผู้อื่น เปิดการประชุม ขอคนรักแต่งงาน และถกเถียงกันใน เรื่องการเมือง เป็นต้น และ 3) ภาษาช่วยให้มนุษย์เป็นในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งทำให้มนุษย์มีอัตลักษณ์ที่ สำคัญในทางสังคมที่แตกต่างกัน โดยสามารถพูดในฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ เช่น ในฐานะแพทย์ หรือนักกฎหมาย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป นอกจากภาษาจะมีความสำคัญในชีวิตประจำวันและกระบวนการ เรียนรู้ในชีวิตแล้ว ภาษายังมีความสำคัญในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมอีกด้วย (การพูด การกระทำ การเป็น) จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาษาได้เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับทุกอย่างที่เกิดขึ้นใน โลก (Hyland and Paltridge, 2013) นอกจากนี้ หากปราศจากบริบทระหว่างภาษาและสังคม ภาษาจะไร้ความหมายอย่างสิ้นเชิง (Woods, 2006)

ส่วนคำนิยาม หรือความหมาย หรือคำจำกัดความที่ถูกต้องแม่นยำของภาษา จึงไม่ใช่ เรื่องง่าย เพราะปรากฏการณ์ทางภาษานั้นมีความซับซ้อน (Fasold and Connor-Linton, 2013) นอกจากนี้คำนิยามหรือความหมายของภาษาจะขึ้นอยู่กับมุมมองที่ศึกษา ในงานวิจัยนี้ได้ นำเสนอความหมายของภาษาที่สอดคล้องกับแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาษาศาสตร์เชิงระบบ และหน้าที่ ของ Halliday (1978) ที่กล่าวว่า ภาษาเป็นสัญณะทางสังคม ซึ่งในทางที่สอดคล้อง กันนี้ Woods (2006) มองภาษาเป็นวิถีปฏิบัติหรือปฏิบัติการทางสังคม กล่าวคือ ภาษาเป็น กิจกรรมหนึ่งในสังคม มนุษย์แสดงออกและประพุดิตนในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านภาษา และเป็น แรงผลักดันที่ทรงพลังในการคิดและสร้างสังคมหรือโลกที่มนุษย์อาศัยอยู่ กล่าวโดยสรุป ภาษา นอกจากมีความหมายตามรูปภาษาแล้ว ภาษายังถูกกำหนดตามภาคปฏิบัติทางสังคม (Gee, 1999, 2005, 2011a)

จากแนวคิดเกี่ยวกับคำว่า “ภาษา” ผู้วิจัยมองว่า การใช้ภาษาที่กล่าวถึงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งในสังคม ถือเป็นวาทกรรมที่ถูกประกอบสร้างทางสังคมตามความคิดความเชื่อ ตามวิถีปฏิบัติของคนในสังคม ผู้วิจัยมองว่า แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ นอกจาก สะท้อนหน้าที่ทางภาษาแล้ว ยังสะท้อนถึงมุมมองความคิดทางสังคมของผู้ใช้ภาษาในฐานะ สมาชิกคนหนึ่งในสังคม งานวิจัยนี้สนใจวิเคราะห์สัมพันธสารของข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาษาใน สังคมออนไลน์ โดยเฉพาะ “ทวิตเตอร์” ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ เพื่อสะท้อน ให้เห็นความคิด ความเชื่อ หรือมุมมองหนึ่งของคนในสังคมที่มีต่อภาษา หัวข้อต่อไปจะกล่าวถึง แนวคิด ทฤษฎี ด้านสัมพันธสาร และภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ ตามลำดับ

สัมพันธสาร

คำว่า “discourse” ในงานวิจัยนี้ใช้คำนิยามภาษาไทยว่า “สัมพันธสาร” คำนี้กล่าวถึง

การใช้ภาษาในระดับข้อความที่มีการเชื่อมโยงอย่างเป็นเอกภาพ แนวทางการวิเคราะห์สัมพันธสารให้ความสนใจกับการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางสังคม เนื่องจากการใช้ภาษาของคนในสังคมสัมพันธ์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างไม่สามารถแยกกันได้ (Bhatia, Flowerdew and Jones, 2008) นอกจากนี้ การวิเคราะห์สัมพันธสารเป็นหนึ่งในแนวคิดหนึ่งที่ครอบคลุมทั้งมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งการวิเคราะห์สัมพันธสารในแต่ละศาสตร์นั้นสะท้อนถึงการใช้อย่างหนึ่งในสังคมเสมอ (Hyland and Paltridge, 2013)

คำนิยามสำหรับคำว่า “สัมพันธสาร” ความหมายขึ้นอยู่กับสาขาวิชาและมุมมองของนักวิชาการที่ศึกษา Jaworski and Coupland (2006) ได้รวบรวม 10 คำจำกัดความของสัมพันธสารจากแหล่งที่หลากหลาย โดยสรุปคำนิยามของสัมพันธสารได้ 3 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) ภาษาเหนือกว่าระดับประโยค 2) การใช้ภาษาในสังคม และ 3) วิถีปฏิบัติทางสังคม (Schiffrin, Tannen and Hamilton, 2015) อย่างไรก็ตาม มีแนวคิดที่แยกได้ 2 มิติ คือ 1) มิติของภาษา หรือมิติเชิงรูปธรรม และ 2) มิติทางสังคม หรือมิติเชิงนามธรรม โดยใช้คำว่า discourse ด้วยตัวอักษร d ตัวเล็ก เมื่อกล่าวถึงภาษาในการใช้ หรือมิติของภาษา ซึ่งตรงกับคำศัพท์ในภาษาไทย คือ ข้อความ ข้อความต่อเนื่อง ระบบข้อความ หน่วยข้อความ วจนะ ปริจเฉท และสัมพันธสาร และใช้คำว่า Discourse ด้วยตัวอักษร D ตัวใหญ่ เมื่อกล่าวถึงวิถีปฏิบัติทางสังคมหรือเน้นมิติทางสังคม ซึ่งตรงกับคำศัพท์ในภาษาไทยคือ วาทกรรม (Gee, 1999, 2005, 2011b, 2015; จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2561)

นอกจากนี้ Jaworski and Coupland (2006) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า สัมพันธสาร คือ การใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับกิจกรรมทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรม กล่าวคือ มนุษย์ในสังคมเหมือนจะสามารถใช้ภาษาแสดงความคิดของตนเองได้อย่างอิสระ แต่การใช้ภาษาของสมาชิกในสังคมถูกประกอบสร้างตามมุมมองที่สังคมกำหนด การวิเคราะห์สัมพันธสารจึงเป็นที่นิยมในศาสตร์ต่าง ๆ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่สำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อทำความเข้าใจสังคม

งานวิจัยนี้ใช้นิยามภาษาไทยตามศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน (2563) ว่า “สัมพันธสาร” คำจำกัดความของ Discourse สามารถจำแนกเป็น 2 มิติ คือ 1) มิติด้านภาษา “สัมพันธสาร” หมายถึง ภาษาในระดับเหนือกว่าระดับประโยคที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเอกภาพ และมิติด้านบริบท หมายถึง องค์ประกอบแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ เช่น ปัจจัยทางสังคม บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ความคิดความเชื่อบางอย่างในสังคม (Woods, 2006) ซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการกลุ่มหนึ่งที่มองการใช้ภาษาในสังคม (Bhatia, Flowerdew and Jones, 2008; Gee, 1999, 2005, 2011b; Gee and Handford, 2012; Taylor, 2013) และ 2) มิติทาง

สังคม หรือวิถีปฏิบัติทางสังคม เรียกว่า “วาทกรรม” (Gee, 1999, 2005, 2011b; Jaworski and Coupland, 2006; Schiffrin, Tannen and Halilton, 2015)

จากคำนิยามข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สัมพันธสาร เป็นแนวคิดหนึ่งที่นักวิชาการหลาย ๆ ศาสตร์สนใจนำมาวิเคราะห์ภาษาในฐานะกิจกรรมหนึ่งในสังคม ในมุมมองภาษาศาสตร์ สัมพันธสารเป็นการใช้ภาษาในระดับข้อความที่ผู้ใช้ภาษาเรียบเรียงผ่านกระบวนการคิดจากมุมมองของผู้ใช้ภาษาอย่างเป็นเอกภาพ สัมพันธสารนอกจากวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาแล้วยังสะท้อนให้เห็นมุมมองความคิดของผู้ใช้ภาษาที่ถูกประกอบสร้างหรือหล่อหลอมความคิดตามที่สังคมกำหนด งานวิจัยนี้เห็นด้วยไปในทิศทางของแนวคิดการวิเคราะห์สัมพันธสารว่า ถึงแม้ว่าผู้ใช้ภาษาจะสามารถใช้ภาษาอย่างเป็นอิสระ แต่การใช้ภาษานั้นเป็นการเลือกใช้ภาษาตามมุมมองความคิดของผู้ใช้ภาษาที่ไม่ได้คิดเองอย่างเป็นปัจเจกบุคคล แต่เป็นไปตามการประกอบสร้างทางสังคม แนวคิดการวิเคราะห์สัมพันธสารนำมาวิเคราะห์ข้อความเกี่ยวกับภาษาในทวิตเตอร์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ ซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่เป็นแนวคิดหนึ่งที่อธิบายภาษาตามหน้าที่ทางสังคม (Bartlett and O’Grady, 2017) และ Bowcher, Fontaine and Schönthal (2019) กล่าวว่า ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่เป็นทฤษฎีภาษาศาสตร์ที่ไม่วิเคราะห์เพียงรูปภาษาเท่านั้น แต่สะท้อนหน้าที่ทางภาษาตามการใช้ในบริบททางสังคม Halliday (ค.ศ. 1925–2018) เป็นผู้คิดค้นแนวคิดดังกล่าว โดยได้รับอิทธิพลมาจากหลักการหรือแนวคิดของ Firth (ค.ศ. 1890–1960) ที่กล่าวว่า ความหมายนอกจากประจํารูปภาษาแล้ว ความหมายยังถูกเชื่อมโยงกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว รวมถึงสังคมด้วย Firth เป็นนักภาษาศาสตร์ที่เน้นศึกษาความหมายและบริบทในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้กลายมาเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการพัฒนาของภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ (Butt, 2019) จะเห็นได้จากหนังสือของ Halliday and Matthiessen (2014) และ Thompson (2014)

แนวคิดหรือทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ มีแนวคิดที่ว่า มนุษย์เลือกใช้ภาษาตามมุมมองความคิดได้อย่างอิสระ แนวคิดนี้จึงให้ความสำคัญกับระบบทางเลือก (choice) ผู้ใช้ภาษาสามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างอิสระแต่ยังคงอยู่ในกรอบที่สังคมกำหนด เป็นแนวคิดที่วิเคราะห์ภาษา อธิบายหน้าที่ของภาษาตามบริบททางสังคม (Bateman, 2017; Berry, 2017; Fontaine, 2013; Halliday, 2013; Halliday and Matthiessen, 2014; Martin, 2013; Matthiessen and Halliday, 1997) โดยภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่จะเน้นการวิเคราะห์ความหมายใน

การใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมว่าผู้ใช้ภาษาเรียบเรียงภาษาอย่างไรในการถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งในสังคม (Schleppegrell, 2012) กล่าวคือ Halliday and Matthiessen (2014) กล่าวว่า ภาษามีหน้าที่ทางสังคม 3 ด้านด้วยกัน หรือที่เรียกว่า ภาษามีอภินิหารที่ มีรายละเอียดดังนี้

1. หน้าที่ด้านสื่อความคิดหรือประสบการณ์ (ideational metafunction) เป็นหน้าที่ทางภาษาระดับบุคคล กล่าวคือ มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อพูดคุยถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเอง เพื่ออธิบายเหตุการณ์ (events) สถานะ (states) และสรรพสิ่ง (entities) ที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ใช้ภาษาถ่ายทอดประสบการณ์หนึ่ง ผู้ใช้ภาษาจะใช้ภาษาอย่างอิสระ แนวคิดของ Halliday and Matthiessen (2014) มองว่า การใช้ภาษาของมนุษย์ผ่านระบบการเลือกจะใช้ภาษาอย่างไรในการถ่ายทอดประสบการณ์ เช่น เหตุการณ์เดียวกัน แต่แต่ละบุคคลอาจใช้ภาษาในการถ่ายทอดประสบการณ์ได้ต่างกันเพราะมุมมองและการมองโลกของแต่ละคนไม่เหมือนกัน หน้าที่ทางภาษาด้านสื่อความคิดจึงเป็นการสะท้อนหน้าที่ทางภาษาในระดับบุคคลว่า ผู้ใช้ภาษาสะท้อนมุมมองความคิดในเหตุการณ์นั้นอย่างไร แนวคิดการวิเคราะห์เพื่อสะท้อนหน้าที่ทางภาษาด้านสื่อความคิด เช่น การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (transitivity) เป็นการวิเคราะห์ความหมายในระดับประโยคว่า ผู้ใช้ภาษาถ่ายทอดเหตุการณ์ผ่านการแสดงความสัมพันธ์ของคำนามกับคำกริยาในประโยคอย่างไร มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ คำกริยาในประโยคเรียกว่า ชนิดของกระบวนการ (processes) คำนามที่สัมพันธ์กับคำกริยาในประโยคเรียกว่า ผู้ร่วมเหตุการณ์หรือผู้มีส่วนร่วม (participants) และส่วนขยายที่ปรากฏในประโยคเรียกว่า สภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ (circumstances) ตัวอย่างดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	สภาพแวดล้อม	กระบวนการ	ผู้ร่วมเหตุการณ์
They	slowly	unlocked	the front door

(Thompson, 2014)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ประโยคมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) กระบวนการ 2) ผู้ร่วมเหตุการณ์ และ 3) สภาพแวดล้อม อีกตัวอย่างหนึ่ง “you can tell us about the political and cultural makeup of Nigeria” รายละเอียดการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

ประโยคดังกล่าว พบคำกริยา คือ can และ tell จัดอยู่ในชนิดของกระบวนการ คำนามที่สัมพันธ์กับคำกริยาในประโยค คือ you และ us จัดอยู่ในผู้ร่วมเหตุการณ์ และบุพบท

วลี คือ about the political and cultural makeup of Nigeria จัดอยู่ในสภาพแวดล้อม (Halliday and Matthiessen, 2014)

ขั้นตอนการวิเคราะห์ประโยค แนวคิดนี้สนใจการถ่ายทอดประสบการณ์ของแต่ละบุคคลว่าเลือกใช้ภาษาอย่างไรในการถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเอง แนวคิดชนิดของกระบวนการจึงเป็นหนึ่งในแนวคิดที่สะท้อนหน้าที่สื่อความคิดได้ การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการสามารถแบ่งตามความหมายของคำกริยา จำแนกเป็น 6 ประเภท ปรากฏดังนี้

1.1 กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (material processes) เป็นกระบวนการของการกระทำ (doing) และการเกิดขึ้น (happening) โดยเป็นกระบวนการที่โดดเด่นที่สุดในบรรดากระบวนการทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การกระทำทางกายภาพ (physical action) ได้แก่ วิ่ง (running) โยน (throwing) เกา (scratching) ทำอาหาร (cooking) นั่ง (sitting down) ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เรียกว่า กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ โดยผู้กระทำของการกระทำประเภทนี้เรียกว่า “ผู้กระทำ” (actor) ในทุกกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำจะมีผู้กระทำ ถึงแม้ผู้กระทำอาจไม่ได้กล่าวถึงในอนุพากย์ก็ตาม โดยกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำสามารถแบ่งออกเป็นกระบวนการที่แสดงถึงการกระทำของผู้กระทำเท่านั้น และสิ่งที่ส่งผลต่อผู้ร่วมเหตุการณ์รายอื่น โดยผู้ร่วมเหตุการณ์คนที่สองนี้เรียกว่า “ผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำ” (goal) เนื่องจากการกระทำนั้นมุ่งตรงไปที่ผู้ร่วมเหตุการณ์คนนี้ ส่วนการทำความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ร่วมเหตุการณ์จะง่ายที่สุดเมื่อผู้กระทำเป็นมนุษย์ และผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ตัวอย่างของกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำปรากฏดังนี้

ผู้กระทำ	กระบวนการ (การกระทำ)	เป้าหมาย	สภาพแวดล้อม
He	had been shaving.		
The young girl	bounded		out of the gate.
Edward	was sawing	wood.	
Her mother	smashed	the glass.	
The car	slithered		off the road.
Coarse grass	was growing		here and there.
The unhappiness	disappeared.		
The fire	had destroyed	everything.	

(Thompson, 2014)

จากตัวอย่างประโยคจะเห็นว่า กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ได้แก่ โคน ออกไป เลื้อย ทูบ ตัด เต็บโต หายไป ทำลาย

1.2 กระบวนการที่แสดงความคิดความรู้สึก (mental processes) ในขณะที่ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ จะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในโลกแห่งวัตถุ (material world) ของมนุษย์ กระบวนการที่แสดงความคิดความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในโลกแห่งจิตสำนึก (consciousness) ของมนุษย์ โดยมีคำกริยาที่กล่าวถึงกระบวนการดังกล่าว เช่น ความคิด (thinking) จินตนาการ (imagining) ความชอบ (liking) ความต้องการ (wanting) การเห็น (seeing) ฯลฯ ตัวอย่างดังนี้

ผู้รับรู้	กระบวนการ (ความคิดความรู้สึก)	สิ่งที่รับรู้	
She	could hear	his voice.	(Thompson, 2014)

ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้ มักจะมีหนึ่งคนที่เป็นมนุษย์ นั่นคือ ผู้รับรู้ (senser) ผู้ที่มีความรู้สึก (senses) ได้แก่ รู้สึก (feels) คิด (thinks) ต้องการ (wants) หรือ รับรู้ (perceives) นอกจากนี้ยังมีผู้ร่วมเหตุการณ์อีกประเภทหนึ่ง คือ สิ่งที่ทำให้รู้สึกหรือสิ่งที่รับรู้ (phenomenon) เช่น สิ่งที่รู้สึก (felt) คิด (thought) ต้องการ (wanted) หรือ รับรู้ (perceived) ซึ่ง อาจเป็นคน (person) วัตถุที่เป็นรูปธรรม (concrete object) หรือนามธรรม (abstraction) ฯลฯ นอกจากนี้กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก สามารถจำแนกได้ 4 ประเภทย่อย ได้แก่

1.2.1 การรับรู้ (perceptive) เช่น เห็น (see) ได้ยิน (hear) รู้สึก (feel) ลิ้มรส (taste) กลิ่น (smell) ฯลฯ ตัวอย่างดังนี้

ผู้รับรู้	กระบวนการ (ความคิดความรู้สึก: การรับรู้)	สิ่งที่รับรู้
He	could not see	anything.
He	heard	a faint sound.
Cordelia	felt	her face burning.

(Thompson, 2014)

1.2.2 อารมณ์ (emotive) หรือปฏิกิริยา (กระบวนการของความรู้สึก) เช่น ชอบ (like) รัก (love) เกลียด (hate) เสียใจ (regret) กลัว (fear) สนุก (enjoy) ฯลฯ ตัวอย่างดังนี้

ผู้รับรู้	กระบวนการ (ความคิดความรู้สึก: อารมณ์)	สิ่งที่รับรู้
I	like	most operas.
I	appreciated	the fact that you kept quiet.

(Thompson, 2014)

1.2.3 ความคิด (cognitive) หรือกระบวนการตัดสินใจ (deciding) รู้ (knowing) เข้าใจ (understanding) ได้แก่ คิด (think) เชื่อ (believe) คาดหวัง (expect) พิจารณา (consider)ฝัน (dream) แปลกใจ (wonder) สงสัย (doubt) จำ (remember) ลืม (forget) ตัวอย่างดังนี้

ผู้รับรู้	กระบวนการ (ความคิดความรู้สึก: ความคิด)	สิ่งที่รับรู้
You	can imagine	his reaction.
She	never discovered	the exact address.

(Thompson, 2014)

1.2.4 ความต้องการ (desiderative) ได้แก่ ต้องการ (desire, want) ประสงค์ (wish) หวัง (hope)ปรารถนา (long for) โหยหา (yearn for) ตั้งใจ (intend) วางแผน (plan)ตัดสินใจ (decide) แก้ไข (resolve) กำหนด (determine) ตกลงหรือยินยอม (agree) ปฏิบัติตาม (comply) ปฏิเสธ (refuse) ตัวอย่างดังนี้

ผู้รับรู้	กระบวนการ (ความคิดความรู้สึก: ความต้องการ)	สิ่งที่รับรู้
I	don't want	any trouble.
You	may crave	a cigarette.

(Thompson, 2014)

1.3 กระบวนการความสัมพันธ์ (relational processes) เป็นชนิดกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเป็นอยู่หรือมีอยู่ (process of being or having) หรือเป็นชนิดกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสภาพของสิ่งหนึ่งสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง โดยสามารถเข้าใจกระบวนการนี้ได้อย่างง่ายตาย ผ่านทางตัวอย่างอนุพากย์ดังนี้ (Thompson, 2014)

ตัวอย่าง 1 This bread is stale.

ตัวอย่าง 2 His immediate objective was the church.

จะเห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ (process) และผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant) ไม่เหมาะสมที่จะอธิบายในกรณีนี้ เนื่องจากไม่มีกระบวนการในความหมายปกติของการมีบางอย่างเกิดขึ้น (something happening) จากตัวอย่างอนุพากย์ดังกล่าวข้างต้นสามารถจำแนกเป็นกระบวนการเชิงสัมพันธ์ได้ 2 ประเภทดังนี้

1.3.1 จากตัวอย่างอนุพากย์ที่ 1 อธิบายได้ว่า this bread ได้รับการกำหนดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะ (attribute) ว่า stale ดังนั้นจะเรียกกระบวนการนี้ว่า กระบวนการเชิงสัมพันธ์แบบคุณสมบัติหรือคุณลักษณะ (attributive relational process) และมีสองผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant) คือ ผู้มีคุณสมบัติ (Carrier) และคุณสมบัตินี้ (Attribute)

1.3.2 จากตัวอย่างอนุพากย์ที่ 2 เรียกว่ากระบวนการเชิงสัมพันธ์แบบระบุว่าเป็นอะไร (identifying relational process) ในตัวอย่างข้างต้น สิ่งที่นิยามหรือระบุ เรียกว่า value หรือ Identifier คือ his immediate objective ส่วนสิ่งที่ถูกนิยามหรือถูกระบุ เรียกว่า token หรือ identified คือ the church กระบวนการในกระบวนการระบุว่าเป็นอะไรนั้นเทียบเท่ากับเครื่องหมายเท่ากับ (=) ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่ากระบวนการเหล่านั้นสามารถย้อนกลับได้ (ถ้า $x = y$ แล้ว $y = x$) ว่า The church was his immediate objective. ในขณะที่ กระบวนการเชิงสัมพันธ์แบบคุณสมบัติหรือคุณลักษณะ (attributive relational process) ไม่สามารถย้อนกลับได้

1.4 กระบวนการเกี่ยวกับการพูด (verbal processes) เป็นกระบวนการหรือกริยาที่เกี่ยวข้องกับการพูด (verbs of saying) ในกระบวนการนี้จะมีผู้ร่วมเหตุการณ์ เรียกว่า ผู้พูด (sayer) โดยปกติแล้วจะเป็นมนุษย์ ผู้ร่วมเหตุการณ์รายอื่นที่เกี่ยวข้องในกระบวนการที่ผู้พูดกล่าวถึงและโดยทั่วไปแล้วเป็นมนุษย์เช่นกัน คือ ผู้เป็นเป้าหมาย (receiver) ในบางกรณี กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพูด อาจมีผู้ร่วมเหตุการณ์ที่เรียกว่า เป้าหมาย (target) เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเป็นมนุษย์ นอกจากนี้มีผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ทำหน้าที่เป็นสิ่งที่พูด (verbiage) และมีสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับสิ่งที่พูดเรียกว่า matter ตัวอย่างดังนี้

ผู้พูด	กระบวนการ (การพูด)	สิ่งที่พูดถึง
He	repeated	the warning.

(Thompson, 2014)

ผู้พูด	กระบวนการ (การพูด)	ผู้ที่พูดถึง	สิ่งที่พูดถึง
I	explained	to her	what it meant.

(Thompson, 2014)

ผู้ที่พูดถึง	กระบวนการ (การพูด)	สภาพแวดล้อม
I	wasn't told	about any side-effects.

(Thompson, 2014)

ผู้พูด	สภาพแวดล้อม	กระบวนการ (การพูด)	เป้าหมาย
The report	sharply	criticizes	Lilly's quality control procedures.

(Thompson, 2014)

1.5 กระบวนการที่สื่อพฤติกรรม (behavioural processes) เป็นชนิดกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสรีรวิทยา (physiological processes) ของมนุษย์โดยเฉพาะ เช่น see, hear เป็น mental ส่วน watch, look, listen เป็น behavioural เป็นต้น โดยทั่วไปกระบวนการที่สื่อพฤติกรรมจะมีผู้ร่วมเหตุการณ์เพียงคนเดียวที่เป็นมนุษย์เท่านั้น เรียกว่า ผู้แสดงพฤติกรรม (behavior) นอกจากนี้ในบางอนุพากย์อาจมีผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม (complement) เรียกว่า behaviour ตัวอย่างดังนี้

ผู้แสดงพฤติกรรม	กระบวนการ (พฤติกรรม)	สภาพแวดล้อม
He	stared	in amazement.
We all	laughed.	

(Thompson, 2014)

1.6. กระบวนการที่แสดงการมีอยู่หรือเกิดขึ้น (existential processes) เป็นกระบวนการที่แสดงออกถึงการมีอยู่ (existence) ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า โดยทั่วไปในภาษาอังกฤษจะจดจำได้ง่ายเนื่องจากมี "there" เป็นประธาน แต่ there ไม่มีความหมายเชิงประสบการณ์ ตัวอย่างดังนี้

There **was** a ramp leading down.

Maybe there's some other darker pattern. (Thompson, 2014)

ในกระบวนการนี้จะมีผู้ร่วมเหตุการณ์เพียงผู้เดียวในอนุพากย์ เรียกว่า existant แสดงในตัวอย่างด้วยการขีดเส้นใต้ ตัวอย่างเพิ่มเติมของกระบวนการนี้ปรากฏดังนี้

กระบวนกร (มีอยู่หรือเกิดขึ้น)	ผู้รวมเหตุการณ์
Maybe there 's	some other darker pattern.
	(Thompson, 2014)

กระบวนกร (มีอยู่หรือเกิดขึ้น)	ผู้รวมเหตุการณ์	สภาพแวดล้อม
There 's	Christianity	in the south.
		(Halliday and Matthiessen, 2014)

2. หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) เป็นหน้าที่ทางภาษาที่สะท้อนถึงการใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เนื่องจากมนุษย์ใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนความหมาย (exchange meanings) หรือแลกเปลี่ยนการสื่อสาร (communicative exchange) นอกจากนี้มนุษย์บอกผู้อื่นเพื่อจุดประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อควบคุมพฤติกรรมหรือทัศนคติของคนอื่น หรือ 2) เพื่อให้ข้อมูลที่ตนรู้แต่ผู้อื่นยังไม่รู้หรือไม่มี หรือ 3) เพื่ออธิบายทัศนคติหรือพฤติกรรมของตนเอง หรือ 4) เพื่อให้ผู้อื่นให้ข้อมูลแก่ตนเอง เป็นต้น การใช้ภาษาเพื่อแสดงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอาจรวมถึง การแสดงเจตนาบางอย่างผ่านการใช้ภาษา เช่น การขอร้อง (request) สั่ง (order) ขอโทษ (apologize) ยืนยัน (confirm) เชิญเชิญ (invite) ปฏิเสธ (reject) ประเมิน (evaluate) บรรยาย (describe) เป็นต้น

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์หรือศึกษาเพื่อสะท้อนหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ ระบบทัศนคติ (attitude) ระบบมาลา (mood) ระบบทัศนภาวะ (modality) ระบบขั้วภาษา (polarity) งานวิจัยนี้จะวิเคราะห์เฉพาะ “ระบบทัศนคติ” เนื่องจากเป็นระบบหนึ่งของการประเมินค่า (appraisal) (Thompson, 2008) เพื่อศึกษาหน้าที่ปฏิสัมพันธ์ว่า ผู้ใช้ภาษาแสดงทัศนคติผ่านการประเมินค่าอย่างไรในข้อความทวิตเตอร์เกี่ยวกับภาษี ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดการประเมินค่า มีรายละเอียดดังนี้ (Martin and Rose, 2003, 2007; Martin and White, 2005) โดยจะกล่าวถึงเฉพาะการประเมินค่า ส่วนทัศนภาวะจะกล่าวในหัวข้อกลวิธีทางภาษาต่อไป

การประเมินค่า เป็นแนวคิดหรือทฤษฎีที่ใช้เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาด้านปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ โดยทฤษฎีการประเมินค่าจะเกี่ยวข้องกับ การประเมินผล (evaluation) ต่อเหตุการณ์หนึ่งว่าผู้ใช้ภาษามีการประเมินค่าต่อเหตุการณ์หนึ่งอย่างไร การประเมินค่าจะแสดงหน้าที่ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลว่าผู้ใช้ภาษามีทัศนคติอย่างไรต่อเหตุการณ์นั้น (Martin and Rose, 2003, 2007; Martin and White, 2005)

ระบบการประเมินค่า แบ่งเป็น 3 ระบบย่อย งานวิจัยนี้จะใช้คำเรียกภาษาไทยตามงานวิจัยของลูอิติร์ตัน รักเหล่า (2559) ดังนี้

1. ระบบทัศนคติ (attitude) คือ ความคิดเห็น (opinion) หรือความรู้สึก (feeling) ของผู้พูดหรือผู้เขียนที่มีต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง (Oteiza, 2017) ระบบทัศนคติสามารถจำแนกตามความหมายไว้ 3 ด้าน ได้แก่ อารมณ์ (emotion) จริยธรรม (ethics) สุนทรียศาสตร์ (aesthetics) ซึ่งสอดคล้องกับประเภทของทัศนคติ ได้แก่ อารมณ์ (affect) การประเมิน (judgment) และความนิยม (appreciation) ดังนี้

1.1 อารมณ์ เป็นความรู้สึกเชิงบวกและเชิงลบต่อเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์หนึ่ง เช่น รู้สึกมีความสุข (happy) หรือเศร้า (sad) มั่นใจ (confident) หรือกังวล (anxious) สนใจ (interested) หรือเบื่อหน่าย (bored) ซึ่งจำแนกประเภทของอารมณ์ได้ 3 ประเภทดังนี้ (Martin and White, 2005)

1.1.1 ความสุข/ความทุกข์ (un/happiness) ครอบคลุมถึงอารมณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องของหัวใจหรือจิตใจ (heart) เช่น ความเศร้า (sadness) ความเกลียด (hate) ความสุข (happiness) และความรัก (love) เป็นต้น ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่มีความสุขหรือเศร้า และนำไปสู่การชอบ (liking) หรือไม่ชอบ (disliking) ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง 1 The captain felt **happy**. (อารมณ์/ความสุข)

ตัวอย่าง 2 The captain felt **sad**. (อารมณ์/ความทุกข์)

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างคำที่แสดงถึงความสุข เช่น cheerful, jubilant, like, love, adore เป็นต้น และความทุกข์ เช่น melancholy, despondent, cut-up, downcast, heart-broken, sorrowful, weebegone, dejected, dreary, gloomy เป็นต้น

1.1.2 ความปลอดภัย/ความไม่ปลอดภัย (in/security) ครอบคลุมถึงอารมณ์ที่สัมพันธ์กับความเป็นอยู่ที่ดี (well-being) ในสังคม เช่น ความกลัว (fear) ความมั่นใจ (confidence) ความวางใจ (trust) เป็นต้น นอกจากนี้จะครอบคลุมถึงความสงบสุขหรือสันติสุข (peace) และความวิตกกังวล (anxiety) ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง 1 The captain felt **confident**. (อารมณ์/ปลอดภัย)

ตัวอย่าง 2 The captain felt **anxious**. (อารมณ์/ไม่ปลอดภัย)

ตัวอย่างคำที่แสดงถึงความปลอดภัย เช่น together, assured, comfortable, trusting เป็นต้น และความไม่ปลอดภัย เช่น uneasy, freaked out, startled, surprised, astonished เป็นต้น

1.1.3 ความพอใจ/ความไม่พอใจ (dis/satisfaction) ครอบคลุมถึงอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายสูงสุด หรือการแสวงหาเป้าหมาย เช่น ความน่าเบื่อ (ennui) ความไม่พอใจ (displeasure) ความอยากรู้อยากเห็น (curiosity) และความเคารพ (respect) เป็นต้น

ตัวอย่าง 1 The captain felt **absorbed**. (อารมณ์/พอใจ)

ตัวอย่าง 2 The captain felt **fed up**. (อารมณ์/ไม่พอใจ)

1.2 การประเมิน เป็นการใช้ภาษาที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น เช่น ชื่นชม (admire) หรือวิจารณ์ (criticize) ยกย่อง (praise) หรือประณาม (condemn) เป็นต้น โดยทั่วไปการประเมินสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.2.1 การยกย่องทางสังคม (social esteem) มีแนวโน้มหรือเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการพูด (oral culture) ผ่านทางการพูดคุย (chat) ซุบซิบ (gossip) เรื่องตลก (jokes) และเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งจำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่

1) ความปกติ (normality) จะเกี่ยวข้องหรือเป็นการตอบคำถามว่า **พิเศษแค่ไหน** ตัวอย่างคำในเชิงบวกหรือชื่นชม เช่น fortunate, normal, familiar, lucky, charmed เป็นต้น และเชิงลบหรือวิจารณ์ เช่น odd, eccentric, unlucky, star-crosses, peculiar เป็นต้น

ตัวอย่าง 1 He's **naughty**.

ตัวอย่าง 2 He's **often** naughty.

ตัวอย่าง 3 It's **usual** for him to be naughty.

ตัวอย่าง 4 It's **normal** for him to be naughty.

2) ความสามารถ (capacity) จะเกี่ยวข้องหรือเป็นการตอบคำถามว่า **มีความสามารถแค่ไหน** ตัวอย่างคำในเชิงบวกหรือชื่นชม เช่น powerful, vigorous, robust, sound, healthy, fit เป็นต้น และเชิงลบหรือวิจารณ์ เช่น mild, weak, whimpy, unsound, sick, crippled เป็นต้น

ตัวอย่าง 1 He **can** go.

ตัวอย่าง 2 He's **able** to go.

ตัวอย่าง 3 He's **capable** of going.

ตัวอย่าง 4 He's **strong** enough to go.

3) การถือทิว (tenacity) จะเกี่ยวข้องหรือเป็นการตอบคำถามว่า **เชื่อถือได้แค่ไหน** ตัวอย่างคำในเชิงบวกหรือชื่นชม เช่น heroic, patient, cautious, brave, wary

plucky เป็นต้น และเชิงลบหรือวิจารณ์ เช่น gutless, impetuous, timid, rash, impatient, cowardly เป็นต้น

ตัวอย่าง 1 I'll go.

ตัวอย่าง 2 I'm **determined** to go.

ตัวอย่าง 3 I'm **intent** on going.

ตัวอย่าง 4 I'm **resolved**.

1.2.2 ข้อบังคับทางสังคม (social sanction) จะอยู่ในรูปแบบหลายลักษณะอักษร ได้แก่ คำสั่ง (edicts) พระราชกฤษฎีกา (decrees) กฎเกณฑ์ (rules) ข้อบังคับ (regulations) และกฎหมาย (laws) เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตนตามที่คริสตจักรและรัฐต้องการ โดยมีค่าปรับ (penalties) และบทลงโทษ (punishments) เพื่อเป็นการบังคับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย โดยการแบ่งปันนี้สนับสนุนหน้าที่พลเมืองและการปฏิบัติทางศาสนา ซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภท ดังนี้

1) ความสัตย์จริง (veracity) จะเกี่ยวข้องหรือเป็นการตอบคำถามว่า **ชื่อสัตย์แค่ไหน** ตัวอย่างคำในเชิงบวกหรือยกย่อง เช่น credible, tactful, honest, truthful เป็นต้น และเชิงลบหรือประณาม เช่น lying, manipulative, dishonest

ตัวอย่าง 1 He's naughty.

ตัวอย่าง 2 He's **certainly** naughty.

ตัวอย่าง 3 It's **certain** he's naughty.

ตัวอย่าง 4 It's **true** he's naughty.

2) ความถูกต้องเหมาะสม (propriety) จะเกี่ยวข้องหรือเป็นการตอบคำถามว่า **มีจริยธรรมแค่ไหน** ตัวอย่างคำในเชิงบวกหรือยกย่อง เช่น ethical, fair, kind, good, just, caring และเชิงลบหรือประณาม เช่น evil, unjust, cruel, bad, corrupt

ตัวอย่าง 1 Go.

ตัวอย่าง 2 You **should** go.

ตัวอย่าง 3 You're **supposed** to go.

ตัวอย่าง 4 It's **expected** you'll go.

ตัวอย่าง 5 It'd be **unfair** for you to go.

1.3 ความนิยม เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ในการประเมิน “สิ่งของ” (things) ได้แก่ วัตถุ กระบวนการ ปรากฏการณ์ทางสัตววิทยาและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ กล่าวคือเป็นการชื่นชมหรือประเมินสิ่งต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นมีมูลค่า (valued) หรือคุณค่า (worth) อย่างไร ซึ่งจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1.3.1 ท่าที (reaction) เป็นการตอบสนองของเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ กล่าวคือเป็นการตอบคำถามว่า **ดึงดูดความสนใจของเราหรือไม่** ตัวอย่างคำในเชิงบวก เช่น arresting, captivating, engaging เป็นต้น และเชิงลบ เช่น dull, boring, tedious นอกจากนี้เป็นการตอบคำถามว่า **ทำให้เราพอใจหรือไม่** ตัวอย่างคำในเชิงบวก เช่น okay, fine, good เป็นต้น และเชิงลบ เช่น bad, yuk, nasty

1.3.2 องค์ประกอบ (composition) จะเกี่ยวข้องกับ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสมดุล (balance) ซึ่งเป็นการตอบคำถามว่า **ไปด้วยกันได้หรือไม่** ตัวอย่างคำในเชิงบวก เช่น balanced, harmonious, unified และเชิงลบ เช่น unbalanced, discordant, irregular และ 2) ความซับซ้อน (complexity) ซึ่งเป็นการตอบคำถามว่า **ติดตามยากไหม** ตัวอย่างคำในเชิงบวก เช่น simple, pure, elegant และเชิงลบ เช่น ornate, extravagant, byzantine

1.3.3 คุณค่า (valuation) จะเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณค่าของบางสิ่งบางอย่าง เช่น นวัตกรรม ความแท้จริง เวลา ฯลฯ ซึ่งเป็นการตอบคำถามว่า **คุ้มค่าไหม** ตัวอย่างคำในเชิงบวก เช่น penetrating, profound, deep เป็นต้น และเชิงลบ เช่น shallow, reductive, insignificant

2. ระบบการมีส่วนร่วม (engagement) คือ การแสดงถึงแหล่งที่มา (source) ของทัศนคติและวิธีการอ้าง (quoting) และการรายงาน (reporting) กล่าวคือ เป็นการใช้ภาษาของผู้เขียนหรือผู้พูด เพื่อแสดงสถานะของตนเองในการโต้ตอบกับคู่สนทนาอีกฝ่ายที่ได้แสดงสถานะไปก่อนหน้าแล้ว ประกอบไปด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ถ้อยคำที่ไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มา (monogloss) และ 2) ถ้อยคำที่อ้างอิงแหล่งที่มา (heterogloss)

3. ระบบระดับชั้น (graduation) คือ วิธีที่ทัศนคติสามารถขยาย (amplified) หรือป้องกันได้ (hedged) กล่าวคือ ในการใช้ภาษาเพื่อแสดงทัศนคติสามารถทำเป็นลำดับชั้นมากกว่าหรือน้อยกว่า เพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นต้น

3. หน้าที่ด้านตัวบท (textual metafunction) เป็นการจัดระเบียบ (organizing) ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท (context) กล่าวคือ การใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดเหตุการณ์หนึ่งโดยผ่านการเรียบเรียงตัวบทอย่างเป็นเอกภาพ หน้าที่ทางภาษาที่แสดงตัวบทจะเกี่ยวข้องกับการเรียบเรียงภาษาอย่างไรในการถ่ายทอดเหตุการณ์หนึ่ง ตัวอย่างเช่น การสนทนาที่มีการโต้ตอบระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ผู้พูดจะจัดระเบียบวิธีการพูดของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งสัญญาณให้ผู้ฟังทราบว่าข้อความที่กำลังพูดสอดคล้องกับข้อความส่วนอื่นอย่างไร แนวคิดการวิเคราะห์ที่สะท้อนหน้าที่ทางตัวบท ได้แก่ การวิเคราะห์หัวใจความหลัก รายละเอียดดังนี้

ใจความหลัก คือ ใจความสำคัญของตัวบทที่ผู้ใช้ภาษาเลือกกล่าวถึงเป็นอันดับแรก การวิเคราะห์ใจความหลักแบ่งข้อความเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ใจความหลัก (theme) และใจความรอง (rheme) ใจความหลักเป็นรูปภาษาที่ผู้ใช้ภาษากล่าวถึงเป็นอันดับแรก เป็นจุดออกตัว (departure) ของข้อความ (message) การถ่ายทอดประสบการณ์หนึ่งผู้ใช้ภาษาจะให้ความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ในเหตุการณ์ที่ต่างกัน ใจความหลักจำแนกได้ 3 ประเภทตามหน้าที่ของภาษาหรือตัวบท ได้แก่

3.1 ใจความหลักแสดงเรื่อง (topical theme) เป็นใจความหลักที่แสดงหน้าที่ด้านสื่อความคิดหรือประสบการณ์ของผู้ส่งสาร โดยจำแนกได้ 3 ประเภท ซึ่งเป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วย

3.1.1 ผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant) คือกลุ่มคำนาม เช่น คน สัตว์ สิ่งของ หรือความคิดที่เป็นนามธรรม ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

ใจความรอง

You

probably haven't heard of the SOU before.

The Queen

yesterday opened her heart to the nation.

(Thompson, 2014)

3.1.2 ตัวกระบวนการ (process) คือ คำกริยาหรือกลุ่มคำกริยา โดยทั่วไปมักปรากฏในรูปของประโยคคำสั่ง แนะนำ ตักเตือน หรือเชื้อเชิญ (imperative) ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

ใจความรอง

Don't cry

about it.

Let's

go for a walk, shall we?

(Thompson, 2014)

3.1.3 สภาพแวดล้อม (circumstance) คือ เวลา สถานที่หรือพื้นที่ สาเหตุ หรือวิธีการ เป็นต้น ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

ใจความรอง

In our home

TB came for my eldest sister, Marion

(Forey and Sampson, 2017)

3.2 ใจความหลักแสดงตัวบท (textual theme) คือ ใจความหลักที่แสดงหน้าที่ด้านการเรียบเรียงตัวบท โดยจำแนกได้ 3 ประเภท ซึ่งเป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วย

3.2.1 คำสันธาน (conjunction) คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เชื่อม (links or paratactic) เช่น and, or, but, then หรือ ผูก (binds or hypotactic) เช่น when, because, although, in order to ข้อความให้เป็นเรื่องเดียวกัน ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

but by the morning

Then, as the universe expanded and cooled,

ใจความรอง

the snow had all melted.

the antiquarks would annihilate with the quarks

(Thompson, 2014)

3.2.2 conjunctive adjuncts คือ กลุ่มคำวิเศษณ์ (adverbial groups) หรือบุพพทวลี (prepositional phrases) เช่น briefly, actually, in conclusion, on the other hand ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

However, when ice crystals form,

Then we

ใจความรอง

they will have definite positions.

haven't met before, have we?

(Thompson, 2014)

3.2.3 continuative คือ คำชุดเล็ก ๆ ชุดหนึ่งที่ส่งสัญญาณถึงการเคลื่อนไหวในข้อความ เช่น well, now, oh, yes, no ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

No I

Well, I

Well, had she

ใจความรอง

don't like the idea.

came in to this world.

missed her Mum?

(Halliday and Matthiessen, 2014)

(Forey and Sampson, 2017)

(Thompson, 2014)

3.3 ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ (interpersonal theme) เป็นใจความหลักที่แสดงหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ โดยจำแนกได้ 3 ประเภท ซึ่งเป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วย

3.3.1 modal adjunct คือ คำหรือกลุ่มคำที่สะท้อนทัศนคติ (attitude) หรือการตัดสิน (judgment) ของผู้สื่อสารที่มีต่อเนื้อหาของข้อความ เช่น in my opinion, believe me ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

ใจความรอง

Certainly his wife June

was a very odd woman.

Please may I

leave the table?

(Thompson, 2014)

3.3.2 คำเรียกขาน (vocative) เช่น ชื่อบุคคล อาชีพ คำสรรพนามแสดงบุรุษ คำเรียกญาติ ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

ใจความรอง

Lord, if it be thy will

let this cup pass from me.

Eileen

come here!

Gable

said...

a Captain Cook Cruise

can be booked on the same number

You

are likely to be denied the privileges

(Halliday and Matthiessen, 2014)

3.3.3 คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม (wh-element) เช่น ใคร อะไร ตัวอย่างดังนี้

ใจความหลัก

ใจความรอง

What

happened to her?

How often

are you supposed to take them?

(Thompson, 2014)

ระบบใจความหลัก เป็นระบบที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่ด้านตัวบทของข้อความ เพื่อจะตอบคำถามที่ว่าผู้พูดหรือผู้เขียนให้ความสำคัญหรือกล่าวถึงกับอะไรก่อนหลัง ซึ่งเป็นระบบที่ยืดหยุ่นไม่จำกัดในรูปแบบ โดยสามารถประยุกต์ใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ไม่จำกัด

เฉพาะระดับคำ (lexical) แต่สามารถวิเคราะห์ได้ในระดับที่เหนือกว่าขึ้นไป ระดับย่อหน้า หรือ บทความ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ เป็นทั้งทฤษฎีภาษาและวิธีการในการศึกษาภาษาในบริบทของการใช้ ที่พัฒนาโดย Halliday (ค.ศ. 1925–2018) โดยมองว่าภาษามีหน้าที่หรือหน้าที่ทางสังคม 3 ด้าน ได้แก่ 1) หน้าที่ด้านสื่อความคิด 2) หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ และ 3) หน้าที่ด้านตัวบท

กลวิธีทางภาษา

กลวิธีทางภาษาเป็นแนวคิดหนึ่งที่สะท้อนหน้าที่ด้านสื่อความคิดได้ เนื่องจากผู้ใช้ภาษาจะเลือกใช้ภาษาในการถ่ายทอดเหตุการณ์ผ่านมุมมองและประสบการณ์ของตนเอง (Machin and Mayr, 2012) กล่าวคือ เป็นวิธีการหรือกระบวนการในการผลิตตัวบทหรือสารของผู้ส่งสารที่สื่อสารไปถึงผู้รับสาร โดยทั่วไปตัวบทหรือสารดังกล่าวจะสื่อหรือซ่อนเร้นจุดประสงค์หรือเจตนาบางอย่างเสมอ นอกจากนี้มุมมอง ความคิด ความเชื่อ ทักษะ ค่านิยม ฯลฯ ของผู้ผลิตตัวบทจะสะท้อนหรือสื่อสารผ่านการใช้กลวิธีทางภาษาด้วยเช่นกัน กลวิธีทางภาษาที่สะท้อนหน้าที่ด้านสื่อความคิดมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ได้แก่ Machin and Mayr (2012) ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) จันทิมา อังคพณิชกิจ (2561) และศิริพร ภักดีผาสุข (2561) มีรายละเอียดดังนี้

1. การเลือกใช้คำ เป็นการเลือกใช้คำศัพท์ในภาษาหรือตัวบท ผู้ใช้ภาษามีวัตถุประสงค์เพื่อซ่อนหรือสื่อเจตนาบางอย่าง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือเป็นกลวิธีที่ทำให้เห็นเจตนาของผู้ส่งสารว่า จริงจังหรือหลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ใด และเพื่อวัตถุประสงค์ใด ส่วนประเภทย่อยของกลวิธีดังกล่าว ปรากฏดังนี้

1.1 ความหมายแฝงของคำ เป็นกลวิธีพื้นฐานในการเลือกใช้คำของผู้ผลิตภาษาหรือตัวบทว่า ใช้คำประเภทไหน หรือมีความโดดเด่นของคำประเภทใดประเภทหนึ่งหรือไม่ เนื่องจากภาษาเป็นชุดของตัวเลือก ดังนั้นผู้ผลิตตัวบทจึงตัดสินใจเลือกคำบางคำที่แฝงไปด้วยวัตถุประสงค์หรือเจตนาบางอย่างเสมอ เช่น การเรียกสถานที่อยู่อาศัยว่า 1) อาคาร 2) ที่อยู่ หรือ 3) บ้านของครอบครัว จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงบางอย่างทันที ดังตัวอย่างพาดหัวข่าวต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 กลุ่มวัยรุ่นนโจมตีอาคาร

ตัวอย่าง 2 กลุ่มวัยรุ่นนโจมตีที่อยู่

ตัวอย่าง 3 กลุ่มวัยรุ่นนโจมตีบ้านของครอบครัว

จากตัวอย่าง 3 พบว่า ตัวเลือกคำศัพท์แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็น ส่วนตัวมากกว่าสองประโยคแรก โดยคำว่า “ครอบครัว” และ “บ้าน” ได้บ่งบอกถึงสิ่งที่ปลอดภัย และมั่นคง ซึ่งเป็นสถาบันที่หวงแหนในสังคม อย่างไรก็ตามครอบครัวไม่ได้เป็นสถาบันที่อดเยี่ยม เสมอไป เนื่องจากบางครั้งครอบครัวได้มีการเรียกร้อง ครอบครัว กดขี่ และทำลายล้าง แต่เมื่อ รวมกับคำว่า “บ้าน” ได้บ่งบอกถึงวาทกรรมของครอบครัวว่าเป็นสิ่งที่ปลอดภัยมั่นคงและเป็น เรื่องปกติธรรมดาสำหรับมนุษย์ทุกคน ซึ่งสื่อถึงสิ่งที่ควรปกป้อง ทำให้ประโยคในตัวอย่าง 3 จึงก่อให้เกิดความชั่วร้ายทางศีลธรรมมากกว่าประโยคในตัวอย่าง 1 วาทกรรมที่สร้างขึ้น จึงเกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ ค่านิยม และการกระทำที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องเปิดเผยอย่างโจ่งแจ้ง ผู้เขียนไม่ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่อุกอาจทางศีลธรรมของกลุ่ม วัยรุ่น แต่สิ่งนี้มีความหมายผ่านความสัมพันธ์ของบ้านและครอบครัว เนื่องจากคำเหล่านี้มักจะ มีความหมายแฝงเฉพาะในวัฒนธรรม

1.2 การเน้นหรือย้ำคำ เป็นกลวิธีของการใช้คำที่ให้ความรู้สึกของการโน้มน้ำหนัก มากเกินไป และโดยปกติจะใช้ในกรณีที่เป็นหลักฐานว่ามีบางสิ่งที่เป็นปัญหา หรือมีความ ขัดแย้งทางอุดมการณ์ โดยทั่วไปจะแสดงให้เห็นในลักษณะของคำเฉพาะและคำพ้อง ความหมายมากมาย การใช้คำเหล่านี้จะชี้ให้เห็นว่ามีการชักจูงและการโต้แย้งทางอุดมการณ์ เกิดขึ้นที่ใด ปรากฏตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 พยาบาลผู้ชาย

ตัวอย่าง 2 หมอผู้หญิง

จากตัวอย่างข้างต้น ทำให้เกิดคำถามได้ว่าทำไมตำแหน่งงานเหล่านี้ถึงต้องมีการอธิบายอย่างละเอียดในแง่ของเพศสภาพ เนื่องจากในกรณีดังกล่าวเป็นการส่งสัญญาณถึง การเบี่ยงเบนหรือแปรเปลี่ยนจากธรรมเนียมหรือระเบียบแบบแผนทางสังคมหรือความ คาดหวังจากสังคม ซึ่งกลวิธีดังกล่าวเป็นตัวชี้นำอุดมการณ์ที่โดดเด่นเสมอ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สังคมยังคงคาดหวังว่าผู้ชายเป็นหมอและผู้หญิงเป็นพยาบาล นอกจากนี้ในกรณีของการใช้คำ เฉพาะมากเกินไปในทบท เพื่อใช้ในการสื่อสารถึงการกระทำโดยเจตนา เช่น พลวัต นวัตกรรม การแข่งขัน ความคิดสร้างสรรค์ กลยุทธ์ ความทะเยอทะยาน เป้าหมาย และจุดแข็ง ททบท ดังกล่าวเป็นการใช้คำเฉพาะหรือคำในกลุ่มความหมายเดียวกันมากเกินไป แสดงว่ามีบางสิ่ง บางอย่างที่เป็นปัญหาในทบท

1.3 การไม่ปรากฏของคำ มีคำศัพท์บางคำที่ไม่ปรากฏในทบท กล่าวคือ เมื่อ เปรียบเทียบกับการถ่ายทอดเหตุการณ์ของแต่ละข้อมูล จะพบว่าผู้ใช้ภาษาบางคนเลือกที่จะไม่ กล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งซึ่งการไม่กล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งนั้นอาจจะแฝงนัยอะไร

บางอย่างได้ ตัวอย่าง

ตัวอย่าง 1 นางสาว ก พัวพันกับคดีทุจริตโกงภาษีหลายหมื่นล้านบาท

ตัวอย่าง 2 นางสาว ก พัวพันกับคดีทุจริต

เมื่อเปรียบเทียบข้อความ 2 ตัวอย่างจะพบว่า ตัวอย่าง 2 ไม่ปรากฏถ้อยคำ “โกงภาษีหลายหมื่นล้านบาท” เมื่อผู้อ่าน อ่าน 2 ข้อความนี้ ผู้อ่านตัวอย่าง 2 จะไม่ทราบรายละเอียดของคดี ทำให้นางสาว ก มีมุมมองด้านลบที่ดูมีน้ำหนักน้อยกว่าข้อความในตัวอย่าง 1

1.4 การใช้คำตรงข้าม เป็นการสังเกตการเลือกใช้คำในตัวบท ว่าแต่ละตัวบท กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไร Halliday (1978) มองว่า ผู้ใช้ภาษาจะเลือกใช้คำในมุมมองของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบคำศัพท์ในกลุ่มที่มีความคิดต่างกันจะพบการใช้คำศัพท์ที่แสดงชุดความคิดแบบคู่ตรงข้าม เช่น เด็ก-แก่ ดี-เลว หรือประชาธิปไตย-คอมมิวนิสต์ นอกจากนี้บ่อยครั้งที่ผู้ผลิตตัวบทกล่าวถึงคำตรงข้ามเพียงคำเดียว ซึ่งอาจบ่งบอกหรือแนะความถึงคำตรงข้ามโดยไม่ได้กล่าวถึงอย่างเปิดเผย เช่น เมื่อกล่าวคำว่า “ผู้ก่อการร้าย” หรือ “หัวรุนแรง” ทำให้เข้าใจได้ว่าบุคคลดังกล่าวกระทำในลักษณะตรงข้ามกับสิ่งที่หวังไว้ในการเป็น “พลเมือง” หรือ “สมาชิกของชุมชน” อย่างไรก็ตามเมื่อตัวบทได้ใช้คำตรงข้ามอย่างเปิดเผย กรณีนี้จะสอดคล้องกับแนวคิดของ van Dijk (1998) ที่อธิบายว่า ผู้ส่งสารหรือผู้ผลิตตัวบทจะนำเสนอตัวเองในแง่บวกและผู้อื่นในแง่ลบ

1.5 การเรียกชื่อหรือการใช้ชื่อ คือ การเลือกใช้คำที่อ้างถึงบุคคลหรือสถานที่หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด การเรียกชื่อเป็นแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นหน้าที่สื่อความคิดว่า ผู้ใช้ภาษาสะท้อนความคิด หรือความสัมพันธ์ผ่านมุมมองของตนเองอย่างไร เช่น ผู้เสียภาษี คนจ่ายภาษี คนหนีภาษี

1.6 การเรียกขาน เป็นการใช้ภาษาเพื่อเรียกบุคคลที่กำลังพูดด้วยหรือบุคคลที่กำลังถูกกล่าวถึง ผู้ใช้ภาษาจะเลือกใช้คำเรียกขานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่อาจจะแสดงให้เห็นปัจจัยทางสังคมของบุคคลนั้นได้ เช่น ยกย่องกัน เคารพกัน สนับสนุนกัน ใกล้ชิดกัน เป็นต้น ตัวอย่างคำเรียกขาน เช่น คุณ ท่าน มีง

2. กลวิธีการเป็นภาพตัวแทนของบุคคล กลวิธีนี้จะเกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อและการแสดงภาพตัวแทนของบุคคล กล่าวคือผู้ผลิตตัวบทมีตัวเลือกที่หลากหลายของการนำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคม ดังนี้

2.1 การปรากฏและไม่ปรากฏของตัวบุคคล เป็นกลวิธีที่พิจารณาผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมว่าถูกนำเสนอโดยระบุหรือไม่ระบุตัวบุคคลหรือตัวตนในระดับใด ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 ศาสตราจารย์ ก อยากให้เจ้าหน้าที่แจ้งการหยุดงานประท้วง

ตัวอย่าง 2 มหาวิทยาลัยอยากให้เจ้าหน้าที่แจ้งการหยุดงานประท้วง

จากตัวอย่าง 2 การไม่ปรากฏตัวบุคคลได้ใช้เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับข้อความ หรือเป็นการเพิ่มน้ำหนักว่า ไม่ใช่แค่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นสถาบันทั้งหมดที่ต้องการบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งกรณีนี้สามารถโต้แย้งได้ว่าเจ้าหน้าที่พร้อมกับนักศึกษาคือมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะบอกได้อย่างไรว่าต้องทำอะไร แต่ในกรณีนี้มีการใช้วลีในลักษณะที่เป็นการแจ้งเตือน ดังนั้นอาจเป็นประโยชน์ของมหาวิทยาลัยโดยรวม

2.2 การกล่าวถึงปัจเจกบุคคลและกล่าวรวมเป็นหมู่คณะ เป็นกลวิธีในการกล่าวถึงผู้ร่วมเหตุการณ์ในฐานะปัจเจกบุคคลหรือเป็นหมู่คณะ ถ้าผู้ผลิตตัวบทกล่าวถึงผู้ร่วมเหตุการณ์ในฐานะปัจเจกบุคคล จะทำให้เกิดความรู้สึกโกรธแค้นและเกลียดชังมากกว่าการกล่าวรวมเป็นหมู่คณะ ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 ทหารสองนายที่ชื่อนาย ก และนาย ข ถูกสังหารในวันนี้

ตัวอย่าง 2 ทหารถูกสังหารในวันนี้

ในตัวอย่าง 1 ได้กล่าวถึงชื่อทหารเป็นรายบุคคล ทำให้เกิดความรู้สึกเกลียดชังและเห็นอกเห็นใจทหารมากขึ้น ส่วนตัวอย่าง 2 ที่ใช้คำศัพท์ว่า “ทหาร” เพื่อให้ความรู้สึกเป็นเพียงกลุ่มทั่วไป

2.3 การกล่าวเจาะจงและกล่าวโดยทั่วไป เป็นกลวิธีในการนำเสนอผู้ร่วมเหตุการณ์อย่างเฉพาะเจาะจง หรือถูกนำเสนอโดยรวมหรือโดยทั่วไป โดยอาจกล่าวถึงกลุ่มหรือประเภทที่ผู้ร่วมเหตุการณ์เป็นสมาชิกหรือสังกัดอยู่ นอกจากนี้เมื่อผู้ผลิตตัวบทกล่าวถึงกลุ่มในทางไม่ดี อาจกล่าวได้ว่าผู้ผลิตตัวบทมีอคติต่อกลุ่มดังกล่าว ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 นาย ก ค้ายาบ้า

ตัวอย่าง 2 ชายล้าหู่ค้ายาบ้า

ในตัวอย่าง 2 ผู้ชายที่ค้ายาบ้าแสดงว่าเป็นกลุ่มคนหรือประเภทหนึ่งที่นาย ก เป็นสมาชิกอยู่ คือ “ชาติพันธุ์ล้าหู่” ซึ่งทำให้เกิดภาพลักษณ์ในแง่ลบว่า “ชาติพันธุ์ล้าหู่” เกี่ยวข้องกับการค้ายาบ้า

2.4 การระบุชื่อและบทบาทหน้าที่ เป็นกลวิธีในการนำเสนอผู้ร่วมเหตุการณ์โดยการระบุชื่อเพื่อนำเสนอว่าเป็นใคร ซึ่งจะทำให้ความรู้สึกไม่เป็นทางการ หรือการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อแสดงให้เห็นว่าทำอะไร ซึ่งจะทำให้ความรู้สึกที่เป็นทางการ ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 นาย ก กล่าววาพรรคประชาธิปไตยจะชนะ

ตัวอย่าง 2 นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าพรรคประชาธิปไตยจะชนะ

จากตัวอย่างดังกล่าวให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน กล่าวคือเมื่อกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ในตัวอย่าง 2 ให้ความรู้สึกที่เป็นทางการมากกว่าการระบุชื่อที่ให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัว นอกจากนี้การกล่าวถึงบทบาทหน้าที่แทนการระบุชื่อยังสามารถลดความเป็นบุคคลเหลือเพียงบทบาทหน้าที่ ซึ่งในความเป็นจริงอาจถูกกำหนดโดยผู้ผลิตตัวบท เช่นคำว่า ผู้ชุมนุม ผู้ประท้วง หรือจำเลย เป็นต้น

2.5 การใช้คำแสดงเกียรติยศ เป็นกลวิธีในการนำเสนอผู้อื่น เพื่อให้เกียรติหรือยกย่องในตำแหน่งหน้าที่ของผู้ร่วมเหตุการณ์ ซึ่งเป็นคำที่บ่งบอกถึงระดับความอาวุโส ความเชี่ยวชาญพิเศษ หรือบทบาทที่ต้องให้ความเคารพ เช่น ท่านผู้พิพากษา ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านประธานาธิบดี ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 **โฆษกของรัฐบาล**กล่าวเมื่อวานนี้ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการในเรื่องนี้

ตัวอย่าง 2 **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ**กล่าวเมื่อวานนี้ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการในเรื่องนี้

ในตัวอย่าง 2 เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่มีเกียรติ ทำให้ผู้พูดมีความสำคัญและเชื่อถือได้มากขึ้น นอกจากนี้ระดับอำนาจของบุคคลสามารถลดลงได้ด้วยการไม่ใช้คำแสดงเกียรติยศและทำให้เป็นการกล่าวถึงโดยทั่วไปเช่นเดียวกับตัวอย่าง 1

2.6 การทำให้เป็นวัตถุ เป็นกลวิธีในการนำเสนอผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมผ่านคุณสมบัติ เช่น ใช้คำว่า “ลูกบอลแห่งความสนุก” แทน “ทารก” และใช้คำว่า “ความงาม” แทน “ผู้หญิง” เป็นต้น จะเห็นว่า ผู้เข้าร่วมเหตุการณ์ทางสังคมถูกลดคุณสมบัติด้วยการทำให้เป็นวัตถุ ดังในตัวอย่างข้างต้นใช้คำว่า “ความงาม” แทนการเรียกชื่อหรือบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง

2.7 การไม่ระบุตัวตน เป็นกลวิธีในการนำเสนอผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมด้วยการไม่เปิดเผยตัวตนหรือปกปิดตัวตน ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 **แหล่งข่าว**กล่าวในวันนี้ว่ารัฐบาลจะให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง 2 **บางคน**บอกว่าไม่อยากเสียภาษี

ข้อความของตัวอย่าง 1 เป็นเรื่องปกติทั่วไปที่จะพบผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมไม่เปิดเผยตัวตน (แหล่งที่มา) ในหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ ตัวอย่าง 2 ใช้คำว่า “บางคน” แทนผู้ร่วมเหตุการณ์ เพื่อหลีกเลี่ยงการกล่าวถึงเฉพาะเจาะจง

2.8 การรวมตัว เป็นกลวิธีในการนำเสนอผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมด้วยการวัดจำนวนหรือปริมาณในเชิงสถิติ ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 ผู้อพยพหลายพันคนกำลังเดินทางมาถึง

ตัวอย่าง 2 ผู้ประท้วงกว่าเก้าแสนคน

จากตัวอย่าง 1 ไม่ได้ให้จำนวนตัวเลขที่เฉพาะเจาะจง กล่าวคือหลายพันคน คือสามพันคน หรือหนึ่งแสนคนกันแน่ เนื่องจาก many thousands ในภาษาอังกฤษ อาจเป็นจำนวนหลักแสนก็ได้ นอกจากนี้ในตัวอย่าง 2 เป็นการกล่าวถึงผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมคือผู้ประท้วงด้วยจำนวนเก้าแสนคน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากพอที่จะก่อให้เกิดความชอบธรรมกับผู้ประท้วงได้

2.9 การแบ่งกลุ่มพวกเราและพวกเขา เป็นกลวิธีการนำเสนอผู้ร่วมเหตุการณ์ทางสังคมด้วยคำสรรพนาม ได้แก่ พวกเรา หรือพวกเขา โดยผู้ผลิตตัวบทใช้เพื่อจำแนกหรือแบ่งประเภทระหว่างผู้เห็นด้วยหรือต่อต้านแนวคิดบางประการ ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 พวกเราอยู่ในระบอบประชาธิปไตยที่พวกเราภาคภูมิใจ

ตัวอย่าง 2 พวกเขาจะคุกคามระบอบประชาธิปไตยและเสรีภาพของพวกเรา
ไม่ได้

จากตัวอย่าง 1 เป็นการแบ่งฝ่ายพวกเรากับพวกเขา ถึงแม้จะไม่ปรากฏคำว่าพวกเขาก็ตาม กล่าวคือจะต้องมีฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ได้ภาคภูมิใจกับประชาธิปไตย ส่วนตัวอย่าง 2 กล่าวถึง “พวกเขา” และ “พวกเรา” อย่างชัดเจน ซึ่งทำให้เห็นว่า “พวกเขา” เป็นศัตรูของพวกเรา

3. กลวิธีการปกปิดและถือว่าเป็นความจริง เป็นกลวิธีสำคัญที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อโน้มน้าวใจ โดยไม่ระบุอย่างเปิดเผย ซึ่งประกอบไปด้วยกลวิธีการปกปิด 2 ประเภท คือ 1) การใช้นามวลี และ 2) การใช้มูลบท โดยปรากฏรายละเอียดดังนี้

3.1 การใช้นามวลี เป็นกลวิธีที่ผู้ส่งสารแทนที่ชนิดกระบวนการหรือกริยาด้วยนามวลี ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจแอบแฝงผู้กระทำในเหตุการณ์ รวมไปถึงอาจซ่อนบางประเด็นว่าเกิดอะไรขึ้นและเกิดขึ้นเมื่อใด ตัวอย่างเช่นประโยค “เครื่องบินทิ้งระเบิดอเมริกันสังหารพลเรือนในระหว่างการโจมตี” เปลี่ยนเป็นประโยคนามวลี “การสังหารพลเรือนในระหว่างการโจมตีทิ้งระเบิด” จากตัวอย่างประโยคจะเห็นว่า หน่วยงานหรือผู้กระทำในเหตุการณ์ไม่ถูกกล่าวถึง เนื่องจากการกระทำของการสังหารเป็นเพียงนามวลี นอกจากนี้ การใช้นามวลีทำให้ผู้สังหารไม่ถูกกล่าวถึงเพื่อไม่ต้องรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ด้วย

3.2 การใช้มูลบท คือ การศึกษาความหมายที่แฝงอยู่ในตัวบท ผู้ใช้ภาษามองว่าข้อมูลเบื้องหลังที่แฝงอยู่ในตัวบทนั้น ผู้ใช้ภาษามีความรู้ร่วมกันโดยไม่ต้องกล่าวถึงประเด็นนั้นออกมา การวิเคราะห์มูลบทสังเกตได้จากกรุปภาษาที่กระตุ้นมูลบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.2.1 รูปภาษาที่ใช้อ้างถึง ตัวบทมีถ้อยคำอ้างถึงบางสิ่งบางอย่าง ย่อมสื่อความได้ว่า “มีสิ่งนั้นอยู่จริง” เช่น นาย ก เห็นสุนัขห้าขา สื่อมูลบทว่า มีสุนัขห้าขา และ นาย ข กล่าวว่าจะต้องแก้ปัญหาเรื่องการทุจริตของข้าราชการ สื่อมูลบทว่า มีกรณีการทุจริตของข้าราชการ เป็นต้น

3.2.2 คำกริยาที่บ่งบอกว่าส่วนเติมเต็มเป็นจริง คำกริยาเหล่านี้จะทำหน้าที่บ่งบอกว่า ส่วนเติมเต็มที่ตามมาในประโยคว่าเป็นความจริง เช่น เสียใจ รู้ ดีใจ ยินดี ภูมิใจ ตัวอย่าง พ่อดีใจที่นาย ก เรียนหมอ สื่อมูลบทว่า นาย ก เรียนหมอ เป็นต้น

3.2.3 คำกริยาแนะนำความ คำกริยาเหล่านี้จะทำหน้าที่ชี้แนะความหมายบางอย่างในประโยค เช่น เลี้ยง ส้ม ตัวอย่างประโยค เช่น คุณแม่ลืมปิดประตูรั้วก่อนออกจากบ้าน จะเห็นว่า คำกริยา “ลืม” สื่อมูลบทว่า “คุณแม่ตั้งใจจะปิดประตูรั้วก่อนออกจากบ้าน” (แต่ไม่ได้ปิด)

3.2.4 คำกริยาที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพ คำกริยาเหล่านี้จะทำหน้าที่สื่อถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานที่หรือสภาพ เช่น หยุด เลิก เริ่ม จาก มา ไป ตัวอย่างประโยค เช่น นาย ก เลิกกับนางสาว ข แล้ว จะเห็นว่า คำกริยา “เลิก” สื่อมูลบทว่า “นาย ก เคยคบกับนางสาว ข”

3.2.5 อนุพากย์ที่บอกเวลา เป็นการใช้รูปภาษาอีกประเภทหนึ่งที่สื่อมูลบทในประโยค ตัวอย่างประโยค เช่น นาย ก เสียชีวิตหลังรักษาตัวที่โรงพยาบาล จะเห็นว่า อนุพากย์บอกเวลา “หลัง...” สื่อมูลบทว่า “รักษาตัวที่โรงพยาบาล”

3.2.6 รูปภาษาที่บ่งบอกถึงการเกิดซ้ำ เป็นการใช้รูปภาษาเพื่อสื่อว่า เหตุการณ์หรือบางสิ่งบางอย่างเคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยรูปประโยคจะมีทั้งคำกริยา คำวิเศษณ์ และวิเศษณ์วลี เช่น กลับคืน ซ้ำ อีก ตัวอย่างประโยค เช่น น้ำท่วมที่กรุงเทพฯ อีกแล้ว สื่อมูลบทว่า “น้ำเคยท่วมที่กรุงเทพฯ”

4. กลวิธีการโน้มน้าวใจ เป็นกลวิธีสำคัญอีกประเภทหนึ่งที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อโน้มน้าวใจหรือจูงใจ ซึ่งมี 2 ประเภท คือ 1) การใช้วาทศิลป์ และ 2) การใช้อุปลักษณ์ รายละเอียดดังนี้

4.1 การใช้วาทศิลป์ เป็นการนำความหมายของคำและคุณสมบัติด้านเสียงมาใช้เพื่อถ่ายทอดความหมาย โดยมีทำนองหรือจังหวะอยู่ในข้อความ แต่อาจมีการใช้สัมผัสคำหรือสัมผัสเสียงหรือไม่ก็ได้ ซึ่งมี 2 ประเภท คือ 1) คำขวัญ และ 2) บทประพันธ์ โดยปรากฏรายละเอียดดังนี้

4.1.1 การใช้คำขวัญ เป็นการนำถ้อยคำมาประพันธ์เป็นข้อความขนาดสั้นอาจมีสัมผัสหรือไม่ก็ได้ เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจให้ทำบางสิ่งบางอย่าง เช่น “เต็มที่ เต็มใจ ให้ประชาชน” เป็นคำขวัญของกรมสรรพากร

4.1.2 การใช้บทประพันธ์ เป็นการนำคุณสมบัติด้านคำและเสียงมาประพันธ์ให้มีท่วงทำนอง จังหวะ สัมผัสที่คล้องจองปรากฏขึ้นในคำพูดหรือเรื่องที่ตั้งขึ้นเป็นร้อยกรองหรือร้อยแก้ว อย่างมีแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ หรือเรียกว่า “ฉันทลักษณ์” เช่น กลอน โคลง ฉันท์

4.2 การใช้อุปสรรค คือ วิธีการเปรียบเทียบที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อให้เข้าใจ เห็นภาพหรือจินตนาการได้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ชนิด คือ 1) อุปสรรคเชิงภาพพจน์ และ 2) อุปสรรคเชิงมโนทัศน์ โดยปรากฏรายละเอียดดังนี้

4.2.1 อุปสรรคเชิงภาพพจน์ เป็นแนวคิดอุปสรรคแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นการนำสิ่งที่แตกต่างกันแต่มีลักษณะบางอย่างคล้ายคลึงหรือรวมกันมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพในจินตนาการ โดยใช้คำเชื่อม “เป็น” เช่น เธอเป็นคนแข็งแกร่งดั่งภูผา

4.2.2 อุปสรรคเชิงมโนทัศน์ เป็นแนวคิดอุปสรรคแบบใหม่ตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน โดยเป็นการใช้ภาษาหรือถ้อยคำในชีวิตประจำวันของคนในสังคมโดยไม่รู้ตัว กล่าวคือเป็นวิธีการนำถ้อยคำที่ของอีกวงความคิดหนึ่งซึ่งเรียกว่า มโนทัศน์ที่เป็นแบบเปรียบเทียบ หรือเรียกว่า “มโนทัศน์ต้นทาง” มาอธิบายถึงสิ่งนั้น (หัวข้อหรือแนวคิดที่ต้องการอธิบายผ่านอุปสรรค) ที่เรียกว่า มโนทัศน์ที่ถูกเปรียบเทียบ หรือเรียกว่า “มโนทัศน์ปลายทาง” เช่น (โควิดคือศัตรู) โดย “โควิด” คือ มโนทัศน์ปลายทาง และ “ศัตรู” คือ มโนทัศน์ต้นทาง

5. การใช้ทัศนภาวะ เป็นการใช้อ้อยคำหรือภาษาเพื่อแสดงความเห็นส่วนตัว หรือเพื่อแสดงการผูกมัดของผู้ส่งสารเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างที่พวกเขากล่าวถึง เช่นคำว่า คิด เชื่อ สമ്മติ เป็นต้น ส่วนระดับของการผูกมัดหรือการแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย 2 ระดับ คือ ทัศนภาวะระดับสูง และทัศนภาวะระดับต่ำ โดยผู้ผลิตตัวบทใช้โครงสร้างทางภาษาเหล่านี้ทุกครั้งที่ผลิตตัวบท ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง 1 นาย ก ต้องทุจริตการสอบอย่างแน่นอน (ระดับสูง)

ตัวอย่าง 2 ดูเหมือน นาย ก อาจจะทุจริตในการสอบ (ระดับต่ำ)

6. กลวิธีการปฏิเสธ คือ การใช้อ้อยคำหรือภาษาของผู้ผลิตตัวบท เพื่อโต้แย้งหรือปฏิเสธกับข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่ได้นำเสนอมาก่อนหน้า กล่าวคือเป็นการโต้แย้งกับบางสิ่งบางอย่างที่มีอยู่ก่อนหรือมูลบทนั่นเอง เช่นคำว่า ไม่ เปล่า เป็นต้น

7. กลวิธีการใช้อ้อยคำนัยผกผัน คือ การใช้อ้อยคำเพื่อแสดงหรือนำเสนอความหมายในทิศทางตรงกันข้ามกับความหมายโดยทั่วไปหรือตามรูปภาษา เช่น คำแนะนำหรือคำขอร้องที่ไม่ต้องการให้ทำตาม นอกจากนี้รวมถึงถ้อยคำประเภทเสียงสะท้อนกลับที่แฝงไปด้วยทัศนคติเชิงลบของผู้พูด ตัวอย่างเช่น ลูกชายอาจประชดพ่อว่า “ผมไม่ดีและไม่เก่งเหมือนพีนี” เพราะลูกเชื่อว่าพ่อมีความคิดแบบนั้นอยู่ ดังนั้นจึงรวมทั้งกรณีเสียงสะท้อนกลับคำพูดและความคิดที่

ผู้พูดเชื่อว่ามีอยู่ ส่วนหน้าที่ของกลวิธีนี้คือ ใช้เพื่อระบายความคับข้องใจ สร้างอารมณ์ขัน ประชดประชัน หรือลดความตึงเครียด

8. กลวิธีการใช้สหพท คือ การใช้ถ้อยคำของผู้ส่งสารเพื่อแสดงให้เห็นว่า มีตัวบทหรือความคิดของผู้อื่นร่วมในตัวบทที่นำเสนอด้วย ดังนั้น กลวิธีนี้จะพิจารณาหรือวิเคราะห์ว่า ตัวบทที่ผู้ผลิตตัวบทนำเสนอ นั้นมีความสัมพันธ์กับตัวบทอื่นอย่างไร ผู้ผลิตตัวบทใช้การอ้างอิงแบบตรงหรืออ้อม หรือมีความคิดจากหลากหลายแหล่งหรือหลายวาทกรรมแฝงอยู่ด้วย เป็นต้น

9. กลวิธีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ หรือคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ กล่าวคือ ผู้ส่งสารหรือผู้เขียนมีเชิงคำตอบอยู่แล้ว แต่ใช้วิธีการนี้เพื่อโน้มน้าว หรือชี้้นำผู้รับสารหรือผู้อ่านให้คล้อยตาม

อุดมการณ์ในมุมมองของการวิเคราะห์วาทกรรมตามแนวภาษาศาสตร์

วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์ เป็นหนึ่งในแนวทางหรือวิธีการวิเคราะห์สัมพันธ์สาร ได้จำแนกความหมาย หรือคำนิยามของอุดมการณ์เป็น 2 แนวทาง รายละเอียดดังนี้ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556)

1. อุดมการณ์ในแนววิพากษ์ หรือแบบเชิงลบ ของ Fairclough (1995) อธิบายว่า อุดมการณ์เป็นสำนึกหรือความเชื่อที่ผิด โดยความเชื่อหรือสำนึกที่ไม่ถูกต้องนี้ได้ปิดบังหรือปิดเบือนข้อเท็จจริง นอกจากนี้ยังได้โน้มน้าว ล่อลวง หรือชี้้นำผู้คนที่อยู่ในสังคมไปในแนวทางที่ผิด โดยผู้มีอำนาจเหนือกว่าหรือมากกว่าจะใช้ความเชื่อหรือสำนึกนี้ไปในทางของการควบคุมคนอื่น โดยมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์แก่ตัวเองหรือกลุ่มของตนเอง สรุป อุดมการณ์ในแนววิพากษ์ หรือแบบเชิงลบจะเกี่ยวข้องกับการมีอำนาจเหนือกว่าของกลุ่มคนในสังคม หรือประเด็นปัญหาเรื่องความเท่าเทียม

2. อุดมการณ์แบบเป็นกลาง หรือในแนวกว้าง ของ van Dijk (1998) อธิบายว่า อุดมการณ์เป็นความคิด ทศนคติ มุมมอง หรือความเชื่อในประเด็นใดประเด็นหนึ่งของคนส่วนหนึ่งในสังคม และมีผลหรืออิทธิพลต่อวาทกรรมของสมาชิกในกลุ่ม นอกจากนี้ มีผลหรืออิทธิพลต่อวิถีปฏิบัติของผู้คนในสังคมดังกล่าวด้วย สรุป อุดมการณ์ในแนวกว้าง หรือแบบเป็นกลาง มิได้จำกัดเฉพาะการศึกษาอุดมการณ์ในมุมมองที่เป็นเครื่องมือของกลุ่มคนที่มีอำนาจอย่างเดียว โดยสามารถศึกษาอุดมการณ์อื่นได้อีกด้วย

กล่าวโดยสรุป แม้วาคำนิยาม หรือความหมาย หรือมุมมองที่เกี่ยวกับอุดมการณ์ทั้ง 2 แนวทาง จะแตกต่างกันอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ทั้ง 2 แนวทางดังกล่าว เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับการแสวงหาประโยชน์ของคนส่วนหนึ่งในสังคมอยู่ดี (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556)

แนวคิดอุดมการณ์ในงานวิจัยนี้ใช้ของ van Dijk (1998) คือ อุดมการณ์แบบเป็นกลางหรือในแนวกว้าง งานวิจัยนี้ใช้แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ตามแนวคิดของ van Dijk ที่มองว่า อุดมการณ์เป็นความคิด ความเชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสังคม ประเด็นเรื่องภาษาในสังคมไทย ผู้วิจัยมองว่า สังคมไทยมีชุดความคิดหนึ่งที่ส่งผลต่ออัตราการเสียภาษีในสังคมไทย การวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษี น่าจะสะท้อนมุมมองความคิดของคนในสังคมส่วนหนึ่งเกี่ยวกับภาษี งานวิจัยนี้วิเคราะห์ภาษาตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ ได้แก่ ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีทางภาษา เพื่อแสดงถึงหน้าที่ทางภาษาในระดับสื่อความคิด ระดับปฏิสัมพันธ์ และระดับตัวบท และตีความเพื่อสะท้อนอุดมการณ์ที่เกี่ยวกับภาษีหรือการเสียภาษี เนื่องจากงานวิจัยนี้จะศึกษาข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีที่ปรากฏบนทวิตเตอร์ ดังนั้น จึงจะกล่าวถึงทวิตเตอร์ในรายละเอียดดังนี้

ทวิตเตอร์

เทคโนโลยีสมัยใหม่ของการสื่อสาร (communication) ได้เปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารของมนุษย์จากเดิมที่เน้น “การเขียน” มาเป็น “การบันทึกเสียง” และล่าสุด คือ “เทคโนโลยีเว็บ 1.0 และ 2.0” ตามลำดับ โดยเทคโนโลยีเว็บ 1.0 หรืออินเทอร์เน็ตยุคแรก จะมีคุณสมบัติบางประการ เช่น รูปแบบของการใช้งานจะเน้น “อ่านและหรือดู” เนื้อหาที่ผู้ใช้สนใจเท่านั้น สถานะของเว็บจะเป็นแบบ “นิ่ง” (static) วิธีดูเนื้อหาจะผ่านเว็บเบราว์เซอร์ และการสร้างเนื้อหาโดยผู้เขียนเว็บไซต์ เป็นต้น ส่วนเทคโนโลยีเว็บ 2.0 หรือโซเชียลเว็บจะมีคุณสมบัติบางประการ เช่น รูปแบบของการใช้งานจะเน้น “เขียนและมีส่วนร่วม” ในเนื้อหาเป็นหลัก สถานะของเว็บจะเป็นแบบ “พลวัต” (dynamic) วิธีดูเนื้อหาจะผ่านเบราว์เซอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ และการสร้างเนื้อหาโดยทุกคน เป็นต้น จะเห็นว่าเทคโนโลยีเว็บ 2.0 หรือ โซเชียลเว็บ (social web) เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตที่เปลี่ยนจากการเป็นเครือข่ายข้อมูล (information network) มาเป็นทรัพยากรในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal resource) กล่าวคือโซเชียลเว็บเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างความสัมพันธ์มากกว่าเป็นเพียงแค่แบ่งปันข้อมูล อย่างไรก็ตามบทบาทหน้าที่ของทั้งสองจะเชื่อมต่อกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้หัวใจสำคัญของโซเชียลเว็บ คือ เนื้อหาที่ผู้ใช้สร้างขึ้น หรือผู้ใช้งานเป็นผู้สร้างเนื้อหาขึ้นเอง นั่นคือ การเผยแพร่ตัวเองโดยผู้ใช้เนื้อหา มีเดียมีเดีย เช่น บล็อก หรือ blogs (เว็บไซต์ที่แสดงรายการตามลำดับเวลาย้อนกลับ) vlogs (บล็อกวิดีโอที่โพสต์เป็นประจำโดยผู้ใช้หลายล้านคนบน YouTube) และไมโครบล็อก หรือ microblogs (สตรีมของโพสต์ที่จำกัดอักขระขนาดเล็ก) (Zappavigna, 2012, 2014)

ทวิตเตอร์ (Twitter) พัฒนาขึ้นในปี 2549 ซึ่งเป็นเทคโนโลยีเว็บ 2.0 หรือโซเชียลเว็บ (บริการสังคมออนไลน์) ชนิดไมโครบล็อก หรือ microblogs และทวิตเตอร์ครอบคลุมเนื้อหา ด้านความบันเทิง การเมือง กีฬา หรือข่าวด่วน นอกจากนี้ สามารถเข้าร่วมการสนทนาอย่าง เปิดกว้าง รับชมการถ่ายทอดสด และมีบริการให้บริการมากกว่า 40 ภาษาทั่วโลก ซึ่งสามารถ เข้าถึงบริการดังกล่าวได้ผ่านทาง twitter.com อุปกรณ์มือถือ และ SMS (Short Message Service) โดยผู้ใช้โพสต์ ฎูกใจ หรือรีทวีตได้ กล่าวคือ ผู้ใช้ส่งข้อความ หรือโพสต์ข้อความ (microposts) หรือ ทวิต (tweets) สั้น ๆ ได้ และสามารถทวิตเสียง (audio) และวิดีโอ (video) ที่ มีความยาวไม่เกิน 140 วินาที ไปยังผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไป หรือกลุ่มผู้ใช้ที่ติดตามผู้ทวิต โดย นำเสนอต่อผู้ใช้ตามลำดับเวลาย้อนกลับ ส่วนเนื้อหาที่ทวิตจะเป็นสาธารณะ และสามารถ สืบค้น หรือค้นหาได้ในภายหลัง เว้นแต่ผู้ใช้หรือผู้ทวิตจะตั้งค่าบัญชีเป็นส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ใช้ สามารถติด social metadata หรือ social tagging คือ hashtag ที่ระบุด้วยสัญลักษณ์ # ตาม ด้วยคำสำคัญหรือวลีที่ติดกันหรืออนุประโยค ซึ่งทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและมีส่วนร่วมกับทวิต ของคนอื่นได้อย่างง่ายดาย ทั้งนี้ข้อความที่ทวิตสามารถเข้าถึง ส่ง และรับผ่านหลากหลายวิธี เช่น เว็บ อีเมล SMS และโทรศัพท์มือถือ และข้อความทวิตอาจรวมลิงก์ (link) ไปยังmicromedia มัลติมีเดียขนาดเล็ก (small-scale multimedia) และไฮเปอร์ลิงก์ที่ย่อให้สั้นลง (tiny URLs) เนื่องจากถูกจำกัดด้วยจำนวนอักขระ นอกจากนี้ทวิตเตอร์ยังรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ทวิต เช่น เวลาที่สร้าง หมายเลขผู้ใช้ และข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีของผู้ใช้ รวมถึงจำนวนผู้ติดตาม และจำนวนทวิตที่ผู้ใช้โพสต์ (Murthy, 2013, 2018; Twitter, 2020a; Zappavigna, 2012, 2019)

จากสถิติในเดือนเมษายน 2563 มีจำนวนผู้ใช้ที่สามารถเข้าถึงโฆษณาบนทวิตเตอร์ จำนวน 386 ล้านบัญชี เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 จากไตรมาสก่อน ส่วนจำนวนผู้ใช้ในประเทศไทยติด อันดับ 14 ของโลก มีจำนวน 7.35 ล้านบัญชี เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จากไตรมาสก่อน (Kemp, 2020) ในขณะที่ทวิตเตอร์ได้รายงานผลประกอบการไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 มีผู้ใช้งานที่เป็นบุคคล องค์กร หรือบัญชีอื่น ๆ จำนวน 166 ล้านบัญชี เพิ่มขึ้นร้อยละ 24 จากปีก่อน (Twitter, 2020b) สำหรับประเทศไทย ทวิตเตอร์มีความโดดเด่นเช่นกันจากจำนวนผู้ใช้ที่เพิ่มขึ้น และทวิตเตอร์มี บทบาทสำคัญในพื้นที่ทางการเมืองของประเทศไทย เนื่องจากรัฐบาลที่มีทหารหนุนหลังได้ออก กฎหมายที่เข้มงวด ฎูกจำกัดการพูดและสื่อที่ถูกเซ็นเซอร์อย่างหนัก ได้ผลักดันให้ประชาชนเข้าสู่ เครือข่ายออนไลน์อย่างทวิตเตอร์ เนื่องจากผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องแสดงชื่อ ทำให้สามารถพูดความใน ใจเกี่ยวกับรัฐบาลได้อย่างอิสระมากขึ้นโดยไม่ต้องเกรงกลัวใด ๆ ทำให้ภาษาที่ปรากฏบน ทวิตเตอร์เป็นการใช้ภาษาที่สะท้อนมุมมองและความคิดได้อย่างอิสระเสรี (Hui, 2020; Hutchinson, 2017; Peddinti, Ross and Cappos, 2017; Rojanaphruk, 2012)

นอกจากนี้ Positioning (2562) ได้นำเสนอ 4 เหตุผลที่คนไทยใช้ทวิตเตอร์ไว้อย่าง น่าสนใจว่า 1) เพื่ออัปเดตเทรนด์ล่าสุด 2) เพื่อสร้างชุมชน 3) เพื่อแชร์และติดตามเหตุการณ์ ล่าสุด และ 4) เพื่อติดตามข่าวสาร เนื่องจากปัจจุบันรูปแบบของสื่อสารมวลชนเปลี่ยนไป ทำให้ ผู้คนบริโภคข้อมูลข่าวสารบ้านเมืองผ่านโซเชียลมีเดีย นอกจากนี้ วิถีปฏิบัติในสังคมทวิตเตอร์ สอดคล้องกับหน้าที่ของภาษา 3 ประการ ตามทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ (Halliday and Matthiessen, 2004, 2014) กล่าวคือ เมื่อผู้ใช้ทวิตเตอร์ต้องการทวิตความคิดเห็น (หน้าที่ทางความคิด) ผ่านการเขียนข้อความ (หน้าที่ทางตัวบท) ทวิตให้ผู้อื่นอ่านหรืออ่านของ ผู้อื่น (หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์)

ภาษีอากร

ภาษีอากร ถือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของพลเมืองแห่งรัฐ นอกจากนี้ ภาษีอากรเป็นหัวใจ สำคัญของรัฐสมัยใหม่ (Hertel-Fernandez and Martin, 2018) และ Strauss (2008) กล่าวว่า ภาษีอากรเป็นหัวใจสำคัญของการเมืองอีกด้วย และภาษีอากรยังเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างรัฐ การรักษาอำนาจของรัฐ และสร้างความผูกพันกับสังคม (Brütigam, 2008) ในทำนองเดียวกัน Smith (2015) กล่าวว่า ภาษีมี่มีความสำคัญต่อการบริหารของรัฐสมัยใหม่ เพราะรายได้จากภาษีจะใช้ในการบริการสาธารณะ เช่น ถนน การศึกษา ศาล สุขภาพ การ ป้องกันประเทศ สวัสดิการช่วยเหลือผู้ยากไร้ สรุป ภาษี คือ เงินที่ถูกพรากไปจากเราโดย รัฐบาล หรืออาจกล่าวอย่างเป็นทางการ ภาษี คือ การจ่ายภาคบังคับที่รัฐเรียกเก็บ โดยรัฐ ไม่ได้มอบอะไรตอบแทนแก่ผู้จ่ายโดยตรง ส่วนโครงสร้างของภาษีจะแสดงให้เห็นว่าระบบภาษีใน ประเทศต่าง ๆ นั้นแตกต่างกันไป

นอกจากนี้ ระบบภาษีคือหัวใจและเป็นวิธีการที่รัฐมีปฏิสัมพันธ์กับพลเมืองแต่ละคน เนื่องจากภาษีได้นำมาใช้โดยรัฐ เพื่อเป็นกองทุนในการจัดหาสวัสดิการต่าง ๆ และแจกจ่ายใน รูปแบบทางตรงหรือทางอ้อม และเพื่อหล่อหลอมพฤติกรรมของประชาชนโดยการกระตุ้น กิจกรรมบางอย่างผ่านการลดหย่อนภาษี เช่น การบริจาคเพื่อการกุศล หรือการลงทุนใน เทคโนโลยีใหม่ หรือเพื่อห้ามปรามโดยใช้วิธีภาษีบาป เช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ หรือยาสูบ (O'Neill and Orr, 2018) สอดคล้องกับ Moran (2019) ที่กล่าวว่า ภาษี อากรเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในการควบคุมทางสังคม จะเห็นว่า ภาษีอากรเกี่ยวข้องกับทรัพยากร ในมือของเอกชนและประชาชน รวมไปถึงบริการสาธารณะที่รัฐจัดให้ (Alston and Reisch, 2019) นอกจากนี้ ประเด็นเกี่ยวกับภาษียังเป็นปัญหาด้านความเป็นธรรมทางสังคมด้วย (O'Neill and Orr, 2018) และยังเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนอีกด้วย (Reisch, 2019)

ประเทศไทยรัฐธรรมนูญฯ ได้กำหนดให้คนไทยเสียภาษีตามกฎหมาย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560, 6 เมษายน 2560) ดังนั้น ระบบภาษีต้องออกแบบให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีด้วย (ภาววรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์ และสมคิด พุทธศรี, 2561) นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พบว่าในปี 2562 รวมรายได้จัดเก็บ จำนวน 3,061,071 ล้านบาท โดยแยกเป็นรายได้จากภาษีอากร จำนวน 2,700,182 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.2 และรายได้ที่ไม่ใช่ภาษี ได้แก่ ส่วนราชการอื่น กรมธนารักษ์ รัฐวิสาหกิจ และรายได้อื่น ๆ รวมจำนวน 360,889 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.8 (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2563) จะเห็นว่า รายได้จากภาษีอากรเป็นรายได้ที่มีความสำคัญกับประเทศไทย

ธนาคารโลกได้เปิดเผยว่า ในปี 2561 ประเทศไทยมีร้อยละของรายได้จากภาษีอากรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) เท่ากับ 14.928 (The World Bank, 2020) นอกจากนี้ ไทยพับลิก้า (2559) เปิดเผยว่า ในปี 2557 จากจำนวนผู้มีงานทำ 38.3 ล้านคน แต่มีผู้ยื่นแบบภาษี 10.3 ล้านคน (4 ล้านคนที่เสียภาษี เหลือ 6.3 ล้านคนที่ไม่เสียภาษี) เหลือคนที่อยู่นอกระบบภาษีหรือไม่ยื่นแบบเสียภาษี 28 ล้านคน จะเห็นว่า รัฐบาลไทยมีความสามารถในการเก็บภาษีบุคคลต่ำกว่าที่ควรจะเป็นตามโครงสร้างของเศรษฐกิจที่แท้จริง (ชร ปีติตล, 2560; อธิภัทร มุทิตาเจริญ, 2561) ทำให้ประเทศไทยมีปัญหางบประมาณขาดดุล และรัฐบาลจำเป็นต้องกู้ยืมเงินมากขึ้น โดยในปี 2564 รัฐบาลได้ปรับอัตราส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP จากร้อยละ 60 เป็น 70 และรัฐบาลต้องปรับรายได้ภาษีเพิ่มเป็นร้อยละ 20 ของ GDP ภายใน 10 ปี (BBC, 2021)

งานวิจัยหรือบทความที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

จากการศึกษางานวิจัยที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ด้วยการศึกษาอภิหน้าที่หรือหน้าที่ทางสังคมของภาษา 3 ด้าน ได้แก่ 1) หน้าที่ด้านตัวบทด้วยการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก 2) หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ และ 3) หน้าที่ด้านสื่อความคิดด้วยการวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการ พบดังนี้

1. ระบบใจความหลัก เช่น นิทานพื้นบ้านไทย (Patpong, 2006) โฆษณาเครื่องรางของขลัง (Patpong, 2009) บันทึกทางประวัติศาสตร์ไทย (Nakim, 2010) ตัวบทพิธีกรรมในภาษาไทยดำ (Osiri, 2013) การเขียนย่อหน้า (Arunsirot, 2013) การเขียนเรียงความ (Kongpolphrom, 2013) หนังสือแปล (Riani, 2015) การเล่าเรื่อง (Jeeraumporn, 2014) ปกนิตยสาร (Sungroong, 2015)

รายงานข่าวภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับหลังจากการสอบสวนคดีฆาตกรรมของ Hariri (Potter, 2016) โฆษณาประเภทเรื่องเล่าของสินค้าเพื่อสุขภาพ (พรวิภา ไชยสมคุณ, 2560) และหัวข้อข่าวสรรพากรในหนังสือพิมพ์ไทย (วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล เพ็ญญา คล้ายสิงห์โต และ ศิระวัลย์ กาวิละนันท์, 2563)

2. ระบบทัศนคติ เช่น วาทกรรมทางธุรกิจ (Kheovichai, 2014; Taw, Libert and Paramasivam, 2022) วาทกรรมด้านการเรียนการสอนภาษา (Badklang and Srinon, 2018a; Chung, Bui and Crosthwaite, 2022; Kheovichai, 2017; Pasaribu, 2020; Pasaribu and Dewi, 2021) วาทกรรมทางกฎหมาย (Dai and Zhou, 2019; วรรณญา ประพันธ์ และอิศเรศ ดลเพ็ญ, 2563) วาทกรรมที่เกี่ยวกับความรัก (ปิ่นอนงค์ จำปาเงิน, 2557) วาทกรรมที่เกี่ยวกับสุขภาพ (ฐิติรัตน์ รักเหล่า, 2559) วาทกรรมด้านข่าว (Arunsirot, 2012; Songsukrujiroad, Chaiyasuk and Praphan, 2015) และวาทกรรมเกี่ยวกับเพลง (Badklang and Srinon, 2018b)

3. ระบบชนิดกระบวนการ เช่น ดัชนีภาษาไทยจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Yiemkuntitavorn, 2005) นิทานพื้นบ้านไทย (Patpong, 2006) โฆษณาเครื่องสำอางของคลัง (Patpong, 2008, 2009) หนังสือเรียนวิศวกรรมเครื่องกล (Khorina, 2020) หัวข้อข่าวสรรพากรในหนังสือพิมพ์ไทย (วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล เพ็ญญา คล้ายสิงห์โต และศิระวัลย์ กาวิละนันท์, 2563) ข้อความเกี่ยวกับประสบการณ์โรคซึมเศร้าบนทวิตเตอร์ในประเทศไทย (Khaisingto, 2021a) ข้อความเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้หญิงที่เป็นโรคซึมเศร้า (Khaisingto, 2021b) สัญญาทางเศรษฐกิจ (Linh, 2021) เรื่องเล่าของนักเรียนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ (Maria and Wayan, 2021) ข้อความในห้วงพิจารณาคดีฆาตกรรมของ Jodi Arias (Liu, 2021) รายงานบันทึกของตำรวจในคดีอาชญากรรมของความรุนแรงในครอบครัวในประเทศไทย (Canning, 2021) รายงานการต่อสู้กับ COVID-19 ของรัฐบาลจีน (Liu and Liu, 2021) คำอวยพรปีใหม่ของผู้นำจีน (Guo, 2022) สุนทรพจน์ในพิธีเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ของ Joe Biden (Xiang, 2022) และพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ต่างประเทศที่เสนอข่าวการโจมตีของรัสเซียในยูเครน (El Houssine, 2022)

จากการศึกษาวิจัยที่วิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ และระบบชนิดกระบวนการพบว่า มีการศึกษาในดับทที่หลากหลาย และผลการศึกษาก็แตกต่างกันไปตามชนิดหรือประเภทของดับท แต่ยังไม่พบการวิเคราะห์ดับทภาษาไทยในสื่อออนไลน์ที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบหน้าที่ทั้งระบบ ผู้วิจัยมองว่า การวิเคราะห์หน้าที่ทางภาษาทั้งระบบอาจแสดงถึงมุมมองความคิดอะไรบางอย่างผ่านกลไกทางภาษาได้ชัดเจนขึ้น หรือเป็นแนวทางในการเชื่อมโยงหน้าที่ทางภาษาแต่ละส่วนเพื่อสะท้อนถึงมุมมองความคิดที่แฝงอยู่ทั้งในระดับสื่อ

ความคิด ระดับปฏิสัมพันธ์ และระดับตัวบท อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ตัวบทเพื่อแสดงหน้าที่ทางภาษานำไปสู่การตีความ ความคิดความเชื่อที่แฝงอยู่ในตัวบทได้ ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาเพื่อสะท้อนอุดมการณ์ มีรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์

งานวิจัยทางด้านวาทกรรมวิเคราะห์ในข้อมูลภาษาไทย พบการศึกษากลวิธีทางภาษาเพื่อสะท้อนถึงอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในตัวบท เช่น งานวิจัยของภพ สวัสดิ์ (2561) ศึกษาคำทำนายจากตัวเลขโทรศัพท์มือถือ วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาเพื่อต่อยอดไปถึงบริบทส่วนหนึ่งในสังคมไทยที่มีความเชื่อเรื่องโชคลาง การวิเคราะห์สหพทสะท้อนถึงอำนาจของผู้ผลิตตัวบทที่ผลิตวาทกรรมคำทำนายไปกำหนดชะตาชีวิต หรือการทำนาย เพื่อแก้ไขชะตาชีวิตของคนในสังคม ส่วนงานวิจัยของณัฐ อังศิริริยะ (2562) วิเคราะห์สื่อโฆษณาทางการเงินในสื่อโทรทัศน์ประเทศไทย สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ที่ว่า สถาบันทางการเงินเป็นที่พึ่งของคนในสังคมเพื่อนำไปใช้จ่ายตามความปรารถนา อีกรางงานวิจัยหนึ่งคืองานของปัญญา สุภาจารย์ (2563) วิเคราะห์การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ ในหัวข้อ “เตียงหนึ่งเปิดตัวเป็นเกย์” สามารถสะท้อนอุดมการณ์ของความรักในกลุ่มของความหลากหลายทางเพศได้

จากงานวิจัยทั้ง 3 งานนี้ได้วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในทิศทางเดียวกันคือ กลวิธีทางอรรถศาสตร์ เช่น การเลือกใช้คำ และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ เช่น การใช้มูลบท การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การใช้อุปลักษณ์ การใช้ทัศนภาวะ เป็นต้น แนวคิดกลวิธีที่ใช้ในแต่ละงานวิจัยจะขึ้นอยู่กับตัวบทและข้อสันนิษฐานของผู้ผลิตตัวบทว่าต้องการแสดงความหมายที่แฝงอยู่ในประเด็นใดบ้าง ทั้งนี้ กลวิธีทางภาษาที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหน้าที่ด้านความคิดว่าผู้ใช้ภาษา หรือผู้ผลิตตัวบทมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการสร้างตัวบท เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้รับสาร มีความคิดความเชื่อคล้อยตามและปฏิบัติตามโดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นการถูกบังคับ

งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อคิดเห็น

งานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นหรือการแสดงความคิดเห็น พบประเด็นหรือหัวข้อที่หลากหลาย ได้แก่

1. ประเด็นสูตรอาหารในงานวิจัยของ Pugsee and Niyomvanich (2015) ได้ศึกษาเรื่องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสูตรอาหาร ด้วยการสร้างแบบจำลองทางภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ขั้วทางภาษา (polarity) โดยเก็บข้อมูลจากชุมชนอาหารออนไลน์ พบว่าแบบจำลองดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ข้อคิดเห็นด้านบวกหรือเป็นกลางได้ถูกต้องถึงร้อยละ

90 และวิเคราะห์ข้อคิดเห็นด้านลบได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ 70

2. ประเด็นชาวโรฮิงญาในงานวิจัยของ Au-on, Trakulkasemsuk and Vungthong (2017) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อวิดีโอยูทูบของบีบีซีนิวส์ออนไลน์ โดยใช้แนวคิดชนิดกระบวนการ (transitivity) ในการวิเคราะห์ตัวบทพบว่า ชาวโรฮิงญาถูกนำเสนอทั้งด้านบวกและด้านลบในฐานะผู้กระทำ โดยในชนิดกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (material) ถูกนำเสนอในเชิงลบ และในชนิดกระบวนการเชิงสัมพันธ์ (relational) ถูกนำเสนอในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ นอกจากนี้ภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาจะขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้นำเสนอเนื้อหา

3. ประเด็นวาทกรรมระหว่างอาจารย์และนิสิตของเพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต (2561) ได้วิเคราะห์รูปภาษาที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กในกลุ่มรายวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้น โดยใช้แนวคิดวัจนกรรมและวัจนลีลาในการวิเคราะห์ตัวบทปรากฏว่า วัจนกรรมที่พบมากที่สุดในการแสดงข้อความของอาจารย์คือ การบอกกล่าว และวัจนกรรมที่พบมากที่สุดในการแสดงข้อความของนิสิตคือ การถาม นอกจากนี้ พบวัจนลีลาแบบหารหรือและแบบกันเองในการใช้ภาษาของอาจารย์ ส่วนนิสิตพบวัจนลีลาแบบกันเองและแบบสนิทสนม

4. ประเด็นการชมในงานวิจัยของธวัช คำทองทิพย์ (2561) ได้วิเคราะห์รูปภาษาของข้อความการชมของชาวญี่ปุ่นพบว่า ประเด็นการชมที่พบมากที่สุดคือ เรื่องความสามารถและการกระทำที่บ่งชี้ถึงอุปนิสัย และการเขียนข้อความชมแบบตรงในเฟซบุ๊กด้วยข้อความสั้น ๆ เป็นวิธีการเขียนที่นิยมใช้โดยชาวญี่ปุ่น นอกจากนี้พบรูปแบบภาษาในการเขียนแบบตรง 2 ประเภท และแบบอ้อม 6 ประเภท

5. ประเด็นภาพตัวแทนทัวร์จีนในงานวิจัยของ ศิระวิมล กาวิละนันท์ (2562) ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นบนพันทิปพบว่า สมาชิกในชุมชนพันทิปสะท้อนภาพตัวแทนทัวร์จีนในด้านบวกด้วย 8 กลวิธี เช่น ทัวร์จีนเป็นลูกค้าที่ดีและได้สร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับคนไทย และด้านลบพบ 12 กลวิธี เช่น ทัวร์จีนเป็นกลุ่มคนที่ด้อยคุณภาพ

6. ประเด็นการเลือกตั้งดังปรากฏในงานวิจัยของ Zappavigna (2011) ที่วิเคราะห์ระบบการประเมินค่า (appraisal) ของข้อความทวิตเกี่ยวกับชัยชนะในการเลือกตั้งของโอบามา พบชนิดหรือประเภทของระบบการประเมินค่า ได้แก่ 1) ระบบทัศนคติ ที่ประกอบไปด้วยอารมณ์ (คำว่า like) การประเมิน (improper) และการให้คุณค่า (a new and better world) 2) ระบบการมีส่วนร่วม ได้แก่ ไม่ได้อ้างแหล่งที่มาข้อมูล (Seattle is the greatest) และอ้างแหล่งที่มาข้อมูลด้วยการรีทวีตของผู้อื่นตามด้วยข้อความของตนเอง และ 3) ระบบระดับชั้น ได้แก่ เน้นย้ำ (pretty) และปรับให้ชัด (exactly)

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นพบว่า มีการศึกษาในตัวบทที่หลากหลาย แต่ยังไม่พบการศึกษาข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาษี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการวิเคราะห์สัมพันธสารในการแสดงข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาษีในทวิตเตอร์ จึงศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบการศึกษาภาษาเกี่ยวกับทวิตเตอร์ รายละเอียดดังนี้

งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับทวิตเตอร์

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบประเด็นหรือหัวข้อที่หลากหลาย ได้แก่

1. ประเด็นทางการเมืองที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังปรากฏในงานวิจัยของ Yaqub, et al. (2017) ที่ศึกษาเรื่องราวทางการเมืองบนทวิตเตอร์ในบริบทของการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ พบว่า Donald Trump เสนอข้อความที่เป็นเชิงบวกมากกว่า Hillary Clinton และมีความสุขกับความรู้สึกที่ดีเมื่อถูกกล่าวถึงในข้อความโดยผู้ใช้ทวิตเตอร์ และงานวิจัยของซามีมี ประเสริฐด้า (2562) ที่วิเคราะห์การเลือกตั้งโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากทวิตเตอร์ พบว่าคำหลักที่ได้ความนิยม คือ พรรคอนาคตใหม่ ส่วนพรรคที่ได้รับคะแนนโหวตยอดนิยม คือ พรรคพลังประชารัฐ และประเด็นทางการเมืองที่ศึกษาการแสดงความคิดเห็นและวิสัยทัศน์ของผู้นำทางการเมืองของ Masroor, et al. (2019) ที่วิเคราะห์วาทกรรมทวิตเตอร์ของสองนักการเมืองที่โดดเด่นในปากีสถาน พบว่าการนำเสนอตัวเองในเชิงบวก และการนำเสนอผู้อื่นในเชิงลบ ช่วยให้การครอบงำทางการเมือง โดยการควบคุมความคิดเห็นของประชาชน ภายใต้แรงจูงใจที่แตกต่างกัน และในงานวิจัยของ Abdulmajeed and El-Ibiary (2020) ที่วิเคราะห์กลยุทธ์การสื่อสารของสองผู้มีอิทธิพลทางการเมืองอียิปต์บนทวิตเตอร์ พบว่าทวิตของ Hassan @ammaraalihassan ดูเหมือนไม่มีจุดประสงค์ ไม่ได้ให้เนื้อหาที่ชัดเจน และมีคุณค่าแก่ผู้อ่าน ในขณะที่ Fishere @FishereEzzedine กลยุทธ์การสื่อสารของเขา กล่าวตรงไปตรงมาและชัดเจน

2. ประเด็นสิทธิสตรี ในการศึกษาของ Altoaimy (2018) ที่วิเคราะห์การใช้ทวิตเตอร์ในการถกเถียงเรื่องสิทธิสตรีในการชัรบถในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย พบว่าแพลตฟอร์มสังคมออนไลน์อย่างทวิตเตอร์เป็นพื้นที่พิเศษในการจุดประเด็นที่น่าเป็นห่วงในแบบที่ไม่สามารถทำได้ในพื้นที่สาธารณะอื่นสำหรับสตรีชาวซาอุดีอาระเบีย ซึ่งอาจมีส่วนทำให้สตรีได้รับสิทธิในการชัรบถและยังทำให้ตระหนักถึงข้อจำกัดที่กำหนดไว้สำหรับสตรีอีกด้วย

3. ประเด็นการเหยียดเชื้อชาติ ในงานวิจัยของ Pinckney et al. (2018) ที่ศึกษาชีวิต (lives) เวลาว่าง (leisure) และการเมือง (politics) ของคนผิวดำ กล่าวว่าความเป็นกลางทางเชื้อชาติไม่มีอยู่จริงแม้กระทั่งในพื้นที่ดิจิทัล (digital) และพื้นที่เสมือน (virtual spaces)

อัตลักษณ์ทางเชื้อชาติของเราถูกนำเข้าสู่พื้นที่เหล่านี้เช่นเดียวกับอุดมการณ์ทางสังคมของเรา ความจริงนี้ทำให้เกิดคำถามว่าคนผิวดำจะตั้งหรือดำรงอยู่ในพื้นที่ดิจิทัลของคนผิวขาวได้อย่างไร โดยเฉพาะเมื่อพื้นที่เหล่านี้รักษาและทำซ้ำโดยการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและการเหยียดเชื้อชาติ

4. ประเด็นทางการแพทย์ ในส่วนของการเรียกกลุ่มคนออกทิสติก ในงานวิจัยของ Shakes and Cashin (2020) ได้วิเคราะห์ว่าทกรมทวิตเตอร์เกี่ยวกับภาษาที่ระบุตัวตน (identifying language) ของคนกลุ่มออกทิสติก โดย person-first language ที่ใช้อ้างถึงบุคคลที่เป็นออกทิสติกนั้น มีความโดดเด่นในวรรณกรรมที่ทบทวน อย่างไรก็ตาม ผู้ที่เป็นออกทิสติกบางคนต้องการให้ใช้ identity-first language นอกจากนี้ มิงงานวิจัยของ Cherian, et al. (2020) ที่วิเคราะห์วาทกรรมการแบ่งปันเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์ของผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งพบว่า Instagram ใช้รูปแบบการเล่าเรื่องที่แสดงถึงการเดินทางผ่านการรักษาโรคมะเร็งและการรอดชีวิตในภายหลัง ในขณะที่ Twitter เป็นรูปธรรมมากกว่า โนม์เอียงไปทางการสนับสนุน การตระหนักรู้ และการระดมทุน

5. ประเด็นคำพิพากษาของศาล ในงานวิจัยของ Navarro and Coromina (2020) กล่าวว่าในช่วงที่ผ่านมาสตรีนิยมดิจิทัลมีความโดดเด่นในพื้นที่สาธารณะระหว่างประเทศ และการปลดปล่อยเกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงเป็นประเด็นสำคัญในโซเชียลมีเดีย ในสเปน ปฏิกริยาต่อคำพิพากษาของคดี La Manada ที่ตัดสินลงโทษชายทั้งห้าคนที่ถูกกล่าวหาว่าเหยียดหยามแทนข่มขืน ทำให้สาธารณชนเกิดความโกรธแค้น และประท้วงทั่วประเทศ โดยงานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นในวันที่มีการตัดสินพบว่า การสนทนาบนทวิตเตอร์ต่อคำตัดสินของศาลมีอัตราที่สูง

6. ประเด็นแวดวงทางธุรกิจ ในงานวิจัยของชนิตา ลิลิธิกุล (2560) ที่ศึกษาและพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นของลูกค้าอัตโนมัติ โดยรวบรวมข้อมูลมาพัฒนาเป็นแบบจำลองที่ใช้เทคนิคการทำเหมืองข้อความ (data mining) และใช้โปรแกรม Rapidminer สำหรับข้อความได้จำแนกออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) การบริการ 2) ผลิตภัณฑ์ 3) สถานที่ และ 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ และแบ่งทัศนคติจากข้อความออกเป็น ด้านบวกและด้านลบ

7. ประเด็นอื่น ๆ เช่น ในงานวิจัยของกษิตีเดช ทาแบ่ง (2559) ที่ศึกษาการจำแนกข้อความส่อเสียดในทวิตเตอร์ โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (computational linguistics) จากการทดลองพบว่า คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลโดยจำแนกข้อความส่อเสียดได้เหมือนมนุษย์ และในงานวิจัยของอารยา พุดताल (2560) ที่วิเคราะห์ทวิตเตอร์ในเหตุการณ์สวรรคตฯ

พบว่า เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อคนไทยเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดปรากฏการณ์หลายประการในทวิตเตอร์ ทั้งในด้านปริมาณการทวิตและรีทวีต

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ทวิตเตอร์เป็นช่องทางการสื่อสารที่ได้รับความนิยมในการศึกษา เนื่องจากผู้คนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระมากกว่าช่องทางอื่น ๆ จึงอาจสะท้อนให้เห็นทัศนคติหรืออุดมการณ์ที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้สื่อสารได้หลากหลาย และชัดเจนมากกว่าช่องทางอื่น และจากงานวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ายังไม่ปรากฏการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีในสังคมไทยตามแนวภาษาศาสตร์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาข้อความที่เกี่ยวข้องกับภาษีในทวิตเตอร์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ งานวิจัยหัวข้อสุดท้ายเป็นการศึกษามุมมองที่เกี่ยวข้องกับภาษีในศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับภาษี

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา โดยจำแนกประเภทในศาสตร์ต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

1. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ การตลาด และการบัญชี พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย และจิตวิทยา มีผลต่อการเก็บภาษี (สมรักษ์ มุกดา, 2553) และปัจจัยด้านประมวลรัษฎากร และด้านกระบวนการตรวจสอบภาษีมีผลต่อการเสียภาษี (พิชญะ อุทัยรัตน์, 2555) ความรู้ด้านการยื่นแบบฯ สัมพันธ์กับทัศนคติในการยื่นแบบฯ (พุลิยา ธีระธัญศิริกุล และ สุพรรณณี พุทธรัตน์, 2559) นอกจากนี้ ปัจจัยด้านบุคคล อายุ และสถานภาพมีผลต่อการยื่นแบบฯ และชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต (นิชานันท์ ชาวนา, 2559) ส่วนใหญ่ผู้เสียภาษีมีเงินเดือน และชำระภาษีโดยให้เจ้าหน้าที่กรอกแบบให้ (นฤมล กันทะอุโมงค์, 2561)

2. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ พบว่า จำนวนผู้มีงานทำ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และมาตรการภาษีส่งผลต่อการเก็บภาษี (สุธาลักษณ์ เขตต์บรรพต, 2554) และความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ ความเป็นธรรมส่งผลต่อการยื่นแบบเสียภาษี (มณฑิรา ลือสรระน้อย, 2556) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมมีผลต่อการเสียภาษี (จิตติมา ลัมกระยารส, 2558) และมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว และผลิตภัณฑ์จังหวัดยกเว้นเกษตรกรรมมีผลเชิงบวกต่อรายได้ภาษี (สลิล ศรีพิลาศ, 2561)

3. สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พบว่า คนไทยเสียภาษีด้วยความจำเป็นและมีพฤติกรรมเสียภาษีที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ไม่ไว้วางใจในการทำงานของข้าราชการ และรัฐบาล (ปะการัง ชื่นจิตร, 2557) และประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงโครงสร้างภาษีในปี 2560 (อานนท์ เทพสำเริง, 2560)

4. สาขาวิชานิติศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านข้อกฎหมายมีผลต่อการยื่นแบบเสียภาษี (มนัสนันท์ สังข์ไทย, 2558; มารีญา นวลสะอาด, 2561)

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาในแต่ละศาสตร์ปรากฏว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และข้อกฎหมายมีอิทธิพลการเก็บภาษีของไทย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการภาษี อากรที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมไปถึงการทำงานของรัฐบาล มีอิทธิพลต่อประชาชนในการตัดสินใจเสียภาษี (Bräutigam, 2008) และสอดคล้องกับองค์การเพื่อความ ร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD, 2019a, 2019b) ที่กล่าวว่า การมีประสิทธิภาพ ของรัฐบาลและความไวในการตอบสนองของรัฐบาลต่อความต้องการของประชาชน ทำให้ ประชาชนไว้วางใจในรัฐบาล (trust in government) นอกจากนี้ การรับรู้ของประชาชนในความ เป็นธรรมและความถูกต้องของระบบภาษี จะส่งผลให้ประชาชนมีขวัญและกำลังใจในการเสีย ภาษี (tax morale) เพิ่มขึ้น

สรุปจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาทั้ง 3 ศาสตร์ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ ทวิตเตอร์ และ ภาษี ยังไม่พบการศึกษาสัมพันธสารของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีของคนไทยบนทวิตเตอร์ จึง สนใจศึกษาข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ภาษี” ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและ หน้าที่ เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านตัวบทด้วยการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก หน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ ด้วยการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ และหน้าที่ด้านสื่อความคิดด้วยการวิเคราะห์ระบบชนิด กระบวนการและกลวิธีทางภาษา และตีความหมายที่แฝงอยู่ในตัวบทเพื่อสะท้อนมุมมอง ความคิดหรือความเชื่อของคนไทยต่อภาษีหรือการเสียภาษี เนื่องจากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษี บนทวิตเตอร์ ซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้คนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ จะแฝงไปด้วย ความคิดหรือความเชื่อของคนไทยต่อภาษี ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการเสียภาษีของคนไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาหรือการเสียภาษาของคนไทยบนทวิตเตอร์ เพื่อแสดงมุมมอง หรือความคิดเห็นของคนไทยส่วนหนึ่งต่อประเด็นเรื่องภาษา โดยผู้วิจัยเชื่อว่าข้อคิดเห็นบนทวิตเตอร์ที่เกี่ยวกับภาษาจะแฝงไปด้วยมุมมอง ความคิดเห็นทัศนคติบางอย่างที่สะท้อนพฤติกรรมและการเสียภาษาของประชาชนส่วนหนึ่งในสังคมได้

การวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ ด้วยกรอบแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ภาษา (language analysis) เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาในด้านตัวบทว่า ตัวบทมีการเรียบเรียงอย่างไร ด้วยการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ด้านปฏิสัมพันธ์ว่า ตัวบทมีการแสดงอารมณ์อย่างไร ด้วยการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ และด้านสื่อความคิดว่า ตัวบทมีการถ่ายทอดความคิดอย่างไร ด้วยการวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการ และตัวบทมีการใช้กลวิธีทางภาษาอะไรบ้าง ด้วยการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา และ 2) การตีความ (interpretation) เพื่อสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับภาษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาหรือการเสียภาษาของคนไทยบนทวิตเตอร์ ส่วนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ เลือกข้อความแสดงความคิดเห็นระหว่างปี พ.ศ. 2562-2563 จำนวน 1,447 ทวิต เนื่องจากปี 2562 เป็นปีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และปี 2563 เป็นปีที่เริ่มมีการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย โดยกระบวนการคัดเลือกข้อคิดเห็นจะปรากฏรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คือ ไมโครซอฟต์ เอกซ์เซล (Microsoft Excel) ใน Microsoft 365 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูล และในการคำนวณความถี่และอัตราส่วนร้อยละในงานวิจัย นอกจากนี้ ใช้ทวิตเตอร์เป็นแหล่งข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บและรวบรวมข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีหรือการเสียภาษีจากเว็บไซต์ทวิตเตอร์ ในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ซึ่งรวมเป็นระยะเวลาทั้งหมด 2 ปี ส่วนขั้นตอนการจับเก็บข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเข้าถึงฟังก์ชันค้นหาขั้นสูง (Advanced search) บนเว็บไซต์ทวิตเตอร์ โดยเข้าถึง URL ต่อไปนี้: <https://twitter.com/search-advanced>

2. ในหน้าเพจ Pop up ของ Advanced search จะกำหนดค่าในการค้นหาข้อมูลดังนี้

2.1 ในหัวข้อใหญ่ Words หัวข้อย่อย All of these words จะพิมพ์คำสำคัญ (Keyword) ที่ใช้ค้นหาข้อความเกี่ยวกับภาษี โดยพิมพ์คำว่า “ภาษี” โดยไม่ใส่แฮชแท็กภาษี (#ภาษี) ในการเก็บข้อมูล เนื่องจากผู้ทวิตไม่ได้ติดแฮชแท็กภาษี (Hashtag tagging) ในข้อความเกี่ยวกับภาษี เสมอไป

2.2 ในส่วนของหัวข้อใหญ่ Dates และหัวข้อย่อย From (Month–Day–Year) และ To (Month–Day–Year) จะระบุข้อมูลเป็นเดือน วันที่ และปีที่ต้องการจัดเก็บข้อมูล

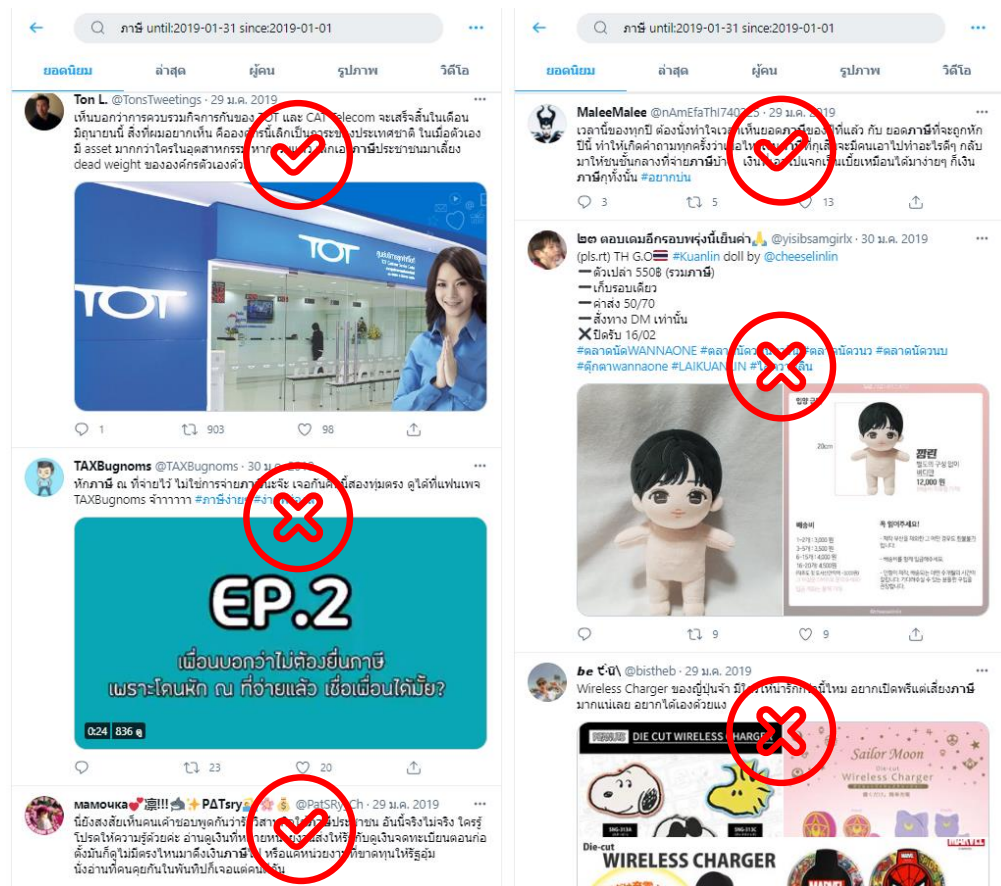
2.3 เมื่อกำหนดค่าในการค้นหาข้อมูลเสร็จแล้ว จะกดปุ่ม Search ที่ปรากฏด้านขวาบนของเพจ Pop up ของ Advanced search เพื่อให้ทวิตเตอร์สามารถดึงข้อมูลได้ตามที่ผู้วิจัยต้องการและระบุเงื่อนไขไว้ รายละเอียดยึดตามภาพ 1

The image shows two side-by-side screenshots of the Twitter Advanced Search interface. The left screenshot is titled 'Advanced search' and has a 'Search' button. It features a 'Words' section with a box containing the number '1'. Below this, there are five search criteria: 'All of these words' (with the Thai word 'ภาษี' entered), 'This exact phrase', 'Any of these words', 'None of these words', and 'These hashtags'. The right screenshot is also titled 'Advanced search' and has a 'Search' button. It features a 'Dates' section with a box containing the number '2'. Below this, there are three search criteria: 'Minimum replies', 'Minimum Likes', and 'Minimum Retweets'. At the bottom, there are 'From' and 'To' date pickers, with 'From' set to January 1, 2019 and 'To' set to January 31, 2019. A box with the number '3' is located near the top right search button.

ภาพ 1 การกำหนดค่าในการค้นหาข้อมูล

ที่มา: <https://twitter.com/search-advanced>

3. หลังจากที่ทวีตเตอร์ดึงทวีตเฉพาะยอดนิยมที่มีคำว่า “ภาษี” ตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดค่าไว้ในข้อ 2 ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกทวีตยอดนิยมที่เป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีโดยตรงด้วยการพิจารณาเป็นรายทวีต โดยไม่วิเคราะห์ทวีตที่ไม่เกี่ยวกับภาษีโดยตรง เช่น ทวีตที่เกี่ยวข้องกับการขายหรือสั่งซื้อสินค้าหรือบริการจากในหรือต่างประเทศแล้วต้องชำระภาษีหรือทวีตที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ภาษี เป็นต้น ไม่วิเคราะห์ทวีตที่เกี่ยวกับภาษีของหน่วยงานองค์กร สื่อหรือสำนักข่าวต่าง ๆ เนื่องจากต้องการข้อความของประชาชนเท่านั้น รายละเอียดตามภาพ 2

ภาพ 2 การคัดเลือกข้อมูล

ที่มา: https://twitter.com/search?q=ภาษี%20until%3A2019-01-31%20since%3A2019-01-01&src=typed_query&f=top

ทั้งนี้หลังจากผ่านกระบวนการในการคัดเลือกข้อคิดเห็นแล้วได้ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน 1,447 ทวิตต์ ปรากฏรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย

เดือน	จำนวนทวิตปี 2562	จำนวนทวิตปี 2563	รวมจำนวนทวิต	ร้อยละ
มกราคม	56	48	104	7.19
กุมภาพันธ์	78	67	145	10.02
มีนาคม	98	62	160	11.06
เมษายน	73	45	118	8.15
พฤษภาคม	53	37	90	6.22
มิถุนายน	76	34	110	7.60
กรกฎาคม	87	22	109	7.53
สิงหาคม	45	49	94	6.50
กันยายน	104	31	135	9.33
ตุลาคม	71	66	137	9.47
พฤศจิกายน	71	77	148	10.23
ธันวาคม	43	54	97	6.70
รวม	855	592	1,447	100.00

จากตาราง 1 การจำแนกจำนวนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีพบว่า ในปี 2562 เดือนที่พบจำนวนทวิตมากที่สุดคือ เดือนกันยายน 2562 จำนวน 104 ทวิต ซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายของการยื่นแบบเสียภาษีครั้งปีและเป็นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ 2562 และในปี 2563 เดือนที่พบจำนวนทวิตมากที่สุดคือ เดือนพฤศจิกายน 2563 จำนวน 77 ทวิต ซึ่งเป็นเดือนที่มีการชุมนุมของกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มราษฎร กลุ่มนักเรียน และกลุ่มคนเสื้อเหลือง

นอกจากนี้ในภาพรวมเดือนที่พบจำนวนทวิตมากที่สุดคือ เดือนมีนาคม จำนวน 160 ทวิต คิดเป็นร้อยละ 11 ซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายของการยื่นเสียภาษีประจำปีแบบกระดาษ (ปี 2563 มีการขยายการยื่นแบบเสียภาษีเป็นเดือนสิงหาคม 2563) ส่วนเดือนที่พบจำนวนทวิตน้อยที่สุดคือเดือนพฤษภาคม จำนวน 90 ทวิต คิดเป็นร้อยละ 6

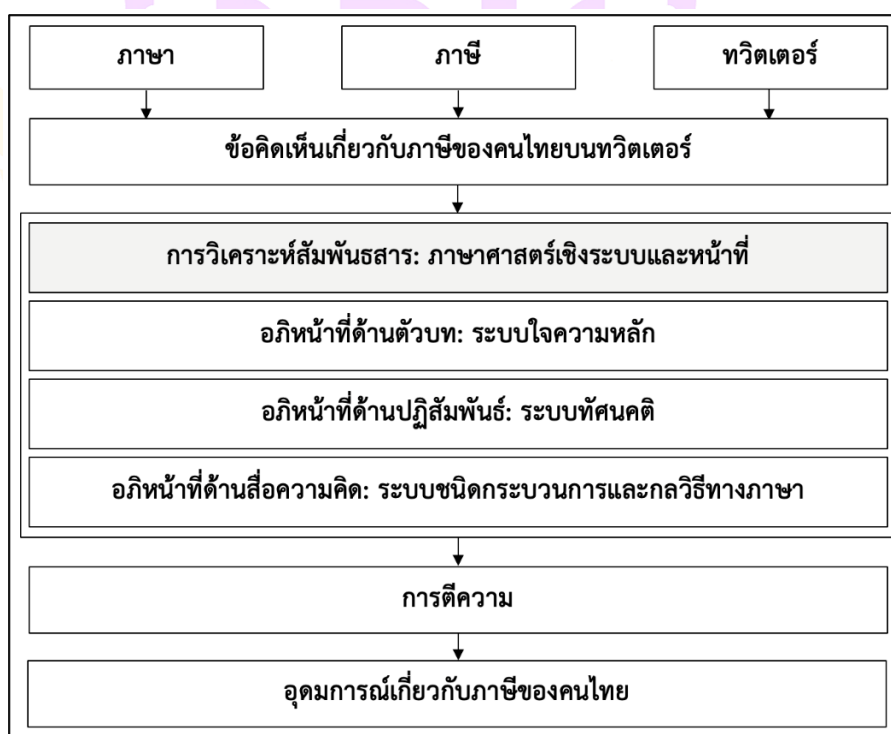
อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจำนวนทวิตในภาพรวมพบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีมีการทวิตกันอย่างต่อเนืองตลอดทั้งปี ซึ่งอาจเป็นเพราะข้อความเกี่ยวกับภาษีจะถูกเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมหรือในชีวิตประจำวัน

แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อความหรือภาษาในมิติอภินิหาร (metafunction) ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ (SFL) โดยหน้าที่หรือความหมายของภาษาดังกล่าว จะสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนในระดับอนุพยางค์ (clause) หรือในระดับของภาษาที่ Halliday and Matthiessen (2014) เรียกว่า “Lexicogrammar” ซึ่งเป็นเรื่องของคำศัพท์และวากยสัมพันธ์ นอกจากนี้ Eggins (2004) กล่าวว่าอนุพยางค์เป็นหน่วยทางความหมายที่มีความสำคัญ ดังนั้น SFL ให้ความสำคัญหรือมุ่งเน้นกับการวิเคราะห์ภาษาในระดับอนุพยางค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทย ส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ เพื่อเปิดเผยมุมมองและความคิดของคนในสังคมต่อประเด็นเรื่องภาษี นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสำรวจแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (research framework) ได้ตามภาพ 3

ภาพ 3 กรอบแนวคิดของการวิจัย

งานวิจัยนี้ตัวบทคือ ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาหรือการเสียภาษาของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ในการวิเคราะห์ตัวบทจำนวน 3 ส่วน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ระบบใจความหลัก เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านตัวบท 2) การวิเคราะห์ระบบทัศนคติ เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ และ 3) การวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการและกลวิธีทางภาษา เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านสื่อความคิดหรือประสบการณ์ ผลจากการวิเคราะห์และตีความจะเปิดเผยความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ฯลฯ (อุดมการณ์แบบเป็นกลางหรือแนวกว้าง) ของคนไทยส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับภาษา

ส่วนตัวอย่างของการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีทางภาษา ปรากฏดังนี้

1. การวิเคราะห์ระบบใจความหลัก เพื่อศึกษาหน้าที่ด้านตัวบท โดยใจความหลักคือ ส่วนที่ทำหน้าที่เป็นจุดออกตัวหรือเริ่มแรกในตัวบท หรือเป็นตอนหรือจุดที่ตัวบทต้องการเน้นหรือให้ความสำคัญ ส่วนใจความรองคือ ส่วนที่เหลือของตัวบท นอกจากนี้ ใจความหลักแบ่งได้ 3 ชนิดตามหน้าที่ของภาษา ได้แก่ 1) ใจความหลักแสดงเรื่องเป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วยผู้ร่วมเหตุการณ์ ตัวกระบวนการ และสภาพแวดล้อม 2) ใจความหลักแสดงตัวบทเป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วยคำเชื่อม และหน่วยเชื่อมคุณาณุประโยค และ 3) ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์เป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วยคำอ้างถึง คำขยายมาลา คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม และคำอุทาน การวิเคราะห์ข้อมูลของระบบใจความหลักในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้หน่วยทางภาษาที่ปรากฏเป็น “คำหรือกลุ่มคำแรก” ในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป็นใจความหลัก เพื่อวิเคราะห์ว่า คำหรือกลุ่มคำดังกล่าวได้สะท้อนหน้าที่อะไร ตัวอย่างการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

(ตัวอย่าง 4) **เห็นบอกว่า**การควบรวมกิจการกันของ TOT และ CAT Telecom จะเสร็จสิ้นในเดือนมิถุนายนนี้ สิ่งที่ผมอยากเห็น คือองค์กรนี้เลิกเป็นภาระของประเทศชาติ ในเมื่อตัวเองมี asset มากกว่าใครในอุตสาหกรรม หากรวมแล้ว เลิกเอาภาษีประชาชนมาเลี้ยง dead weight ขององค์กรตัวเองด้วย (ทวิตที่ 62.1)

จะเห็นว่า ใจความหลักคือ “เห็นบอกว่า” ซึ่งเป็นใจความหลักแสดงเรื่อง เนื่องจากกลุ่มคำของใจความหลักเป็นกระบวนการหรือกลุ่มคำกริยาประเภทความคิดความรู้สึก ดังนั้นใจความหลักดังกล่าว ได้แสดงให้เห็นหน้าที่ด้านตัวบทว่า ประชาชนได้สะท้อนความคิดหรือประสบการณ์ของตัวเองผ่านการเรียบเรียงตัวบทเกี่ยวกับภาษาในใจความหลัก เมื่อวิเคราะห์ระบบใจความหลักแล้วนำมาตีความ เพื่อสะท้อนให้เห็นมุมมองที่เกี่ยวกับภาษาในบริบทของสังคมไทย

2. การวิเคราะห์ระบบทัศนคติ เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาด้านปฏิสัมพันธ์ว่า ตัวบทมีการแสดงอารมณ์อย่างไร โดยวิเคราะห์ลักษณะของภาษาที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนตามรูปภาษา (inscribed) หรือแสดงโดยนัย (invoked) ของตัวบท คือ 1) อารมณ์ 2) การประเมิน ได้แก่ การยกย่องทางสังคม และข้อบังคับทางสังคม และ 3) ความนิยม ได้แก่ ท่าที องค์ประกอบ และคุณค่า ตัวอย่างการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

จากตัวอย่าง 4 พบลักษณะภาษาที่แสดงการประเมินค่าในส่วนของทัศนคติหลายประเภท ได้แก่ อารมณ์ การประเมิน และความนิยม ซึ่งสะท้อนให้เห็นหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ผ่านทางการเจรจาความสัมพันธ์ทางสังคมของตนต่อผู้อ่านหรือผู้ฟัง ได้แก่ 1) อารมณ์ คือ อยากรู้ 2) การประเมิน คือ dead weight และ 3) ความนิยม คือ เลิกเป็น เลิกเอา มี asset มากกว่าใคร ส่วนรายละเอียดปรากฏดังนี้

2.1 การวิเคราะห์อารมณ์ คือ การวิเคราะห์ความสุข/ทุกข์ ความปลอดภัย/ไม่ปลอดภัย และความพอใจ/ไม่พอใจ จากตัวอย่างที่ตีพิมพ์เฉพาะความไม่พอใจ ด้วยการใช้อ้อยคำได้แก่ “อยากรู้” ในการบรรยายอารมณ์ความรู้สึกว่าอยากรู้... ดังนี้

ระบบอารมณ์		อ้อยคำที่แสดงความหมายของอารมณ์	
		เชิงบวก	เชิงลบ
ความพอใจ/ไม่พอใจ	ไม่พอใจ	-	อยากรู้

2.2 การวิเคราะห์การประเมิน คือ การวิเคราะห์การยกย่องทางสังคม (ความปกติ ความสามารถ และการถือสิทธิ์) และข้อบังคับทางสังคม (ความสัตย์จริง และความถูกต้องเหมาะสม) จากตัวอย่างที่ตีพิมพ์เฉพาะความสามารถ ด้วยการใช้อ้อยคำว่า “dead weight” (ผู้ที่เป็นตัวถ่วง หรือผู้ที่ไม่ได้ทำประโยชน์อะไรให้องค์กร) ในการบรรยายความสามารถหรือสมรรถนะของเจ้าหน้าที่องค์กรรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

ระบบการประเมิน		อ้อยคำที่แสดงความหมายของการประเมิน	
		เชิงบวก	เชิงลบ
การยกย่องทางสังคม	ความสามารถ	-	dead weight

2.3 การวิเคราะห์ความนิยม คือ การวิเคราะห์ท่าที องค์ประกอบ และคุณค่า จากตัวอย่างที่ตีพิมพ์ท่าที และคุณค่า ด้วยการใช้อ้อยคำได้แก่ “เลิกเป็น” “เลิกเอา” และ “มี asset มากกว่าใคร” ในการให้คุณค่ารัฐวิสาหกิจ ดังนี้

ระบบความนิยม	ถ้อยคำที่แสดงความหมายของความนิยม	
	เชิงบวก	เชิงลบ
ท่าที	-	เล็กเป็น, เลิกเอา
คุณค่า	มี asset มากกว่าใคร	-

เมื่อวิเคราะห์ระบบทัศนคติแล้วนำมาตีความ เพื่อสะท้อนให้เห็นมุมมองที่เกี่ยวกับภาษาในบริบทของสังคมไทย

3. การวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการ เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาด้านการสื่อความคิดหรือประสบการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลของระบบชนิดกระบวนการในงานวิจัยนี้เป็น การวิเคราะห์ข้อมูลระดับประโยค (syntactic level) เพื่อวิเคราะห์ว่า ผู้พูดหรือผู้เขียนสะท้อนเรื่องราวหรือเหตุการณ์อย่างไร แต่เนื่องจากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป็นข้อความที่เรียงต่อกัน ซึ่งเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เฉพาะคำหรือกลุ่มคำกริยา 6 ประเภท ได้แก่ 1) การกระทำ 2) ความคิดความรู้สึก 3) สื่อพฤติกรรม 4) การพูด 5) ความสัมพันธ์ และ 6) การมีอยู่หรือเกิดขึ้น ยกเว้นคำหรือกลุ่มคำกริยาที่ถูกทำให้เป็นคำนาม หากพบชุดกริยา (verbs in series) จะใช้งานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา (2555) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งชนิดกระบวนการ ตัวอย่างการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

จากการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาของตัวอย่าง 4 พบคำกริยาและชุดกริยาที่เกี่ยวกับการกระทำมากที่สุด โดยปรากฏดังนี้

3.1 กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ ได้แก่ จะเสร็จสิ้น เลิกเป็น รวมแล้ว เลิกเอามาเลี้ยง

3.2 กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก ได้แก่ เห็นบอกว่า อยากเห็น

3.3 กระบวนการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ได้แก่ คือ

3.4 กระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้น ได้แก่ มี

การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการเป็นการแสดงให้เห็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความคิดว่า ประชาชนมีการนำเสนอหรือสื่อสารความคิดหรือประสบการณ์ในตัวตนเกี่ยวกับภาษาอย่างไร เมื่อวิเคราะห์ชนิดกระบวนการในตัวอย่างทวิตข้างต้นแล้วพบว่า คำกริยาหรือชนิดกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำพบมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ของคนไทยเกี่ยวกับภาษาว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาได้เชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ในบริบทนี้คือ การทำงานของรัฐวิสาหกิจ เมื่อวิเคราะห์ชนิดของกระบวนการแล้วนำมาตีความเพื่อสะท้อนให้เห็นมุมมองที่เกี่ยวกับภาษาในบริบทของสังคมไทย

การวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ และระบบชนิดกระบวนการ ผู้วิจัยจะนับความถี่ของผลการวิเคราะห์ “ทุกครั้ง” ที่ปรากฏ เพื่อคำนวณความถี่และอัตราส่วนร้อยละ

4. การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาด้านการสื่อความคิดหรือประสบการณ์ในระดับคำ โดยเป็นวิธีการในการสร้างข้อความหรือตัวบทเพื่อสื่อสารไปยังผู้รับสาร โดยตัวบทจะสื่อหรือแอบแฝงหรือซ่อนเร้นเจตนาหรือวัตถุประสงค์บางอย่างผ่านทาง การเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของผู้พูดหรือผู้เขียน นอกจากนี้กลวิธีทางภาษา (วิธีพูด) ของผู้พูดหรือผู้เขียนจะสัมพันธ์กับวิธีคิดของผู้พูดหรือผู้เขียนเสมอ ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาจะสะท้อนหรือเปิดเผยความคิดหรือความเชื่อของประชาชนในประเด็นภาษีได้ ตัวอย่างการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา ปรากฏดังนี้

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของตัวอย่าง 4 ปรากฏดังนี้

4.1 การเลือกใช้คำ

4.1.1 ความหมายแฝงของคำ คือคำว่า “dead weight” ที่แปลตามพจนานุกรมว่า ความหนักของบุคคลหรือวัตถุที่ไม่สามารถหรือไม่เคลื่อนไหวได้เอง (Cambridge University Press, 2021) แต่ในบริบทนี้ ผู้ที่ติดต้องการจะสื่อความหมายว่า ผู้ที่เป็นตัวถ่วงขององค์กร หรือผู้ที่ไม่ได้ทำประโยชน์อะไรให้องค์กร ทำให้สะท้อนให้เห็นวิธีคิดของผู้พูดในเชิงลบ โดยมองเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจว่า เป็นผู้ไม่ทำงาน ไม่เหมาะสม และไม่สมควรที่จะรับเงินเดือนจากเงินภาษี ดังนั้น จะเห็นว่าผู้พูดมีอคติต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ

4.2 กลวิธีการเป็นภาพตัวแทนของบุคคล

4.2.1 การไม่ระบุตัวตน ด้วยการใช้กริยาวลี “เห็นบอกว่า” เพื่อปกปิดแหล่งที่มาของข้อมูลที่ผู้แสดงข้อคิดเห็น (ผู้วิต) กล่าวอ้างในวิตของตน จะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นไม่ต้องการเปิดเผยแหล่งที่มาของประเด็นที่กล่าวถึงในข้อคิดเห็นของตน

4.3 การใช้มูลบท โดยใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพ คือคำว่า “เลิก” จากข้อความ “...องค์กรนี้เลิกเป็นภาระของประเทศชาติ ...เลิกเอาภาษีประชาชนมาเลี้ยง...” จะเห็นว่าคำกริยา “เลิก” สื่อมูลบทว่า “องค์กรดังกล่าวเป็นภาระของประเทศชาติ” และ “องค์กรดังกล่าวเอาภาษีของประชาชนมาเลี้ยง...” ได้สะท้อนให้เห็นวิธีคิดของผู้พูดในเชิงลบ โดยมีความเชื่อที่มีอยู่ก่อนว่าที่ผ่านมารัฐวิสาหกิจเป็นภาระของประเทศชาติ ในการที่จะต้องนำเงินภาษีไปช่วยเหลือให้กิจการของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวดำเนินต่อไปได้ ดังนั้นจะเห็นว่าผู้พูดมีทัศนคติเชิงลบต่อรัฐวิสาหกิจ

การวิเคราะห์กลวิธีหรือวิธีการทางภาษาในการสะท้อนมุมมองหรือความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับภาษีของประชาชนในการเลือกใช้ภาษาในระดับของคำหรือกลุ่มคำ กล่าวคือใน

ตัวบทประชาชนได้มีการเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การใช้คำ มูลบท การเป็นภาพตัวแทนของบุคคล ในการสะท้อนมุมมองความคิดเกี่ยวกับภาษี เมื่อวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาแล้วนำมาตีความ เพื่อสะท้อนให้เห็นมุมมองที่เกี่ยวกับภาษีในบริบทของสังคมไทย

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และทฤษฎีทางภาษา มาตีความเพื่อสะท้อนให้เห็นความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ฯลฯ (อุดมการณ์แบบเป็นกลาง) พบ**อุดมการณ์ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ** จากผลการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ ด้วยการประเมินความสามารถด้านลบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจากผลการวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษา ด้วยการเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝงว่า “dead weight” (ผู้ที่เป็นตัวถ่วงหรือผู้ที่ไม่ได้ทำประโยชน์อะไรให้องค์กร) และจากผลการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ ด้วยการแสดงความนิยมด้านลบต่อรัฐวิสาหกิจ และจากผลการวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษา ด้วยการใช้อุปมาว่า เล็กเป็นภาระของประเทศ และเล็กเอาภาษีไปใช้ กล่าวคือ ประชาชนส่วนหนึ่งมีชุดความคิดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้วิเคราะห์และตีความจากข้อมูลที่ปรากฏในข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์เท่านั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้อธิบายเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ กลวิธีทางภาษา และอุดมการณ์เกี่ยวกับภาษาของข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาหรือการเสียภาษาของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์

ระบบใจความหลัก

การวิเคราะห์ระบบใจความหลักของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษาหรือการเสียภาษาของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่า ผู้ทวิตให้ความสำคัญหรือนำกับประเด็นใดในตำแหน่งของใจความหลัก การวิเคราะห์ใจความหลักตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่เป็นการวิเคราะห์รูปภาษาที่ปรากฏเป็น “ส่วนแรก” ของข้อความ Halliday and Matthiessen (2014) ได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวว่า ใจความหลักคือ จุดที่ตัวบทต้องการเน้นหรือให้ความสำคัญ โดยผู้ทวิตเลือกกล่าวถึงเป็นอันดับแรกของข้อความ ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าหน้าที่ประเภทใดบ้างที่ปรากฏในตำแหน่งใจความหลัก โดยวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Halliday and Matthiessen (2014) ซึ่งแบ่งประเภทใจความหลักเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ใจความหลักแสดงเรื่อง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ และใจความหลักแสดงตัวบท ผลการวิเคราะห์แสดงในหัวข้อถัดไป

ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทใจความหลัก

ระบบใจความหลักของ Halliday and Matthiessen (2014) แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ใจความหลักแสดงเรื่อง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ และใจความหลักแสดงตัวบท ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทใจความหลัก ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทใจความหลัก

ประเภทของใจความหลัก	จำนวนทวิต	ร้อยละ
ใจความหลักแสดงเรื่อง	984 (68.00%)	
ชนิดกระบวนการ	452	45.93
ผู้มีส่วนร่วม	442	44.92
สภาพแวดล้อม	90	9.15
รวม	984	100.00
ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์	309 (21.36%)	
คำอ้างถึง	145	46.93
คำขยายมาลา	94	30.42
คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม	47	15.21
คำอุทาน	23	7.44
รวม	309	100.00
ใจความหลักแสดงตัวบท	154 (10.64%)	
คำเชื่อม	121	78.57
หน่วยเชื่อมคุณาณประโยชน์	33	21.43
รวม	154	100.00
รวม	1,447 (100.00%)	

ตาราง 2 แสดงข้อคิดเห็นจำนวนทั้งหมด 1,447 ทวิต พบความถี่และอัตราส่วนร้อยละของใจความหลักแสดงเรื่อง ปฏิสัมพันธ์ และตัวบท รายละเอียดดังนี้

1. ใจความหลักแสดงเรื่อง จำนวน 984 ทวิต (ร้อยละ 68.00) ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทใจความหลักแสดงเรื่อง ปรากฏดังนี้

1.1 ชนิดกระบวนการ จำนวน 452 ทวิต (ร้อยละ 45.93) ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ ปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ

ประเภทของชนิดกระบวนการ	จำนวนทวิต	ร้อยละ
การกระทำ	203	44.91
ความคิดความรู้สึก	117	25.89
การพูด	68	15.04
ความสัมพันธ์	25	5.53
การมีอยู่หรือเกิดขึ้น	25	5.53
สื่อพฤติกรรม	14	3.10
รวม	452	100.00

ตาราง 3 แสดงชนิดกระบวนการประเภทการกระทำพบมากที่สุด จำนวน 203 ทวิต (ร้อยละ 44.91) ต่อมาประเภทความคิดความรู้สึก จำนวน 117 ทวิต (ร้อยละ 25.89) ประเภทการพูด จำนวน 68 ทวิต (ร้อยละ 15.04) ประเภทความสัมพันธ์ จำนวน 25 ทวิต (ร้อยละ 5.53) ประเภทการมีอยู่หรือเกิดขึ้น จำนวน 25 ทวิต (ร้อยละ 5.53) และประเภทสื่อพฤติกรรม จำนวน 14 ทวิต (ร้อยละ 3.10) ตามลำดับ

1.2 ผู้มีส่วนร่วม จำนวน 442 ทวิต (ร้อยละ 44.92) ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทผู้มีส่วนร่วม ปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทผู้มีส่วนร่วม

ประเภทของผู้มีส่วนร่วม	จำนวนทวิต	ร้อยละ
ผู้กระทำ	137	30.99
ผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำ	113	25.57
สิ่งที่ถูกระบุ/ผู้มีคุณสมบัติ	83	18.78
ผู้พูด	29	6.56
ผู้แสดงปรากฏการณ์	27	6.11
สิ่งที่ทำให้รู้สึก	23	5.20
ผู้ที่รู้สึก	19	4.30
สิ่งที่พูด	8	1.81
ผู้มีพฤติกรรม	3	0.68
รวม	442	100.00

ตาราง 4 แสดงความถี่ของใจความหลักแสดงเรื่องประเภทผู้มีส่วนร่วมทั้งสิ้น 442 ทวีต พบผู้กระทำมากที่สุด จำนวน 135 ทวีต (ร้อยละ 30.99) ผู้ถูกกระทำ จำนวน 113 ทวีต (ร้อยละ 25.57) สิ่งที่ถูกกระทำหรือผู้มีความสัมพันธ์ จำนวน 83 ทวีต (ร้อยละ 18.78) ผู้พูด จำนวน 29 ทวีต (ร้อยละ 6.56) ผู้แสดงปรากฏการณ์ จำนวน 27 ทวีต (ร้อยละ 6.11) สิ่งที่ทำให้รู้สึก จำนวน 23 ทวีต (ร้อยละ 5.20) ผู้ที่รู้สึก จำนวน 19 ทวีต (ร้อยละ 4.30) สิ่งที่ถูกพูด จำนวน 8 ทวีต (ร้อยละ 1.81) และผู้มีพฤติกรรม จำนวน 3 ทวีต (ร้อยละ 0.68) ตามลำดับ

1.3 สภาพแวดล้อม จำนวน 90 ทวีต (ร้อยละ 9.15) ของใจความหลักแสดงเรื่อง ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทสภาพแวดล้อม ปรากฏตามตาราง 5

ตาราง 5 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทสภาพแวดล้อม

ประเภทของสภาพแวดล้อม	จำนวนทวีต	ร้อยละ
เวลา	74	82.22
มุมมอง	6	6.66
สถานที่	5	5.56
บทบาท	5	5.56
รวม	90	100.00

ตาราง 5 แสดงใจความหลักแสดงเรื่องประเภทของสภาพแวดล้อม จำนวน 90 ทวีต ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ประเภทสภาพแวดล้อมที่พบมากที่สุดคือ เวลา จำนวน 74 ทวีต (ร้อยละ 82.22) และประเภทสภาพแวดล้อมประเภทมุมมอง สถานที่ และบทบาท ปรากฏในความถี่ใกล้เคียงกันคือ มุมมอง พบจำนวน 6 ทวีต (ร้อยละ 6.66) สถานที่ และบทบาท พบจำนวน 5 ทวีต (ร้อยละ 5.56 ในแต่ละประเภท) ตามลำดับ

2. ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ จำนวน 309 ทวีต (ร้อยละ 21.36) จากตาราง 2 จำแนกตามประเภทย่อยพบว่า คำอ้างถึงปรากฏในใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 145 ทวีต (ร้อยละ 46.93) ต่อมาคือ คำขยายมาลา จำนวน 94 ทวีต (ร้อยละ 30.42) คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม หรือคำถามเชิงวาทศิลป์ จำนวน 47 ทวีต (ร้อยละ 15.21) คำอุทาน จำนวน 23 ทวีต (ร้อยละ 7.44) ตามลำดับ นอกจากนี้ คำอ้างถึงยังสามารถจำแนกตามบุรุษสรรพนาม เพื่อตั้งข้อสังเกตในการตีความใจความหลักประเภทคำอ้างถึงเพิ่มเติม ตามตาราง 6

ตาราง 6 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทคำอ้างอิง

ประเภทของคำอ้างอิง	จำนวนทวิต	ร้อยละ
สรรพนามบุรุษที่ 1	65	44.83
สรรพนามบุรุษที่ 3	59	40.69
สรรพนามบุรุษที่ 2	21	14.48
รวม	145	100.00

ตาราง 6 แสดงการจำแนกคำอ้างอิงตามบุรุษสรรพนามพบว่า ใจความหลักแสดง ปฏิสัมพันธ์ประเภทคำอ้างอิงที่พบมากที่สุดคือ คำสรรพนามบุรุษที่ 1 จำนวน 65 ทวิต (ร้อยละ 44.83) ต่อมาคือ คำสรรพนามบุรุษที่ 3 จำนวน 59 ทวิต (ร้อยละ 40.69) และคำสรรพนามบุรุษที่ 2 จำนวน 21 ทวิต (ร้อยละ 14.48) ตามลำดับ

3. ใจความหลักแสดงตัวบท จำนวน 154 ทวิต (ร้อยละ 10.64) จากตาราง 2 จำแนกตามประเภทย่อยพบใจความหลักแสดงตัวบทที่เป็นคำเชื่อม จำนวน 121 ทวิต (ร้อยละ 78.57) และหน่วยเชื่อมคุณาณูประโยค จำนวน 33 ทวิต (ร้อยละ 21.43) ตามลำดับ คำเชื่อมสามารถจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ตามตาราง 7

ตาราง 7 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทคำเชื่อม

ประเภทของคำเชื่อม	จำนวนทวิต	ร้อยละ
คาดคะเน	60	49.59
คล้ายตาม	29	23.97
ขัดแย้ง	17	14.05
เป็นเหตุเป็นผลกัน	11	9.09
เลือกเอา	2	1.65
เปรียบเทียบ	2	1.65
รวม	121	100.00

ตาราง 7 แสดงการจำแนกคำเชื่อมตามจุดมุ่งหมายในการสื่อสารพบคำเชื่อม ความการคาดคะเนปรากฏในตำแหน่งของใจความหลัก จำนวน 60 ทวิต (ร้อยละ 49.59) ต่อมาคือ คำเชื่อมความคล้ายตาม จำนวน 29 ทวิต (ร้อยละ 23.97) คำเชื่อมความขัดแย้ง จำนวน 17 ทวิต (ร้อยละ 14.05) คำเชื่อมความเป็นเหตุเป็นผลกัน จำนวน 11 ทวิต (ร้อยละ

9.09) คำเชื่อมความการเลือกเอาและคำเชื่อมความการเปรียบเทียบ จำนวนอย่างละ 2 ทวีต (ร้อยละ 1.65) ตามลำดับ ตัวอย่างใจความหลักในแต่ละประเภท ปรากฏรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

ตัวอย่างแต่ละประเภทของใจความหลัก

ตัวอย่างใจความหลักแสดงเรื่อง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ และใจความหลักแสดงตัวบท ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. ใจความหลักแสดงเรื่อง เป็นใจความหลักที่สะท้อนหน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ของผู้เขียนข้อคิดเห็น โดยใช้ส่วนประกอบของชนิดกระบวนการในการวิเคราะห์ใจความหลักแสดงเรื่อง ได้แก่ ชนิดกระบวนการ ผู้มีส่วนร่วม และสภาพแวดล้อม (Halliday and Matthiessen, 2014) ปรากฏดังนี้

1.1 ชนิดกระบวนการ คือ ชนิดหรือประเภทของคำกริยา หรือกลุ่มคำกริยา โดย Halliday and Matthiessen (2014) ได้จำแนกไว้ 6 ประเภท ได้แก่ 1) การกระทำ 2) ความคิด ความรู้สึก 3) การพูด 4) ความสัมพันธ์ 5) การมีอยู่หรือเกิดขึ้น และ 6) สื่อพฤติกรรม ปรากฏดังนี้

1.1.1 การกระทำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า วิต จ่าย เสีย ใช้ ทำอะไรไม่ เป็น ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 5) **วิต**ภาษีพวกกูเสร็จ มึงก็เอามาแจกรักษาอำนาจตัวเอง แล้วก็หาช่องวิตพวกกูอีกวนไปเป็นวงจรอุบาทว์ เอาเลขมึง ไหนๆ ก็มาขนาดนี้แล้ว เดินไปให้สุดหยุดที่ความฉิบหาย (ทวีตที่ 62.263)

(ตัวอย่าง 6) **จ่าย**ภาษีที่ไรเศร้าใจ เพราะมองออกไปก็ยังไม่เห็นประเทศ ได้พัฒนา (ทวีตที่ 63.350)

(ตัวอย่าง 7) **เสีย**ภาษีตั้งแต่สี่มตาตุโลกเท่ากัน แต่ไม่ได้สิทธิในการช่วยเหลือเท่ากัน #เราไม่ทิ้งกัน #แต่มีทิ้งกู (ทวีตที่ 63.179)

(ตัวอย่าง 8) **ใช้**เงินภาษีจากประชาชน แต่เหยียบย่ำปชช.ไร้สำนึกในสันดานจริงๆ (ทวีตที่ 62.794)

(ตัวอย่าง 9) **ทำอะไรไม่**เป็นสักอย่าง แจกเงินอย่างเดียว เอาเงินไหนมาแจกอะ อ้อ เงินภาษีพวกเรานี้แหละ (ทวีตที่ 62.539)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ วิต จ่าย เสีย ใช้ ทำอะไรไม่ เป็น ซึ่งเป็นคำกริยาประเภทการกระทำที่เชื่อมโยงกับการเสียภาษี การเก็บและการใช้ภาษี

อาการของรัฐ เมื่อวิเคราะห์ใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความเศร้าใจ และ ความไม่พอใจกับการชำระภาษี เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.1.2 ความคิดความรู้สึก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ชอบ เสียตาย รำคาญ เกลียด ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 10) **ชอบ**ที่บอกว่า ไปไฟกั๊สอะไรที่มันเป็นประโยชน์กับ ประชาชนดีกว่าคะ เรากินภาษีประชาชนเดือนละเป็นแสนนะคะต่อคน!!!!!!!!!!!!!! มีคนบาง พวก มันไม่ลำเหลียงเลยคะแม่ช้อออ (ทวิตที่ 62.312)

(ตัวอย่าง 11) **เสียตาย**เงินภาษีประชาชนที่ต้องจ่ายให้ผู้หญิงคนนี้จริงๆ (ทวิตที่ 62.756)

(ตัวอย่าง 12) **รำคาญ**วาทกรรมภาษียังไม่ได้เสีย มาเรียกร้องอะไร อันนี้ถ้าจริงใจจริงๆใช้มัย กูเสียภาษีในประเทศสันตินี้ตั้งแต่เกิดจนโตมาเป็นล้านแล้วมึง มึง บวกเลขเลขนะ ทั้งชีวิตมึงใช้เงินมาประมาณเท่าไร 7% ของเงินที่มึงใช้มาทั้งชีวิต คือภาษี อีคว้ายยยยยย (ทวิตที่ 63.444)

(ตัวอย่าง 13) **เกลียด**นโยบายแจกเงินคนจนที่สุดในโลก ทำไมกูผู้ซึ่งขยัน ทำมาหากินพยายามดิ้นรนให้มีชีวิตที่ดี มีเดือน ต้องภาษี ถ้ามหนอยว่ากูมีเงินหรือ กูก็ไม่มี เหมือนกัน ถ้าจะแบบ สร้างงานเพื่อให้คนจนมีงานเพื่อจะได้มีเงินเพิ่มกูจะไม่บ่นเลยอเวง (ทวิตที่ 62.182)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ชอบ เสียตาย รำคาญ เกลียด ซึ่งเป็นคำกริยาที่แสดงความรู้สึกต่อการชำระภาษี รัฐบาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อพิจารณา ใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการดำเนินงานของรัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.1.3 การพูด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ย้ำ ต่ำ พูด บอก ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 14) **ย้ำ**อีกครั้งนะคะ แหล่งภาษีที่มากที่สุดคือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ VAT และคนที่เสียภาษีนี้อีกคือคนที่ใช้บริการหรือซื้อของตามร้านค้า ซึ่งคือ 'ทุกคน' ฉะนั้นทุกคนเสียภาษีค่า (ทวิตที่ 63.437)

(ตัวอย่าง 15) **ต่ำ**แต่เรื่องเสียภาษียังอยู่นั้น จนเค้าบอกว่าเราเสียภาษี ตั้งแต่แม่สอนให้ไปซื้อขนมวันแรกแล้ว เราเสีย vat7% กันมาตลอดทั้งชีวิต นั่นคือหนึ่งในภาษีที่เราต้องจ่าย อีพวกสลิ่มก็ย่ำต่ำพวกกูด้วยเรื่องภาษี ใจซิบหาย ใจแบบโง่ๆๆๆๆ อีโง่ (ทวิตที่ 63.440)

(ตัวอย่าง 16) **พูดแล้วของขึ้น** พนักงานบริษัทเอาเงินเดือนมาสูกับค่าครองชีพที่แพงฉิบหาย แต่ไม่ได้สวัสดิการเหี้ยไรซ์พพอร์ท แถมยังต้องมาจ่ายภาษีให้คนจนอีก โกรธมาก (ทวิตที่ 62.534)

(ตัวอย่าง 17) **บอกให้ประชาชนเสียสละเสียภาษี 8 %** เอาไปพัฒนาประเทศ แล้วที่เอาไปแจกเล่นๆละงบประมาณหายไปเท่าไรเอาเงินคืนแบบนี้เหรอ ห่ามึง ตอนเด็กไม่เคยเห็นเงินเหรอ บ้าอำนาจประเทศชาติไม่ใช่ของเล่นนะโว้ย #ประยุทธ์ออกไป (ทวิตที่ 62.738)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ย้ำ ค่า พูด บอก ซึ่งเป็นคำกริยาที่แสดงการพูดเกี่ยวกับการเสียภาษี เจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อให้เห็นการเสียภาษีของประชาชนทุกคน และไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.1.4 ความสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า เป็น อยู่ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 18) **เป็น**ชนชั้นกลางลำบากนัก ก็ลองมาเป็นชนชั้นกลางค่าแรงวันละ 350 ทำงานกุลีหามรุ่งหามค่ำ ดูบ้างไหมคะ? ทุกคนเสียภาษีคะ ชนชั้นกลางก็ด้วย ไม่ใช่แค่ชนชั้นกลาง ชนชั้นที่รวยที่สุดต่างหากที่ไม่เสีย ทางเลี้ยงสารพัด (ทวิตที่ 63.169)

(ตัวอย่าง 19) **เป็น**รัฐบาทที่ต่ำตมที่สุดในโลกใหม่เตง ปราเทดโลกที่ 3 คือประเทศกูในอีกไม่กี่วันข้างหน้าแล้วมั้งเนี่ย ประชาชนก้อแค่หมากตัวหนึ่งมีไว้เก็บภาษี ชูดรีดๆๆๆให้คนรวย เร็ดมาก บังมากอะฮิสิส (ทวิตที่ 63.112)

(ตัวอย่าง 20) **อยู่**ในยุคมืด ยุคที่ปชช.ไม่มีอำนาจใดๆ ทั้งที่เป็นคนจ่ายภาษี ไม่มีสิทธิ์รู้ว่าภาษีที่เราจ่ายเอาไปใช้ประโยชน์อะไรจริงๆเพื่อเราบ้าง ยุคที่เศรษฐกิจไทย ย่ำแย่มากชวยย่ำว่าแต่สิมตาอำปากเลย มีกินไปวันๆเดือนชนเดือนยังแทบจะเป็นไปไม่ได้ ยุคที่ทุกตรอกชอกชอยมีประกาศขายบ้านขายรถ #PrayuthGetOut (ทวิตที่ 62.606)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ เป็น อยู่ ซึ่งเป็นคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษี รัฐบาล เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงให้เห็นการเสียภาษีของประชาชนทุกคนและสะท้อนให้เห็นความไม่พอใจในการดำเนินงานของรัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.1.5 การมีอยู่หรือเกิดขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า มี เกิด ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 21) **มี**ไว้เพื่อกินภาษี กับรีดไถเงินชาวบ้านนี่คืองานหลักจะ #บ่อนระยองอ้างอิงทวิต (ทวิตที่ 63.590)

(ตัวอย่าง 22) **เกิดภัยพิบัติก็**ต้องให้ประชาชนเจียดเงินไปบริจาคเพื่อช่วยเหลือกันเองเพราะรัฐไม่มีปัญหาทำอะไร เขาภาษีไปใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ทำไม่ได้ ยังมีคนบางกลุ่มที่พอใจกับรัฐบาลแบบนี้อยู่ (ทวิตที่ 62.631)

(ตัวอย่าง 23) **มีความสุขมาก**ใหม่กับการนำเงินภาษี เงินหลวงไปเป็นของตัวเอง แทนที่จะเอาไปพัฒนาประเทศให้มีเหมือนประเทศอื่น แหม เอาเงินภาษีไปแจก แจกแล้วให้ไปซื้อของในเครื่องตัวเอง ได้กำไรเยอะก็แบ่งให้คนเดินเรื่องบัตรประช. แล้วส่วนไหนที่เป็นเงินเข้าคลัง ... ขอให้กรรมตามทันให้สาหัสและทรมาณก่อนไปอยู่นรก (ทวิตที่ 62.304)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ มี เกิด ซึ่งเป็นคำกริยาที่แสดงการมีอยู่หรือเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเสียภาษี รัฐบาล เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.1.6 สื่อพฤติกรรม เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสรีรวิทยาของมนุษย์ โดย Halliday and Matthiessen (2014) กล่าวว่า watch, look, listen เป็นกระบวนการสื่อพฤติกรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ดู ฟัง มอง ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 24) **ดู**คลิปประยุทธ์แล้วปวดหัว ไม่ฉลาดแล้วยังจัดการอารมณ์ไม่เป็นอีก **ฟัง**ข่าวเขาถามดีๆ ทำไมไม่ตอบดีๆ นี่ฉันเสียภาษีเพื่อได้คนแบบนี้มาบริหารประเทศ? (ทวิตที่ 63.23)

(ตัวอย่าง 25) **ดู**รูปแล้วก็เศร้า เราเป็นประชาชนหนึ่งที่ทำงานสุจริต เสียภาษีถูกต้องทุกอย่าง และชอบนาฬิกา แต่มีปัญหาใส่ได้แค่ นาฬิกาที่เป็น homage watch ของอันที่ถูกที่สุดใน รูปพวกนี้ ในขณะที่คนกลุ่มเล็กๆพวกนี้มีอำนาจเหนือกฎหมาย เขียนให้ตัวเองทั้งยกเว้น และ ตรวจจ้อทำโทษก็ยังรอดพ้นทุกการตรวจสอบทางการ (ทวิตที่ 63.248)

(ตัวอย่าง 26) **ฟัง**ข่าวกันนะคะ จะร่วมชุมนุมกันเมื่อไหร่ ถ้าเป็นไทยเฉย ลูกหลานเราตายแน่ โรงงานปิด เต็มจบบมหาลัยตงงานกันเป็นแสนๆคน ถ้ายังปล่อยให้เผด็จการ สวาปามกันภาษีกันประเทศไทยจะฉิบหายคะ (ทวิตที่ 62.745)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ดู ฟัง ซึ่งเป็นคำกริยาที่สื่อพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.2 ผู้มีส่วนร่วม คือ คำนามหรือกลุ่มคำนาม ที่ทำหน้าที่หลากหลายบทบาท ขึ้นอยู่กับบริบท (Halliday and Matthiessen, 2014) ผลการวิเคราะห์ผู้มีส่วนร่วม ปรากฏดังนี้

1.2.1 ผู้กระทำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า กกด. ทหาร สรรพากร ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 27) กกด. ทำงานห่วยแตกมาก ไปดูงานที่สวิสฯ ที่ประชาชนคนไทยลงใช้สิทธิการเลือกตั้ง น้อยแค่ 300 คน ในขณะที่ออสเตรเลียลงใช้สิทธิ 5,000 คน กลับไม่ไปดู ใช้งบไป 12 ล้าน เปลืองภาษีจริงๆ หากเลือกตั้งแล้ว จัดตั้งรัฐบาลแล้ว ขอให้ล้างบาง กกด. และผู้ตรวจการแผ่นดินก่อนเลยนะ (ทวิตที่ 62.191)

(ตัวอย่าง 28) ทหารที่เสียสละ ทำต่างๆเพื่อชาติก็นับถือ แต่ทหารที่อยู่ในสภา แดกภาษี ผลาญภาษีพวกกูไปวันๆคือ ต้องเอาตีนทาบน้ำหน้าคะ อี๊ดส์ (ทวิตที่ 62.394)

(ตัวอย่าง 29) สรรพากรรีดภาษีแม้กระทั่งคนขายข้าวเหนียวหนึ่งในตลาด (ทวิตที่ 62.524)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ กกด. ทหาร สรรพากร เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.2.2 ผู้ถูกกระทำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ภาษี คนวิจารณ์ ตัวอย่าง ดังนี้

(ตัวอย่าง 30) ภาษีทุกคนเสียครับ เสียทุกทาง ทั้ง VAT ที่รัฐเก็บอ้อมๆ หรือเวลาเราซื้อของจากแม่ค้าต้นทุนของแม่ค้าก็ต้องเสียภาษีมาก่อน ถ้าเรานั่งรถ2แถว เจ้าของรถ2แถวก็ต้องเสียภาษีเช่นกัน ถ้านั่งรถเมล์เราก็เสียให้กับรัฐ ซื้อของในร้านสะดวกซื้อก็เสียปีนังเสียภาษีไม่รู้เท่าไรคุณภาพชีวิตแย่มากเหมือนเดิม (ทวิตที่ 63.433)

(ตัวอย่าง 31) ภาษีที่กูเสีย คุณภาพชีวิตที่กูได้ (ทวิตที่ 63.1)

(ตัวอย่าง 32) คนวิจารณ์โดนดำเนินคดี ช่างยุติธรรมจริงๆ คนที่ด่าประชาชน #หนักแผ่นดิน ได้รับการปกป้อง ได้เงินเดือนจากภาษีประชาชน แฮ่ ออก #savethanatorn (ทวิตที่ 62.88)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ภาษี คนวิจารณ์ ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการเสียภาษีของประชาชนทุกคนและไม่พอใจกับการดำเนินงานของรัฐบาล

1.2.3 สิ่งที่ถูกกระทำหรือผู้มีคุณสมบัติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ข้าราชการ Vat7% คนจ่ายภาษี ตัวอย่าง ดังนี้

(ตัวอย่าง 33) ข้าราชการคือผู้รับใช้ประชาชน กินเงินเดือนจากภาษีของประชาชน วันเสาร์-อาทิตย์ก็ได้หยุด ถ้าจะมีวันหยุดราชการเยอะเยาะไปหมดประชาชนคงไม่ได้รับการบริการอย่างเต็มที่ ั้งลดเงินเดือนเลย (ทวิตที่ 62.434)

(ตัวอย่าง 34) **Vat7%** มันคือภาษีทางอ้อมบางคนอาจไม่รู้ว่าเราเสียไปตอนไหน เราจะเสียภาษีตรงนี้จากพวกซื้อสินค้าและบริการซึ่งราคามันรวมภาษี7%แล้ว ภาษีตรงนี้ทางรัฐต้องนำมาจัดสรรงบประมาณไปให้ชีวิตเราดีขึ้นเรามีสิทธิ์เรียกร้องได้นี้ เพราะเราเป็นประชาชนที่เสียภาษีแต่ดูสิ่งที่เขาทำสิ...#ปล่อยเพื่อนเรา (ทวิตที่ 63.404)

(ตัวอย่าง 35) **คนจ่ายภาษี**เป็นคนหนักแผ่นดิน คนกินเงินภาษีเป็นคนดีต่อบ้านเมือง (ทวิตที่ 62.98)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ข้าราชการ Vat7% คนจ่ายภาษี เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการเสียภาษีของประชาชนทุกคนและไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.2.4 ผู้พูด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า อ.อานนท์ อ.ประจักษ์ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 36) ""**อ.อานนท์**"" บอกว่า หลักฐานการเสียภาษี เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ใครเอามาเปิดเผยติดคุก 555555 อ.ยิ่งพูด ยิ่งรู้ว่ามีสา ถ้าเปิดเผยไม่ได้ แล้ว อ.รู้ได้ยังไงว่าเสียภาษี? เขาเล่าว่า?" (ทวิตที่ 63.513)

(ตัวอย่าง 37) **อ.ประจักษ์**พูดถูกเอาภาษีไปซื้อแต่อาวุธกิน% ส่วนต่างเข้ากระเป๋าปฏิวัติมา5ปีงบปลาโหมเพิ่มมากขึ้นกว่าบสาธารณสุขแต่ให้ทุนมาวิ่งเพื่อรับบริจาคอย่างนี้มันไม่ใช่ละต้องตัดงบกองทัพให้น้อยลงเพราะซื้ออาวุธมาไม่เคยไปรบกับใครมีแต่ นำอาวุธมายิงประชาชนไป99ศพ (ทวิตที่ 62.564)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ อ.อานนท์ อ.ประจักษ์ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อความไม่พอใจกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.2.5 ผู้แสดงปรากฏการณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า สว.ชุตินี้ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 38) **สว.ชุตินี้**ไม่มีใครสักคนน่าเลื่อมใส..ฝากใฝ่เผด็จการทั้งนั้น ไร้สมอง ถูกตั้งมาเพื่อยกมือสนับสนุนเผด็จการอย่างเดียว ไร้การทำหน้าที่ตรวจสอบ แดกเงินภาษีประชาชนไปวันๆ นักแผ่นดินชิบหาย (ทวิตที่ 63.215)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ สว.ชุตินี้ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่และพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.2.6 สิ่งที่ทำให้รู้สึก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ปัญหามลพิษในประเทศ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 39) **ปัญหามลพิษในประเทศ**มันน่ารำคาญเพราะคนที่มีอำนาจมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ขยับตัวทำอะไรเลยเหมือนคนขี้เกียจทำงานอะ เหมือนคนพวกนี้เข้ามากินเงินภาษีไปวันๆ จนเกษียณจนตายอะ และมันก็เป็นแบบนี้กับทุกปัญหา อีเวร รำคาญ (ทวีตที่ 62.42)

(ตัวอย่าง 40) **เอเชียตะวันออกเฉียงใต้** น่าเห็นใจ แต่ก็เพราะความโลภเหมือนที่แม่ผมเถียงว่าไว้ว่าพวกคุณโลภเองช่วยไม่ได้ แต่การจะขอต้งกองทุนเยียวยา ถ้าจะเอาเงินภาษีประชาชนไปใช้เป็นกองทุน นับว่าไม่ถูกต้องอย่างยิ่ง เพราะความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเฉพาะตัวของคนๆนั้น ไม่ได้เกี่ยวกับส่วนรวมเลย !! (ทวีตที่ 62.783)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ปัญหามลพิษในประเทศ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.2.7 ผู้ที่รู้สึก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า คนไทย ประชาชน ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 41) **คนไทย**ไม่อยากจะจ่ายภาษี เพราะรัฐบาลไทยไม่เคยทำให้รู้สึกว่ภาษีที่จ่ายไปทำให้ประเทศนี้ดีขึ้นตรงไหน” คุณพรธนิการ์พูดไว้ได้เฉียบมาก (ทวีตที่ 62.212)

(ตัวอย่าง 42) **ประชาชน**เขาต้องการการเยียวยาภาษีก็จ่าย ตอนนี้โรคระบาดเขาขาดรายได้ไม่มีจะกินจะใช้ ถ้าบริหารดีๆจัดการดีๆไม่ได้ก็ออกไปอยู่มาตั้งหลายปี ประเทศแย่งลงทุกวันควรรู้ตัวได้แล้วว่าไม่ควรอยู่ตรงนี้ #เราไม่ทิ้งกัน #รัฐบาลเฮงชวย #รัฐบาลสันติน #รัฐบาลสันตินคนเชียรก็สันติน (ทวีตที่ 63.183)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ คนไทย ประชาชน เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจชำระภาษีของประชาชน และความไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

1.2.8 สิ่งที่ถูก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า การบินไทย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 43) **การบินไทย**อะ อย่าเรียกว่าสายการบินแห่งชาติเลย ถ้าจะชูดเลือดชูดเนื้อชูดภาษี คนไทยขนาดนี้ #การบินไทย (ทวีตที่ 63.203)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ การบินไทย เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ

1.2.9 ผู้มีพฤติกรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ตำรวจไทย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 44) ตำรวจไทย โง่เกินคำบรรยาย พังแต่คนเป็น กลัวคำว่า เส้นใหญ่ สันนิษฐานแบบเดา ดักดาน เกินที่จะอธิบาย แล้วก็เชื่อ ตามนั้น ตบมือ ตำรวจไทย ฉลาดล้ำโลก วันๆทำอะไรตั้งตาน กินเงินภาษีไปวันๆ ไร้ประโยชน์ ลึนดี #ลันลาเบล (ทวิตที่ 62.611)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง ตำรวจไทย เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.3 สภาพแวดล้อม

คือ บุพพทวลี หรือกลุ่มคำวิเศษณ์ ที่ทำหน้าที่เป็นตัวขยายไม่ว่าทางใดก็ตามหนึ่ง เช่น เชิงเวลา พื้นที่ สาเหตุ เป็นต้น แต่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการ (Halliday and Matthiessen, 2014) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบประเภทของสภาพแวดล้อม จำแนกได้ 4 ประเภท ได้แก่ เวลา มุมมอง สถานที่ บทบาท ปรากฏดังนี้

1.3.1 เวลา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ตอนนี่ วันนี้ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 45) ตอนนี่ตำรวจ ทหารคืออาชีพที่น่ารังเกียจมากสำหรับกู แล้วคะ ทุกวันนี้มันทำอะไรบ้าง โจรยังจับไม่ได้ให้เราไปหาตัวมาเอง แดกเงินภาษีไปวัน ๆ อีพวกเหี้ย สันตารโจร อยากเป็นตำรวจเพราะอยากใช้อำนาจกดคนอื่นอะแหละ ตอนเด็กน่าจะจะมีปม #ไม่ชายให้ตำรวจ #ปล่อยเพื่อนเรา (ทวิตที่ 63.411)

(ตัวอย่าง 46) วันนี้จ่ายภาษีแล้วภูมิใจมากๆ เพราะภาษีทุกบาทถูกนำไปพัฒนาประเทศ (ทวิตที่ 62.303)

(ตัวอย่าง 47) วันนี้วันสุดท้าย ยื่นชำระภาษีออนไลน์ นะครับ ผมเพิ่งจัดการไป ชำระเพิ่มเติม ตามหน้าที่พลเมืองที่ดี ส่วนเงินภาษีเรา จะไปทำอะไรนี้ตรวจสอบยกนะ (ทวิตที่ 62.292)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ตอนนี่ วันนี้ เพื่อบอกเหตุการณ์ความเป็นปัจจุบันหรือ ณ เวลาที่กล่าวถึง เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการชำระภาษีของประชาชน และไม่พอใจกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.3.2 มุมมอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ตามหลักเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

(ตัวอย่าง 48) ตามหลักเศรษฐศาสตร์ ประเทศที่เจริญแล้ว จะมีสัดส่วนรายได้จากภาษีบุคคล มากกว่า vat ประเทศที่เก็บ vat ได้มากกว่าภาษีบุคคล เป็นประเทศที่ยังด้อยพัฒนา คนไม่เข้าระบบเสียภาษี รายได้รัฐก็น้อย ดังนั้น ไม่ควรภูมิใจว่าประเทศเรามีรายได้จาก vat มาก ควรให้คนเข้าระบบภาษีเงินได้มากกว่า (ทวิตที่ 62.112)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ตามหลักเศรษฐศาสตร์ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความด้อยพัฒนาของประเทศไทย และคนไม่เข้าระบบภาษีเงินได้ โดยอ้างถึงหลักวิชาการ

1.3.3 สถานที่ ผลการศึกษาข้อมูลพบคำว่า ต่างประเทศ ในประเทศไทย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 49) **ต่างประเทศ**ที่สวัสดิการค่าดี ค่าเก็บภาษีแพงโคตรนะ ตัวเธอ (ทวิตที่ 62.671)

(ตัวอย่าง 50) **ในประเทศไทย**ถ้าคนออกมาขนาดนี้ มึงจะได้แตกกระสุนจากภาษีตัวเอง (ทวิตที่ 62.401)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ต่างประเทศ ในประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบเหตุการณ์เกี่ยวกับภาษีในสถานที่ที่ต่างกัน เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการเสียภาษีแพงในต่างประเทศและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการชุมนุมของผู้เสียภาษีในประเทศ

1.3.4 บทบาท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ในฐานะ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 51) **ในฐานะ**ผู้เสียภาษี ทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้ ปีละหลายหมื่นบาท เห็นควรด้วยถ้ารัฐจะเอาเงินภาษีไปช่วย ชสมก. อุดหนุนค่าใช้จ่าย เพื่อไม่ต้องขึ้นค่าโดยสารรถเมล์ ส่วนถ้าเงินรัฐไม่พอ ขอแนะนำให้ 1) ลดงบกองทัพ 2) ลดสวัสดิการ รดประจำตำแหน่ง มือถือ คอมฯ ของข้าราชการระดับสูง (ทวิตที่ 62.261)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงเรื่อง คือ ในฐานะ เพื่ออ้างถึงความเป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจในการจัดสรรงบของรัฐ

2. ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ เป็นใจความหลักที่แสดงหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้เขียนข้อคิดเห็นที่มีต่อเรื่องที่ทวิตหรือต่อผู้อื่น โดย Halliday and Matthiessen (2014) กล่าวว่า เป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วยคำขยายมาลา คำอ้างถึง และ finite verbal operator ในงานวิจัยนี้ไม่ศึกษาเรื่อง finite verbal operator เนื่องจากภาษาไทยไม่มีหน่วยแสดงกาล (พรวิภา ไชยสมคุณ, 2560) แต่จะศึกษาเรื่อง คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม เนื่องจากทำหน้าที่เป็นการร้องขอข้อมูลที่ต้องการหรือข้อมูลที่ขาดหายไป และคำอุทาน เนื่องจากเป็นเสียงหรือคำที่เปล่งออกมาเวลาดีใจ ตกใจ หรือเสียใจ ตามงานวิจัยของ Patpong (2006, 2009) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกได้ 4 ประเภท ได้แก่ คำอ้างถึง คำขยายมาลา คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม และคำอุทาน ปรากฏรายละเอียดดังนี้

2.1 คำอ้างถึง ในงานวิจัยนี้จะเป็นคำสรรพนาม คือ บุรุษสรรพนาม (บุรุษที่ 1 2 และ 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบประเภทของคำอ้างถึง รายละเอียดดังนี้

2.1.1 คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า กู ผม เรา ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 52) กูเกียดอิตุ๊วะเกียดมากๆทำใจได้บ้าง ทำไมคนเลวเหยียบเบบ นั้นถึงตายอยากจัง แดกภาษิปชชจนเป็นอมตะหรืออินายกอีเปต (ทวิตที่ 63.32)

(ตัวอย่าง 53) ผมขอถามกลับไปยังผู้ชุมนุมที่พบว่า "ภาษีกู" ก็อาจจะถูกแค่ส่วนหนึ่ง เพราะสิ่งที่คุณทำลายทรัพย์สินทางราชการก็มาจากเงินภาษีของปชช ทั้งปท ไม่ใช่เฉพาะเงินภาษีจากกลุ่มคุณกลุ่มเดียว หน่วยงานราชการปล่อยให้ทำแบบนี้ได้อย่างไร? มีการดำเนินคดีเรียกร้องค่าเสียหายจากคนที่ประทำความผิดหรือไม่? (ทวิตที่ 63.475)

(ตัวอย่าง 54) เราเริ่มไม่อยากจะจ่ายภาษีแล้ว มันไม่ใช่ภาษี มันคือการขูดรีด (ทวิตที่ 63.120)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ คือ กู ผม เรา เพื่อแสดงความคิดเห็นส่วนตัว เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการไม่ยอมเสียภาษีและการไม่ชอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ สะท้อนให้เห็นการตั้งคำถามกับผู้ชุมนุม

2.1.2 คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า เค้ เขา ท่าน ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 55) เค้เหยียด เค้มองว่าเค้เสียสละ เค้จ่ายภาษีนะ คนจนไม่ได้จ่ายภาษีซะหน่อย (ทวิตที่ 63.124)

(ตัวอย่าง 56) เขาไปซื้อขนมหน้าปากซอยซองเดียวก็เสียภาษีแล้ว อย่าโง่ เวทนา (ทวิตที่ 63.455)

(ตัวอย่าง 57) ท่านประยุทธ์อย่าเสียภาษีอย่างเดียวเลยครับ เสียชีวิตด้วยก็ได้ (ทวิตที่ 63.254)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ คือ เค้ เขา ท่าน เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการแบ่งแยกระหว่างประชาชนที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับประชาชนที่ไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนี้ สะท้อนให้เห็นการไม่ชอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.1.3 คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า แก เธอ มีง ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 58) แก่ ลองมองมุมมองคนจ้างงาน ความสามารถขนาดนี้ บวกลบเลขไม่ได้ ทักษะการสื่อสารห่วย ภาษาอังกฤษ ไม่ได้ มีสิทธิอะไรนั่งอยู่ในองค์กรรอ แล้วนี่อะ องค์กรที่มาจากภาษีประชาชน ทำงานไม่คุ้มเงินขนาดนี้ คือความผิด (ทวีตที่ 62.157)

(ตัวอย่าง 59) เธอ...คุณประยุทธ์ให้เงินมาลงทุนในไทยแบบให้ถือครอง ที่ดินได้และไม่เสียภาษีแหละ ขายชาติใหม่ร้ายจัง (ทวีตที่ 62.237)

(ตัวอย่าง 60) มึงงงง ในขณะที่เราเสียภาษี รัฐบาลเอาเงินภาษีเราไป ซื้อเรือดำน้ำ ซื้อรถถัง เป็นพันล้าน แต่พอเกิดอุทกภัย ประชาชนต้องมาเรียกรายเงินขอบริจาค กันเอง มันใช้หรวนะ #SaveUbon2019 (ทวีตที่ 62.633)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ คือ แก่ เธอ มึง เพื่อเรียกให้ ฟัง เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

2.2 คำขยายมาลา เป็นคำหรือกลุ่มคำวิเศษณ์ที่ผู้เขียนข้อคิดเห็นได้ใช้เพื่อแสดง ความคิดเห็น เจตคติ ความเชื่อ ฯลฯ ของตัวเองในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษี ตัวอย่างเช่น บางที แน่นนอน เสมอ โดยส่วนตัว โดยปกติ บอกตามตรง (Halliday and Matthiessen, 2014) และเช่น ใช่มั๊ย จริง ๆ อย่างแน่นนอน ที่แน่ ๆ (Patpong, 2006, 2009) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า จริง ๆ นะ เอาจริง ๆ ใช่มั๊ย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 61) **จริงๆนะ** ตอนนี้อาเงินไปกินเหล้ายังมีประโยชน์กว่าจ่ายภาษีให้ พวกอี่ตุ้ (ทวีตที่ 62.632)

(ตัวอย่าง 62) **เอาจริงๆ**ถ้าไม่เห็นหัวพวกกูขนาดนี้ ก็ไม่ต้องให้พวกกูจ่ายภาษี ก็ได้มั้ง มึงคิดเองเออเองหมดเลย จะเอาเงินพวกกูกันทำไมอะ เอาไปก็เข้ากระเป๋าพวกมึง (ทวีต ที่ 62.324)

(ตัวอย่าง 63) **ใช้** เห็นด้วย “ภาษีกูทั้งนั้น” นี่ทำลายทรัพย์สินเกินโควตาภาษีที่ ตัวเองจ่ายแล้วมั้ง จนมาทำลายทรัพย์สินจากภาษีของผู้อื่นที่ไม่เห็นด้วยกับคุณ #หยุดทำลาย ทรัพย์สินจากภาษีผู้อื่น #เปื้อมือบักบักบ #มือบ29พฤศจิกายน (ทวีตที่ 63.538)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ คือ จริง ๆ นะ เอาจริง ๆ ใช่มั๊ย เพื่อเน้น ความ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล และสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ชุมนุม

2.3 คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม หรือคำถามเชิงวาทคิลป์ หรือ Wh-element เป็น องค์ประกอบที่ทำหน้าที่เป็นใจความหลักในการร้องขอข้อมูลที่ต้องการหรือข้อมูลที่ขาดหายไป (Patpong, 2009) ในงานวิจัยนี้คือ คำถามเชิงวาทคิลป์ เพื่อตั้งดูหรือโน้มน้าวผู้ฟังติดตาม

ตัวอย่างเช่น ใคร อะไร ทำไม ที่ไหน เมื่อไร (Patpong, 2009) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ทำไม ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 64) **ทำไม** กูต้องทำงานงกๆเพื่อจ่ายภาษีให้ไอ้เหี้ยนี้ด้วยอะ แล้วเราไม่สามารถทำอะไรแหม่งได้เลย กูโมโหตรงนี้ #saveจ่านิว (ทวีตที่ 62.363)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ คือ ทำไม เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.4 คำอุทาน คือ เสียงหรือคำที่เปล่งออกมาเวลาตกใจ ดีใจ หรือเสียใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ตัวอย่างเช่น พุทโธพุทถึงเอ๋ย หนอยแน่ โธ โธย ๆ (Patpong, 2006) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า อ้าว ไอ้เหี้ย ห่า ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 65) **ห่า** ภาษีไม่ได้เสีย? ตัวเองขารู้อัจฉริยะ VAT มั้ยคะ นี่คะตัวเราเสียเวลาแคบให้ตัวเองอ่านนะคะ ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือ VAT มี 2 ประเภท คือ ภาษีซื้อ และภาษีขาย ซึ่งร้านค้าจะผลักรถในการเสียภาษีชนิดนี้ให้กับผู้บริโภคคะตัวเอง ซึ่งสินค้าทุกชนิดจะบวก VAT(7%) เพิ่มเข้าไป ง่าย ๆ นะคะดูที่สลิปได้คะ (ทวีตที่ 63.403)

(ตัวอย่าง 66) **ไอ้เหี้ย** อันนี้โหดมาก ประชาชนธรรมดาตาตาตาอย่างดิฉันและอีกมากมาย จ่ายภาษีครบถ้วนตามกำหนดตรงเวลาทุกปี แต่ไอ้ #นายกหนีภาษี โวยยยยยยยย อตอห!!! #อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล อ่างอิงทวีต (ทวีตที่ 63.106)

(ตัวอย่าง 67) **อ้าว** ไหนว่าไปโรงสี นั่นเงินภาษีของประชาชนนะครั้บ ท่านเอาไปถลุงแล้วไม่ยอมเปิดเผยว่า ใช้ไปทำอะไรบ้าง หรือว่า สิ่งที่ทำมันไม่สุจริต จึงไม่กล้าเปิดเผยให้ประชาชนได้ตรวจสอบ (ทวีตที่ 62.485)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ คือ ห่า ไอ้เหี้ย อ้าว เพื่อแสดงความประหลาดใจและผิดหวัง เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการชำระภาษีของคนไทย นอกจากนี้ สะท้อนให้เห็นความไม่พอใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการนำเงินภาษีของประชาชนไปใช้

3. ใจความหลักแสดงตัวบท เป็นใจความหลักที่แสดงอิทธิบาทที่เกี่ยวกับตัวบท ในที่นี้ตัวบท คือ ข้อคิดเห็นของผู้เขียนข้อคิดเห็น โดย Halliday and Matthiessen (2014) กล่าวว่า เป็นใจความหลักที่ประกอบไปด้วย คำสันธาน คำเชื่อมข้อความ และหน่วยแสดงความต่อเนื่องของข้อความ ในการศึกษานี้จะศึกษาเรื่องหน่วยเชื่อมคุณาณูประโยคเพิ่มเติม เนื่องจากเป็นหน่วยเชื่อมชนิดหนึ่งตามงานวิจัยของ Patpong (2006, 2009) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบประเภทของใจความหลักแสดงตัวบท รายละเอียดดังนี้

3.1 คำเชื่อม ในงานวิจัยนี้จะนำคำสันธาน คำเชื่อมข้อความ และหน่วยแสดงความต่อเนื่อง รวมกันเป็น “กลุ่มคำเชื่อม” เพื่อปรับให้เข้ากับการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีบนทวีตเตอร์ในภาษาไทย โดยสามารถจำแนกได้ 7 ประเภท คือ 1) คล้อยตาม 2) ขัดแย้ง 3) เลือกเอา 4) เป็นเหตุเป็นผลกัน 5) แบ่งรับแบ่งสู้หรือการคาดคะเน และ 6) เปรียบเทียบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบประเภทของคำเชื่อมที่ปรากฏในใจความหลักแสดงตวัพบ ดังนี้

3.1.1 คำเชื่อมความการคาดคะเน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ถ้า นอกจาก ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 68) ถ้าภาษีที่เสียไป มันพัฒนาประเทศให้ดีกว่าเดิมคงไม่มีใครมานั่งบ่นขนาดนี้ (ทวีตที่ 62.498)

(ตัวอย่าง 69) ถ้าคนไทยทุกคนมีสำนึกรักชาติ อยากเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมายได้น่าจะดี โดยเฉพาะพวกพ่อค้าแม่ค้าบางคนรายได้เยอะกว่าพนักงานออฟฟิศอีก แต่แทบไม่เสียภาษีเงินได้เลย อย่างอ้างว่าเสีย Vat มันคนละส่วนกัน อย่างอ้างว่ากลัวนักการเมือง โกง ก็ช่วยกันตรวจสอบได้ ไม่ใช่เสียภาษี โกงซะเอง (ทวีตที่ 62.284)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตวัพบ คือ ถ้า เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการคาดหวังจากการเสียภาษีและการคาดหวังให้เสียภาษีเงินได้ ซึ่งตรงข้ามกับความเป็นจริงในปัจจุบัน

3.1.2 คำเชื่อมความคล้อยตาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า และ แล้ว ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 70) และเงินภาษีที่จะเอาไปใช้เพื่อคนรุ่นใหม่ต่างๆนั้นก็มาจากคนรุ่นเก่า รุ่น boomers จ่ายไว้ทั้งนั้นนา จะเอาเงินภาษีเค้าไปใช้ก็ต้องฟังเสียงเค้าบ้างมัย เค้าไม่ใช่ส่วนหนึ่งของประเทศนี้หรอก ไม่เอาคนรุ่นเก่า จะเอาแต่ประเทศ+เงินเค้านี้ แบบนี้ก็ได้หรือออ /เงินของข้า ของรักของข้า กอหล่มम्म (ทวีตที่ 62.106)

(ตัวอย่าง 71) แล้วมันน่าเศร้าตรงนี้แหละ ทำงานหาเงินแทบตาย ยังต้องเจียดเงินภาษีที่เอาไปทำห่าอะไรก็ไมรู้อ ไม่เห็นมีอะไรพัฒนาสักอย่าง!!!! แค่น!!!! (ทวีตที่ 62.418)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตวัพบ คือ และ แล้ว เพื่อแสดงความต่อเนื่องหรือผลของเหตุการณ์หลังจากการเสียภาษี เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการชำระภาษีของคนไทย นอกจากนี้สะท้อนให้เห็นความเศร้า เพราะไม่เห็นประเทศพัฒนา

3.1.3 คำเชื่อมความขัดแย้ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า แทนที่ แต่ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 72) **แทนที่จะ**ไปด่าอีกคนเอาเงินภาษีพวกเราไปบริหารห่วยๆ บริหารให้คนจ่ายเงินรู้สึกไม่มีประโยชน์ ไม่ได้อะไรกลับมา แต่คนกลุ่มนี้เลือกที่จะด่ากันเอง ด่าคนที่ดูมีโอกาสกว่า แฮะๆ (ทวีตที่ 62.561)

(ตัวอย่าง 73) **แต่**ภาษีที่เป็นรายได้ของรัฐ ไม่ได้มีแค่ภาษีรายปีนะครับ ภาษีสรรพสามิตก็รวมอยู่ในนั้นนะ จะบอกว่ามีแค่คนบางกลุ่มที่จ่ายไม่ได้สิ เพราะภาษีถูกเก็บในรูปแบบของ vat ในสินค้าอุปโภคบริโภคด้วย ซึ่งถ้านับจริงๆมันมากกว่าภาษีเงินได้หรือภาษีนิติบุคคลอีกนะครับ (ทวีตที่ 62.841)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตัวบท คือ แทนที่จะ แต่ เพื่อแสดงความขัดแย้งกับสิ่งที่คาดหวัง เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการขำระฮาของคนไทยทุกคน และไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐบาล

3.1.4 คำเชื่อมความเป็นเหตุเป็นผลกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ดังนั้น เพราะ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 74) **ดังนั้น**กูจะฟังมันก็ได้ ภาษีกูคนเดียว สลิมไม่ได้จ่าย (ทวีตที่ 63.527)

(ตัวอย่าง 75) **เพราะ**อ่านแล้วดูเป็นไปได้สำหรับร้านที่รีดภาษีเก่งชุดนี้มังคะ เลยเชื่ออย่างไม่มีเงื่อนไข ไม่สะกิดใจว่ามันจ้อจี้(เราก้แอบคิดว่ามันน่าจะเป็นไปได้นะ 5555 แต่คงไม่เท่าภาษีความเค็มที่กำลังจะตามน้ำตาลมาติดๆหรือบ โยนหินถามทางหลายรอบละ แต่คนยังด่าเยอะอยู่เลยยังไม่ประกาศใช้)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตัวบท คือ ดังนั้น เพราะ เพื่อแสดงผลที่เกิดขึ้นหลังเสียภาษี เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการประชด และไม่พอใจการดำเนินงานของรัฐบาล

3.1.5 คำเชื่อมความการเลือกเอา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ไม่...หรือ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 76) **ไม่ว่า**ใครจะด่า **หรือ**จะอวย รัฐบาล มันก็เป็นสิทธิ์ที่เขาควรได้รับ หรือว่านี่คือคุณสมบัติหลักใช้พิจารณาว่าใครควรได้ ไม่ควรได้ โชคดีที่ไม่เคยลงทะเบียนเอาตังค์พวกมันมาใช้ซักสลึง แล้วยังเสียภาษีจ้างพวกมันปีละหลายหมื่น แบบนี้คือกูดำได้เต็มปากเต็มคำไซ้มี๊ย ลั๊ส จบ พรก.กอน เจอกัน (ทวีตที่ 63.130)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตัวบท คือ ไม่...หรือ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการดำเนินงานของรัฐบาล

3.1.6 คำเชื่อมความการเปรียบเทียบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า เหมือนว่า ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 77) **เหมือนว่า**อยู่ดีๆ เราก็เข้าสู่ยุคตื่นรู้ 10 ทหาร / คืออย่างน้อยวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยที่เติบโตมากับโซเชียลมีเดียก็มองเห็นแล้วว่ามันมีความพยายามในการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารโดยหวังผลทางการเมืองกันอย่างเป็นขบวนการ โดยทหารที่กินภาษีของประชาชนเองนั่นแหละ (ทวิตที่ 62.203)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตัวบท คือ เหมือนว่า เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงความไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3.2 หน่วยเชื่อมคุณาณประโยค ทำหน้าที่เชื่อมโยงกับอนุภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและมักจะอยู่ในตำแหน่งเริ่มต้นอนุภาค ตัวอย่างเช่น ที่ ซึ่ง ผู้ อัน เป็นต้น (Patpong, 2006) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำว่า ที่ เป็นต้น ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 78) **ที่**กลัวๆกัน กลัวว่าจะโดนตรวจสอบข้อมูลบัญชี กลัวการจ่ายภาษี? คือยังไง ตัวเองก็ไม่ได้ทำตามกฎหมาย ทำอะไรไม่โปร่งใส ทำธุรกิจสีเทาสีดำนั่นหรือถึงกลัวเรื่องพวกนี้กัน ตลกอะ (ทวิตที่ 62.577)

จากตัวอย่าง ใจความหลักแสดงตัวบท คือ ที่ เมื่อพิจารณาใจความรองพบว่า ภาษาที่แสดงในข้อความสื่อถึงการตั้งคำถามกับคนที่กลัวเสียภาษี

จากการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก สามารถสรุปรูปภาษาที่ปรากฏในใจความหลักตามการจำแนกประเภทของใจความหลักดังนี้ ใจความหลักแสดงเรื่องปรากฏชนิดกระบวนการมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามประเภทย่อยของชนิดกระบวนการพบว่า คำกริยาแสดงการกระทำปรากฏมากที่สุด ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์พบการใช้คำอ้างถึงมากที่สุด เมื่อจำแนกประเภทคำอ้างถึงตามบุรุษสรรพนามพบว่า ใจความหลักที่ปรากฏคำอ้างถึงเป็นคำอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 มากที่สุด และใจความหลักแสดงตัวบทพบคำเชื่อมมากที่สุด คำเชื่อมที่ปรากฏมากที่สุดในตำแหน่งของใจความหลักแสดงตัวบทคือ คำเชื่อมแสดงการคาดคะเน

ระบบทัศนคติ

การวิเคราะห์ระบบทัศนคติของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่เป็นการวิเคราะห์รูปภาษาหรือถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทัศนคติในข้อความตามแนวคิดของ Martin and White (2005) ซึ่งแบ่งระบบทัศนคติออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) อารมณ์ 2) การประเมิน และ 3) ความนิยม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนข้อความได้แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองอย่างไร มีการประเมินพฤติกรรมของผู้คนอย่างไร และมีการแสดงความนิยมต่อสิ่งต่าง ๆ ใด ๆ หนึ่ง ผลการวิเคราะห์แสดงในหัวข้อถัดไป

ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภททัศนคติ

งานวิจัยนี้วิเคราะห์ระบบทัศนคติโดยสังเกตจากรูปคำหรือถ้อยคำที่สื่อความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดพบว่า ระบบทัศนคติในข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ พบทั้งหมด 1,677 ถ้อยคำ ตามตาราง 8

ตาราง 8 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภททัศนคติ

ประเภทของทัศนคติ	จำนวน (ถ้อยคำ)	ร้อยละ
การประเมิน	704	41.98
อารมณ์	532	31.72
ความนิยม	441	26.30
รวม	1,677	100.00

ตาราง 8 แสดงทัศนคติประเภทการประเมินมากที่สุด จำนวน 704 ถ้อยคำ (ร้อยละ 41.98) รองมาคือ อารมณ์ จำนวน 532 ถ้อยคำ (ร้อยละ 31.72) และความนิยม จำนวน 441 ถ้อยคำ (ร้อยละ 26.30) ตามลำดับ ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภททัศนคติทั้ง 3 ประเภท ดังนี้

1. การประเมิน แบ่งเป็นประเภทย่อย ได้แก่ การยกย่องทางสังคม และข้อบังคับทางสังคม โดยมีความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทการประเมิน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 9 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทการประเมิน

ประเภทของการประเมิน	จำนวน (ถ้อยคำ)	ร้อยละ
การยกย่องทางสังคม		
ความสามารถ	283	40.20
การถือทิวทัศน์	61	8.66
ความปกติ	10	1.42
ข้อบังคับทางสังคม		
ความถูกต้องเหมาะสม	245	34.80
ความสัตย์จริง	105	14.92
รวม	704	100.00

ตาราง 9 แสดงถ้อยคำที่แสดงทัศนคติประเภทการประเมิน ทั้งหมด 704 ถ้อยคำ การประเมินประเภทความสามารถพบมากที่สุด จำนวน 283 ถ้อยคำ (ร้อยละ 40.20) รองมาคือ การประเมินประเภทความถูกต้องเหมาะสม จำนวน 245 ถ้อยคำ (ร้อยละ 34.80) การประเมินประเภทความสัตย์จริง จำนวน 105 ถ้อยคำ (ร้อยละ 14.92) การประเมินประเภทการถือทิวทัศน์ จำนวน 61 ถ้อยคำ (ร้อยละ 8.66) และการประเมินประเภทความปกติ จำนวน 10 ถ้อยคำ (ร้อยละ 1.42) ตามลำดับ

2. อารมณ์ จำนวน 532 ถ้อยคำ (ร้อยละ 31.72) ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทอารมณ์ ตามตาราง 10

ตาราง 10 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทอารมณ์

ประเภทของอารมณ์	จำนวน (ถ้อยคำ)	ร้อยละ
ความสุข/ความทุกข์	233	43.80
ความพอใจ/ความไม่พอใจ	182	34.21
ความปลอตภัย/ความไม่ปลอตภัย	117	21.99
รวม	532	100.00

ตาราง 10 แสดงถ้อยคำที่แสดงทัศนคติประเภทอารมณ์ ทั้งหมด 532 ถ้อยคำ อารมณ์ประเภทความสุข/ความทุกข์พบมากที่สุด จำนวน 233 ถ้อยคำ (ร้อยละ 43.80) รองมาคือ ประเภทความพอใจ/ความไม่พอใจ จำนวน 182 ถ้อยคำ (ร้อยละ 34.21) และประเภทความ

ปลอดภัย/ความไม่ปลอดภัย จำนวน 117 ถ้อยคำ (ร้อยละ 21.99) ตามลำดับ

3. ความนิยม จำนวน 441 ถ้อยคำ (ร้อยละ 26.30) ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทความนิยม ตามตาราง 11

ตาราง 11 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทความนิยม

ประเภทของความนิยม	จำนวน (ถ้อยคำ)	ร้อยละ
ท่าที	334	75.74
คุณค่า	97	21.99
องค์ประกอบ	10	2.27
รวม	441	100.00

ตาราง 11 แสดงถ้อยคำที่แสดงทัศนคติประเภทความนิยม ทั้งหมด 441 ถ้อยคำ ความนิยมประเภทท่าทีพบมากที่สุด จำนวน 334 ถ้อยคำ (ร้อยละ 75.74) ต่อมาคือ ประเภทคุณค่า จำนวน 97 ถ้อยคำ (ร้อยละ 21.99) และประเภทองค์ประกอบ จำนวน 10 ถ้อยคำ (ร้อยละ 2.27) ตามลำดับ ตัวอย่างทัศนคติของแต่ละประเภท ปรากฏในหัวข้อถัดไป

ตัวอย่างแต่ละประเภทของทัศนคติ

ตัวอย่างประเภทของทัศนคติ ได้แก่ การประเมิน อารมณ์ และความนิยม ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. การประเมิน เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อพฤติกรรม (attitudes towards behaviour) หรือการตัดสินพฤติกรรมของผู้อื่น (judging people's character) หรือการประเมินค่าพฤติกรรม (evaluating behaviour) ซึ่งประกอบด้วย การยกย่องทางสังคม และข้อบ่งชี้ทางสังคม ผลการวิเคราะห์ประเภทการประเมิน ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1.1 การยกย่องทางสังคม หรือการประเมินบุคคล (personal judgements) โดยแบ่งเป็นเชิงบวก (positive) หรือการชื่นชม (admiring) และเชิงลบ (negative) หรือการวิจารณ์ (criticizing) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ประเภทย่อย ดังนี้

1.1.1 ความปกติ เป็นการประเมินพฤติกรรมของบุคคลว่า พิเศษแค่ไหน (how special?) ผู้อื่นไม่ปกติอย่างไร (how unusual someone is) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ชื่นชม) เช่น น่ารักมาก ไม่แปลก และถ้อยคำแสดงความหมายเชิงลบ (วิจารณ์) เช่น แปลก น่าแปลก ผิดปกติ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 79) วันนี้แวะไปปรึกษาเรื่องภาษีที่สำนักงานสรรพากรที่ตี๊ก ไท้มัสเตอร์มา พบว่าเจ้าหน้าที่น่ารักมาก แนะนำอย่างใจเย็น ช่วยสอนช่วยคิดเป็นขั้นตอน ให้เบอร์ตรงให้ติดต่อโทรถามได้ด้วย เข้าใจว่าสอตไลน์ทำงานหนัก ดีใจมากได้เจอเจ้าหน้าที่รัฐใจดีบ้าง เต็มที่ เต็มใจ ให้ประชาชนตามสโลแกนสุด (ทวิตที่ 62.185)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ เจ้าหน้าที่สรรพากร เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ชื่นชม) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นวิเศษณ์วลี “น่ารักมาก” คำวิเศษณ์ “ใจดี” และกริยาวลี “แนะนำอย่างใจเย็น” และ “ช่วยสอนช่วยคิดเป็นขั้นตอน”

(ตัวอย่าง 80) สาธุ นี่มันตลกร้ายของคนจ่ายภาษีสินะ ดูงานพร้อมคู่สมรสที่ว่าแปลกแล้ว ไปทำงานจะหิวกันไปทำไม ค่าแต่งตัวคือ?? เบิกได้แทบทุกอย่าง ถ้าการไปดูงานกลับมาเขามีการประเมินใหม่ เหมือนประเมินความคุ้มค่าว่าส่งไปแล้วผลที่ได้มาคุ้มไหมคุ้มที่จ่ายมายยยย... (ทวิตที่ 63.30)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อแสดงความหมายเชิงลบ (วิจารณ์) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นวิเศษณ์ “แปลก”

1.1.2 ความสามารถ เป็นการประเมินพฤติกรรมของผู้อื่นว่า เก่งแค่ไหน (how capable?) พวกเขา มีความสามารถแค่ไหน (how capable they are) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบ ถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ชื่นชม) เช่น ชยันท์มาหากิน ขายเก่ง ฉลาด ถนัด ไม่ง้อ อยู่ดีมีอำนาจ และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ (วิจารณ์) เช่น กระจอกมาก แก้ปัญหาอะไรภายในประเทศไม่ได้ ค่าขายไม้เป็น ไร่ ถลุงแตกภาษี ทักษะการสื่อสารห่วย ทำงานไม่คุ้มค่า ทำงานไม่เป็น ทำงานห่วยแตกมาก ทำงานห้าบาทสิบบาท ทำงานเหมือนเด็กเล่น ทำอะไรไม่เป็น นิ่งหน้าเง่ บริหารประเทศไม่เป็น บริหารประเทศไม่ดี เปลืองเงินภาษี ผลาญภาษี ไม่ฉลาด ไม่มีความรู้ ไม่มีคุณภาพ ไม่มีประโยชน์ ไม่มีปัญญา ไม่มีสมอง ไม่มีผลงาน ไม่รู้อะไร ไร้คุณภาพ ไร้ประโยชน์ ไร้ประสิทธิภาพ ไร้สมอง ล้างผลาญภาษี ห่วยแตก ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 81) ผู้นำจีนฉลาดมาก ลดค่าเงินเพื่อให้ส่งออกอยู่ได้เหมือนเดิม ทำหันที่เร่งด่วน ไม่เหมือนไทย ค่าเงินแข็ง ส่งออกจะตายกันหมด ทองเที่ยวจะตายกันหมด แต่ไม่คิดทำอะไรเลย ขายของไม่ได้ก็จะขึ้นภาษีอย่างเดียว เงินไทยแข็งก็ซื้อของนอกส่งเงินออกนอกประเทศ อึกไม่นานคงก็เจ๊ง (ทวิตที่ 62.546)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ ผู้นำจีน เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ชื่นชม) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นวิเศษณ์วลี “ฉลาดมาก”

(ตัวอย่าง 82) "ใส่ร้ายนักศึกษาจะทำลายชาติ พวกชังชาติ มึงนี่ใจคิดจะฆ่านักศึกษาเหมือนคนเลือดแดงหรือวะ ยังเป็นมนุษย์อยู่ไหม? น้องๆ ไม่เอาประยุทธ์ ไม่เอา

เผด็จการพวกเขาผิดหรือวะ ประยุทธ์เข้ามาแล้วทำงานไม่เป็นก็สมควรออก ถูกต้องไหมคะ มานั่งกินเงินภาษีอยู่ทำไม เข้าใจนะแดง" (ทวิตที่ 63.309)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ ประยุทธ์ เพื่อแสดงความหมายเชิงลบ (วิจารณ์) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “ทำงานไม่เป็น”

1.1.3 การถือทิว เป็นการประเมินพฤติกรรมของผู้อื่นว่า เชื่อถือได้แค่ไหน (how dependable?) พวกเขามีความมุ่งมั่นหรือเด็ดเดี่ยวแค่ไหน (how resolute they are) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ชื่นชม) เช่น ทน นับถือ โปร่งใส และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ (วิจารณ์) เช่น ตรวจสอบไม่ได้ ทูเรศ น่าอาย พุดจาไม่มีเหตุผล ไม่ยอมเปิดเผย ไม่ออกมาชี้แจงให้โปร่งใส ไร้การทำหน้าที่ตรวจสอบ ไร้วินัย หลอกหลวง อับยศ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 83) ไอ้อ้วนเบาหวานมันเอาเงินภาษีพวกมึงๆ ไปซื้อข้าวเหนียวมะม่วงให้คนจีนแตก เหตุเพราะความปากหมาของมันเอง สลิมทนไม่คำได้ยังงัยกันวะ (ทวิตที่ 62.23)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ สลิม เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ชื่นชม) ในเชิงประชดประชัน โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นคำกริยา “ทน”

(ตัวอย่าง 84) ทำไมจะหมิ่นมันไม่ได้ ทำแต่ละอย่างโคตรหน้าด้านเลย มันเป็นใครมาจากไหน แดกเงินภาษีประชาชนแล้วทำตัวเนรคุณ ขอสงสัยที่เป็นไปได้สุดๆขนาดนี้ แถมเสือกไม่ออกมาชี้แจงให้โปร่งใส พวกมึงไม่โกงแล้วเรียกอะไร ไอ้พวก กกต.สันดานทราม! (ทวิตที่ 62.294)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อแสดงความหมายเชิงลบ (วิจารณ์) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “ไม่ออกมาชี้แจงให้โปร่งใส”

1.2 ข้อบังคับทางสังคม หรือการประเมินด้านศีลธรรม (moral judgements) โดยแบ่งเป็นเชิงบวก (positive) หรือการยกย่อง (praising) และเชิงลบ (negative) หรือการประณาม (condemning) ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ประเภทย่อย ดังนี้

1.2.1 ความสัตย์จริง เป็นการประเมินพฤติกรรมของผู้อื่นว่า ซื่อสัตย์แค่ไหน (how honest?) ผู้คนจริงใจแค่ไหน (how truthful someone is) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ยกย่อง) เช่น คนดี ซื่อสัตย์ ไม่โกงกิน และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ (ประณาม) เช่น โกง โกงกิน โกงภาษี ทรยศ เลี่ยงภาษี หน้าด้าน หนีภาษี ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 85) ประยุทธ์แม่่งโง่ มีอำนาจแล้วไม่โกงกิน หัดฉลาดเหมือนตระกูลชินบ้าง แม่่งกินทุกโครงการที่ขวางหน้าไม่เว้นแม้กระทั่งภาษีชาวนา (ทวิตที่ 62.788)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ ประยุทธ์ เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ยกย่อง) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “ไม่โกงกิน”

(ตัวอย่าง 86) ถ้านับเงินภาษีที่ผู้ว่าการเมืองโกงกินไปทั้งหมด สิ่งทีพุดมาไม่ว่าจะเป็นผ้าอนามัยฟรี เรียนฟรีตลอดชีพ ค่ารักษาพยาบาล รถเมล์ บริการรถสาธารณะ มันสามารถทำได้ สามารถฟรีได้ หรืออย่างน้อยที่สุดก็สามารถถูกลงกว่าที่เป็นอยู่ในตอนนี้ได้ (ทวิตที่ 63.105)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ ผู้ว่าการเมือง เพื่อแสดงความหมายเชิงลบ (ประณาม) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “โกงกิน”

1.2.2 ความถูกต้องเหมาะสม เป็นการประเมินพฤติกรรมของผู้อื่นว่า มีจริยธรรมแค่ไหน (how ethical someone is) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ยกย่อง) เช่น ตั้งใจเสียภาษี เสียภาษีถูกต้อง และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ (ประณาม) เช่น ชูตรีต แจกเงิน ใจร้ายมาก ทวงบุญคุณ บ้าอำนาจ ไม่เข้าระบบเสียภาษี ไม่เคยจ่ายภาษี ไม่จ่ายภาษี ไม่ทำอะไร ไม่รักประชาชน ไม่เสียภาษี ยึดอำนาจแล้ว เห็นแก่ตัว เอาเปรียบ เอาไปใช้ส่วนตัว ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 87) โพลสท์ที่แบบ ไม่ชอบประยุทธ์ ค่าประยุทธ์ แต่ก็ลงทะเบียนรับเงิน ถามจริง!! เงินที่แจกเงินส่วนตัวประยุทธ์หรือ เงินมันก็มาจากภาษีของประชาชนอะเนอะ เราเป็นประชาชนคนหนึ่งเสียภาษีถูกต้อง มันก็เป็นสิทธิ์ที่เราควรจะได้ปะ (ทวิตที่ 62.597)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ ประชาชนคนหนึ่ง เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ยกย่อง) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “เสียภาษีถูกต้อง”

(ตัวอย่าง 88) คนจนเสียแค่ vat โง่ ที่มันสัดส่วนเยอะกว่าภาษีประเภทอื่นๆเพราะทุกคนต้องจ่าย งตรงไหน เถียงทำไมว่าคนจนก็จ่ายภาษี คือจ่ายไป จ่ายแค่ vat อย่างเดียว ไม่เสียภาษีรายได้เพราะไม่เข้าระบบทั้งๆที่จริงอาจจะมีรายได้ถึงเกณฑ์เสียภาษี (ทวิตที่ 62.445)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการประเมินบุคคลคือ คนจน เพื่อแสดงความหมายเชิงลบ (ประณาม) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “ไม่เข้าระบบ (ภาษี)”

2. อารมณ์ เป็นการแสดงอารมณ์หรือความรู้สึก (expressing our feelings) โดยแบ่งเป็นอารมณ์เชิงบวก (good feelings หรือ positive) หรือเชิงลบ (bad feelings หรือ negative) ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเภท รายละเอียดดังนี้

2.1 ความสุข/ความทุกข์ เป็นการประเมินอารมณ์ของผู้ประเมินที่ครอบคลุมอารมณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องของหัวใจหรือจิตใจ (affairs of the heart) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ความสุข) เช่น ดีใจ มีความสุข ไม่ได้มีปัญหา ไม่รู้สึกเสียดายภาษี รัก สบายใจ และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ (ความทุกข์) เช่น กลัว เกลียด เจ็บใจ เตือนร้อน ทำงานงก ๆ ทำงานแทบตาย น้อยใจ เปื่อ มีปัญหา รำคาญ เศร้า สงสาร สมเพช เสียดาย หดหู่ เหนื่อย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 89) **กูไม่รู้สึกเสียดายภาษี**เลยที่เลือก สส.ฝ่ายค้านไปทำงานในสภา #ประชุมสภา (ทวีตที่ 62.459)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงอารมณ์กับการเสียดายภาษี เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ความสุข) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “ไม่รู้สึกเสียดายภาษี”

(ตัวอย่าง 90) **เกลียด**คนที่พูดว่าเสียดายภาษีเมืองไทย จะเอาสวัสดิการอย่างสวิส ที่จ่ายไปนี่คือมีอะไรคุ้มบ้าง ห่วยตั้งแต่รถเมล์ยันนายก (ทวีตที่ 62.280)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงอารมณ์กับคนบางกลุ่ม เพื่อแสดงความหมายเชิงลบ (ความทุกข์) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นคำกริยา “เกลียด”

2.2 ความปลอดภัย/ความไม่ปลอดภัย เป็นการประเมินอารมณ์ของผู้ประเมินที่ครอบคลุมอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ทางสังคม หรือความอยู่ดีมีสุข (ecosocial well-being) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก (ปลอดภัย) เช่น กินดีอยู่สบาย ชีวิตที่แสนสบาย คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีสิทธิ ไม่ยากจน อยู่ดีกินดี และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ (ไม่ปลอดภัย) เช่น กำลังอดตาย ขาดรายได้ คุณภาพชีวิตไม่ดี จน จะอดตาย ไม่มีเงิน ไม่มีสิทธิ ไม่พอใจ ยากจน ลำบาก อดมือกินมือ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 91) ประชาชนทุกคน**มีสิทธิ**วิจารณ์การ #ตั้งรัฐบาล ได้ครับ เพราะนอกจากเรื่องหลักการแล้ว ยังเป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่พวกคุณกำลังตกลงกัน มันคือเงินภาษีของพวกเราทุกคน เรา**มีสิทธิ**ติดตามและจับตาว่าเงินภาษีของเรา จะถูกนำไปใช้ในทางที่เกิดประโยชน์กับส่วนรวม หรือผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่ากัน (ทวีตที่ 62.317)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงอารมณ์กับปรากฏการณ์ทางสังคม เพื่อแสดงความหมายเชิงบวก (ปลอดภัย) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “มีสิทธิ”

(ตัวอย่าง 92) สำหรับ “new normal” ในประเทศไทยคือ การที่ ปชช.ที่กำลัง**อดตาย**ทยอยมา**ฆ่าตัวตาย**หน้า ก.คลัง กระทรวงที่เกิดจากภาษีประชาชน ใช้เงินเดือนจากเงินประชาชน แต่ปิดประตูไม่ให้ประชาชนเข้าไป #รัฐบาลนี้ทำคนตายเยอะกว่าไวรัส (ทวีตที่ 63.214)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงอารมณ์กับปรากฏการณ์ทางสังคม เพื่อแสดง ความหมายเชิงลบ (ไม่ปลอดภัย) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “อดตาย” และ “ฆ่าตัวตาย”

2.3 ความพอใจ/ความไม่พอใจ เป็นการประเมินอารมณ์ของผู้ประเมินที่ครอบคลุมอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาเป้าหมาย (pursuit of goal) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดง ความหมายเชิงบวก (พอใจ) เช่น ชอบ ตรงใจ พอใจ ภูมิใจ ยินดีจ่าย เห็นด้วย และถ้อยคำที่แสดง ความหมายเชิงลบ (ไม่พอใจ) เช่น โกรธ ท้อ ผิดหวัง ไม่เข้าใจ ไม่ชอบ ไม่ได้อะไรกลับมา ไม่เต็มใจ ไม่เห็นด้วย ไม่อยากจ่ายภาษี ไม่อยากเสียภาษี อยากได้ อยากรู้ อยากเห็น อยากให้มี ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 93) ใช้เราเห็นด้วยกินภาษีประชาชนก็ควรบริการให้ดีขึ้นหน่อย แต่ก็ยัง ยังทำไม่ได้เลยเหนื่อยใจกับระบบราชการไทย (ทวิตที่ 62.39)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงอารมณ์กับข้อความของผู้อื่นที่กล่าวว่ ข้าราชการบริการประชาชนไม่ดี เพื่อแสดง ความหมายเชิงบวก (พอใจ) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็น กริยาวลี “เห็นด้วย”

(ตัวอย่าง 94) **โกรธมากจริงๆ** เรื่องเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรอะ ทั้งเรื่อง ส่งบัตรมิดยันใส่ซองมิด บัตรจะมาไม่ทันนี้ อีเวร ทำงานเหมือนเด็กเล่น (เด็กสมัยนี้ยังเล่นมี หลักการกว่าอีกมั้ง) เปลืองภาษีกูมาก โทด คะแนนที่หายไปใครจะรับผิดชอบ (ทวิตที่ 62.174)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงอารมณ์กับประเด็นการเลือกตั้งนอ กราชอาณาจักร เพื่อแสดง ความหมายเชิงลบ (ไม่พอใจ) โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “โกรธมาก จริง ๆ”

3. ความนิยม เป็นการประเมินค่าสัญลักษณ์และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (semiotic and natural phenomena) หรือการประเมินสิ่งต่าง ๆ (things) โดยแบ่งเป็นเชิงบวก (positive) หรือเชิงลบ (negative) ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเภท รายละเอียดดังนี้

3.1 ท้าที เป็นการประเมินสิ่งต่าง ๆ ว่า ดึงดูดความสนใจหรือไม่ (did it grab me? หรือ do they catch our attention?) หรือฉันชอบมันไหม (did I like it?) หรือทำให้พอใจหรือไม่ (do they please us?) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดง ความหมายเชิงบวก เช่น เจริญ ดี ทำงานดี มั่นคง พัฒนาไปข้างหน้า เศรษฐกิจดี หายห่วง และถ้อยคำที่มีความหมายเชิงลบ เช่น จอมปลอม ถึงแตก ปล้นภาษี พัง แพง ไม่เจริญ ไม่พัฒนา ไม่มีความเป็นธรรม ไม่มี ความโปร่งใส ย่ำแย่ แย่ ล้มจม ล้มละลาย ล้มเหลว สร้างภาพ ห่วย เฮงเซวย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 95) 2 ปีมาแล้วในวงการที่รัฐสรรหากรบิบ บริษัท ร้าน เข้าระบบ ภาษีได้เยอะเลย ไม่รู้เกี่ยวกับรัฐบาลรีเปลาหรือสรรหากรทำเอง ให้แต่เครดิตแต่สรรหากรก่อน

แล้วกัน ขอให้กำลังใจ**ทำงานดี**แบบนี้ไปเรื่อยๆ (ทวิตที่ 62.43)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงความนิยมกับการทำงานของสรรพากร เพื่อแสดงท่าที่เชิงบวก โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “ทำงานดี”

(ตัวอย่าง 96) **รัฐบาลเฮงชวย ไม่มีปัญญาหาเงินเข้ารัฐ ดีแต่ผลาญเงิน** แผ่นดิน **รีด**แม่กระทั่ง ความหวาน ความเค็ม ต่อไปคง**รีด**ภาษีความ คาว(โลภก็ย) โดยการจับ กะหรี มาขึ้นทะเบียน เพื่อจะได้เงินภาษีจากรายได้ของกะหรี เหมือนสมัยก่อน (ทวิตที่ 62.555)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงความนิยมกับรัฐบาล เพื่อแสดงท่าที่เชิงลบ โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นคำวิเศษณ์ “เฮงชวย” คำกริยา “ผลาญ” และ “รีด” กริยาวลี “ไม่มีปัญญาหาเงิน”

3.2 องค์ประกอบ เป็นการประเมินสิ่งต่าง ๆ ว่า ไปด้วยกันได้หรือไม่ (did it hang together?) หรือติดตามยากไหม (was it hard to follow?) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก คือ เป็นทำเลที่ดีที่สุด และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ เช่น โครงสร้างห่วย ๆ เงื่อนไขเยอะแยะ ตรวจสอบยาก ไม่มีความเป็นกลาง ไร้มาตรฐาน ตัวอย่าง ดังนี้

(ตัวอย่าง 97) และแล้วภาษีพวกเราก็จะถูกหักเพิ่มขึ้นไปอีก อีกหนอยคงมีภาษี อาชีพ ภาษีอากาศ ภาระมั่ง ทั้งที่ประเทศเรา**เป็นทำเลที่ดีที่สุด**คนผ่านเข้าออก แทนที่จะบริหาร ดีๆ ให้เจริญๆ แต่นี่มันผูกขาดโกงกินกระจุกกันแต่กลุ่มเดียวพอเสียผลประโยชน์ก็โวยวายป้ายสี คนโน้นนี่ให้เค้ากลายเป็นผู้ร้าย เลี่ยมให้คนเป็นบ้า (ทวิตที่ 62.310)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงความนิยมกับประเทศไทย เพื่อแสดง องค์ประกอบในเชิงบวก โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “**เป็นทำเลที่ดีที่สุด**”

(ตัวอย่าง 98) สมควรยุบทั้ง **ไม่มีความเป็นกลาง ไร้มาตรฐาน** เป็นข้าคสช. ทั้งที่แตกเงินภาษีปชช.แท้ๆ (ทวิตที่ 62.195)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงความนิยมกับองค์กรภาครัฐ เพื่อแสดง องค์ประกอบในเชิงลบ โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “**ไม่มีความเป็นกลาง ไร้มาตรฐาน**”

3.3 คุณค่า เป็นการประเมินสิ่งต่าง ๆ ว่า **คุ้มค่าหรือไม่** (was it worthwhile?) ผล การวิเคราะห์ข้อมูล พบถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงบวก เช่น คุ้มกว่า คุ้มกว่า คุ้มภาษี ประโยชน์สูงสุด และถ้อยคำที่แสดงความหมายเชิงลบ เช่น เจ๊ง เปลืองภาษี ฟุ่มเฟือยมาก ไม่ เกิดประโยชน์ ไม่คุ้มค่าที่สุด ไม่ช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ไม่ได้เกิดประโยชน์ ไร้ประโยชน์ ไร้ สาระ ลั่นเปลืองภาษี สูญเสีย หายนะ ตัวอย่าง ดังนี้

(ตัวอย่าง 99) รัฐบาลบริหารประเทศด้วยเงินภาษีของประชาชน จึงต้องบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เป็นเจ้าของอำนาจ การปฏิรูปกองทัพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งจะต้องทำให้กับประชาชน ไม่ใช่เรื่องหนักหรือไม่หนักแผ่นดิน (ทวิตที่ 62.93)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงความนิยมในเชิงให้คำแนะนำกับการใช้งบประมาณของรัฐบาล เพื่อแสดงคุณค่าในเชิงบวก โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “เกิดประโยชน์สูงสุด”

(ตัวอย่าง 100) อันนี้ไม่ไบแอสการเมืองในประเด็นญาติที่ตนเป็น 1 ใน 250 สว. นะ แต่การที่ออกมาวิ่งเพื่อเอาเงินช่วยโรงเรียนคือความล้มเหลวของระบบอะ รัฐคือคนที่ต้องจัดการเรื่องนี้ไม่ใช่ให้ประชาชนมาหาเงินช่วยกันเอง ถ้างั้นไม่ต้องมีก็ได้รัฐบาลอะ **เปลืองภาษี** เปล่าๆ (ทวิตที่ 62.306)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า เป็นการแสดงความนิยมกับรัฐบาล เพื่อแสดงคุณค่าในเชิงลบ โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นกริยาวลี “เปลืองภาษี”

จากการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ สามารถสรุปรูปภาษาหรือถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทัศนคติตามการจำแนกประเภทของทัศนคติดังนี้ ทัศนคติประเภทการประเมินพบความสามารถมากที่สุด ทัศนคติประเภทอารมณ์พบความสุข/ความทุกข์มากที่สุด และทัศนคติประเภทความนิยมพบท่าทีมากที่สุด

ระบบชนิดกระบวนการ

การวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ทวิตหรือผู้ส่งสารได้ถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาษีอย่างไร การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่เป็นการวิเคราะห์คำหรือกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในข้อความ Halliday and Matthiessen (2014) กล่าวว่า ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในบรรดาผู้มีส่วนร่วมและสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าผู้ทวิตใช้ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาใดบ้าง ผลการวิเคราะห์แสดงในหัวข้อถัดไป

ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ

ชนิดกระบวนการของ Halliday and Matthiessen (2014) แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ 1) การกระทำ 2) ความคิดความรู้สึก 3) ความสัมพันธ์ 4) การพูด 5) สื่อพฤติกรรม และ 6) การมี

อยู่หรือเกิดขึ้น งานวิจัยนี้วิเคราะห์ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาที่ปรากฏในข้อคิดเห็น พบชนิดกระบวนการหรือคำกริยาทั้งหมด 10,780 คำ ตามตาราง 12

ตาราง 12 ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของประเภทชนิดกระบวนการ

ประเภทของชนิดกระบวนการ	จำนวน (คำ)	ร้อยละ
การกระทำ	6,329	58.71
ความคิดความรู้สึก	1,212	11.24
การมีอยู่หรือเกิดขึ้น	1,004	9.32
ความสัมพันธ์	991	9.19
การพูด	624	5.79
สื่อพฤติกรรม	620	5.75
รวม	10,780	100.00

ตาราง 12 จะเห็นว่า จากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีบนทวิตเตอร์ทั้งสิ้น 1,447 ทวิต พบคำหรือกลุ่มคำกริยาทั้งหมด 10,780 คำ โดยพบกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำมากที่สุด จำนวน 6,329 คำ (ร้อยละ 58.71) รองมาคือ กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก จำนวน 1,212 คำ (ร้อยละ 11.24) กระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้น จำนวน 1,004 คำ (ร้อยละ 9.32) กระบวนการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ จำนวน 991 คำ (ร้อยละ 9.19) กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูด จำนวน 624 คำ (ร้อยละ 5.79) และกระบวนการที่สื่อพฤติกรรม จำนวน 620 คำ (ร้อยละ 5.75) ตามลำดับ ตัวอย่างชนิดกระบวนการของแต่ละประเภท ปรากฏรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

ตัวอย่างแต่ละประเภทของชนิดกระบวนการ

ตัวอย่างประเภทของชนิดกระบวนการ ได้แก่ 1) การกระทำ 2) ความคิดความรู้สึก 3) ความสัมพันธ์ 4) การพูด 5) สื่อพฤติกรรม และ 6) การมีอยู่หรือเกิดขึ้น ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบกระบวนการหรือคำหรือกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ได้แก่ เสีย ทำ จ่าย เอา ใช้ มา ให้ เก็บ ซื้อ เข้า ไป หา สร้าง แจก ทำให้ ไม่เสีย ขึ้น ออก ขาย ลด ริด ไปซื้อ รับ ผลาญ ไปใช้ ช่วย ตั้ง พัฒนา ไม่ทำ เรียน เลือกลง

ส่ง ดูแล ไปทำ เลือก หนี ได้รับ ออกไป อุ่ม เพิ่ม มาเป็น บริหาร ประชุม เปลี่ยน เลี้ยง จ่ายไป ปิด เล่น ชูตริต ปล่อย ไม่ต้องเสีย เจอ ตรวจสอบ ไม่จ่าย ไล่ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 101) เวลาหนึ่งของทุกปี ต้องนั่งทำใจเวลาเห็นยอดภาษีของปีที่แล้ว กับ ยอดภาษีที่จะถูกหักปีนี้ ทำให้เกิดคำถามทุกครั้งว่าเมื่อไหร่เงินภาษีที่ถูกเสียจะมีคนเอาไปทำอะไรดีๆ กลับมาให้ชนชั้นกลางที่จ่ายภาษีบ้าง เงินที่เอาไปแจกเป็นเบี้ยเหมือนได้มาง่ายๆ ก็เงินภาษีทุกทั้งนั้น #อยากบ่น (ทวีตที่ 62.7)

(ตัวอย่าง 102) ผู้บริหารประเทศ นอกจากจะไม่ได้มาจากการเลือกของประชาชนแล้ว ยังเข้ามาผลาญภาษี ด้วยการซื้อของที่ไม่จำเป็นเข้ากระทรวงตัวเอง แจกเงิน แจกของ เพื่อหาเสียงให้ตัวเอง ไม่มีสมองในการแก้ปัญหา เลื่อนเลือกตั้งไปเรื่อยๆ หน้าซึ้งยังตอบคำถามโง่ๆ อีกร นอกจากแล้วยังมีโง่ๆอีก (ทวีตที่ 62.34)

(ตัวอย่าง 103) โห! เด็กอายุเกิน18 ต้องยื่นเสียภาษีด้วย เรียนก็ยังไม่จบ..จบมาก็ตกงานจะกินจะอยู่ยังไม่มีเลยจะเอาเงินที่ไหนมาเสียภาษี! วิธีหาเงินเข้ารัฐของรบ.ยุคนี้ คือ ชูตริตภาษีเอากับประชาชน (ทวีตที่ 62.519)

(ตัวอย่าง 104) ไม่จ่ายภาษีก็คือเอาเปรียบคนที่จ่ายภาษีครับ (ทวีตที่ 62.466)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กระบวนการที่เกี่ยวกับ “การกระทำ” ที่ปรากฏในข้อความดังกล่าว สะท้อนให้เห็นการเสียภาษี การเก็บภาษี การใช้ภาษี ซึ่งเชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ทางสังคม โดยเฉพาะการทำงานของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากเป็นผู้ใช้เงินภาษีของประชาชน

2. กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก คือ กระบวนการหรือกริยาที่เกี่ยวข้องกับความคิดหรือประสบการณ์ในโลกแห่งจิตสำนึก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบกระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก ได้แก่ คิด รู้ ไม่รู้ งง เข้าใจ ไม่เข้าใจ ไม่คิด รู้จัก สงสัย สนิม อย่าสนิม เชื่อ นึก ไม่รู้จัก ว่างใจ มั่นใจ เสียหาย เบื่อ กลัว เกลียด รัก ชอบ โกรธ รำคาญ สงสาร ท้อ ไม่ชอบ ไม่รัก เศร้า กล้า รังเกียจ เจ็บใจ น้อยใจ โมหะ ไม่กลัว ไม่โกรธ ไม่อาย หดหู่ เห็นใจ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 105) ภูไม่ได้ชอบทักษิณ ภูชอบคนฉลาด ใช้ชีวิตสุขสบายแดกภาษีประชาชน ไม่ทำทำอะไรซักอย่างนอกจากใช้อำนาจขี้นิวส์สั่ง มีประโยชน์อะไรกับชีวิตภูเอ่ย ยอมรับเถอะว่าไม่มีใครเค้าศรัทธาแล้ว แต่ที่ทำอะไรไม่ได้เพราะกลัวตายค่า แหะๆ (ทวีตที่ 62.135)

(ตัวอย่าง 106) เสียตายภาษี ที่เอาไปจัดรายการเดินหน้าประเทศไทย ตอนละ 5 หมื่น เสียตายภาษี ที่เอาไปจัดการลากตั้ง ส.ว. 1.3 พันล้าน เสียตายภาษี ที่เอาไปจัดการ

เลือกตั้ง ส.ส. 5.8 พันล้าน **เสียชีวิต** ภาษี ที่ให้กองทัพเอาไปสร้างความปลอดภัย 500 ล้าน **เสียชีวิต** ภาษี ที่อ้อมเข้าเหมาลำ บินไปฮาวาย 20 กว่าล้าน (ทวิตที่ 62.144)

(ตัวอย่าง 107) ภาษีปีนี้**เจ็บ**หนักมาก **โกรธ**มาก โดนบัญชีส่วนตัวบ่นด้วย แต่สบายใจที่เราทำทุกอย่างถูกต้อง **แม้จะไม่เต็มใจ**เมื่อดูจากสภาพบ้านเมืองความเป็นอยู่ก็ตาม เหนียวัยปีนี้จะป็นปีแห่งการวางแผนภาษี มูตาจะไม่ตกเป็นเหยื่อของแกอีกต่อไป (ทวิตที่ 62.291)

(ตัวอย่าง 108) การเมืองยิ่งเหี้ยเทาโหด นอกจากถูกจาก**สงสาร**ตัวเองแล้ว ก็ยัง**สมเพช** สลึมและ IO ทั้งหลาย เพราะหาข้อแก้ตัวให้รัฐบาลซี้ซมยไม่ได้ต้องมาตำพรรคการเมืองคู่แข่ง ด้วยเรื่องอนุบาลกลบเกลื่อนแทน ไม่ว่าจะป็น การแต่งกาย การรถขับ การใช้รถสาธารณะ แต่พองนูน โกงภาษีภูหน้าด้านๆ โกงตำแหน่ง บลาๆ (ทวิตที่ 62.340)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึกที่ปรากฏในข้อความ แสดงหรือสื่อ “ความคิดความรู้สึก” ต่อบุคคลต่าง ๆ และปรากฏการณ์ทางสังคม

3. กระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้น คือ กระบวนการหรือกริยาที่แสดงออกถึงสิ่งที่มีอยู่หรือการเกิดขึ้นของบางสิ่งบางอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบคำหรือกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการมีอยู่หรือเกิดขึ้น ได้แก่ มี ไม่มี เกิด ตาย จบ ไม่ได้มี หาย ขาด หมด ซิบหาย ไม่เกิด เกษียณ ตายไป ไม่ต้องมี เกิดมา เกิดมาเป็น ได้มี ตกงาน ไม่ตาย ไม่รวย ล้มละลาย สำเร็จ เสียเปรียบ เหลือ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 109) สู้เพื่อความเท่าเทียมแบบสร้างสรรค์โดยไม่ต้องยุให้คนต่างฐานะทะเลาะหรือเกลียดกันก็ได้นะ เราอยากอ่านว่าทำไงสังคมจะดีกว่านี้ ทำผิดก็ถูกตัดสินโดยกฎหมายเดียวกัน จ่ายภาษีอย่างเป็นธรรม ถ้าทำงานหนักก็มีสิทธิ์ที่จะมีชีวิตที่ดีได้ ทำไงคนจะอยู่ได้อย่าง**มีศักดิ์ศรี**ไม่ต้องแบมือขอเงินรัฐ อะไรเงี้ (ทวิตที่ 62.30)

(ตัวอย่าง 110) ฟุ่นไม่ใช่ของรัฐบาล แต่ป็นของประชาชนทุกคน เพราะงั้นประชาชนต้องช่วยกันรับผิดชอบ คำพูดอย่างนี้มันไม่น่าจะออกมาจากปากของ ผบ.ทบ เพราะรัฐบาลกินเงินเดือนจากภาษีของประชาชน ส่วนประชาชนเป็นผู้เสียภาษี นี่คงป็นฝาแฝดกันสิ **มี**ปากเหมือน**มี**ตูด ประเทศนี้มีคนแบบนี้ เป็นผู้นำได้ยังงั้นกัน ห่าจะกิน (ทวิตที่ 62.131)

(ตัวอย่าง 111) **ไม่รู้**จะพูดยังง ะไรที่ไม่คิดว่ามนุษย์มนาที่ยังพอ**มี**มโนธรรมสำนึกอยู่บ้างจะทำ คสชและพรรคพวกล้วนทำทั้งหมด ปากบอกขายชาติทหารนี่**มี**เกียรติ แต่ทุกอย่างที่ทำคือตรงข้าม วาจา**ไม่มี**ค่า ตระบัดสัตย์ปนว่าเล่น ไร้ความสง่า ดูถูกประชาชนที่ทำงานง ก ๆ ส่งภาษีให้พวกคุณกินใช้ ต่ำทรามนัก (ทวิตที่ 62.208)

(ตัวอย่าง 112) ประเทศไทยเราไม่ได้ยากจนนะ แต่ที่ยากจนเพราะเรามี**ผู้**ปกครองที่

มีฐานเงินเดือนสูงเกินไป นอกจากเงินเดือนแล้วยังมีเบี้ยเลี้ยง มีค่าประชุม มีรถประจำตำแหน่ง มีผู้ติดตาม บางคนก็ควบสองสามตำแหน่ง เฉพาะไม่โกงกินก็หลายล้าน โหนจะโกงกินกันอีก ภาษีที่ประชาชนเสีย จึงไม่พอต่อการบริหารประเทศและประช (ทวิตที่ 62.369)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กระบวนการหรือกริยาที่แสดงออกถึง “สิ่งที่มีอยู่หรือการเกิดขึ้นของบางสิ่งบางอย่าง” ที่ปรากฏในข้อความดังกล่าว สะท้อนให้เห็นสิ่งที่มีอยู่หรือการเกิดขึ้นของบุคคลต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ทางสังคม

4. กระบวนการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ คือ กระบวนการหรือกริยาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นอยู่ หรือมีอยู่ หรือสภาพของสิ่งหนึ่งเกี่ยวข้องกับอีกสิ่งหนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบ คำหรือกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ได้แก่ เป็น คือ อยู่ ไม่เป็น กลายเป็น อยู่ได้ ไม่ได้เป็น ไม่ได้อยู่ ได้เป็น ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 113) การเมือง**คือ**เรื่องของทุกคน เพราะคนไทยทุกคน**คือ**ผู้เสียภาษี เรามีสิทธิ์ที่จะเลือกผู้นำของเราได้เอง ผ่านมา5ปีเราได้เห็นแล้วว่าเราโดนเอาอำนาจที่**เป็น**ของเราไปให้กับกลุ่มบุคคลแค่กลุ่มเดียว เราต้องเอาสิทธิ์ที่**เป็น**ของเราคืนมาด้วยการไป #เลือกตั้ง62 #ทรงพระสเลนเดอร์ (ทวิตที่ 62.128)

(ตัวอย่าง 114) อันนี้**คือ**เรื่องจริง การจ่ายภาษีทำให้เรารู้สึกว่าเราทำหน้าที่เท่านั้น บางคนรู้สึกว่าการจ่ายภาษี**คือ**การสูญเงินไปโดยใช่เหตุ ยิ่ง**เป็น**แบบนี้ ยิ่งทำให้เกิดการแบ่งแยกระหว่างผู้มีรายได้น้อย(ที่ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียน้อย) กับผู้มีรายได้น้อยมาก และมีการทวงบุญคุณเกิดขึ้น (ทวิตที่ 62.217)

(ตัวอย่าง 115) ไม่ใช่ “แค่” การใช้เงินภาษีให้คุ้มค่า มัน**คือ** *หัวใจของการเมือง* จะใช้เงินภาษีทำอะไร**คือ**การดำเนินการพัฒนาตามทิศทางที่กำหนด ซึ่งต้องมีนโยบายรองรับ จะกำหนดนโยบายก็ต้องมีอำนาจทางการเมือง การเมือง **คือ**เรื่องของการต่อรองเพื่อใช้ทรัพยากรชาติอย่างไรให้คุ้มค่า ที่ดีกันทุกวันก็เพราะนี่แหละ (ทวิตที่ 62.469)

(ตัวอย่าง 116) กินกล้วยอิมแล้วเลิกตรวจสอบ....ร่วมรัฐบาลเต็มตัวประยุทธ์**เป็น**คนดี...นี่**คือ**ผลผลิตของรัฐธรรมนุญ60 ทำให้มี สส บัดเศษสวะมาหากินกับเงินภาษีประชาชน อย่างหน้าด้านๆ (ทวิตที่ 62.814)

(ตัวอย่าง 117) Tax กับ VAT แค่เขียนก็ต่างกันแล้ว Tax **คือ** ภาษี **เป็น**เงินที่รัฐบาลจะเรียกเก็บจากประชาชนเพื่อไปพัฒนาประเทศ VAT **คือ** ภาษีมูลค่าเพิ่ม **เป็น**ภาษีที่เรียกเก็บจากผู้บริโภค อยากจะพูดเสียงดังๆว่านักท่องเที่ยวจ่าย VAT ในแต่ละปีมากกว่าที่อ้างว่าเสียภาษีซะอีก (ซึ่งจริงๆจ่ายแค่VATปีละไม่กี่บาท) (ทวิตที่ 62.451)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ “ความสัมพันธ์” ที่แสดงในข้อความได้สื่อหรือแสดงความสัมพันธ์ของบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาษา หรือปรากฏการณ์ทางสังคม

5. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพูด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบคำหรือกลุ่มคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการพูด ได้แก่ ต่ำ บอก พูด ถาม บอกว่า บ่น วิจารณ์ เรียกร้อง เรียก เรียกว่า ตอบ ประกาศ สั่ง ถียง ย้ำ ขอร้อง ไม่พูด เล่า ว่า โวย โวยวาย ขอถาม ขอพูด พูดออกมาได้ ไม่บ่น ยืนยัน ร้องเรียน สั่งปิด อธิบาย ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 118) พ่อเราก็เป็นทหารนะ แต่พ่อเรา**ไม่เคยพูด**แบบนี้กับใคร พ่อไม่เคยสำคัญตัวผิดว่าเป็นทหารแล้วต้องยิ่งใหญ่หรือข่มเหงใครได้ พ่อ**บอก**กับเราเสมอว่า ทหารกินเงินเดือนจากภาษีประชาชน ทหารก็คนธรรมดาคือประชาชนเหมือนกัน ลูกคนหนึ่งซึ่งเป็นทหาร **พูด**อะไรนี่นะทำอย่างกับว่าอาชีพอื่นเขาไม่สำคัญนั่นแหละ (ทวิตที่ 62.3)

(ตัวอย่าง 119) มาอัปเดต ตอนนี้แม่ค้าพาทัวร์(ไม่กล้ายืนยันว่าส่วนใหญ่ใหม่ แต่ที่แน่ๆ **ถาม**ร้านไหนก็**พูด**ตรงกัน) ว่าขออภัย ขอไม่รับโอน พี่ชายเงินสดเท่านั้น เอทีเอ็มอยู่ตรงนั้นเน้อ "ภาษีออนไลน์มันเอาจริงนะน้อง โอนหน้าร้านก็โดน น้องก็ระวังด้วยละ" แม่ค้า**เตือน**ด้วยความห่วงใยไร้ดราม่า (ทวิตที่ 62.21)

(ตัวอย่าง 120) อายชิบหาย นักข่าวต่างชาติ**ถาม**เป็นภาษาอังกฤษ กกด.**บอก**ให้**พูด**ไทย นี่ภาษีเราเสียให้คนแบบนี้หรือ ตายแล้วว ตำแหน่งนี้สอยดาวงานกาชาดได้มาหรือ -.-" (ทวิตที่ 62.160)

(ตัวอย่าง 121) สลิมโอโหน้ไหนบอกเราไม่เสียภาษี เอาข้อมูลนี้แปะแล้วไล่มันไปหาข้ออ้างมา**ตา**ใหม่คะ แคเซเว่นของนายทุนชื่อของก็เสียภาษีแล้ว ไปไกลๆเหม็นกะทิ (ทวิตที่ 63.409)

(ตัวอย่าง 122) หน่วยงานที่กรมสรรพากรควรพัฒนา คือ หน่วยงานที่ดูแลการแจ้งประกาศของกรม ควร**ประกาศ**พร้อม**อธิบาย** คนจะได้ไม่ตกใจและขยายความไปใหญ่โต ... ในทางตรงกันข้าม ต้อง**ถาม** ก.ศึกษาธิการ ว่าได้เวลาสอนเรื่องภาษี และการเงินส่วนบุคคลแบบจริงจังได้หรือยัง เพราะที่**โวยวาย** ส่วนหนึ่งก็เพราะความไม่รู้นี่แหละ! (ทวิตที่ 62.267)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ “การพูด” ที่แสดงในข้อความได้สื่อหรือแสดงถึงความหลากหลายของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพูดของบุคคล หรือองค์กรต่าง ๆ ในสังคม

6. กระบวนการที่สื่อหรือแสดงพฤติกรรม คือ พฤติกรรมทางสรีรวิทยาของมนุษย์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดย Halliday and Matthiessen (2014) ยกตัวอย่างกระบวนการที่สื่อ

หรือแสดงพฤติกรรม ได้แก่ look, watch, stare, listen, think, worry, dream, chatter, grumble, talk, gossip, argue, murmur, mouth, cry, laugh, smile, frown, sigh, sob, snarl, hiss, whine, nod, breathe, sneeze, cough, hiccup, burp, vomit, faint, shit, yawn, sleep, sing, dance, lie (down), sit (up, down) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบคำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อพฤติกรรม เช่น กิน แดก ดู โกง มอง ฟัง นั่ง ยอม ทำตัว โกงกิน มองเห็น นอน เดิน มองว่า ไม่ฟัง อ้วน ตัวอย่าง ดังนี้

(ตัวอย่าง 123) ขอร้องลุงๆ ที่**นั่งกิน**ภาชิอยู่นั้น ช่วยกรุณาเวลาเรียนพวกหนู กลับมาด้วยคะ รุ้มั้ยคะว่านี่กำลังสอบกลางภาค ละเดือนกุมภาพันธ์สอบปลายภาค ละไหนจะ got pat อีกร **ลุงไม่อ้วน**แต่พวกหนู**อ้วน**นะคะ เรียนแทบเป็นบ้าเพื่อให้ทันสอบ ละเลือกมาเลื่อน เลือกลงแบบนี่ เอาเวลาเรียนหนูคืนมาคะ (ทวิตที่ 62.55)

(ตัวอย่าง 124) จริงๆเรา**มองข้ามไป**เลยเนอะ ว่าแคนนิเดต ต้องพ้นสภาพการเป็นผู้ มีอำนาจ **กินเงิน**เดือนจากภาชิ เออ สឹมคิดเลยว่เค้ากำลัง**โกง** (ทวิตที่ 62.122)

(ตัวอย่าง 125) #ฉลาดเลือก ลุงก็ฉลาดเลือกคนจริงๆเลยเชียว คนที่วันๆไม่ทำอะไร **นั่งหน้า**งี่ที่นาฬิกาอีมคนตาย แหวนเป็นของแม่ ส่วนภาชิที่**แดกอยู่**เป็นของประชาชน ที่สำคัญ ถ้ามสันตีนอะไรก็**ไม่รู้**ๆ เป็นสันตีนอะไรละ ชีวิตนี้จะรู้อะไรบ้าง นอกจากรู้ที่จะ**โกง** (ทวิตที่ 62.200)

(ตัวอย่าง 126) หน้าด้านอะอีลัส ขนาดกูทำงาน**กินเงิน**เดือนหลักหมื่นประชุมไม่ เสรีจุกยังต้อง**นั่ง**ประชุมต่อให้จบ นี่แม่ **แดกเงิน**ภาชิจากกู แล้วกูก็ไม่ได้เลือกให้เข้าไป ได้ที่ โห่แต่เลือกหน้าด้านไปนั่งที่คนได้ที่หนึ่ง ประชุมสำคัญขนาดนี้เลือกลูกไปแดกข้าว สันตีน ทั้งหมดดตดตด (ทวิตที่ 62.428)

(ตัวอย่าง 127) ปชช อีกมากที่ต้องอดมือ**กิน**มือ เงินแทบจะไม่พอใช้วันต่อวัน ลูกจะได้เรียนหรือเปล่ายังไม่รู้ เจ็บป่วยก็รักษาแบบอนาถา แต่**ดู**คนได้เงินเดือนเป็นแสน จากภาชิของเรา**ประพฤติ**ตัวลี คลุกข้าวให้หมาจรจัด**กิน** ยังคุ้มค่าเงินกว่าเอาไปจ้างคนแบบนี้มาทำงานนะ (ทวิตที่ 63.886)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กระบวนการที่สื่อ “พฤติกรรม” ที่ปรากฏในข้อความดังกล่าว สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาชิ

จากการวิเคราะห์ระบบชนิดกระบวนการ สามารถสรุปรูปภาษาหรือคำกริยาที่ปรากฏในข้อคิดเห็นตามการจำแนกประเภทของชนิดกระบวนการคือ ชนิดกระบวนการหรือกริยาที่แสดงการกระทำพบมากที่สุด

กลวิธีทางภาษา

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ทวิตหรือผู้ส่งสารได้ใช้กลวิธีหรือวิธีการทางภาษาอะไรบ้าง เพื่อถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์เกี่ยวกับภาษีหรือการเสียภาษี โดยวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Machin and Mayr (2012) ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) จันทิมา อังคพณิชกิจ (2561) และศิริพร ภัคดีผาสุข (2561) ผลการวิเคราะห์แสดงดังต่อไปนี้

กลวิธีการเลือกใช้คำ

1. การเรียกชื่อ หรือการเรียกขาน

1.1 การใช้ชื่อ หรือ ใ้ ตามด้วยชื่อจริง ฉายา ชื่อเล่น ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 128) หลายวันก่อนเหมาเครื่องบินไปฮาวาย เป๋ยสาวเลี้ยงเพื่อน เพราะอยากโชว์ด้วยเงินภาษีชาวบ้าน วันนี้อย่างเลือกเอาเงินภาษีชาวบ้านไปเลี้ยงข้าวเหนียวมะม่วงเอาใจแจ็กเพราะตัวเองปากพล่อยอีก เมื่อไหร่ชาวบ้านจะไล่ใ้หมุดตัวตะกละโสโครกตัวนี้ไปให้พ้นสักทีทนคุ้มันแตกทรัพย์สินของตัวเองอยู่ได้ยังไงกัน. (ทวิตที่ 62.25)

(ตัวอย่าง 129) ฉันทกะแล้วว่าพวกเอ็งต้องมาไม้นี้! ใ้พวกโจรขโมยภาษี!! ปล้นประเทศไปสี่ปียังไม่พออีกหรือไงวะ!! โสหัวออกไปจากเก้าอี้ได้แล้ว!!! (ทวิตที่ 62.118)

(ตัวอย่าง 130) มันเงินภาษีประชาชนทั้งนั้น ไม่ใช่เงินใ้เหี้ยตุ๋นโคตรพอมึงสักกะหนอย ใ้สลิมควาย ! 55555 (ทวิตที่ 63.142)

(ตัวอย่าง 131) กูต้องเสียภาษีเพื่อมาเป็นเงินเดือนใ้หาประวัติอีกนานแค่ไหนวะ (ทวิตที่ 62.342)

(ตัวอย่าง 132) อีวิษณุพูดมาได้ไงว่าไม่มีสิทธิ์ไปตรวจจสอบ คสช. มันเป็นพระเจ้าหรือ เงินที่เอาไปพลาญก็ภาษีพวกกู #ประชุมรัฐสภา (ทวิตที่ 62.455)

(ตัวอย่าง 133) เหมือนกูจ่ายภาษีเป็นเงินเดือนใ้เอ+เข้าไป่วนในคณะกรรมการการเล่นๆ ไม่ได้เกิดประโยชน์เหี้ยไรเลย ... พฤติกรรมเหี้ยๆแบบนี้ สลิมไม่เคยเป็นเดือดร้อน สลิมมัวแต่ไปไล่ตีคน อคม เขียนสตีกเกอร์ ... ประสาทแตก (ทวิตที่ 62.757)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้มีการใช้คำนาม “ใ้” และ “อี” โดยทั่วไป ใช้ในการดูหมิ่นหรือเหยียดหยาม หรือผู้ใหญ่เรียกผู้น้อยด้วยความเมตตาเอ็นดู หรือสนิทสนม และเป็นกันเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ในงานวิจัยนี้ ผู้ทวิตอาจใช้เพื่อแสดงการเยาะเย้ย ล้อเลียน ดูถูก ดูหมิ่น และเหยียดหยาม เพราะใช้คำว่า “ใ้” ตามหลังด้วยชื่อฉายา เช่น หมุดตัวตะกละโสโครก พวกโจรขโมยภาษี สลิมควาย ซึ่งเป็นชื่อฉายาที่สื่อความหมาย

“ด่าลบ” และมีการใช้คำว่า “อี” ตามหลังด้วยชื่อจริง เช่น ประวิตร วิชาญ หรือตามหลังด้วยชื่อเล่น “เอ”

1.2 การใช้คำเรียกญาติ (พ่อ ลุง แม่ พี่) ตามด้วยชื่อเล่น หรือชื่อจริง หรือคำสรรพนาม ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 134) กูเสียภาษีแล้วจ้า อีก็อย่างทำไมกูต้องมดแทนแผ่นดินนี้ด้วย **พอมิ่ง** ชี้ข้างไปสู่ม้าหรอ (ทวิตที่ 63.414)

(ตัวอย่าง 135) **แม่** สีน่าได้พูดแทนใจคนไทยไปหมดแล้ว เงินเดือนพวกคุณมาจากภาษีเรา ทำไมพวกคุณถึงทำงานได้เหลวแหลกแบบนี้ผิดหวังคะ (ทวิตที่ 62.164)

(ตัวอย่าง 136) พวกธนาธรกับ**แม่สุดารัตน์** และนักการเมืองทั้งหลายในพรรค รู้ตัวไหมว่าตอนนี้ตัวเองต้องจ่าย หนี้จำนำข้าวทุกเดือนไปอีก 15 ปี เอ๊ะ หรือไม่เสียภาษีกัน? (ทวิตที่ 62.155)

(ตัวอย่าง 137) **พี่ตูน** น่าจะลองเปลี่ยนมาวิ่งเพื่อประชาธิปไตยที่แท้จริง วิ่งเพื่อเสรีภาพของทุกคน วิ่งทวงคืนเงินภาษีที่สูญเปล่าไปกับรัฐบาลห่วยๆ ไร้จิตู น่าจะดีกว่านะเวลานี้ (ทวิตที่ 62.433)

(ตัวอย่าง 138) **พี่ไมค์** ทำงานอะไรหอรอครับ คงจ่ายภาษีเยอะน่าดูถ้าทวงขนาดนี้ ผมยังโกรธแทนพี่เลยอะ (ทวิตที่ 63.511)

(ตัวอย่าง 139) ประเด็นแรกนะคะ การเล่นเกมของ**ลุงเสรี** ตื่นเขิน ประเด็นที่สองนะคะคุณยกว่าอย่างน้อยก็ได้กวตืน เราเลยอยากสอบถามคุณว่าประชาชนเสียภาษีให้สสเข้าไปกวตืนกันเล่นหรอคะ (ทวิตที่ 63.76)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้มีการใช้คำนามที่แสดงถึงการเรียกญาติในความหมายทั่วไป เช่น พ่อ แม่ ลุง พี่ ในบริบทนี้ ถึงแม้ผู้เขียนข้อคิดเห็นจะใช้คำนามหน้าชื่อหรือสรรพนามที่มีความหมายทั่วไปก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นได้แสดงท่าทีดูถูก เยาะเย้ย และประชดประชันบุคคลที่กล่าวถึง ซึ่งเป็นการแสดงข้อคิดเห็นใน “เชิงลบ”

1.3 ใช้ชื่อจริง ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 140) กูโหวตไม่ไว้วางใจ**ประยุทธ์** แต่กูจะโหวตไว้วางใจ**ประวิตร** โอคณะคะอีพวกประชาชนผู้เสียภาษีหน้าโง่!!!! #อีเสรีอีควาย #อภิปายไม่ไว้วางใจ #กูสั่งให้มึงเข้าสภา (ทวิตที่ 63.52)

(ตัวอย่าง 141) เวลาคิดได้ว่าเราเสียภาษีกันไปตั้งเยอะเพื่อให้นาย**ปารีณา** ได้มีพื้นที่ในสภาแล้วก็ได้แต่ถอนหายใจ (ทวิตที่ 62.365)

(ตัวอย่าง 142) แล้วในตรรกะเดียวกันนี้ สมมติคุณไม่ชอบ**ธนาคาร**แต่เพียงถ้า**ธนาคาร**เสียภาษีมากกว่าคุณ 10 เท่า และ**ธนาคาร**พูดอะไรบางอย่างที่ขัดกับความคิดเห็นของคุณ คุณก็ควรจะเงยปาก เพราะอิพวกเสียภาษีเล็กน้อยอย่างคุณมันไม่ควรจะมีสิทธิพูด เสียภาษีแค่ปีละสองสามแสนก็เงยปากไปเถอะ อย่างนี้โอเคใช้ไหม? (ทวิตที่ 62.222)

(ตัวอย่าง 143) "เรื่องนาฬิกาของ**ประวิตร** ทำให้ประชาชนได้รู้เช่นเห็นชาติเห็นธาตุแท้ขององค์กรอิสระแต่ไม่อิสระที่ชื่อว่า ป.ป.ช. แดกเงินเดือนจากภาษีของประชาชน แต่ไม่ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ให้ประชาชนและประเทศชาติ เวิร์กจะตามติดพวกวันทุกคน ขอเผาพริกเผาเกลือสาบแช่ง ให้ลึบหายกันโดยพร้อมหน้า" (ทวิตที่ 63.258)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้มีการเรียกชื่อจริงของบุคคลที่กล่าวถึง โดยไม่มีคำนำหน้าชื่อใด ๆ ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีตำแหน่งที่สำคัญในประเทศ เช่น นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แสดงว่าผู้ทวิตอาจมีเจตนาไม่ให้เกิดกรณีกับบุคคลที่กล่าวถึงดังกล่าว นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมของบางข้อคิดเห็นจะเห็นว่า เป็นการแสดงข้อคิดเห็นใน “เชิงลบ” เนื่องจากการดูถูกดูแคลนบุคคลที่กล่าวถึง

1.4 การใช้ “คุณ” ตามด้วยชื่อจริง ชื่อเล่น หรือคำเรียกญาติ (คุณพี่ คุณพ่อ คุณลุง) ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 144) บอก**คุณธนาคาร คุณช่อ** อาจารย์ปิยบุตรสร้างความแตกแยกแต่เพิกเฉยให้กับประยุทธ์ที่ใช้ IO “สร้างความแตกแยกให้คนในชาติ” โดยใช้ภาษีประชาชน เวท (ทวิตที่ 63.98)

(ตัวอย่าง 145) **คุณพี**ได้งบบมาเท่าไรหรอค่าาาา มีชบวนรถอะคุณ!!! ในขณะที่อีกกลุ่มคืนไหนรถเมล์เก่าไป โห้ย! ความแตกต่างนี้ อย่าให้รู้เนว่าค่ารถเป็นเงินจากภาษี (ทวิตที่ 63.322)

(ตัวอย่าง 146) ลุกปักแดงบอกว่า **คุณพ่อ**รักชาติมากกว่าสิ่งใด แต่**คุณพ่อ**ของคุณไม่รักประชาชน มองประชาชนเป็นศัตรู ทั้งที่กินเงินเดือนจากภาษีของประชาชน แค่นี้มันก็จบแล้ว ไม่ต้องออกมาเรียกร้องขอความเห็นใจใด ๆ ทั้งนั้น (ทวิตที่ 62.299)

(ตัวอย่าง 147) พ.ต.อ.อิทธิเดชฐ์ วังษ์หอมหวล นักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่น52 ผกก.สน.ประชาชื่น **คุณลุง**ยังมีความเป็นคนอยู่มั๊ยคะ?! รถเก่งที่คุณได้มีบุญตูดได้นั่งก็มาจากภาษีพวกหนูนะคะ สำเนียงบ้างนะคะ!! #ปล่อยเพื่อนกู #ปล่อยเพื่อนเรา (ทวิตที่ 63.419)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้มีการใช้คำว่า “คุณ” นำหน้าชื่อจริง ชื่อเล่น หรือคำเรียกญาติ ซึ่งคำดังกล่าวเป็นคำนาม ใช้เรียกผู้อื่นเพื่อยกย่อง (ราชบัณฑิตยสถาน,

2554) แต่เมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมของข้อคิดเห็นจะเห็นว่า เป็นการแสดงข้อคิดเห็นใน “เชิงลบ” เนื่องจากผู้เขียนข้อคิดเห็นได้แสดงการประชดประชัน เหน็บแนม และดูถูกบุคคลที่กล่าวถึง

1.5 การใช้คำเรียกอาชีพหรือตำแหน่ง เช่น อาจารย์ หมอ ตามด้วยชื่อจริง ตำรวจ ทหาร ส.ส. ส.ว. กกต. ป.ป.ช. ข้าราชการ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 148) ขอชื่นชม ความรู้ ความสามารถ ความกล้าหาญ ของ**อ.ปิยบุตร** แม้จะได้คะแนนสนับสนุนเพียง 70 แต่ทำให้รู้สึกว้า ภาษีที่จ่ายไปเป็นเงินเดือนให้อ. คุ่มมากจริงๆ #ประชุมสภา #อนาคตใหม่ (ทวีตที่ 62.708)

(ตัวอย่าง 149) "**หมอวรงค์** ออย่าลืม สมัยที่ กปปส. บุก พัง ทูบ ทำลายสนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น เป็นที่สาธารณะ สร้างจากเงินภาษีประชาชน ลูกๆหลานๆ ไว้ใช้เล่นกีฬา ออกกำลังกาย...ไปใช้สถานที่เขาแล้ว โปรดพากันสำนึก ถึงความหลังที่ทำกันไว้ด้วย" (ทวีตที่ 63.330)

(ตัวอย่าง 150) #อนาคตใหม่ "นักการเมืองไม่ใช่เจ้านาย แต่คือตัวแทนที่รับความไว้วางใจจากการเลือกตั้ง ได้รับเงินเดือนจากภาษีประชาชน รับผิดชอบต่อประชาชน ไม่มีใครมีสิทธิ์จะอวดแบ่งกับประชาชนได้ เราจึงภูมิใจกับคำว่าอ่อนน้อมต่อประชาชน ยืนตรงสู้กับเผด็จการ เพราะมันเป็นจริง" **ส.ส.ปดิพัทธ์** สันติภาดา พรรคอนาคตใหม่ (ทวีตที่ 63.20)

(ตัวอย่าง 151) เผด็จการยึดอำนาจ 5 ปี พวกสมุน ลิวลื้อ คนใกล้ชิดรวยกันเป็นร้อย ๆ ล้าน ในขณะที่ประชาชนยากจนต้องอาศัยบัตรคนจน กลายเป็นหนี้บุญคุณของเผด็จการ **ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ** แดกเงินเดือนจากภาษีประชาชน ไม่สมควรไปนั่งเป็นบอร์ดรัฐวิสาหกิจ หรือ บอร์ดเอกชน อีกต่อไป (ทวีตที่ 62.362)

(ตัวอย่าง 152) วันนั้น**พลเอกประยุทธ์** ยึดอำนาจในนามกองทัพ ถือเป็นตัวแทนกองทัพ จนมาถึงขณะนี้ ประเทศชาติหายนะพบความวิบัติในมือ**พลเอกประยุทธ์** ถ้ามองว่ากองทัพจะมีส่วนรับผิดชอบอะไรบ้าง นอกจากซื้ออาวุธถลุงงบประมาณภาษีประชาชน (ทวีตที่ 62.664)

(ตัวอย่าง 153) **สส.สว.** รับเงินภาษีประชาชน มา7เดือนไม่มีผลงานอะไรเลย..เฮ้อ (ทวีตที่ 62.681)

(ตัวอย่าง 154) ขอเห็นต่าง บอกว่า**กกต** ไม่รู้ภาษาอังกฤษ จนสื่อสารไม่ได้ขนาดนี้เนี่ย ไม่ใช่เรื่องผิดไม่ได้นะ เงินเดือนกินภาษีประชาชน ย้ำอีกครั้งว่า 130k (ไม่รวมแดกเพิ่มตามเทศกาล) แต่ค.สามารถแบบนี้ สมควรถูกจ้างด้วยราคาเท่านี้หรือ ไม่เตรียมพร้อมล่ามส่วนหนึ่ง แต่โง่ขนาดนี้ ไม่สมเงินเดือนขนาดนี้คือความผิด (ทวีตที่ 62.158)

(ตัวอย่าง 155) เงินเดือนป.ป.ช. ขั้นที่ 5,000-6,000บ. ขึ้นเงินประจำตำแหน่ง ขึ้นให้อีก 4,500บ. รวมเป็น 10,000บ. อาชีพอื่น! ไม่เห็นมีเงินประจำตำแหน่ง ขณะที่เศรษฐกิจไม่ดี มีแต่ปท.อื่นสปีริตลดเงินเดือน ผลงานก็ยังไม่เข้าตา เกรงใจคนจ่ายภาษีบ้างมัย (ทวิตที่ 62.52)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้มีการใช้คำเรียกอาชีพหรือตำแหน่ง เช่น อาจารย์ หมอ ส.ส. ที่แสดงถึงการยกย่องและให้เกียรติ แต่เมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมของบางข้อคิดเห็นพบว่า ผู้ทวิตไม่พอใจ ถูก และประชดประชันบุคคลที่กล่าวถึง ซึ่งเป็นการแสดงข้อคิดเห็นใน “เชิงลบ”

1.6 การใช้คำสรรพนามหรือคำนามที่ทำหน้าที่เป็นคำสรรพนาม เช่น มิ่ง กู ทาน มัน เรา ตัวเอง ฉัน เอ็ง เขา ผม เธอ คุณ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 156) มันคือหน้าที่โดยตรงของคุณเลยละ เงินภาษีปชช.ที่จ่ายให้พวกคุณอยู่ดีมีอำนาจทุกวันนี้จะไม่ตอบแทนบุญคุณ ปชช.บ้างเลยหรือ ใช้สมองไตร่ตรองหาวิธีแก้ไข อย่าใช้ปากทำงาน (ทวิตที่ 62.5)

(ตัวอย่าง 157) ภาษีของคนทั้งชาติ ทั่วประเทศ แต่ประเด็นให้สาธารณูปโภคในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ ใครอยากรู้ดวงจันทร์เป็นไง มิ่งไปดูถนนแถวบ้านกู มิ่งไม่ต้องไปดูสารคดีเลย สัส #ประชุมสภา (ทวิตที่ 62.659)

(ตัวอย่าง 158) ในขณะที่ชาวบ้านบางคนอาจต้องชุดเผือกชุดมันกินแล้วรัฐบาลท่านประยุทธ์ก็ยังอุตสาหะเจียดเงินภาษีอยู่ไปซื้ออาวุธเพื่อแลกกับความเป็นเพื่อนกับประเทศมหาอำนาจใหญ่ๆ #PrayuthGetOut (ทวิตที่ 62.592)

(ตัวอย่าง 159) ออกมาจากกะลาบางนะยะหล่อน รัฐบาลต้องช่วยเหลือประชาชนนะถูกต้องแล้ว เพราะฉันเสียภาษีให้ประเทศเจริญขึ้น ไม่ได้ให้อายอิหน้าหิรีบไปแดกเอง อย่ามาโชว์โง่คะสลิม ร้าคาญ (ทวิตที่ 63.238)

(ตัวอย่าง 160) วันที่เราชนะ ประชาชนทั้งหลายจงจำไว้เถิดว่า เราได้ประชาธิปไตยมาโดยที่ไม่มีหน่วยงานใดในภาครัฐอยู่ข้างเราเลยสักหน่วยงานเดียว เมื่อวันนั้นของเรามาถึงแล้ว อย่าได้เก็บพวกมันเอาไว้ ให้มันได้กินภาษีเราสบายๆอีก #มือบ29พฤศจิกายน (ทวิตที่ 63.529)

(ตัวอย่าง 161) ประเทศที่ไม่คิดดูแลประชาชนพลเมืองของตัวเอง คนแก่เขาก็เสียภาษีมาทั้งชีวิต (ใครบอกว่าไม่นับ vat 7% มิ่งไปแหกตาตัวเองนะคะว่า vat 7% ที่มิ่งรังเกียจนักหนาเนี่ยแหละเป็นอัตราส่วนที่เก็บได้มากที่สุด) แต่พอเขาแก่กลับไม่มีสวัสดิการที่เหมาะสมรองรับดูแล เบี้ยคนชรา 600-1,000 ต่อเดือนอยู่เงให้พอ (ทวิตที่ 63.539)

(ตัวอย่าง 162) ตอนมึงสั่งปิดก็ไม่ถามกุ๊กคำ ไ้ระยำตอนเขาร้องเงินชดเชย ความเสียหายเลือกเอาเงินภาษีไปจ้างทนายสู้ เย็ดแม่ ไ้ตูบมอฉี่ฉี่ เหี้ยจ้งมึง ! 5555 (ทวีตที่ 62.260)

(ตัวอย่าง 163) ใครจะชนะนี่ที่ด่าอีลุงทุกทวิตแต่ไปลงทะเลเบียนชชช.ก็ชะไปเหอะ เพราะประชาธิปไตยคือค.สว.ยามบนค.เห็นต่าง แม้ผมจะไม่เห็นด้วยกับวิธีที่ไม่เป็นธรรมและการปั่นGDPแบบโง่ๆ แต่ก็เห็นว่าเป็นการรักษาสิทธิในการเอาเงินภาษีของเรามาแจก ถึงผมไม่ได้ใช้ เงินส่วนนี้ก็คืนเข้ารัฐไปซื้ออาวุธต่างๆอยู่ดี(1) (ทวีตที่ 62.594)

(ตัวอย่าง 164) มีคนบอกว่าเลิกขายเลิกผลิตเหล้าเบียร์ไปเลยคนจะได้ไม่ป่วย ตับแข็ง เธอไม่รู้หรือว่าภาษีเหล้าเบียร์เก็บสูงมาก เงินส่วนมากเอามาให้บัตรทอง สสส. กับกระทรวงสาธารณสุข ลองเลิกผลิตเลิกขายดูสิ (ทวีตที่ 63.193)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้มีการใช้คำสรรพนามประเภท “ทั่วไป หรือแสดงความเคารพ” เช่น คำว่า ฉัน ตัวเอง เรา ผม เธอ คุณ เขา นอกจากนี้ ผู้เขียน ข้อคิดเห็นได้ใช้คำสรรพนามประเภท “ไม่สุภาพ” เช่น คำว่า กู มึง เอ็ง มัน ซึ่งไม่สุภาพ หรือไม่เหมาะสม เพราะบุคคลที่กล่าวถึงมิใช่เพื่อนในวัยเดียวกันหรือเป็นผู้ย่อย และเมื่อพิจารณา ข้อความแวดล้อมของข้อคิดเห็นพบว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นประชดประชัน ดูถูก ดูหมิ่น และไม่พอใจต่อบุคคลที่กล่าวถึง

กลวิธีการเป็นภาพตัวแทนของบุคคล

1. การใช้คำแสดงเกียรติยศ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น โฆษก ศบค. พลเอก นายกรัฐมนตรี ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 165) "โครงการชิมช้อปใช้ ท่านยิ้มมือของพี่น้องประชาชนไปกดเงินภาษีของพี่น้องประชาชน แล้วไปซื้อของตามร้านโชห่วยที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ส่งจดหมายขอเงินเขาไป ในที่สุดเงินเหล่านี้ก็ไหลเข้าถุงของนักธุรกิจเหล่านี้" – มนพร เจริญศรี ส.ส.พรรคเพื่อไทย (ทวีตที่ 63.253)

(ตัวอย่าง 166) "ขอเสนอหนังสือสุขศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการคะ!! ถึงมันจะเนื้อหาเหยียดเพศมาก ต่ำตมมาก แต่ก็เอาไว้ฉีกเล่น วาดรูป พับกระดาษ ฯลฯ (ที่ไม่ใช่การอ่าน) มีประโยชน์กว่านายกที่กินภาษีอย่างเดียวนั่นคะ!! #สิ่งที่มีประโยชน์กว่าประยุทธ์ Challenge" (ทวีตที่ 63.553)

(ตัวอย่าง 167) คนที่ควรเปลี่ยนอาชีพที่สุดคือพลเอกประยุทธ์ที่ไม่ควรเป็นนายกต่อไป ความเห็นของท่านแทบทุกเรื่องทำให้ท่านไม่ควรทำอาชีพอะไรเลย นอกจากเป็นลุงเกษียณอายุแก่ๆที่ประชาชนถูกบังคับให้เลี้ยงดูด้วยภาษีที่ประเคนเป็นบำนาญหลายหมื่นบาท

ต่อเดือน/หลายแสนต่อปี/หลายล้านจนตาย ทำไมเราต้องทนคนแบบนี้ต่อไป (ทวิตที่ 62.660)

(ตัวอย่าง 168) วันนี้ติดเพิ่ม 250 รายแล้วนะ แล้วยังโฆษก ศบค. บอกว่าถ้าไม่ทำอะไร อาจเพิ่มเป็นวันละ 18,000 ราย อันที่จริงควรจะไปถามที่มบริหารประเทศชุดนี้มากกว่าว่า จะทำอะไรดีที่มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ไม่ใช่มัวแต่มาเคาะวันหยุดให้ข้าราชการนั่งกินนอนกิน เงินภาษีประชาชนเล่น ๆ (ทวิตที่ 63.584)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้คำแสดงเกียรติยศ เช่น คำว่า “**นายกรัฐมนตรีน**” ที่หมายถึง ตำแหน่งหัวหน้าคณะรัฐมนตรี และคำว่า “**พลเอก**” คือ ยศ นายทหารชั้นนายพล และคำว่า “**นายก**” ที่หมายถึง ผู้นำ, ผู้เป็นหัวหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) แต่เมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ทวิตไม่พอใจ เรียกร้องความรับผิดชอบ และกล่าวตำหนิ ดิเตียนบุคคลดังกล่าวที่กล่าวถึง

2. การไม่ระบุตัวตน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น บางคนบอกว่า มีคนบอกว่า เห็นบอกว่า ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 169) **มีคนบอกว่า**หัวหน้า คสช.ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐ แต่ที่ใช้ภาษี งั้นเรียกว่า“โจร”ได้ไหม? #สมแล้วที่เป็นประเทศห้ามพัฒนา (ทวิตที่ 62.58)

(ตัวอย่าง 170) **คนที่บอกว่า**ค่าประยุทธ์แต่ก็ยังเอาเงินเค้า เต็มวรว ตั้งสติเด้อ เงินภาษีพวกเรากูๆกั้กั้ทั้งนั้น ไม่มีเงินประยุทธ์แม้แต่แดงเดียวจ้าาาา จ่ายภาษีทุกปีเด้อ และอีกอย่างเงิน 1,000 บาทนี้เราสามารถไปช่วยซื้อร้านเล็กๆให้เขามีรายได้ได้ด้วย กระตุ้นเศรษฐกิจไปในตัว #ชิมช้อปใช้ (ทวิตที่ 62.593)

(ตัวอย่าง 171) **บางคนบอกว่า**สนามกอล์ฟราบ 11 ถูกกว่าสนามกอล์ฟเอกชนปชช.เข้าไปเล่นได้ แหงละ! ที่ดินได้มาฟรีๆไม่ต้องลงทุน มีทหารเกณฑ์ด้วยบภาษี ใช้แรงงานฟรีดดหญ้า! จะไม่ถูกกว่าเอกชนได้ไง? ทำไมสนามกอล์ฟจึงเป็น”ของมันต้องมี”ในค่ายทหาร? เอาไปทำโรงพยาบาล ทำสวนสาธารณะ ไม่ดีกว่าหรือ? (ทวิตที่ 63.502)

(ตัวอย่าง 172) **บางคน**ก็สักแต่ว่าประเทศให้อะไรกู แต่ตัวเองคืออย่างเห็นแก่ตัวอะ แบบทำไมฉันต้องทำอะไรให้ประเทศ ฉันจ่ายภาษีนะ เอ้า คงพัฒนาอะประเทศไทย ตามเซ็ดตามล้างก็แยละ จะไปพัฒนายังไงอะ งงจะ (ทวิตที่ 62.352)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้กริยาวลี “มีคนบอกว่า” นามวลี “คนที่บอกว่า” และคำวิเศษณ์วลี “บางคนบอกว่า” เพื่อปกปิดผู้กระทำ หรือไม่ระบุตัวตนหรือแหล่งที่มาในข้อคิดเห็น จะเห็นว่าผู้เขียนข้อคิดเห็นไม่ต้องการเปิดเผย “แหล่งที่มา” ของประเด็นที่กล่าวถึงในข้อคิดเห็น เพราะผู้เขียนข้อคิดเห็นปฏิเสธความรับผิดชอบของแหล่งที่มา

3. การแบ่งกลุ่มพวกเราและพวกเขา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น ฝ่ายเรา พวกข้า ฝ่ายตรงข้าม ฝ่ายตรงข้าม ฝ่ายพวกมึง ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน ฝ่ายนั้น ฝ่ายเสื้อแดง ฝ่ายกุมอำนาจ ฝ่ายต่อต้าน ฝ่ายอำนาจนิยม พวกเอ็ง พวกมัน พวกหนู พวกคนรวย พวกเธอ พวกเรา พวกกู พวกคุณ พวกมึง พวกเขา ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 173) แค 4 เดือนแรก รัฐบาล ใช้งบไปแล้ว"เกือบครึ่ง"ของงบประมาณปี 62 เงินภาษี**พวกเรา**ทั้งนั้น (ทวิตที่ 62.108)

(ตัวอย่าง 174) 94 ชั่วโมง #บัตรเกิดใหม่ในหีบ 4 ล้านกว่า ?? 5800 ล้าน คือภาษี**พวกเรา** **พวกคุณ**ทรยศ**พวกเรา** ทรยศประเทศของเรา **พวกคุณ**ยังมีสามัญสำนึกอยู่มั๊ย กต.ชุดนี้อัปยศจริงๆ (ทวิตที่ 62.148)

(ตัวอย่าง 175) ทุกท่านครับ ผมขอให้ทุกท่านแชร์ความเลวทรามเหล่านี้ออกไปให้โลกเห็นว่า พวกอ้างว่ามาชุมนุมโดยสงบ สูดท้ายแล้ว**พวกเขา**ก็ทำลายทรัพย์สินราชการ ภาษีเราๆ อีกรแล้ว .. ผมอยากถามไปยังผู้ชุมนุมที่ไม่ก่อเหตุว่า. **พวกคุณ**ยังจะสนับสนุนความชั่วช้าแบบนี้ไปอีกนานแค่ไหน คุณจะตามคนเลวและโง่ตลอดไปหรือ (ทวิตที่ 63.465)

(ตัวอย่าง 176) สลิมสำหรับเราคือ คนที่คิดว่าโกงเงินบริจาค โกงเลือกตั้ง โกงภาษี ปชชแล้วโอเค โอเคเพราะแค่รู้สึกว่าเขาเป็นพวกเดียวกับเรา แค่รู้สึกเออน่า หยวนๆ เงียบไว้เค้าอวย**ฝ่ายเรา** (ทวิตที่ 63.288)

(ตัวอย่าง 177) "ต่อไปใครเดือดร้อนอะไร ก็คงไม่มีสิทธิ์พูดแล้วมั้ง เค้ามาเรียกร้องแท้ๆ มึงอู๋มเค้าทำไม เงินเดือน**พวกมึง** คือเงินจากภาษี**พวกกู**นะ อย่าลืม #ขอคืนไม่ได้ขอทาน" (ทวิตที่ 63.545)

(ตัวอย่าง 178) ซึ่งลวดหนามตรงสะพานลอยนี่คืออะไรคะ ? แล้วคนที่จะข้ามถนนคือยังไง ? ไประวังรถข้างล่างเอาเอง ? แคขอให้**พวกข้า**ได้แสดงความกลัว ขอให้ได้ใช้อำนาจก็พอใจแล้ว ไม่ต้องสนใจอะไรทั้งสิ้น..ทั้งถนน ทั้งสะพานลอยล้วนมาจากภาษีปชช. (ทวิตที่ 63.535)

(ตัวอย่าง 179) ผู้ตรวจการแผ่นดินทำประโยชน์อะไรให้กับประชาชนบ้าง ที่ผ่านมาเอาแต่จ้องจับผิดฝ่ายค้าน **ฝ่ายตรงข้าม**รัฐบาล โศดระเบียดภาษีเลย (ทวิตที่ 63.28)

(ตัวอย่าง 180) เมิง กูหุดหู่วะ กูต้องอยู่ในประเทศที่**อิฝั่งรัฐบาล**จะทำเรื่องเหี้ยๆ อะไรก็ได้หรือวะ ยังไงก็ไม่ผิดกฎหมาย คือจะเหี้ยจะโกงกินจะปล้นภาษีจะค้ายาจะคุกคาม จะยังงี้ก็ได้หรอวะ แล้วแบบหาเรื่อง**ฝั่งตรงข้าม**ที่เป็นปรปักษ์กับตนเองให้พ้นๆทางไป อิเหี้ยกูท้อใจมาก ความยุติธรรมอยู่ตรงไหน? #อนาคตใหม่ (ทวิตที่ 62.845)

(ตัวอย่าง 181) หัดโทษตัวเองกันบ้าง ขยันโยนซีไอหัวคนนั้นที่คนนี่ที่ ที่มึงเอามา แจกอะก็ภาษีพวกกูนี่แหละ กูจะบอกอะไรให้ละ 1,500 บาทนี่ซื้ออาหารแมวกูยังไม่พอเลย มันไม่ได้เยอะขนาดนั้น ฟุ่มเฟือยอะบอกทางฝั่งพวกมึงก่อน ผลาญจนจะหมดคลังแล้วก็มาจิ้นค่านีโน่นค่านี บริหารไม่เป็นก็ตายไปให้หมด รำคาญ!!!!!! (ทวิตที่ 62.240)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำในลักษณะ “ทั่วไปและยกย่อง” ที่แสดงการแบ่งฝ่ายพวกเรา เช่น พวกเรา ฝ่ายเรา ส่วนฝ่ายพวกเขา เช่น พวกคุณ พวกเขา ฝ่ายตรงข้าม ฝั่งรัฐบาล นอกจากนี้ มีการใช้ถ้อยคำในลักษณะ “เชิงลบ” ที่แสดงการแบ่งฝ่ายพวกเรา เช่น พวกกู พวกข้า ส่วนฝ่ายพวกเขา เช่น พวกมึง ฝั่งพวกมึง จะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นได้แบ่งฝ่ายพวกเรา คือ ผู้เสียภาษี และฝ่ายตรงข้าม คือ รัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กลวิธีการใช้มูลบท

1. **รูปภาพที่ใช้อ้างอิง** จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น ไม่เห็น เห็น ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 182) เท้าที่เคยเห็นของประเทศเรา คนที่ทำอาชีพขายของออนไลน์ มีรายได้เข้าบัญชีเยอะๆ ก็คือต้องโดนตรวจสอบและเสียภาษี (ทวิตที่ 62.308)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวใช้ถ้อยคำหรือรูปภาพที่ใช้อ้างอิงที่สื่อมูลบทคือ “เห็น” เพื่อสื่อมูลบทว่า “คนขายของออนไลน์ที่มีรายได้เยอะจะโดนตรวจสอบและเสียภาษี” โดยผู้ทวิตมองว่า หากไม่ยื่นแบบเสียภาษีก็จะโดนตรวจสอบและเสียภาษีย้อนหลังอยู่ดี

(ตัวอย่าง 183) โทษแต่คนจนไม่เสียภาษี ไม่เห็นพูดถึงคนรวยที่เสียภาษีบ้างละครับ (ทวิตที่ 62.441)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำหรือรูปภาพที่ใช้อ้างอิงที่สื่อมูลบทคือ “ไม่เห็น” เพื่อสื่อมูลบทว่า “คนรวยเสียภาษี” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นอาจเป็นกลุ่มคนจนที่ถูกกล่าวโทษว่า ไม่เสียภาษี

(ตัวอย่าง 184) อยู่ปทไทย ตรรกะที่ถูกคือถ้ามีกระทำความผิดจริงพิสูจน์ได้ก็ต้องถูกลงโทษ "ผิดก็คือผิด ผิดมากผิดน้อยก็คือผิด" ผมเห็นม้อบนี้พ่นสีใส่ทรัพย์สินทางราชการ และพ่นว่า ภาษีกู จะอ้างแบบนั้นไม่ถูกเพราะมันมาจากภาษีปชช ทั้งปท นี่ยังไม่รวมถึงการพ่นสีบนถนน ตามเสา สถานที่ราชการด้วยถ้อยคำไม่เหมาะสม (ทวิตที่ 63.493)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำหรือรูปภาพที่ใช้อ้างอิงที่สื่อมูลบทคือ “เห็น” เพื่อสื่อมูลบทว่า “กลุ่มผู้ชุมนุมพ่นสีใส่ทรัพย์สินของราชการ” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นไม่พอใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมดังกล่าว

2. **คำกริยาที่บ่งบอกว่าส่วนเติมเต็มเป็นจริง** จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง

เช่น ขอโทษ ดีใจ ภูมิใจ เสียใจ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 185) ผม**ดีใจ**ที่เครื่องบินที่คุณประยุทธ์โดยสารวันนี้บินกลับสู่ภาคพื้นด้วยดี แม้มีปัญหาเรื่องใบพัดขัดข้อง เครื่องบินลำหนึ่งราคาไม่ใช่ถูก ภาษีประชาชนทั้งนั้น (ทวิตที่ 62.82)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “ดีใจ” เพื่อสื่อมูลบทว่า “เครื่องบินที่คุณประยุทธ์โดยสารปลอดภัย” อย่างไรก็ตาม ไม่ทราบเจตนาที่แท้จริงของผู้ทวิตว่า ดีใจจริง ๆ หรือประชดประชัน

(ตัวอย่าง 186) ผม**เสียใจ**และ**ขอโทษ**ที่ “ภาษีของผม” ไม่สามารถซื้อความปลอดภัยให้กับคนที่ทำงานเพื่อความสุขของผู้อื่นเช่นคุณทั้งสองได้... May your soul rest in heavenly peace. (ทวิตที่ 62.604)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ เสียใจ ขอโทษ เพื่อสื่อมูลบทว่า “ภาษีไม่สามารถซื้อความปลอดภัยให้คนทำงานเพื่อผู้อื่นได้” อย่างไรก็ตาม ไม่ทราบเจตนาที่แท้จริงของผู้ทวิต

3. คำกริยาแนะนำความ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น สีม ตั้งใจ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 187) แม่กั้นเสร็จก็**อย่าลืม**ไปเสียภาษีกันละ พวกไพร่ (ทวิตที่ 62.695)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำหรือคำกริยาแนะนำความที่สื่อมูลบทคือ “อย่าลืม” เพื่อสื่อมูลบทว่า “ประชาชนบางคนลืมไปเสียภาษี” อย่างไรก็ตาม ไม่ทราบเจตนาที่แท้จริงของผู้ทวิตว่า เตือนด้วยความหวังดี หรือเป็นการประชดประชันด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ

(ตัวอย่าง 188) อ่ะอ่ะก็อ้างภาษีแต่**ลืม**เช็คสันดานตัวเองป่าวคะ (ทวิตที่ 62.743)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำหรือคำกริยาแนะนำความที่สื่อมูลบทคือ “ลืม” เพื่อสื่อมูลบทว่า “ประชาชนบางคนลืมตรวจสอบสันดานตัวเอง” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ทวิตมองว่า ประชาชนบางคนอะไร ๆ ก็อ้าง “ภาษี” แต่ในความเป็นจริงแล้ว อาจทำไปเพราะอุปนิสัยที่ไม่ดีส่วนตัวหรือไม่

(ตัวอย่าง 189) นี่พวกกูคง**ตั้งใจ**เสียภาษี เพื่อให้พวกมึงไปเที่ยว! แล้วก็มานั่งฟังนิทานโกหกเนอะ (ทวิตที่ 62.136)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำหรือคำกริยาแนะนำความที่สื่อมูลบทคือ “ตั้งใจ” เพื่อสื่อมูลบทว่า “พวกเราเสียภาษี” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อความไม่เห็นพอใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

4. คำกริยาที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น หยุด เลิก ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 190) ประชาชนที่อาศัยบนแผ่นดินนี้ล้วนเสียภาษีทั้งสิ้น ไม่ได้อยู่ฟรีๆ เลิก ทวงบุญคุณแผ่นดินชะที่ (ทวิตที่ 62.113)

(ตัวอย่าง 191) ขอพูดอีกครั้งว่าต่างจังหวัดไม่ใช่ที่เทียวกของคนกรุงเทพฯ ละ เลิก คิดว่าอยากให้ต่างจังหวัดคลาสสิกได้แล้ว คนในพื้นที่ต้องการความเจริญค่ะ จ่ายภาษีเหมือนกัน เราก็ควรได้รับการพัฒนาเท่าๆ กรุงเทพฯ ละ (ทวิตที่ 63.541)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “เลิก” เพื่อสื่อมูลบทว่า 1) มีคนทวงบุญคุณแผ่นดิน และ 2) มีคนคิดอยากให้ต่างจังหวัดคลาสสิก และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ทวิตมองว่า ประชาชนไม่ได้อยู่ฟรี เพราะทุกคนเสียภาษี ดังนั้น ไม่ต้องทวงบุญ นอกจากนี้ คนต่างจังหวัดต้องการความเจริญ

(ตัวอย่าง 192) ปี 2562 คือปีแห่งการกลับตัวกลับใจ จากเด็กดีออกมาเป็นเด็กดี ขอเตือนว่าใครยังไม่เข้าระบบภาษีรีบเข้า ไม่ต้องกลัวโดนย้อนหลัง อดีตแก้ไขไม่ได้แล้ว โดนก็ต้องยอม ใครเข้าแล้ว แต่ยังซ่อนรายได้ หยุดได้แล้วต้องกลับมาสู่การเสียภาษีบัญชี เดียว เพราะ ปี 2563 เด็กดีจะต้องโดนตีนะจ๊ะ (ทวิตที่ 62.110)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “หยุด” เพื่อสื่อมูลบทว่า “มีคนที่ซ่อนรายได้” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นต้องการให้ทุกคนเสียภาษีอย่างถูกต้องตามรายได้ที่เกิดขึ้นจริง

5. อนุพากย์ที่บอกเวลา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น หลังจาก... หลัง... ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 193) หลังจากนี้ทุกครั้งที่จ่ายภาษีจะตั้งจิตอธิษฐานว่าไอ้ตัวไหนก็ตามที่เอาภาษีไปผลาญกับเรื่องโง่ๆ เรื่องส่วนตัว ขอให้พวกมันพบกับความฉิบหายทุกชาติไปนี่จะทำจริงๆ (ทวิตที่ 62.419)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “หลังจาก...” ในการสื่อมูลบทที่ว่า “มีการจ่ายภาษี” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้ทวิตมองว่า เงินที่จ่ายภาษีไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการบริหารประเทศ

(ตัวอย่าง 194) พอหันมาทำธุรกิจอย่างอื่น เพื่อกระจายความเสี่ยง ยุคลุงตู่ ก็ยังมาบีบภาษี ให้เข้าระบบอีก คือยังโง่แม่งก็ต้องดิ้นรนทำงานต่อไป หวังว่าหลังเลือกตั้งแล้วทุกอย่างจะดีหมด ทุกคนหายจน คนเท่ากัน กมเท่าเทียม คอร์ปชั่นหายไป ผมจะรอดตัวนี้นั้นนะคร้าบบบบ (ทวิตที่ 62.188)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้อนุพากย์ที่บอกเวลาที่สื่อมูลบทคือ “หลัง...” เพื่อสื่อมูลบทว่า “มีการเลือกตั้ง” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นคาดว่า ชีวิตจะดีขึ้นหลังเลือกตั้ง

(ตัวอย่าง 195) น้ำตาจะไหลเลย หลังโรคระบาดท้องถิ่นเก็บภาษีลดลงมาก จนต้องมาลดบขี้นมกับอาหารกลางวันให้เด็ก ปลดพนักงานออก นี่คือการเดือดร้อนที่เห็นตรงหน้าแล้วทั่วประเทศ รัฐบาลส่วนกลางสนใจจะผลักดันงบประมาณไปอุดหนุนจริงจังกแบบงบเรือดำน้ำไหมนะ (ทวีตที่ 63.363)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้อนุพากย์ที่บอกเวลาที่สื่อมูลบทคือ “หลัง...” เพื่อสื่อมูลบทว่า “มีโรคระบาด” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นต้องการให้รัฐบาลกลางสนใจและผลักดันงบประมาณให้ท้องถิ่น

6. รูปภาษาที่บ่งบอกถึงการเกิดขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่าง เช่น ซ้ำอีกครั้ง ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 196) ภาษีที่เราจ่ายเอามาซื้อปืนเพื่อฆ่าประชาชน เพื่อนายมันมาข่มขืนประชาชนไปโดยซ้ำแล้วซ้ำอีก (ทวีตที่ 62.334)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “ซ้ำแล้วซ้ำอีก” เพื่อสื่อมูลบทว่า “มีการข่มขืนประชาชนไปโดย” หรือรัฐประหาร และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้วิพากษ์มองว่า มีคนเอาภาษีไปใช้อย่างไม่เหมาะสม

(ตัวอย่าง 197) โลกเปลี่ยนแล้ว โลกเปลี่ยนแล้ว โลกเปลี่ยนแล้ว โลกเปลี่ยนแล้ว หมดยุค รับเงินมา 1 แสนบอกสรรพากรขายได้ 2 พันที่บ้านจนมาก ทำใจยอมรับว่า การโกงภาษีจะทำไม่ได้**อีกแล้ว** ที่ยังไม่โดนเพราะเขากำลังทยอยเรียกพบ กลับตัวกลับใจจากเด็กดีออกมาเป็นเด็กดีกันนะ (ทวีตที่ 62.177)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “อีกแล้ว” เพื่อสื่อมูลบทว่า “มีคนโกงภาษี” และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมจะเห็นว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นต้องการให้ทุกคนเสียภาษีอย่างถูกต้องตามรายได้ที่เกิดขึ้นจริง

กลวิธีการใช้อุปลักษณ์

1. อุปลักษณ์เชิงภาพพจน์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบการใช้คำเชื่อม เช่น เหมือนเป็น ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 198) พบ.ทบ.และกองทัพซั๊กจะเยอะไปแล้วมั๊ย? ดูไม่เกรงใจประชาชนคนเสียภาษีเลย กร่างทำตัว**เป็น**มาเฟียสุดๆ (ทวีตที่ 62.97)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่ออุปลักษณ์เชิงภาพพจน์ คือ “เป็น” เพื่อเปรียบเทียบ “ผบ.ทบ. และกองทัพ” ทำตัวเป็น “มาเฟีย” หรือผู้มีอิทธิพลที่ใช้อำนาจข่มขู่หรือรังแกผู้อื่น และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ที่ตีความว่า ข้าราชการ (ผบ.ทบ. และกองทัพ) ทำท่าทางหรือพูดจาว่างโต รังแกพี่น้องประชาชนผู้เสียภาษี และไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

(ตัวอย่าง 199) ที่เขาตาเด็ก ไม่ใช่เรื่องไม่เสียภาษีแล้ววิจารณ์การเมืองไม่ได้นะ ที่เขาตาเพราะไอ้เด็กแวรมันลามปามตาผู้ใหญ่ว่า **เป็น** ไตโนเสาร์ เด็กตาผู้ใหญ่ได้ฝ่ายเดียวเหวอ ประชาธิปไตยแบบพ่ออีฟ้าหรือไร สปอยด์เด็กซะเหลือเกิน 5555 (ทวิตที่ 62.219)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่ออุปลักษณ์เชิงภาพพจน์ คือ “เป็น” เพื่อเปรียบเทียบ “ผู้ใหญ่” เป็น “ไตโนเสาร์” หรือผู้ที่มีความคิดล้าหลังหรือล้าสมัย และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ที่ตีความว่า เด็กรุ่นใหม่ไม่มีสัมมาคารวะและไม่ให้ความเคารพนับถือผู้ใหญ่

(ตัวอย่าง 200) ร้วลวดหนาม-ร้วของชาติ ที่ไม่ได้อยู่ชายแดน แต่อยู่กลางเมืองกรุง คอยถลุงแตกภาษี อาชีพทหารก็เหมือนปลิง นาภูมิใจ! (ทวิตที่ 62.503)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่ออุปลักษณ์เชิงภาพพจน์ คือ “เหมือน” เพื่อเปรียบเทียบ “ทหาร” ทำตัวเหมือน “ปลิง” ที่เกาะสัตว์หรือคนเพื่อดูดกินเลือด และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ที่ตีความว่า ข้าราชการ (ทหาร) คอยเกาะกินภาษี และไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

(ตัวอย่าง 201) เก็บภาษีเอาทุกเม็ด แต่เวลาเหยี่ยวา **เหมือน**เราเป็นขอทาน (ทวิตที่ 63.578)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำที่สื่ออุปลักษณ์เชิงภาพพจน์ คือ “เหมือน” เพื่อเปรียบเทียบ “ประชาชนผู้เสียภาษี” เหมือน “ขอทาน” คือ ผู้ที่ขอเงินหรือสิ่งของเพื่อเลี้ยงชีพ หรือผู้ที่หากินโดยขอสิ่งของที่ผู้อื่นให้ และเมื่อพิจารณาข้อความแวดล้อมพบว่า ผู้ที่ตีความว่า ข้าราชการปฏิบัติต่อประชาชนผู้เสียภาษี (ผู้ขอรับการเหยี่ยวา) อย่างไม่เหมาะสม

2. อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า พบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับภาษี การเสียภาษี ข้าราชการ และรัฐบาล รายละเอียดดังนี้

2.1 อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับ “ภาษี” ตัวอย่างดังนี้

[ภาษี คือ อาหารของข้าราชการ]

(ตัวอย่าง 202) ชั้นนะ เต็มใจจ่ายภาษีเลี้ยง ถ้ามันทำให้คุณภาพชีวิตคนอื่นดี

ขึ้นได้ ไม่ใช่จ่ายแล้วไม่ได้ที่แต่ทำอะไรเลย รัฐบาล**แดกงบ**ซื้อรถถังเล่นๆ อีลัส (ทวิตที่ 62.566)

(ตัวอย่าง 203) "พวกเราจะทนกันเพื่อให้ประยุทธ์ กับพวกนั**งแดกภาษี**ไปแบบนี้นานแค่ไหน" (ทวิตที่ 63.249)

(ตัวอย่าง 204) คดีคนร้ายฆ่าคนตายตำรวจกันปชช. รุมทำร้าย เซพความเป็นคนได้ แต่การจับกุมแกมนำมือที่เพียงแค่อื่นเวทีปราศรัย สารพัดจะคุกคาม มีแอบแฝงการทำร้ายร่างกาย/จิตใจ ปฏิบัติต่อเขาแบบไร่มนุษยธรรม แบบนี้ประชาชนถึงได้ล้อมตำรวจ เพราะ **กินภาษี**แต่เสียกรับใช้เผด็จการ #ปล่อยเพื่อนเรา (ทวิตที่ 63.431)

(ตัวอย่าง 205) ประเทศกมมีหัวหน้าคสช.ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐ แต่ใช้อำนาจรัฐ **กินเงินเดือนจากภาษี** แต่ไม่ต้องรับผิดชอบใดๆในสถานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ สู้อำนาจความรับผิดชอบของเจ้าอาวาสวัดก็ยังไม่ได้ (ทวิตที่ 62.65)

(ตัวอย่าง 206) ผมอายแทนผู้แทนที่ชื่อ #โง่บุญนิติตะวัน ไม่มีความละอายมาเป็น สส **กินภาษี**ประชาชนเพราะเลียบูททหาร ผมเป็นลูกหลานคงต้องเอาปีบคลุมหัวยามที่ออกจากบ้าน #ปล่อยเพื่อนเรา #มือบ30ตุลา #ไม่รับปริญญา #หยุดหลอกประชาชน #หยุดคุกคามประชาชน #เสียเสียงขั้นต่ำ #แก้รัฐธรรมนูญ (ทวิตที่ 63.429)

(ตัวอย่าง 207) อย่างหนึ่งที่เห็นด้วยกับ #อนาคตใหม่ คือควรมีการสอบวัดระดับความสามารถทุกๆ5ปี หรือก็ปีก็แล้วแต่ ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อวัดว่า มึงยังคงมีความสามารถในการดำรงตำแหน่งนี้ต่อไปมั๊ย? ควรค่าแก่การนั**งแดกภาษี**ประชาชนมั๊ย? ไม่ใช่หนังหัวเถิกรับลม ดีพุงกลมๆไปวันๆ เปลืองงบประมาณชาติ #กตโป๊ะแตก (ทวิตที่ 62.159)

(ตัวอย่าง 208) ตำรวจอยู่ไหนค้ำา ไหนทหาร ยู่สูว **แดกภาษี**ประชาชนแล้วออกมาทำหน้าที่ด้วย #อาชีวะช่วยชาติ (ทวิตที่ 63.302)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้แสดงหรือสื่อมุมมองหรือความคิดที่เกี่ยวข้องกับภาษีว่า [ภาษี คือ อาหารของข้าราชการ] โดยการใช้ถ้อยคำที่บรรยายพฤติกรรมของข้าราชการ เช่น **กินภาษี**ประชาชน **แดกภาษี**

2.2 อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับ “การเสียภาษี”

[การเสียภาษี คือ การสูญเปล่า]

(ตัวอย่าง 209) เสียภาษีจนหน้าแห้ง แต่ประเทศไม่พัฒนาเหยื่ออะไรเลย (ทวิตที่ 62.281)

(ตัวอย่าง 210) ไทยแลนด์แดนสยาม ถ้าเก็บภาษีไปแล้วพัฒนาประเทศก็ไม่มีใครเค้าว่าหรอก แต่นี่หาไรเก็บชิบหายวาววอดแถมประเทศก็ไม่พัฒนา มีแต่ถอยหลังลงคลองเจริญจริงๆ (ทวิตที่ 63.44)

(ตัวอย่าง 211) "สถาบันครอบครัวไทยล้มเหลวก็เพราะเมืองนี้แหละ เสียภาษี ทั้งชีวิตไม่เคยได้สวัสดิการอะไร พอแก่ไปไม่รู้จะพึ่งใคร ก็เลยมีแนวคิด ""มีลูกไว้พึ่งพา"" และ เพราะกลัวลูกจะจน รู้ว่าค.จนมันน่ากลัว จึงสอนกึ่งสั่งให้ลูกเรียนวิศวะหมอบ อาชีพอื่นมันจน ผิดกับสังคมอำนาจนิยม ค.เชื่อผิดๆจากศาสนา ก็เป็นนี่" (ทวิตที่ 63.262)

(ตัวอย่าง 212) "อย่าทอดทิ้งพวกเขา นะครับ รัฐทุกวันนี้ใช้เงินภาษีที่เราเสียไป จ่ายทั้งนั้นรัฐอยากได้อะไรก็จะซื้อแต่กับพวกเราไม่ได้อะไรเลยแม้แต่ประเทศที่ดีที่เราสมควร ได้รับ #ขอคืนไม่ได้ขอทาน" (ทวิตที่ 63.563)

(ตัวอย่าง 213) "ยิ่งถนนบางสายเช่นพระราม 2 20 ปีก่อนเป็นยังไง ปัจจุบันยังเป็นอย่างนั้น ถ้าการจราจรดี ถนนดี คนก็กลับบ้านได้เร็วขึ้น เสียภาษีไปไม่ได้อะไรกลับมาเลย" (ทวิตที่ 63.303)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้แสดงหรือสื่อมุมมองหรือความเชื่อ หรือทัศนคติเกี่ยวกับการเสียหรือชำระภาษีว่า [การเสียภาษี คือ การสูญเปล่า] โดยการใช้ ถ้อยคำที่แสดงความคิดหรือความเชื่อ “ด้านลบ” ต่อการชำระหรือเสียภาษี เช่น ประเทศไม่พัฒนา ไม่ได้รับสวัสดิการ ไม่ได้อะไรตอบแทนกลับมา

2.3 อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับ “ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ”

[ข้าราชการ คือ กลุ่มคนที่ไม่มีประโยชน์]

(ตัวอย่าง 214) #สภาปรลิต สว.สวะเปลืองภาษีประชาชนไร้ประโยชน์ (ทวิตที่ 63.559)

(ตัวอย่าง 215) เงินเดือนเป็นแสน ?! เป็นรบ.ที่เหี้ยมตกต่ำสุดดิน เขาคนไม่มีคุณภาพ ไม่มีความรู้ ไม่มีศักยภาพมาแตกเงินภาษีของปชช. #เกลียด (ทวิตที่ 62.765)

(ตัวอย่าง 216) มาตามเดียร์ เป็น ส.ส. ที่ไร้ค่าที่สุด ออกมาพูดแต่ละครึ่ง เหมือนกับว่าไม่รู้อะไรเลย หน้าที่ไหนของรัฐบาล หน้าที่ไหนของฝ่ายค้าน ก็ยังไม่รู้ โชว์สวอย อย่างเดียวเท่านั้น เสียตายภาษี จริง ๆ (ทวิตที่ 62.572)

(ตัวอย่าง 217) ขอบเพิ่มทุกปี 14 ปี ไฟใต้ไม่เคยดับ ชยันซื้ออาวุธ ทั้งที่ไม่มีเหตุจะไปรบกับใคร กองทัพที่ไร้ประสิทธิภาพ ไม่คู่ควรกับภาษี ปชช.ที่จ่ายออกไป เมื่อไหร่ ปชช.อย่างเราๆ จะจริงจังกับเรื่องนี้ชะที (ทวิตที่ 62.669)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้แสดงหรือสื่อมุมมองหรือความเชื่อ เกี่ยวกับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า [ข้าราชการ คือ กลุ่มคนที่ไม่มีประโยชน์] โดยการใช้ ถ้อยคำที่แสดงความคิดความรู้สึก “เชิงลบ” ต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ไร้ประโยชน์ ไร้ประสิทธิภาพ ไร้ความสามารถ ไม่รู้อะไร

2.4 อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับ “รัฐบาล” จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบ 2 อุปลักษณะ ตัวอย่างดังนี้

[รัฐบาล คือ ปลิง]

(ตัวอย่าง 218) รัฐบาลโจรที่หาเงินไม่เป็น สูดท้ายหนี้ที่ก่อก็มากองสุมบนหัว ประชาชนนั้นแหละ ส่วนพวกมันก็ร่ำรวยจากการสร้างความเสียหายและ**ดูดกิน**ภาษีอีกทอดหนึ่ง (ทวิตที่ 63.123)

(ตัวอย่าง 219) "เปิดทวิตมาแต่ความหดหู่ มาเฟีย คนชั่ว คนขี้โกง คนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว สร้างเครือข่ายฝังรากลึก**สูบ**เงินภาษีปชช ปรากฏจากความละอาย ทำทุกอย่างเพื่ออยู่ในอำนาจ...เมื่อไหร่จะตาย..พวกหนักประเทศ! #ปาร์รอยตอ #มาเฟียปรกครอง #เผด็จการ #รัฐบาลเหี้ยมชวย" (ทวิตที่ 63.96)

(ตัวอย่าง 220) น้ำท่วมอีสาน อุปลนี้เค้าว่าน้ำท่วมหลังคาบ้าน แต่ข่าวโคตรเงียบ ชาวบ้านต้องช่วยตัวเอง แล้วจะมีรัฐบาลไว้**สูบ**ภาษีพวกกูทำไม(วะ) (ทวิตที่ 62.641)

(ตัวอย่าง 221) พวกมึงไม่มีปัญญาไปทำมาหาแตกอาชีพอื่นกันแล้วสิ เห็น**เกาะ**แตกภาษีกูมาเป็นสิบปีแล้ว ผลงานทำอะไรก็ไม่มี ประชาชนยากจนลงทุกวัน (ทวิตที่ 62.795)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวแสดงหรือสื่อมุมมองหรือทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลว่า [รัฐบาล คือ ปลิง] โดยการใช้อุปมาที่แสดงความคิดความรู้สึกต่อรัฐบาล เช่น **ดูดกิน** สูบเงินภาษี สูบภาษี เกาะแตกภาษี

[รัฐบาล คือ โจร]

(ตัวอย่าง 222) ชาวปล้นจี้มีเยอะขึ้นเรื่อยๆ ขนาดทหาร คสช.เป็นรัฐบาล คนร้ายไม่มีเกรงกลัวกฎหมายเพราะต้องการใช้เงินและเขาทำเลียนแบบ รบ.คสช.ที่ชอบ**ปล้น**ภาษี ปชช.???? (ทวิตที่ 63.388)

(ตัวอย่าง 223) นำสงสารจัง กว่าจะได้ข่าวเปลือก หยาดเหงื่อ แรงงาน หมดไปเท่าไหร่ คนที่มัน**ปล้น**ภาษี ขูดรีด ภาษีไปใช้เอง ดูหรือป่าว แต่ไม่นาน เวิร์กกรรม ก้อตามไผหามัน (ทวิตที่ 62.762)

(ตัวอย่าง 224) ในขณะที่รัฐบาลกำลังจะถังแตก สั่งสรรพากร**รีด**ภาษีเพิ่ม หันมาดุกองทัพ ยังตะบี้ตะบัน ผลาญงบไม่เลิก สไตรเกอร์ มือ 2 เพิ่งจะสั่งซื้อไป 37 คัน จะซื้อเพิ่มอีก 50 คัน รวมทั้งหมด 87 คัน ๆ ละ 80 ล้าน = 6,960 ล้านบาท (ทวิตที่ 62.523)

(ตัวอย่าง 225) ให้สิทธิต่างชาติถือครองที่ดินของไทย เว้นภาษี แต่ทำกับคนไทยเจ้าของประเทศ เหมือนเช่าอยู่ คิดเงินค่าเช่าทุกบาททุกสตางค์ **ขูดรีด**ภาษีทุกช่องทาง (ทวิตที่ 62.246)

(ตัวอย่าง 226) บุคลากรภาครัฐมันไม่มีประสิทธิภาพมากนัก การจัดการไม่ตรงจุด กระทรวงเห็บเป็นใหญ่ ญัตต์แตก ระบบไซตัสทางสังคมยังเป็นแบบแผนหลักของการศึกษา งบจำกัดนอกเมืองใหญ่ ระบบราชการก็แตกภาษีไปดี ไม่มีปัญญาหารายได้เอง **ชุดรีดภาษี**ทุกอย่าง และอื่นๆอีกมากมาย ประเทศไทยช่างสนุกจริงๆ (ทวิตที่ 62.517)

(ตัวอย่าง 227) มานั่งนึก ในนี้หลายคน romanticised ว่าตัวเองไม่มีเงิน ตัวเองจนมาก โดดกตขี่จากพวก middle class แต่พฤติกรรมมดอยู่แล้ว มีเงินกาแพกั๋วละร่อย เลือกใช้ของแบรนด์เนมที่ราคาสูง เปลี่ยนมือถือเป็นว่าเล่น แต่ไม่ได้นะ ชั้นจน โดนระบอบกลั่นแกล้ง โดน **รัฐชุดรีดภาษี** ก็คิดว่ามันแปลก ๆ ดี (ทวิตที่ 62.615)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวแสดงหรือสื่อมุมมองหรือทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลว่า [รัฐบาล คือ โจร] โดยการใช้ถ้อยคำที่แสดงความคิดเห็นความรู้สึก “เชิงลบ” ต่อพฤติกรรมของรัฐบาล เช่น ปล้นภาษี รีด ชุดรีดภาษี

กลวิธีการใช้ทัศนภาวะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่างเช่น อาจ อาจจะ ต้อง บางที ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 228) การที่รัฐออกมาบอกว่า..**อาจจะ**..เยียวยากกลุ่มผู้เสียหายจากแชร์แม่มณี อันนี้ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การช่วยเหลือโดยการนำเงินภาษีไปช่วยคนที่เห็นแก่ได้..คนที่เสียหายเพราะความโลภ มันถูกต้องแล้วหรือ ที่ประชาชนที่เสียภาษีถูกต้อง ทำมาหากินสุจริตจะต้องมารวมรับผิดชอบ ถ้าจริง..ชวย (ทวิตที่ 62.803)

(ตัวอย่าง 229) เตี่ยวนะ ทุกฝ่ายเค้าก็ช่วยเหลือ ปชช. ช่วยกันบริจาคเยอะแยะ แต่ที่ทหาร**ต้อง**ช่วยเพราะ งบประมาณที่ เอาไปซื้อรถทหาร เรือ ฯลฯ ก็คือเงิน ปชช. แม่งเอาภาษี ปชช. ไปใช้แล้วยังมาทวงบุญคุณอีก เหมือนยามจับใจได้แล้วทวงบุญคุณนายจ้างเลยวะ (ทวิตที่ 62.10)

(ตัวอย่าง 230) พรรคภูมิใจไทยนี้ตัดทิ้งเป็นขอยส์แรก นโยบายโกะกั๊งมาก เป็นหนี้ กยศ. ก็**ต้อง**ใช้สิวะ มายกให้ฟรีๆ ได้ไง มีการบอกเอาภาษีจากการทำงานมาชดเชยด้วย แล้วคนที่ไม่ได้กั๊งยศ.ได้อะไรจากตรงนี้จะ บ้าบอ #หาเรื่องคุณ #เลือกตั้ง62 (ทวิตที่ 62.28)

(ตัวอย่าง 231) เรา**อาจ**ไม่ได้ทำประโยชน์ให้ชาติได้มากมาย แต่เงินเดือนที่มึงได้นะ มาจากภาษีที่กูจ่ายค้ำบ (ทวิตที่ 62.754)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำ “อาจ” เพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยกับรัฐบาลที่อาจช่วยเหลือกลุ่มแชร์แม่มณี และสื่อว่า อาจไม่ได้ทำอะไรให้ประเทศ แต่ชำระภาษี และ “ต้อง” เพื่อบอกข้าราชการ (ทหาร) ว่า ต้องช่วยเหลือประชาชน และกับผู้ที่ เป็นหนี้ กยศ. ว่า ต้องใช้หนี้ด้วย

กลวิธีการปฏิเสธ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่างเช่น ไม เปลา ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 232) ถ้าให้กรมสรรพากรจัดการให้ร้านข้าวแกงร้านขายอาหารข้างถนน ร้านค้าทุกประเภทที่ไม่เคยเข้าระบบภาษีออกใบเสร็จรับเงินที่ร้านเสียภาษีโดยที่ลูกค้าเอาเลขที่ใบเสร็จไปลุ้นหยวกที่กองสลากออกแทนการขายหยวกได้น่าจะดี ขยายฐานการเก็บภาษีได้กว้างขึ้น : ผลิตโดยทักษิณพาน้องสาวหนี (ทวีตที่ 62.76)

(ตัวอย่าง 233) ไม่ได้ตั้งตู่นะ รัฐบาลเขามีข้อมูลของเราทั้งหมดอยู่แล้ว แต่นั่นไม่ใช่ประเด็น ประเด็นคือ การกลัวเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง แสดงว่าไม่เคยจ่ายหรือ! กำลังทำผิดกันอยู่นะ!! กูจ่ายภาษีปีหนึ่ง5หลัก บัตร30ก็ไม่เคยใช้ ขนส่งมวลชนก็ไม่ค่อยได้ใช้ เรียงก็เอกชน ดำรัฐบาลโกงพวกมึงก็โกง #ชิมช้อปใช้ (ทวีตที่ 62.568)

(ตัวอย่าง 234) เราเป็นคนหนึ่งที่ลงทะเบียนรับเงินเที่ยว เราถือว่าเงินนี้เป็น "เงินคืนภาษี" เราคนจนจ่ายภาษีทุกวัน ทุกครั้งที่จ่ายไม่เคยได้เงินคืนภาษี คนรวยเขาได้เงินคืนภาษีเวลาเขาจ่ายภาษีทุกปี คนจนไม่เคยได้คืน อย่างเราไม่เคยใช้สวัสดิการอะไรจากรัฐ ไฟฟ้า น้ำประปา จ่ายเอง 30 บาทก็ไม่ได้ใช้ (ทวีตที่ 62.586)

(ตัวอย่าง 235) แอบผัดหวังอยู่นะ คิดว่า 5 ปีที่ผ่านมา คนไทยจะได้เรียนรู้ได้เต็มที่แล้วกับคำว่า “ทุกข์” แต่เปลาเลย คนกลางส่วนเลือกเรียนรู้กับคำว่า “เงินฟรีจากภาษีตัวเอง” มากกว่า #ThailandElection2019 (ทวีตที่ 62.172)

(ตัวอย่าง 236) อยู่ดีๆมาไล่คนอื่นออกนอกประเทศ อีควาย จ่ายค่าคอนโด ค่าบ้าน ค่ารถให้คนอื่นหรือ ก็เปลา คนอื่นจ่ายภาษีมาเลี้ยงพวกมึง ละยังมาทวงบุญคุณยิกๆ ไล่เค้ามั่งไม่อายฟ้าดิน (ทวีตที่ 62.661)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวใช้คำว่า “ไม่” และ “เปลา” เพื่อแสดงการปฏิเสธมูลบทหรือข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่ได้นำเสนอมาก่อนหน้า เช่น ไม่เคยเข้าระบบภาษี ไม่เคยได้ใช้สวัสดิการของรัฐ

กลวิธีการใช้ถ้อยคำนัยผกผัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่างเช่น เก่ง ฉลาด ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 237) ชายเก่งจังเลยนโยบายแจกเงินเนี่ย ชายจนกะหรือยังอาย หมดกันภาษีกู... #ยุบให้ตายก็ไม่เลือกลุง (ทวีตที่ 62.206)

(ตัวอย่าง 238) อานดี้ๆ เนอะ ก็เขียนอยู่โต้งๆ ว่าถ้าเก็บไปใช้ทางนี้โดยตรงจะไม่ว่าเรายอมจ่าย (รู้ว่าเป็นปัญหา+เมืองนอกเก็บ) ที่กังขาคือเก็บแล้วมันใจได้ใจง่าที่ไทยมันจะกลับมาเข้าทางนี้ ไม่ใช่แค่เป็นวิธีรีดภาษีไปลงทุนทางอื่นอีก ทุกวันนี้รบ.ใช้เงินประเทศแต่ละอย่าง

ฉลาดมากเนอะ (ทวีตที่ 62.463)

(ตัวอย่าง 239) Storage ตั้งอยู่ในไทยเลย บนพื้นที่มหัศจรรย์ ไม่เสียภาษีจำ ส่งเร็ว ถูกกว่า ซัพพลายเชนข้ามพรมแดน รัฐบาลไทยนี่ฉลาดจริงๆ (ทวีตที่ 63.387)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้ “คำวิเศษณ์” เช่น “เก่ง” ที่หมายถึง สามารถในทางใดทางหนึ่ง และคำว่า “ฉลาด” ที่หมายถึง เฉียบแหลม ไหวพริบดี ปัญญาดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ในงานวิจัยนี้ ผู้ทวิตใช้คำว่า “เก่ง” ในเรื่องที่ไม่ควรคือ การแจกเงิน ผ่านนโยบายประชานิยมของรัฐบาล และใช้คำว่า “ฉลาด” เพื่อบรรยายพฤติกรรมของ ข้าราชการหรือรัฐบาลในความหมายที่ตรงข้ามคือ “ไม่ฉลาด” หรือ “โง่”

กลวิธีการใช้สหพท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่างเช่น พุดไว้ บอกว่า ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 240) กรณีศ ส.ส.พลังประชาชน **บอกว่า**เจอโพสต์ชาวบ้านที่ใช้เงินจาก โครงการ #ชิมช้อปใช้ ไปกินอาหารทะเล แคบชั้นว่า “ขอบคุณอาหารทะเลมื้อนี้ ที่ลุงตู้ช่วยจ่าย” ฟังแล้วจะอ้วกครับ เงินภาษีประชาชนทั้งนั้น ไม่ใช่เงินประยุทธ์ เข้าใจเสียใหม่ นะครับ #ประชุมสภา (ทวีตที่ 62.701)

(ตัวอย่าง 241) แฟนเรา **บอกว่า**เสียภาษีปีนึง ซื้อมอเตอร์ไซด์สองคัน แล้วก็บ่นเสียตาย อือ ต้องเสียตายแหละ เพราะเธอเป็นคนลงชื่อเลือกอีรัฐบาลเสงชวยนี้เข้ามาบริหารภาษีที่เธอจ่าย โง่ (ทวีตที่ 63.389)

(ตัวอย่าง 242) เป็นโง่ละ??? มีคนเคย **พุดไว้** ให้ประยุทธ์ลองบริหารดูก่อน 5 - 6 ปี ผ่านไป รากหญ้าพบแต่หายนะ ถูกขูดถูกรีดภาษีมากขนาดไหน ก็ก้มหน้าอมทนให้เขาลับเขา โขลก ถ้าคนส่วนใหญ่ยังตั้งอยู่บนความกลัว (ทวีตที่ 62.678)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวได้ใช้คำกริยา เช่น “บอกว่า” และ “พุดไว้” เป็นต้น เพื่อแสดงถึงการใช้ตัวบทของผู้อื่นในข้อคิดเห็นของตน โดยในบริบทนี้ เป็นคำพูดของ บุคคลที่ตนเห็นแย้ง เพื่อโต้แย้งหรือคัดค้านคำพูดหรือแนวคิดที่นำมากล่าวอ้าง

กลวิธีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบตัวอย่างเช่น ใคร ทำไม เมื่อไหร่ ตัวอย่างดังนี้

(ตัวอย่าง 243) โฉนนโยบายแจกเงิน มีเงินรายเดือนให้โดยไม่ต้องทำงาน นี่มันดีจัง สบายเลย **ทำไม**เค้าไม่มีเงินช่วยเหลือพนักงานประจำบ้างอะ คุปองส่วนลด BTS, MRT, รถ สาธารณะรายเดือนไรเงี้ย ภาษีก็จ่ายครบนะ อยากรู้บ้างนิ (ทวีตที่ 62.109)

(ตัวอย่าง 244) ทหารที่ออกมาทวงบุญคุณนี้มึงโง่ หรือแก๊งโง่ ทุกวันนี้พวกมึงอยู่ได้ เพราะเงินภาษีของประชาชนไม่ใช่ **หรือ**? หรือมึงคิดว่า **ใคร**ให้พวกมึงมีกินมีใช้ มีเกียรติแบบทุก

วันนี้? (ทวิตที่ 62.2)

(ตัวอย่าง 245) **เมื่อไหร่**จะเลิกใช้คำว่า "ของขวัญ" กับนโยบายที่ทำให้ประชาชนชะงะที่ไม่ต้องมาให้ของขวัญ เพราะมึงต้องทำให้ประชาชน ประชาชนเสียภาษีให้พวกมึงมาบริหารภาษีที่กูเสียไป (ทวิตที่ 62.774)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ข้อความดังกล่าวใช้ถ้อยคำ เช่น คำว่า **“ทำไม”** ที่หมายถึง เพราะเหตุไร, เพราะอะไร, เพื่ออะไร และคำว่า **“ใคร”** ที่หมายถึง คนไหน, ผู้ใด, ใช้เป็นคำถาม และคำว่า **“เมื่อไหร่”** เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องเวลา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ในงานวิจัยนี้ผู้ทวิตใช้คำว่า **“ทำไม”** และ **“เมื่อไหร่”** ในการตั้งคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบกับรัฐบาลในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ และใช้คำว่า **“ใคร”** ในการตั้งคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษีของคนไทย “ส่วนหนึ่ง” บนทวิตเตอร์ พบกลวิธีทางภาษา ได้แก่ กลวิธีการเลือกใช้คำ การเป็นภาพตัวแทนบุคคล การใช้มุขลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้ทัศนภาวะ การปฏิเสธ การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน การใช้สทบท และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี

การเสียภาษีในประเทศไทยเป็นหน้าที่หนึ่งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จากงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนส่วนหนึ่งในสังคมมองว่าการเสียภาษีในสังคมไทยไม่เป็นธรรมเท่าที่ควร (มณฑิรา ลือสรระน้อย, 2556) เช่นเดียวกับผลงานวิจัยนี้ที่สะท้อนให้เห็นอีกมุมมองหนึ่งในสังคมผ่านการแสดงความคิดเห็นในสังคมออนไลน์ว่า การเสียภาษีในมุมมองของคนส่วนหนึ่งในสังคมคือรู้สึกว่าจะไม่อยากเสียภาษี เพราะชุดความคิดของคนในสังคมคือ การเชื่อมโยงการเสียภาษีกับการทำงานของรัฐ จากการตีความอุดมการณ์ในงานวิจัยนี้พบ 2 อุดมการณ์ ได้แก่ 1) อุดมการณ์ภาษีกับประชาชน และ 2) อุดมการณ์ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการตีความอุดมการณ์ที่ปรากฏเป็น 2 หัวข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ภาษีกับประชาชน

อุดมการณ์ภาษีกับประชาชน เป็นความคิด ความเชื่อ หรือมุมมองของคนในสังคมส่วนหนึ่งที่เสียภาษีประจำปีตามประมวลรัษฎากร ปัจจุบันผู้คนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีกันอย่างแพร่หลายในสื่อออนไลน์ โดยใช้ถ้อยคำเช่น **“ภาษีกู”** เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของภาษีและแสดงความไม่พอใจกับรัฐบาล ผู้นำเงินภาษีไปใช้ในการบริหารประเทศ ตลอดจนจนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ได้รับเงินเดือนจากภาษี จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ผู้เสียภาษีไม่ไว้วางใจใน

การทำงานของข้าราชการและรัฐบาล (ปะการัง ชื่นจิตร์, 2557) และรัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารเงินงบประมาณ (พิจิตรา อินคาคกร, 2551)

จากการวิเคราะห์แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่สะท้อนให้เห็นมุมมองดังกล่าวผ่านรูปภาพในระบบต่าง ๆ ดังนี้ **ระบบใจความหลัก** ข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ให้ความสำคัญกับช่วงเวลาในการเสียภาษี ผ่านการใช้ภาพแวดล้อมใน**ใจความหลักแสดงเรื่อง** คือ “เวลานี้ของทุกปี” การใช้ใจความหลักได้แสดงหรือสื่อถึงมุมมองหรือความคิดที่มีอยู่ร่วมกันว่า ประชาชนผู้มีรายได้เข้าใจตรงกันว่าช่วงเวลาใดที่ต้องเสียภาษี นอกจากนี้ ใจความหลักที่เห็นได้ชัดเจนคือใจความหลักแสดงเรื่องชนิดกระบวนการที่แสดงการกระทำ พบคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีที่ถูกผลิตซ้ำคือคำว่า “รีด” คำว่า รีด เมื่ออยู่ในบริบทของการเสียภาษีจะพบว่า ผู้กระทำกริยา รีด ถูกละไว้ อย่างไรก็ตาม ในบริบทของข้อความหรือข้อความที่ปรากฏในใจความรองส่วนใหญ่ ผู้ทำกริยารีดกลับไม่ใช่สรรพากร แต่เป็นรัฐบาล แสดงหรือสื่อว่า การเสียภาษีของประชาชนเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ ความน่าสนใจของผลการวิเคราะห์ใจความหลักประเภทชนิดกระบวนการแสดงการกระทำ “รีด” ชนิดกระบวนการแสดงการพูด “ย้ำ” คือ การแสดงใจความหลักสะท้อนความคิดหรือมุมมองของผู้คนส่วนหนึ่งที่อยู่ในสังคมที่ผูกโยงเรื่องของการเสียภาษีกับการทำงานขององค์กรรัฐ หรือมีความคิดส่วนหนึ่งว่า การเสียภาษีไม่ยุติธรรมกับประชาชน เช่นความคิดที่สะท้อนว่า เราเสียภาษีจาก ภาษีมูลค่าเพิ่มในขณะที่ซื้อสินค้าแล้ว หรือมีมุมมองว่ารายได้ของตนต้องแบ่งมาเสียภาษี เมื่อพิจารณาจากใจความรองแล้วพบว่า ใจความรองกล่าวถึงในประเด็นของการทำงานของรัฐบาล ส่วนผลการวิเคราะห์**ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์** ปรากฏว่า พบการใช้คำขยายมาลาในตำแหน่งของใจความหลักคือ “จริง ๆ นะ” การใช้คำอ้างถึงประเภทคำสรรพนามบุรุษที่ 1 คือ “เรา” และการใช้คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม (คำถามเชิงวาทศิลป์) คือ “ทำไม” เพื่อสะท้อนให้เห็นความไร้ประโยชน์ของการชำระภาษีและไม่เต็มใจของคนส่วนหนึ่งในการชำระภาษี นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์**ใจความหลักแสดงตัวบทปรากฏ** พบคำเชื่อมความการคาดคะเนในตำแหน่งของใจความหลักคือ “ถ้า” และคำเชื่อมความขัดแย้ง “แต่” เพื่อตอกย้ำความไร้ประโยชน์ของภาษี และทุกคนเสีย VAT โดยเป็นประเภทของภาษีที่เก็บได้มากที่สุด

จากการวิเคราะห์ใจความหลักส่วนหนึ่ง พบว่าข้อความที่ปรากฏในตำแหน่งในใจความรองสะท้อนถึงมุมมองด้านลบในการเสียภาษีของประชาชน ประเด็นดังกล่าวถูกตอกย้ำด้วยผลการวิเคราะห์**ระบบทัศนคติ**ที่สะท้อนทัศนคติเชิงลบ เช่น การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกทางลบ หรือความทุกข์เกี่ยวกับการเสียภาษีด้วยการใช้ถ้อยคำ เช่น เสียขายภาษี

ทำงานเหนื่อย นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ชนิดของกระบวนการ นอกจากผลการวิเคราะห์ใจความหลักแสดงเรื่องที่ปรากฏชนิดของกระบวนการประเภทการกระทำมากที่สุด ได้แก่ คำว่า รีด แล้ว ผลการวิเคราะห์ชนิดของกระบวนการภายในข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์พบว่า ชนิดของกระบวนการแสดงการกระทำมากที่สุด เช่นกัน จากคำกริยาที่ปรากฏในชนิดของกระบวนการแสดงการกระทำสังเกตว่า จะปรากฏคำว่า “ไม่” ร่วมกับคำกริยา เมื่อพิจารณาร่วมกับคำที่ปรากฏจะเกี่ยวข้องกับการเสียภาษีทั้งสิ้น นอกจากการสะท้อนมุมมองการไม่ต้องการเสียภาษีของประชาชนส่วนหนึ่งในสังคมแล้ว ข้อความในทวิตเตอร์ได้กล่าวถึงเบื้องหลังของการไม่ต้องการเสียภาษีด้วย จะเห็นได้จากคำว่า ไม่พัฒนา ไม่คืนกลับมาพัฒนา ไม่ได้นำมาช่วยพัฒนา จะเห็นได้ว่า ชนิดของกระบวนการประเภทการกระทำนั้นสะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนส่วนหนึ่งมองว่า การเสียภาษีเพื่อให้ประเทศชาติพัฒนาขึ้น แต่ด้วยบริบททางสังคมในช่วงเวลานั้น ประชาชนส่วนหนึ่งผูกโยงการเสียภาษีกับประสิทธิภาพในการทำงานของรัฐบาลที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ประชาชนส่วนหนึ่งจึงมองว่า การเสียภาษีเป็นเรื่องเปล่าประโยชน์ และไม่ต้องการชำระภาษีอีกต่อไป ดังปรากฏในชนิดของกระบวนการประเภทความคิดความรู้สึกพบคำว่า ไม่อยากเสีย ไม่อยากจ่าย และผลการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการประเภทการมีอยู่หรือเกิดขึ้นคือ “ไม่มี” ความสัมพันธ์คือ “คือ, เป็น” การพูดคือ “ไม่พูด” สื่อพฤติกรรมคือ “ยอมจ่าย” เพื่อแสดงหรือสื่อว่า มีคนไทยส่วนหนึ่งอาจไม่ได้เสียภาษี และต่อย้ำความไร้ประโยชน์ในการเสียภาษี นอกจากนี้ ได้สะท้อนให้เห็นอีกว่า อาจมีคนยอมจ่ายภาษี ถ้าชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น

สำหรับกลวิธีทางภาษาที่แสดงหรือสื่อมุมมองของคนไทยส่วนหนึ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษี อาทิ กลวิธีภาพตัวแทนของบุคคลประเภทการแบ่งกลุ่มพวกเขา กับพวกเรา จากผลการวิเคราะห์พบคำว่า “พวกกู” เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า ตนได้มุ่งมั่นตั้งใจเสียภาษี ส่วนกลวิธีทางภาษาที่สะท้อนผ่านการใช้มูลบทพบถ้อยคำที่สื่อมูลบทคือ “อย่าลืม” เพื่อแสดงหรือสื่อว่า มีคนบางคนลืมชำระภาษี ส่วนเจตนาที่แท้จริงมีอาจทราบได้ว่า เป็นการประชดประชันหรือเตือนด้วยความหวังดี นอกจากนี้ พบกลวิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์คือ [การเสียภาษี คือ การสูญเปล่า] โดยพบถ้อยคำอุปลักษณ์ คือ ไม่พัฒนา ถอยหลังลงคลอง ไม่ได้อะไรกลับมา โดยนำมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการเสียภาษี สำหรับกลวิธีการใช้ทัศนภาวะพบคำว่า “อาจ” เพื่อแสดงหรือสื่อว่า ได้ชำระภาษี นอกจากนี้ กลวิธีการปฏิเสธพบคำว่า “ไม่” เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า ตนได้จ่ายภาษี แต่ไม่เคยได้ใช้สวัสดิการอะไรจากรัฐ สำหรับกลวิธีการใช้สหพท พบคำว่า “บอกว่า” สะท้อนให้เห็นการกล่าวอ้างคำพูดของแฟนที่บ่นว่า เสียภาษีเยอะ และเสียตายภาษี นอกจากนี้ กลวิธีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์พบคำว่า “ทำไม” แสดงหรือสื่อ

ว่า ได้ตั้งใจทำงานและเสียภาษีถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่แสดงหรือสื่อความคิดหรือความเชื่อของคนไทยส่วนหนึ่งในสังคมไปในทิศทางที่ไม่เต็มใจกับการเสียภาษี เพราะประชาชนส่วนหนึ่งมองว่า การทำงานเพื่อสร้างรายได้และต้องแบ่งปันส่วนหนึ่งของรายได้มาเสียภาษีนั่นไม่สมเหตุสมผล นอกจากนี้ การเสียภาษียังถูกเชื่อมโยงกับการทำงานของรัฐ เมื่อภาพการทำงานของรัฐที่ประชาชนเห็นไม่เป็นที่น่าพอใจ ประชาชนส่วนหนึ่งจึงมองว่า การเสียภาษีก็ยังไม่สามารถทำให้ประเทศชาติพัฒนาได้ จึงสะท้อนความรู้สึกไม่ต้องการเสียภาษีผ่านการแสดงข้อคิดเห็น อีกหนึ่งอุดมการณ์ที่สะท้อนให้เห็นจากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีคือ อุดมการณ์ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จากข้อคิดเห็นพบว่า ข้อความส่วนใหญ่กล่าวถึงนอกจากการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการชำระหรือเสียภาษีของตนเองแล้ว ประเด็นที่น่าใจอีกประเด็นคือ ข้อคิดเห็นโดยส่วนใหญ่ได้เชื่อมโยงการเสียภาษีกับการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเงินภาษีนอกจากจะใช้ไปในการบริหารทั่วไปของรัฐแล้ว ยังได้ถูกนำไปใช้ในการสังคมสงเคราะห์ การศึกษา การศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ การสาธารณสุข การเคหะและชุมชน การสิ่งแวดล้อม การเศรษฐกิจ การรักษาความสงบภายใน และการป้องกันประเทศ นอกจากนี้ ภาพการทำงานของรัฐบาลถูกถ่ายทอดจากสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ปัจจุบัน สื่อสารมวลชนหรือการนำเสนอข่าวไม่ได้ถูกนำเสนอเพียงการรายงานข่าวเท่านั้น ยังมีช่องทางสื่อออนไลน์ที่นำเสนอข่าว หรือเหตุการณ์ที่หลากหลายมุมมอง ทั้งนี้เมื่อประชาชนส่วนหนึ่งมองว่ารัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่และใช้งบประมาณไม่เหมาะสม การเสียภาษีจึงถูกเชื่อมโยงกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยสังเกตจาก ข้อความที่ปรากฏในทวีตเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับภาษี ไม่ได้ปรากฏเพียงช่วงเวลาของการเสียภาษีในทุก ๆ ปี แต่การแสดงข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาษีกลับถูกกล่าวถึงตลอดทั้งปี เนื่องจากการเชื่อมโยงความคิดของประชาชนส่วนหนึ่งว่า รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการใช้ภาษีอากรของประชาชนอย่างไม่สมเหตุสมผล นอกจากนี้ จากงานวิจัยของพิจิตรา อินคาคร (2551) พบว่า รัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารเงินงบประมาณ และจากงานวิจัยของปะการัง ชื่นจิต (2557) พบว่า ผู้เสียภาษีไม่ไว้วางใจในการทำงานของรัฐบาล ภาพสะท้อนมุมมองความคิดดังกล่าว สะท้อนผ่านรูปภาพที่พบในข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีกด้วยการวิเคราะห์ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ทั้งระบบดังนี้

ผลการวิเคราะห์**ใจความหลัก** พบ**ใจความหลักแสดงเรื่อง**ที่กล่าวถึงบุคคลในตำแหน่งของผู้มีส่วนร่วม คำที่ปรากฏ คือ ผู้บริหารประเทศ ทหาร เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ พบการใช้ชนิดของกระบวนการเป็นกริยาแสดงความคิดเห็นความรู้สึกในตำแหน่งของ**ใจความหลักแสดงเรื่อง** คือ เกลียต เห็นด้วย เพื่อสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อนโยบายของรัฐบาลหรือแสดงความคิดเห็นด้วยการแบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับ**ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์**พบการใช้คำขยายมาลาในตำแหน่งของ**ใจความหลัก** คือ เอาจริง ๆ ส่วน**ใจความหลักแสดงตัวบท**พบการใช้คำเชื่อมความขัดแย้งในตำแหน่งของ**ใจความหลัก**ที่แสดงหรือสื่อว่า “แทนที่จะ” คำนี้รัฐบาลแต่ประชาชนต่างกันเอง นอกจากนี้คำที่ปรากฏใน**ใจความหลัก**จะสะท้อนถึงมุมมองการเสียภาษีที่ถูกเชื่อมโยงกับรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว เมื่อนำมาตีความกับ**ใจความรอง**ที่ปรากฏร่วมกับ**ใจความหลัก**จะพบว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและรัฐบาลทั้งสิ้น เช่น นโยบายแจกเงิน การแบนตำรวจ ภาษาที่ปรากฏในข้อความสื่อว่า การใช้จ่ายภาษีของประชาชนโดยรัฐบาลในลักษณะที่ไม่สมเหตุสมผลและการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมของบุคลากรรัฐที่ได้รับเงินเดือนจากภาษีที่ประชาชนเสียไว้

จากการศึกษา**ระบบทัศนคติ** พบถ้อยคำที่แสดงการประเมินความสามารถเชิงลบหรือวิจารณ์ของผู้นำประเทศ คือ ไม่นฉลาด จัดการอารมณ์ไม่เป็น นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ระบบทัศนคติ พบการใช้ถ้อยคำที่แสดงท่าทีเชิงลบต่อรัฐบาล เช่น เฮงชวย ทำอะไรไม่เป็น ห่วย ผลาญเล่น ภาษาที่ปรากฏในข้อความแสดงหรือสื่อว่า การใช้จ่ายภาษีของประชาชนโดยรัฐบาลในลักษณะที่ไม่เหมาะสม และเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีความสามารถในการใช้จ่ายภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์**ชนิดกระบวนการ** สะท้อนให้เห็นผ่านทางการใช้ชนิดกระบวนการประเภทการกระทำ คือ ผลาญ ล้างผลาญ เปลือง เพื่อสื่อว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐและรัฐบาลใช้เงินภาษีอากรในการปฏิบัติงานอย่างไม่สมเหตุสมผล นอกจากนี้ สะท้อนให้เห็นผ่านทางการใช้ชนิดกระบวนการประเภทความคิดเห็นความรู้สึก คือ เกลียต ไม่คิด เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า ไม่ชอบนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ ข้าราชการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสม สำหรับผลการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการประเภทการมีอยู่หรือเกิดขึ้นพบคำว่า “มี” ประเภทความสัมพันธ์พบคำว่า “เป็น” ประเภทการพูดพบคำว่า “ถาม บอก พูด” และประเภทสื่อพฤติกรรมพบคำว่า “นั่ง แดก โกง” เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า ผู้นำได้รับสวัสดิการจากเงินภาษีมากเกินไป นอกจากนี้ ข้าราชการปฏิบัติงานอย่างไม่เหมาะสม ภาษาที่ปรากฏในข้อความแสดงหรือสื่อว่า รัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายภาษีอากรของประชาชน และการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมของ

ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากภาษีอากรที่ประชาชนเสียไว้

ผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา สะท้อนให้เห็นกลวิธีหรือวิธีการทางภาษา คือ การใช้ภาพตัวแทนบุคคลพบคำว่า “พวกมึง” แทนข้าราชการ (ทหาร) เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าข้าราชการอยู่ได้เพราะภาษีอากร สำหรับผลการวิเคราะห์กลวิธีการใช้มูลบทพบคำว่า “เล็ก” เพื่อแสดงมูลบทว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ทหาร) ยุ่งกับการเมือง และต้องการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเล็กยุ่งกับการเมือง นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์กลวิธีหรือวิธีการใช้อุปลักษณ์พบ 2 ประเภท คือ 1) เซึ่งภาพพจน์ เช่น “ส.ว. ทำตัว “เป็น” คนรับใช้นายกเผด็จการ” สื่อว่า ส.ว. ไม่มีอิสระในการทำงาน และ 2) เซึ่งมโนทัศน์ เช่น [รัฐบาล คือ ปลิง] โดยใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ คือ ดูด โดยนำมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของรัฐบาลที่เหมือนปลิงดูดเลือด และ [ข้าราชการ คือ กลุ่มคนที่ไม่มีความรับผิดชอบ] โดยพบถ้อยคำอุปลักษณ์ คือ ไม่มีคุณภาพ ไม่มีความรู้ ไม่มีศักยภาพ โดยนำมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนผลการวิเคราะห์การใช้ทัศนภาวะพบคำว่า “ต้อง” เพื่อแสดงหรือสื่อว่า ข้าราชการ (ทหาร) ต้องช่วยเหลือประชาชน สำหรับผลการวิเคราะห์กลวิธีการปฏิเสธพบคำว่า “ไม่” เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า รัฐบาลต้องตามใจประชาชนผู้เสียภาษี นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำนัยพจน์พบคำว่า “ฉลาด” เพื่อสะท้อนให้เห็นความหมายที่ตรงข้ามว่า รัฐบาลไม่ฉลาดหรือโง่ สำหรับผลการวิเคราะห์การใช้สหบทพบคำว่า “บอกว่า” เพื่อสะท้อนให้เห็นการกล่าวอ้างคำพูดของคุณช่อที่ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำประโยชน์ให้กับประชาชน ส่วนผลการวิเคราะห์การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์พบคำว่า “ทำไม” เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการตั้งคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบในประเด็นที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ภาษาที่ปรากฏในข้อความแสดงหรือสื่อว่า รัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพในการใช้เงินภาษีอากรของประชาชน และข้าราชการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม สรุปตามตารางดังนี้

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี

	อุดมการณ์ภาษากับประชาชน	อุดมการณ์ภาษากับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ระบบใจความหลัก		
แสดงเรื่อง	เวลานี้ของทุกปี, รีด, ย่ำ	ผู้บริหารประเทศ, ทหาร
แสดงปฏิสัมพันธ์	เรา, จริง ๆ นะ, ทำไม	เอาจริง ๆ
แสดงตัวบท	ถ้า, แต่	แทนที่จะ

ตาราง 13 (ต่อ)

	อุดมการณ์ภาษีกับประชาชน	อุดมการณ์ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ระบบทัศนคติ		
การประเมิน		ไม่ฉลาด
อารมณ์	เสียดายภาษา, ทำงานเหน็ดเหนื่อย	
ความนิยม		เฮงซวย, ห่วย
ระบบชนิดกระบวนการ		
การกระทำ	ไม่พัฒนา	ผลาญ, เปลือง
ความคิดความรู้สึก	ไม่อยากเสีย, ไม่อยากจ่าย	เกลียด, ไม่คิด
การมีอยู่หรือเกิดขึ้น	ไม่มี	มี
ความสัมพันธ์	คือ, เป็น	เป็น
การพูด	พูด	ถาม, บอก, พูด
สื่อพฤติกรรม	ยอมจ่าย	ดู, กิน, ทำตัว
กลวิธีทางภาษา		
ภาพตัวแทนของบุคคล	พวงกุญแจ	พวงมิ่ง
การใช้มูลบท	อย่าลืม	เลิก
การใช้อุปลักษณ์	[การเสียภาษาคือการสูญเปล่า]	[รัฐบาลคือปลิง]
การใช้ทัศนภาวะ	บางที่อาจต้อง	ต้อง
การปฏิเสธ	ไม่	ไม่
การใช้ถ้อยคำนัยพกผัน		ฉลาด
สหพท	บอกกว่า	บอกกว่า
คำถามเชิงวาทศิลป์	ทำไม	ทำไม

ตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษา หรือการเสียภาษาของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ ด้วยการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีหรือวิธีการทางภาษาสามารถสะท้อนอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาษาได้ 2 อุดมการณ์ ได้แก่ 1) อุดมการณ์ภาษีกับประชาชน และ 2) อุดมการณ์ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ดังกล่าวเป็นของประชาชนส่วนหนึ่งที่ปรากฏบนทวิตเตอร์เท่านั้น

บทที่ 5

บทสรุป

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์สัมพันธสารของข้อความความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีบนทวิตเตอร์: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่” (A Discourse Analysis of Messages about Tax on Twitter: Systemic Functional Linguistics Approach) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ ระหว่างปี 2562–2563 จำนวน 1,447 ทวิต ตามแนวทางภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ ได้แก่ การวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีทางภาษา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัยทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่ 1) ระบบใจความหลัก 2) ระบบทัศนคติ 3) ระบบชนิดกระบวนการ 4) กลวิธีทางภาษา และ 5) อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี

1. ระบบใจความหลัก พบใจความหลักแสดงเรื่อง จำนวน 984 ทวิต (ร้อยละ 68.00) ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ จำนวน 309 ทวิต (ร้อยละ 21.36) และใจความหลักแสดงตัวบท จำนวน 154 ทวิต (ร้อยละ 10.64) ตามลำดับ รายละเอียดดังนี้

1.1 ใจความหลักแสดงเรื่อง เป็นใจความหลักที่สะท้อนหน้าที่ด้านความคิดหรือประสบการณ์ของผู้เขียนข้อความ จากผลการศึกษาพบใจความหลักแสดงเรื่องประเภท “ชนิดกระบวนการ” มากที่สุด จำนวน 452 ทวิต (ร้อยละ 45.93) เช่น รีด ไม่อยากจ่าย เสียตาย ต่า ซึ่งผู้อ่านข้อความคาดเดาได้ว่า ผู้กระทำหรือประธานคือผู้ใด นอกจากนี้ชนิดกระบวนการที่ปรากฏส่วนใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษีหรือการเสียภาษี แต่จะเกี่ยวข้องกับการทำงานของรัฐหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนใจความหลักแสดงเรื่องประเภท “ผู้มีส่วนร่วม” จำนวน 442 ทวิต (ร้อยละ 44.92) เช่น สรรพากร ทหาร ตำรวจ กกต. รัฐบาล คนจ่ายภาษี ข้าราชการ โดยผู้มีส่วนร่วมที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำส่วนใหญ่คือเจ้าหน้าที่รัฐ และผู้มีส่วนร่วมที่เป็นผู้ถูกกระทำเป็นประชาชนในประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษี นอกจากนี้ใจความหลักแสดงเรื่องประเภท “สภาพแวดล้อม” จำนวน 90 ทวิต (ร้อยละ 9.15) เป็นบุพบทวลีหรือกลุ่มคำพิเศษ เช่น วันนี้ ตอนนี่ เป็นต้น ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของเหตุการณ์ทาง

การเมืองหรือช่วงเวลาของการเสียภาษี และเป็นการกล่าวถึงสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ

1.2 ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ เป็นใจความหลักที่สะท้อนหน้าที่ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากผลการวิจัยพบใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ประเภท “คำอ้างถึง” มากที่สุด จำนวน 145 ทวิต (ร้อยละ 46.93) เช่น กู เรา มึง ซึ่งเป็นการแสดงความเป็นพวกพ้องกับผู้อ่านข้อความ และเป็นการแสดงความสนิทสนม (กุลธิดา กลิ่นเฟื่อง, 2544) นอกจากนี้มีการเรียก ทาน อี ไอ้ ตามด้วยชื่อบุคคลทางการเมือง เพื่อแสดงถึงการเหน็บแนมหรือแสดงความไม่พอใจของผู้เขียนข้อความ ส่วนใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ประเภท “คำขยายมาลา” พบจำนวน 94 ทวิต (ร้อยละ 30.42) เช่น จริง ๆ นะ เอาจริง ๆ ซึ่งเป็นการเน้นย้ำหรือตอกย้ำความรู้สึกต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีในตำแหน่งของใจความรอง และใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ประเภท “คำที่ทำหน้าที่เป็นคำถาม หรือคำถามเชิงวาทศิลป์” พบจำนวน 47 ทวิต (ร้อยละ 15.21) เช่น ทำไม โดยในบริบทนี้คำว่า “ทำไม” เป็นวัจนกรรมกรแสดงความรู้สึกในด้านลบ (สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม, 2544) ต่อประเด็นการเสียภาษีที่ปรากฏในตำแหน่งของใจความรอง นอกจากนี้ใจความหลักแสดงปฏิสัมพันธ์ประเภท “คำอุทาน” พบจำนวน 23 ทวิต (ร้อยละ 7.44) เช่น ห่า โอ้โฮ อ้าว ซึ่งเป็นการแสดงความรู้สึกประหลาดใจหรือเป็นการแสดงความรู้สึกเมื่อสิ่งที่เห็นหรือได้สัมผัสหรือได้รับไม่ตรงกับสิ่งที่คาดการณ์ไว้ต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีในตำแหน่งของใจความรอง

1.3 ใจความหลักแสดงตัวบท เป็นใจความหลักที่สะท้อนหน้าที่ด้านการเรียบเรียงตัวบท จากผลการวิจัยพบใจความหลักแสดงตัวบทประเภท “คำเชื่อม” มากที่สุด คำเชื่อมจำนวน 121 ทวิต (ร้อยละ 78.57) เช่น คำเชื่อมแสดงการคาดคะเน “ถ้า” ซึ่งเป็นการแสดงความคาดคะเน หรือคาดหมายในสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในประเด็นการชำระภาษีที่พบในตำแหน่งของใจความรอง นอกจากนี้ พบคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง “แทนที่จะ” ซึ่งเป็นการแสดงความขัดแย้งในประเด็นภาษีที่ปรากฏในตำแหน่งใจความรอง และพบหน่วยเชื่อมคุณานุประโยค จำนวน 33 ทวิต (ร้อยละ 21.43)

2. ระบบทัศนคติ พบการประเมิน จำนวน 704 ถ้อยคำ (ร้อยละ 41.98) อารมณ์ จำนวน 532 ถ้อยคำ (ร้อยละ 31.72) และความนิยม จำนวน 441 ถ้อยคำ (ร้อยละ 26.30) ตามลำดับ รายละเอียดดังนี้

2.1 การประเมิน พบความสามารถ จำนวน 283 ถ้อยคำ (ร้อยละ 40.20) ความถูกต้องเหมาะสม จำนวน 245 ถ้อยคำ (ร้อยละ 34.80) ความสัตย์จริง จำนวน 105 ถ้อยคำ (ร้อยละ 14.92) การถือทิวี่ จำนวน 61 ถ้อยคำ (ร้อยละ 8.66) และความปกติ จำนวน 10 ถ้อยคำ (ร้อยละ 1.42) ตามลำดับ นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบการประเมินประเภท “ความสามารถ”

ของบุคคลมากที่สุด และเมื่อพิจารณาประเภทของบุคคลที่ถูกประเมินปรากฏว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นได้มีการประเมินความสามารถด้านลบ หรือวิจรรย์ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการการเมือง และข้าราชการประจำ เพราะผู้เขียนข้อคิดเห็นมองว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีศักยภาพหรือความสามารถในการนำเงินภาษีอากรที่ประชาชนได้ชำระไว้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ได้รับเงินเดือนจากภาษีอากรที่ประชาชนได้ชำระไว้ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีศักยภาพหรือความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

2.2 อารมณ์ พบความสุข/ความทุกข์ จำนวน 233 ถ้อยคำ (ร้อยละ 43.80) ความพอใจ/ความไม่พอใจ จำนวน 182 ถ้อยคำ (ร้อยละ 34.21) และความปลอดภัย/ความไม่ปลอดภัย จำนวน 117 ถ้อยคำ (ร้อยละ 21.99) ตามลำดับ นอกจากนี้ ผลการศึกษาประเภทอารมณ์ของผู้เขียนข้อคิดเห็นที่พบมากที่สุดคือ “ความสุข/ความทุกข์” และเมื่อพิจารณาข้อความพบการแสดงอารมณ์ด้านลบ หรือความทุกข์ของผู้เขียนข้อคิดเห็นมากที่สุด ซึ่งแสดงหรือสื่ออารมณ์ด้านลบ หรือความทุกข์ภายในจิตใจที่มีต่อบุคคล องค์กร หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สังคม โดยเฉพาะการทำงานของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.3 ความนิยม พบทำที่ จำนวน 334 ถ้อยคำ (ร้อยละ 75.74) คุณค่า จำนวน 97 ถ้อยคำ (ร้อยละ 21.99) และองค์ประกอบ จำนวน 10 ถ้อยคำ (ร้อยละ 2.27) ตามลำดับ นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบความนิยมประเภท “ทำที่” ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากที่สุด และเมื่อพิจารณาข้อความปรากฏว่า พบการแสดงทำที่ “ด้านลบ” ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากที่สุด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสิ่งที่ผู้เขียนข้อคิดเห็นได้แสดงทำที่ “ด้านลบ” ปรากฏว่า ผู้เขียนข้อคิดเห็นได้มีการแสดงทำที่ด้านลบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น รัฐบาล เศรษฐกิจ การเก็บภาษี การใช้ภาษี เป็นต้น

3. ระบบชนิดกระบวนการ พบคำหรือกลุ่มคำกริยาทั้งหมด 10,780 คำ โดยพบการกระทำ จำนวน 6,329 คำ (ร้อยละ 58.71) ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาที่พบมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่ เสีย ทำ จ่าย เอา ใช้ มา ได้ ให้ เก็บ ซื้อ ตามลำดับ โดยผู้เขียนข้อคิดเห็นได้ใช้กระบวนการหรือคำกริยาดังกล่าวในการสะท้อนให้เห็นการเสียภาษี การเก็บภาษี การใช้ภาษี และการปฏิบัติงานของรัฐบาลหรือข้าราชการ ความคิดความรู้สึก จำนวน 1,212 คำ (ร้อยละ 11.24) พบคำกริยาหรือชนิดกระบวนการประเภท “ความคิด” มากที่สุด และตัวอย่างชนิดกระบวนการประเภทความคิด ที่พบมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่ คิด รู้ ไม่รู้ งง เข้าใจ ไม่เข้าใจ ไม่คิด รู้จัก สงสัย สืบ ตามลำดับ โดยผู้เขียนข้อคิดเห็นได้ใช้กระบวนการหรือคำกริยาดังกล่าวในการสะท้อนให้เห็นความรู้สึกหรือความคิดต่อการชำระภาษี และการดำเนินงานของรัฐบาลหรือข้าราชการ การมีอยู่หรือเกิดขึ้น จำนวน 1,004 คำ (ร้อยละ 9.32) ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาที่พบมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ มี ไม่มี เกิด ตาย จบ ตามลำดับ โดยผู้เขียนข้อคิดเห็นได้

ใช้กระบวนการหรือคำกริยาในการแสดงหรือสื่อการมีอะไร ไม่มีอะไร หรือเกิดอะไรขึ้นในสังคม ความสัมพันธ์ จำนวน 991 คำ (ร้อยละ 9.19) ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาที่ปรากฏ 3 อันดับแรก คือ “เป็น, คือ, อยู่” ตามลำดับ โดยผู้เขียนข้อคิดเห็นได้ใช้กระบวนการหรือคำกริยาดังกล่าวเพื่อแสดงหรือสื่อถึงการอธิบายความหมาย ความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์ในประเด็นเกี่ยวข้องกับภาษีและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม การพูด จำนวน 624 คำ (ร้อยละ 5.79) ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาที่พบมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ต่า บอก พูด ตามลำดับ โดยผู้เขียนข้อคิดเห็นได้ใช้กระบวนการหรือคำกริยาดังกล่าวในการสะท้อนให้เห็นการใช้ถ้อยคำว่าผู้อื่นให้เสียหายด้วยการตำหนิการปฏิบัติงานของรัฐบาลหรือข้าราชการ และสื่อพฤติกรรม จำนวน 620 คำ (ร้อยละ 5.75) ชนิดกระบวนการหรือคำกริยาที่พบมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ กิน แดก ดู ตามลำดับ โดยผู้เขียนข้อคิดเห็นได้ใช้กระบวนการหรือคำกริยาดังกล่าวแสดงหรือสื่อพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า บุคคลดังกล่าวได้รับ (กิน หรือ แดก) เงินเดือนจากภาษีอากร

4. กลวิธีทางภาษา พบกลวิธีทางภาษา ได้แก่ กลวิธีการเลือกใช้คำ การเป็นภาพตัวแทนบุคคล การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้ทัศนภาวะ การปฏิเสธ การใช้ถ้อยคำนัย ผกผัน การใช้สัทพจน์ และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

5. อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี จากการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีทางภาษาของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีของคนไทยบนทวิตเตอร์ พบอุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี 2 อุดมการณ์ คือ 1) อุดมการณ์ภาษีกับประชาชน และ 2) อุดมการณ์ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระบบใจความหลัก ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Patpong (2006, 2009), Nakim (2010), พรวิภา ไชยสมคุณ (2560) ที่พบใจความหลักแสดงเรื่องมากที่สุด กล่าวคือ เมื่อต้องการถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์จะสะท้อนผ่านใจความหลักแสดงเรื่อง

2. ระบบทัศนคติ ผลการศึกษาสอดคล้องกันกับการศึกษาของ Kheovichai (2017), Badklang and Srinon (2018a) และ Dai and Zhou (2019) ที่พบประเภท “การประเมิน” มากที่สุด เนื่องจากตัวบทของงานวิจัยดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือบทบาทของผู้คน แต่เมื่อพิจารณาผลงานวิจัยของ Pasaribu (2020), Pasaribu and Dewi (2021), Chung, Bui and Crosthwaite (2022), ปิ่นอนงค์ จำปาเงิน (2557) และ ลีติรัตน์ รักเหล่า (2559) พบประเภท “อารมณ์” มากที่สุด เนื่องจากตัวบทของงานวิจัยดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์ เช่น ความรัก สุขภาพ เป็นต้น

3. ระบบชนิดกระบวนการ ผลการศึกษาสอดคล้องกันกับการศึกษาของ Patpong (2006, 2008, 2009), Linh (2021), Liu (2021), Maria and Wayan (2021), Guo (2022), El Houssine (2022), Liu and Liu (2021) ที่พบชนิดกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำมากที่สุด ซึ่งเป็นกระบวนการที่โดดเด่นในการสะท้อนความคิดหรือประสบการณ์

4. กลวิธีทางภาษา ผลการศึกษาสอดคล้องกันกับงานวิจัยของภพ สวัสดิ์ (2561), ณฐ อังศุวิริยะ (2562) และปัญญา สุภาจารย์ (2563) ที่พบว่า การศึกษากลวิธีทางภาษาสามารถสะท้อนอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในตัวบทได้

5. อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษี จากการวิเคราะห์ระบบใจความหลัก ระบบทัศนคติ ระบบชนิดกระบวนการ และกลวิธีทางภาษาของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับภาษีของคนไทยส่วนหนึ่งบนทวิตเตอร์ พบอุดมการณ์หรือความคิดเกี่ยวกับภาษี จำนวน 2 อุดมการณ์ใหญ่ ดังนี้

5.1 ภาษีกับประชาชน ภาษาที่ปรากฏในข้อความสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยทุกคนชำระภาษี และรู้สึกเสียดายเงินภาษีอากร นอกจากนี้ ไม่ต้องการชำระภาษี เพราะเสียภาษีไปแต่ไม่ได้รับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิมหรือไม่เห็นประเทศพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกันกับการศึกษาของชนกพร อังศุวิริยะ (2560) และณฐ อังศุวิริยะ (2562) ที่พบว่า สถาบันการเงิน (เจ้าของเงิน) เป็นผู้มีอำนาจเหนือ ผู้ให้ความช่วยเหลือ ผู้อยู่เคียงข้าง ผู้ให้โอกาส และเป็นที่พัก จะเห็นว่า ในบริบทนี้ผู้เสียภาษีในฐานะเจ้าของเงินเป็นผู้มีอำนาจเหนือ กล่าวคือ ถึงแม้ว่าการชำระภาษีอากรถือเป็นหน้าที่สำคัญของคนไทยที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในฐานะผู้เสียภาษี แต่ผู้เสียภาษีในฐานะเจ้าของเงินกลับคิดว่า การชำระภาษีเป็นการให้เงินแก่รัฐบาล ประเทศอยู่ได้เพราะผู้เสียภาษี และคาดหวังว่า รัฐบาลจะทำให้ประเทศได้รับการพัฒนาและทำให้ผู้เสียภาษีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

5.2 ภาษีกับรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาษาที่ปรากฏในข้อความแสดงหรือสื่อว่า รัฐบาลได้นำเงินภาษีอากรของประชาชนผู้เสียภาษีไปใช้ในการดำเนินการหรือบริหารประเทศอย่างไม่สมเหตุสมผล นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการ ผู้มีอาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนหรือเงินเดือนจากการชำระภาษีอากรของประชาชน ปฏิบัติงานอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกันกับการศึกษาของพิจิตรา อินคาคกร (2551), ปะการัง ชื่นจิตกร (2557), Brütigam (2008), OECD (2019a, 2019b) ที่พบว่า ความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณแผ่นดินของรัฐบาล การไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติงานของรัฐบาลหรือข้าราชการ ความไวในการตอบสนองของรัฐบาลต่อความต้องการของพลเมือง นอกจากนี้ การรับรู้ของพลเมืองในความเป็นธรรมต่อระบบภาษี ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจหรือพฤติกรรมการเสียภาษีของประชาชน

อุดมการณ์เกี่ยวกับภาษีสอดคล้องกับแนวคิดอุดมการณ์ในแนวกว้างหรือแบบเป็นกลางของ van Dijk (1998) โดยแวนไดจ์ มองว่า อุดมการณ์เป็นมุมมอง ความคิด ความเชื่อของ คนส่วนหนึ่ง ในสังคม ที่มีมุมมอง ความคิดร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งในสังคม มุมมองดังกล่าวส่งผลต่อวิถีปฏิบัติของคนในสังคม ผลงานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า คนส่วนหนึ่ง ในสังคมมีชุดความคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีในแต่ละปีที่เชื่อมโยงกับการทำงานของรัฐบาล และองค์การของรัฐที่ถูกตอกย้ำผลิตซ้ำผ่านวาทกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ ข้อความเกี่ยวกับภาษีตามแนวคิดภาษาศาสตร์เชิงระบบหน้าที่ สะท้อนให้เห็นมุมมอง ความคิด เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี หรือในมุมมองของประชาชนใช้คำว่าผู้เสียภาษี ชุดความคิดที่สะท้อน ผ่านการแสดงข้อความในทวิตเตอร์เป็นมุมมองด้านลบที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ประชาชนมี ชุดความคิดที่ว่า การเสียภาษีในแต่ละปี รัฐบาลและองค์การของรัฐนำภาษีไปบริหารประเทศ เมื่อการทำงานหรือการบริหารงานขององค์กรรัฐ รวมถึงการทำงานของรัฐบาลถูกผลิตซ้ำผ่าน วาทกรรมต่าง ๆ ที่ตอกย้ำถึงการนำงบประมาณไปบริหารประเทศโดยไม่สมเหตุสมผล ส่งผล ให้ประชาชนส่วนหนึ่งไม่เต็มใจในการเสียภาษีซึ่งถูกประกอบสร้างผ่านข้อความในทวิตเตอร์ที่ เกี่ยวกับภาษี

ข้อจำกัดการวิจัย

ระบบใจความหลัก วิเคราะห์เป็นรายทวิต ไม่ได้วิเคราะห์เป็นรายอนุพากย์
ระบบชนิดกระบวนการ วิเคราะห์เฉพาะกระบวนการ ไม่ได้วิเคราะห์ผู้มีส่วนร่วม และ
สภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

รัฐบาลสามารถนำผลการศึกษานี้ไปเป็นแนวทางให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม ภาพลักษณ์องค์กร เพื่อสร้างความมั่นใจและแสดงให้ผู้เสียภาษีเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเงิน ภาษีที่จ่ายไปอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น จนกระทั่งประชาชนผู้เสียภาษียินยอมพร้อมใจเสียภาษี ด้วยความเต็มใจ ซึ่งอาจทำให้รัฐบาลมีรายได้ในการพัฒนาประเทศเพิ่มมากขึ้น และมีมาตรการ ชื่นชมผู้เสียภาษีโดยให้ได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ และลงโทษอย่างเด็ดขาดกับผู้ไม่ยื่นภาษีหรือผู้หนี ภาษี นอกจากนี้ เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นในภาษาไทยที่เกี่ยวกับประเด็นอื่น ๆ ใน สังคมตามแนวทางภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เห็นควรวิเคราะห์บริบทของข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาษีของประชาชน เนื่องจากการวิเคราะห์สัมพันธสาร นอกจากวิเคราะห์ตัวบทแล้ว จะต้องวิเคราะห์บริบทด้วย

บรรณานุกรม

- กษิตรีเดช ทาแป้ง. (2559). **การจำแนกข้อความส่อเสียดในทวิตเตอร์ด้วยการใช้ความน่าจะเป็นของทวิต**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- กุลธิดา กลิ่นเฟื่อง. (2544). **การใช้คำอ้างอิงบุรุษที่ 1 และคำลงท้ายในภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จันทิมา อังคพณิชกิจ. (2561). **การวิเคราะห์ข้อความ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิตติมา ลี้มกระยารส. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้**. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชนกพร อังคศิริวิยะ. (2560). **วาทกรรมการเงิน: สันเข็ญจากสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์**. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์**, 3(1), 95-106.
- ชนิตา ลิลิธิกุล. (2560). **ระบบวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อธุรกิจด้วยการทำเหมืองข้อความบนทวิตเตอร์**. ปัญหาพิเศษ วท.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ชามีมี ประเสริฐด้า. (2562). **การออกแบบพัฒนาวิธีวิเคราะห์ข้อมูลทวิตเตอร์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตลาดทางการเมืองและกลุ่มผู้บริโภคผ่านการเลือกตั้งในประเทศไทยปี พ.ศ. 2562**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ฐิติรัตน์ รักเหล่า. (2559). **การประเมินค่าตนเองและผู้อื่น: การมีส่วนร่วมในการรักษาของผู้ย้ายถิ่นที่ติดเชื้อเอชไอวีและบุคลากรทางด้านสุขภาพ**. **วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร**, 11(พิเศษ), 44-61.
- ณัฐ อังคศิริวิยะ. (2562). **ภาษากับอุดมการณ์ทางการเงินในสื่อโฆษณาการเงินทางโทรทัศน์ไทย**. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 39(2), 32-51.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). **วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์ : แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไทยพับลิก้า. (2559). **เปิดฐานผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแล้วสุดปี'57 คนไทย 66 ล้าน คน ยื่นภาษี 10 ล้านคน มีแคมเปญเงินเดือน 4 ล้านคนจ่าย เก็บได้ 3 แสนล้าน**

- บาท. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2565, จาก <https://thaipublica.org/2016/01/personal-income-tax-structure-29/>
- ชร ปีติศล. (2560). **เปลี่ยนแปลงขนาดประเทศไทยด้วยการปฏิรูปภาษี**. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.the101.world/tax-reform-proposal/>
- ธวัช คำทองทิพย์. (2561). การชมในเฟซบุ๊กของชาวญี่ปุ่น. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, 8(3), 131-144.
- นฤมล กันทะอุโมงค์. (2561). **ความเข้าใจและความต้องการของผู้มีเงินได้ในจังหวัดลำพูนต่อสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา**. การค้นคว้าแบบอิสระ บช.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิชานันท์ ชาวณา. (2559). **ปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 1**. งานนิพนธ์ บช.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปะการัง ชื่นจิตร. (2557). **วัฒนธรรมในระบอบภาษีของไทย**. วิทยานิพนธ์ ร.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปัญญา สุภาจารย์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรม “ความหลากหลายทางเพศ” กรณีศึกษาการนำเสนอประเด็นข่าว “ตั้งหนึ่งเปิดตัวเป็นเกย์”. *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 42(2), 164-190.
- ปิ่นอนงค์ จำปาเงิน. (2557). **การแสดงความหมายของการใช้ถ้อยคำในการให้คำแนะนำเรื่องความรักในรายการวิทยุ “คลับพรายเดย์”**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พรวิภา ไชยสมคุณ. (2560). การวิเคราะห์โฆษณาประเภทเรื่องเล่าของสินค้าเพื่อสุขภาพ. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*, 34(3), 118-145.
- พิจิตรา อินคาคร. (2551). **มูลเหตุของการไม่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: กรณีศึกษาผู้เสียภาษีที่อยู่ในเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10**. วิทยานิพนธ์ บช.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- พิชญะ อุทัยรัตน์. (2555). **ความยินยอมในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร**. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- เพ็ญภา คล้ายสิงห์โต. (2561). **วาทกรรมบนเว็บไซต์เฟซบุ๊กระหว่างอาจารย์และนิสิตในกลุ่มรายวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*,

10(1), 59–79.

ภพ สวัสดิ์. (2561). ตัวเลขลิขิตชีวิตเราได้อะไร? : อุดมการณ์ชะตานิยามกับการร้อยเรียงตัวเลข.

**Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ และศิลปะ**, 11(2), 982–1001.

ภาววรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์ และสมคิด พุทธรศรี. (2561). ‘ปฏิรูประบบภาษีไทย’ กับ **อิทธิพล
มูทิตาเจริญ**. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.the101.world/one-on-one-atipat/>

มณฑิรา ลือสรระน้อย. (2556). **ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคล
ธรรมดาของผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีในอำเภอศรีสะเกษ จังหวัดศรี
สะเกษ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

มนัสนันท์ สังข์ไทย. (2558). **ปัญหาในการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ :
ศึกษาเฉพาะ กรณีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีมูลค่าเพิ่ม จากผู้
ประกอบวิชาชีพกฎหมาย**. วิทยานิพนธ์ น.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.

มาริณญา นวลสะอาด. (2561). **ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสินค้า
จับต้องไม่ได้ ทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์**. วิทยานิพนธ์ น.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**. 134(40
ก). หน้า 1–90.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. สืบค้นเมื่อ
1 มกราคม 2564, จาก <https://dictionary.orst.go.th>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2563). **ศัพท์บัญญัติสำนักงานราชบัณฑิตยสภา**. สืบค้นเมื่อ
12 กรกฎาคม 2563, จาก http://www.royin.go.th/coined_word/

วรัญญา ประพันธ์ และอิศเรศ ดลเพ็ญ. (2563). การแสดงความหมายของการใช้ถ้อยคำเขียนคำ
ฟ้องและคำให้การในคดีทางการแพทย์. **วารสารมนุษย์กับสังคม คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 6(1), 27–42.

วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล เพ็ญนภา คล้ายสิงโต และศิริวัสน์ กาวิละนันท์. (2563).
การวิเคราะห์หัวข้อข่าวสรรพากร: มิติอิทธิพลที่. **วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 39(6), 99–114.

วิโรจน์ อรุณมานะกุล. (2563). **ศาสตร์แห่งภาษา : ความเป็นมาและพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ:

- ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ศิริวัณณัฐ กาวิละนันท์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนตัวอักษรใน
 เว็บไซต์พันทิป: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. **วารสารอักษร
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 41(2), 23–44.
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์และแนวทางการนำ มา
 ศึกษาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมรักษ์ มุกดา. (2553). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
 กรณีศึกษา จังหวัดภูเก็ต. ภาคนิพนธ์ บช.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ภูเก็ต.
- สลิล ศรีพิลาศ. (2561). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและโครงสร้างประชากรกับการจัดเก็บภาษีเงิน
 ได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
 กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2563). ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล. สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม
 2563, จาก <http://www.fpo.go.th/main/Statistic-Database.aspx>
- สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม. (2544). การศึกษาประโยคภาษาไทยที่มีคำว่า 'ทำไม' ทางด้าน
 อรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 กรุงเทพฯ.
- สุชาลักษณ์ เขตต์บรรพต. (2554). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคล
 ธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 7. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศ.ม.,
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พุลิยา ชีระธัญศิริกุล และสุพรรณณี พุทธรัตน์. (2559). ความรู้และทัศนคติของผู้นับแบบแสดง
 รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สุราษฎร์ธานี 2.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 35(6), 204–
 213.
- อชิภัทร มุทิตาเจริญ. (2561). มองย้อน 'ภาษีไทย' จากข่าวผ่าน ปิงปิง. สืบค้นเมื่อ
 24 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.chula.ac.th/cuinside/13686/>
- อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา. (2555). ชุดกริยาในภาษาไทย: กริยาเรียงหรืออื่นใด? **วารสาร
 ภาษาและวัฒนธรรม**, 31(2), 35–66.
- อานนท์ เทพสำเร็จ. (2560). การศึกษาระดับความสำเร็จและผลกระทบด้านความเป็นธรรม

ทางการกระจายรายได้จากการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อ
ประเทศไทย: กรณีศึกษาชั้นเงินได้และบัญชีอัตราภาษี พ.ศ. 2560. วิทยานิพนธ์
รป.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

อารยา พุดตาล. (2560). การวิเคราะห์ทวิตเตอร์ในเหตุการณ์สวรรคตของพระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.

Abdulmajeed, M. and El-Ibiary, R. (2020). Analyzing the communicative strategies of
Egyptian political influencers: content and discourse analyses of Twitter accounts.
Communication & Society, 33(2), 295–311.

Alston, P. and Reisch, N. (2019). Introduction: Fiscal Policy as Human Rights Policy.
In Alston, P. and Reisch, N. (Eds.), **Tax, Inequality, and Human Rights**
(pp. 1–30): Oxford University Press.

Altoaimy, L. (2018). Driving Change on Twitter: A Corpus-Assisted Discourse Analysis of the
Twitter Debates on the Saudi Ban on Women Driving. **Social Sciences**, 7(5), 1–14.

Arunsirot, S. (2012). The use of appraisal theory to analyze Thai newspaper commentaries.
MANUSYA: Journal of Humanities Regular, 15(1), 70–89.

Arunsirot, S. (2013). An analysis of textual metafunction in Thai EFL students' writing.
Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language), 7(2), 160–174.

Au-on, S., Trakulkasemsuk, W. and Vungthong, S. (2017). Who is Burning down Rohingya
Villages? The Portrayal of Rohingya in Media through Transitivity Analysis.
REFLections, 24, 20–35.

Badklang, C. and Srinon, U. (2018a). Analysis of attitudinal resources in an EFL university
classroom talk in the deep south of Thailand: An appraisal perspective. **The New
English Teacher**, 12(2), 106–128.

Badklang, C. and Srinon, U. (2018b). The construal of attitudinal resources in the discourse of
the song titled “Returning happiness to the people” by Gen. Prayuth Chan-ocha:
An appraisal analysis. **The Journal of Humanities**, 10(1), 251–257.

Bartlett, T. and O’Grady, G. (2017). Introduction: Reading systemic functional linguistics. In
Bartlett, T. and O’Grady, G. (Eds.), **The Routledge Handbook of Systemic**

- Functional Linguistics** (pp. 1–8). London and New York: Routledge.
- Bateman, J. A. (2017). The place of systemic functional linguistics as a linguistic theory in the twenty-first century. In Bartlett, T. and O’Grady, G. (Eds.), **The Routledge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 11–26). London and New York: Routledge.
- BBC. (2021). **หนี้สาธารณะ : นักเศรษฐศาสตร์เห็นพ้องเพิ่มเพดานหนี้ แต่รัฐบาลต้องใช้เงินให้เกิดประโยชน์**. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2565, จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-58638110>
- Berry, M. (2017). Stratum, delicacy, realisation and rank. In Bartlett, T. and O’Grady, G. (Eds.), **The Routledge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 42–55). London and New York: Routledge.
- Bhatia, V. K., Flowerdew, J. and Jones, R. H. (2008). Approaches to discourse analysis. In Bhatia, V. K., Flowerdew, J. and Jones, R. H. (Eds.), **Advances in Discourse Studies** (pp. 1–17). London and New York: Routledge.
- Bowcher, W. L., Fontaine, L. and Schönthal, D. (2019). Introduction. In Thompson, G., Bowcher, W. L., Fontaine, L. and Schönthal, D. (Eds.), **The Cambridge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 1–8): Cambridge University Press.
- Bräutigam, D. A. (2008). Introduction: taxation and state-building in developing countries. In Bräutigam, D. A., Fjeldstad, O. H. and Moore, M. (Eds.), **Taxation and State-Building in Developing Countries: Capacity and Consent** (pp. 1–33): Cambridge University Press.
- Butt, D. G. (2019). Firth and the Origins of Systemic Functional Linguistics: Process, Pragma, and Polysystem. In Thompson, G., Bowcher, W. L., Fontaine, L. and Schönthal, D. (Eds.), **The Cambridge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 11–34): Cambridge University Press.
- Cambridge University Press. (2021). **Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus**. Retrieved January 1, 2021, from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/dead-weight>
- Canning, P. (2021). Writing up or writing off crimes of domestic violence? **Language and**

Law / Linguagem e Direito, 8(2), 48–69.

- Cherian, R., Le, G., Whall, J., Gomez, S. and Sarkar, U. (2020). Content shared on social media for national cancer survivors day 2018. **PLoS ONE**, 15(1), 1–16.
- Chung, T. T., Bui, L. T. and Crosthwaite, P. (2022). Evaluative stance in Vietnamese and English writing by the same authors: A corpus-informed appraisal study. **Research in Corpus Linguistics**, 10(1), 1–30.
- Dai, X. and Zhou, J. (2019). Analysis of criminal court discourse on Steven Avery case from the perspective of appraisal theory. **Advances in Social Science, Education and Humanities Research**, 329, 1917–1922.
- Eggs, S. (2004). **Introduction to Systemic Functional Linguistics** (2nd ed.). New York & London: Continuum.
- El Houssine, E. F. (2022). Transitivity analysis of newspapers' headlines depicting the Russian attack on Ukraine. **International Journal of Linguistics and Translation Studies**, 3(2), 72–85.
- Fairclough, N. (1995). **Critical discourse analysis: The critical study of language**. London and New York: Longman.
- Fasold, R. and Connor-Linton, J. (2013). Introduction. In Fasold, R. and Connor-Linton, J. (Eds.), **An Introduction to Language and Linguistics** (pp. 1–11): Cambridge University Press.
- Fontaine, L. (2013). Introduction: choice in contemporary systemic functional theory. In Fontaine, L., Bartlett, T. and O'Grady, G. (Eds.), **Systemic functional linguistics: Exploring choice** (pp. 1–12). Cambridge and New York: Cambridge University Press.
- Forey, G. and Sampson, N. (2017). Textual metafunction and theme. In Bartlett, T. and O'Grady, G. (Eds.), **The Routledge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 131–145). London and New York: Routledge.
- Gee, J. P. (1999). **An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method**. London and New York: Routledge.
- Gee, J. P. (2005). **An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method**

- (2nd ed.). London and New York: Routledge.
- Gee, J. P. (2011a). **How to do Discourse Analysis: A Toolkit**. London and New York: Routledge.
- Gee, J. P. (2011b). **An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method** (3rd ed.). London and New York: Routledge.
- Gee, J. P. (2014). **How to do Discourse Analysis: A Toolkit** (2nd ed.). London and New York: Routledge.
- Gee, J. P. (2015). **Discourse, Small d, Big D** *The International Encyclopedia of Language and Social Interaction* (pp. 1–5). from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/9781118611463.wbielsi016>
- Gee, J. P. and Handford, M. (2012). Introduction. In Gee, J. P. and Handford, M. (Eds.), **The Routledge Handbook of Discourse Analysis** (pp. 1–6). London and New York: Routledge.
- Guo, Y. (2022). Transitivity analysis of Chinese leader's new year greeting in 2021 based on the systemic functional grammar. **Journal of Higher Education Research**, 3(3), 319–322.
- Halliday, M. A. K. (1978). **Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning**. London: Edward Arnold.
- Halliday, M. A. K. (2013). Meaning as choice. In Fontaine, L., Bartlett, T. and O'Grady, G. (Eds.), **Systemic functional linguistics: Exploring choice** (pp. 15–36). Cambridge and New York: Cambridge University Press.
- Halliday, M. A. K. and Matthiessen, C. M. I. M. (2004). **An Introduction to Functional Grammar** (3rd ed.). London: Arnold.
- Halliday, M. A. K. and Matthiessen, C. M. I. M. (2014). **Halliday's Introduction to Functional Grammar** (4th ed.). London: Routledge.
- Hertel–Fernandez, A. and Martin, C. J. (2018). How Employers and Conservatives Shaped the Modern Tax State. In Huerlimann, G., Elliot Brownlee, W. E. and Ide, E. (Eds.), **Worlds of Taxation: The Political Economy of Taxing, Spending, and Redistribution Since 1945** (pp. 17–48): Palgrave Macmillan.

- Hui, M. (2020). **People in Thailand distrustful of Twitter are flocking to a crypto social network instead**. Retrieved July 11, 2020, from <https://qz.com/1860804/thai-users-ditch-twitter-for-crypto-social-network-minds/>
- Hutchinson, L. (2017). Writing to Have No Face: The Orientation of Anonymity in Twitter. In Walls, D. M. and Vie, S. (Eds.), **Social writing/social media : publics, presentations, and pedagogies** (pp. 179–207). Colorado: University Press of Colorado.
- Hyland, K. and Paltridge, B. (2013). Introduction. In Hyland, K. and Paltridge, B. (Eds.), **Bloomsbury Companion to Discourse Analysis** (pp. 1–5). London and New York: Bloomsbury Academic.
- Jaworski, A. and Coupland, N. (2006). Introduction: Perspectives on Discourse Analysis. In Jaworski, A. and Coupland, N. (Eds.), **The Discourse Reader** (2nd ed., pp. 1–37). London and New York: Routledge.
- Kemp, S. (2020). **Digital 2020 April Global Statshot Report**. Retrieved July 11, 2020, from <https://wearesocial.com/blog/2020/04/digital-around-the-world-in-april-2020>
- Khaisingto, P. (2021a). A transitivity analysis of the experience of depression as expressed on Thai Twitter. **Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University**, 13(1), 188–215.
- Khaisingto, P. (2021b). Linguistic indicators of negative–perspective language in women’s depressive disorder. **Humanities, Arts and Social Sciences Studies**, 21(3), 467–476.
- Kheovichai, B. (2014). Evaluative language in online product advertising discourse. **Veridian E–Journal**, 7(5), 1–13.
- Kheovichai, B. (2017). A corpus–based analysis of be + being + adjective in English from the appraisal framework perspective. **Silpakorn University Journal of Social Sciences, Humanities, and Arts**, 17(2), 97–132.
- Khorina, M. (2020). Process types in mechanical engineering texts: Transitivity analysis. **Linguistics and English Language Teaching Journal**, 8(2), 15–22.
- Linh, N. T. N. (2021). Transitivity analysis of the Vietnamese economic contracts from the

- perspective of systemic functional grammar. **VNU Journal of Foreign Studies**, 37(6), 79–91.
- Liu, M. (2021). A transitivity analysis of the courtroom discourse: A case study of Jodi Arias trial. **International Journal of Linguistics, Literature and Translation**, 4(5), 253–262.
- Liu, Z. and Liu, H. (2021). The construction of China's national image from transitivity perspective – A case study of fighting COVID-19: China in action. **Theory and Practice in Language Studies**, 11(11), 1421–1427.
- Machin, D. and Mayr, A. (2012). **How to do critical discourse analysis: A multimodal introduction**. London: SAGE.
- Maria, A. and Wayan, S. (2021). Transitivity analysis of EFL students' narrative text in vocational high school. **Jurnal Pendidikan Bahasa Inggris Undiksha**, 9(3), 298–307.
- Martin, J. R. (2013). Systemic Functional Linguistics. In Hyland, K. and Paltridge, B. (Eds.), **Bloomsbury Companion to Discourse Analysis** (pp. 101–119). London and New York: Bloomsbury Academic.
- Martin, J. R. and Rose, D. (2003). **Working with discourse: meaning beyond the clause**. London & New York: Continuum.
- Martin, J. R. and Rose, D. (2007). **Working with discourse: meaning beyond the clause** (2nd ed.). London & New York: Continuum.
- Martin, J. R. and White, P. R. R. (2005). **The language of evaluation: appraisal in English**. London & New York: Palgrave Macmillan.
- Masroor, F., Khan, Q. N., Aib, I. and Ali, Z. (2019). Polarization and Ideological Weaving in Twitter Discourse of Politicians. **Social Media + Society**, 5(4), 1–14.
- Matthiessen, C. M. I. M. and Halliday, M. A. K. (1997). Systemic Functional Grammar: A first step into the theory. Manuscript.
- Moran, B. (2019). Labor, Capital, and Human Rights. In Alston, P. and Reisch, N. (Eds.), **Tax, Inequality, and Human Rights** (pp. 487–511): Oxford University Press.
- Murthy, D. (2013). **Twitter: Social communication in the Twitter age**. Cambridge and

- Malden, MA: Polity Press.
- Murthy, D. (2018). **Twitter: Social communication in the Twitter age** (2nd ed.). Cambridge and Medford, MA: Polity Press.
- Navarro, C. and Coromina, Ò. (2020). Discussion and mediation of social outrage on Twitter: The reaction to the judicial sentence of La Manada. **Communication & Society**, 33(1), 93–106.
- O'Neill, M. and Orr, S. (2018). Introduction. In M., O. N. and Orr, S. (Eds.), **Taxation: Philosophical Perspectives** (pp. 1–14): Oxford University Press.
- OECD. (2019a). **Public comments on the discussion draft on “What is driving tax morale?** Retrieved January 31, 2021, from <https://www.oecd.org/tax/tax-global/compilation-public-comments-what-is-driving-tax-morale.pdf>
- OECD. (2019b). **Tax Morale: What Drives People and Businesses to Pay Tax?** Retrieved January 31, 2021, from <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/552896d8-en/index.html?itemId=/content/component/552896d8-en>
- Oteíza, T. (2017). The appraisal framework and discourse analysis. In Bartlett, T. and O'Grady, G. (Eds.), **The Routledge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 457–472). London and New York: Routledge.
- Pasaribu, T. A. (2020). Appraisal framework in analyzing learners' attitudinal resources on performing of mice and men. **Indonesian Journal of EFL and Linguistics**, 5(1), 161–173.
- Pasaribu, T. A. and Dewi, N. (2021). Indonesian EFL students' voices on online learning during COVID–19 through appraisal analysis. **LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network**, 14(1), 399–426.
- Patpong, P. (2006). **A systemic functional interpretation of Thai grammar: an exploration of Thai narrative discourse**. Doctoral dissertation, Ph.D., Macquarie University, Sydney, Australia.
- Patpong, P. (2008). A corpus-based study of Thai persuasive texts: A transitivity analysis of talisman advertisements. in E. Steiner, & S. Neumann (Eds.), **Proceedings of the 19th European Systemic Functional Linguistics Conference and Workshop**.

July 23rd – 25th, 2007, Saarbrücken, Germany.

- Patpong, P. (2009). Thai persuasive discourse: a systemic functional approach to an analysis of amulet advertisements. **Revista Alicantina de Estudios Ingleses**, 22, 195–217.
- Peddinti, S. T., Ross, K. W. and Cappos, J. (2017). User Anonymity on Twitter. **IEEE Security & Privacy**, 15(3), 84–87.
- Pinckney, H. P., Mowatt, R. A., Outley, C., Brown, A., Floyd, M. F. and Black, K. L. (2018). Black Spaces/White Spaces: Black Lives, Leisure, and Life Politics. **Leisure Sciences**, 40(4), 267–287.
- Positioning. (2562). 4 เหตุผลที่คนไทยใช้ทวิตเตอร์. สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2563, จาก <https://positioningmag.com/1219553>
- Potter, L. (2016). Ideological representations and Theme–Rheme analysis in English and Arabic news reports: a systemic functional approach. **Functional Linguistics**, 3(5), 1–20.
- Pugsee, P. and Niyomvanich, M. (2015). Sentiment Analysis of Food Recipe Comments. **ECTI Transactions on Computer and Information Technology (ECTI-CIT)**, 9(2), 182–193.
- Reisch, N. (2019). Taxation and Human Rights: Mapping the Landscape. In Alston, P. and Reisch, N. (Eds.), **Tax, Inequality, and Human Rights** (pp. 33–57): Oxford University Press.
- Riani, D. (2015). An analysis of Themes in “The Magic” and its Indonesian translation (a systemic functional grammar approach). **Passage**, 3(1), 40–55.
- Rojanaphruk, P. (2012). **Tweets shape national debate**. Retrieved September 3, 2020, from <https://www.nationthailand.com/national/30187575>
- Schiffirin, D., Tannen, D. and Hamilton, H. E. (2015). Introduction to the First Edition. In Tannen, D., Hamilton, H. E. and Schiffirin, D. (Eds.), **The Handbook of Discourse Analysis** (2nd ed., pp. 1–7): John Wiley & Sons.
- Schleppegrell, M. J. (2012). Systemic functional linguistics. In Gee, J. P. and Handford, M. (Eds.), **The Routledge Handbook of Discourse Analysis** (pp. 21–34). London

and New York: Routledge.

- Shakes, P. and Cashin, A. (2020). An Analysis of Twitter Discourse Regarding Identifying Language for People on the Autism Spectrum. **Issues in Mental Health Nursing**, 41(3), 221–228.
- Smith, S. (2015). **Taxation: A Very Short Introduction**: Oxford University Press.
- Songsukrujiroad, S., Chaiyasuk, T. and Praphan, P. (2015). Appraisal analysis: Thailand in the view of Phnom Penh Post on the Preah Vihear issue. **Thammasat Review**, 18(2), 96–115.
- Strauss, J. C. (2008). Rethinking institutional capacity and tax regimes: the case of the Sino-Foreign Salt Inspectorate in Republican China. In Bräutigam, D. A., Fjeldstad, O. H. and Moore, M. (Eds.), **Taxation and State-Building in Developing Countries: Capacity and Consent** (pp. 212–234): Cambridge University Press.
- Taw, L. W., Libert, A. R. and Paramasivam, S. (2022). Building virtual rapport with emotion expressions: Hotel responses to positive online reviews. **LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network**, 15(2), 80–103.
- Taylor, S. (2013). **What is Discourse Analysis?** London and New York: Bloomsbury Academic.
- The World Bank. (2020). **Country Profile: Thailand**. Retrieved August 24, 2020, from https://databank.worldbank.org/views/reports/reportwidget.aspx?Report_Name=CountryProfile&Id=b450fd57&tbar=y&dd=y&inf=n&zm=n&country=THA
- Thompson, G. (2008). Appraising glances: Evaluating Martin’s model of APPRAISAL. **Word**, 59(2), 169–187.
- Thompson, G. (2014). **Introducing Functional Grammar** (3rd ed.). New York: Routledge.
- Twitter. (2020a). **Fiscal Year 2019 Annual Report**. Retrieved July 11, 2020 from [https://s22.q4cdn.com/826641620/files/doc_financials/2019/FiscalYR2019_Twitter_Annual_Report-\(3\).pdf](https://s22.q4cdn.com/826641620/files/doc_financials/2019/FiscalYR2019_Twitter_Annual_Report-(3).pdf)
- Twitter. (2020b). **Twitter Q1 2020 Earnings Report**. Retrieved July 11, 2020 from https://s22.q4cdn.com/826641620/files/doc_financials/2020/q1/Q1_2020Twitter_Earnings_Transcript.pdf

- van Dijk, T. A. (1998). **Ideology: A Multidisciplinary Approach**. London: Sage.
- Woods, N. (2006). **Describing Discourse: A Practical Guide to Discourse Analysis**. London: Hodder Arnold.
- Xiang, Q. (2022). Transitivity analysis of Joe Biden's inaugural address from the perspective of systemic functional grammar. **Theory and Practice in Language Studies**, 12(1), 165–169.
- Yaqub, U., Chun, S. A., Atluri, V. and Vaidya, J. (2017). Analysis of political discourse on Twitter in the context of the 2016 US presidential elections. **Government Information Quarterly**, 34(4), 613–626.
- Yiemkuntitavorn, S. (2005). **Thai transitivity: A functional grammar analysis**. Doctoral dissertation, Ph.D., University of Tasmania, Tasmania, Australia.
- Zappavigna, M. (2011). Ambient affiliation: A linguistic perspective on Twitter. **New Media & Society**, 13(5), 788–806.
- Zappavigna, M. (2012). **Discourse of Twitter and Social Media: How We Use Language to Create Affiliation on the Web**. London and New York: Continuum.
- Zappavigna, M. (2014). Enacting identity in microblogging through ambient affiliation. **Discourse & Communication**, 8(2), 209–228.
- Zappavigna, M. (2019). Language and Social Media: Enacting Identity through Ambient Affiliation. In Thompson, G., Bowcher, W. L., Fontaine, L. and Schönthal, D. (Eds.), **The Cambridge Handbook of Systemic Functional Linguistics** (pp. 715–738): Cambridge University Press.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล
วัน เดือน ปี เกิด	28 กรกฎาคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2560 บช.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2558 ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2552 บช.บ., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2549 ทล.บ. (เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2547 บธ.บ. (การบัญชี), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, จังหวัดนนทบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	217 หมู่ที่ 12 ตำบลดงเจน อำเภอภูพาน จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล และเพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต. (2566). การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาบนทวิตเตอร์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 13(1), 234-248. วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล และเพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต. (2566). การวิเคราะห์ระบบทัศนคติของข้อความเกี่ยวกับภาษาบนทวิตเตอร์. มนุษยศาสตร์สาร, 24(1), 103-126. วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล และเพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาบนทวิตเตอร์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล และเพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต. (อยู่ระหว่างการ

ตีพิมพ์). การวิเคราะห์ระบบใจความหลักของข้อความเกี่ยวกับภาษีบน
ทวิตเตอร์. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ

วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล. (2564). การวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียง
ของภาษาล่าหู่กับภาษาไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 13(1), 191–211.

วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต และศิริวัสน์ กาวี
ละนันท์. (2563). การวิเคราะห์หัวข้อข่าวสรรพากร: มิติอภิหน้าที่.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
39(6), 99–114.

